2540

ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
"ΕΛΠΙΣ,,
ΤΟΥ
1913

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ
1912

ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἐν Κωνσταντινουπόλει Γρ. 5.—
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις .... » 6.—
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ..... Φρ. 1.50

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ

ΝΕΣΤΛΕ

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΝΑΡΙΘΜΗΤΟΙ ΣΥΛΛΕΚΤΑΙ ΜΑΣ

ΠΟΣΑ ΩΡΟΛΟΓΙΑ

Ο ΝΕΣΤΛΕ ἔδωκε δωρεὰν εἰς τὴν πελατείαν του κατὰ τὸ 1912;

Στείλατε τὴν ἀπάντησιν συνάπτοντες καὶ 25 ἐτικέτας ἐκ τῶν πλακῶν τῶν 20 παράδων εἰς τὴν **COMPAGNIE NESTLE, Sabit Bey Han, Moumhané, Galata** κατὰ πᾶσαν Τρίτην ἢ Παρασκευὴν μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως.

Πᾶς ὅστις ἐπιτύχῃ τὴν ἀκριβῆ λύσιν ἢ καὶ κατὰ προσέγγισιν λύσιν θὰ λάβῃ;

Ὁ 1ος	Βραβεῖον	Φρ. 100
» 2ος	»	» 20
» 3ος	»	» 25
» 4ος μέχρι καὶ τοῦ 10ου	»	» 10
» 11ος » » » 20οῦ	»	βραχιόνιον ἢ ἄλυσον ὡρολογίου.

Δίδεται τὸ βραβεῖον ὅταν δύω στείλωσιν ὁμοίας λύσεις εἰς ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἐλήφθη πρῶτον τὸ δελτίον.

Δύνασθε νὰ στείλητε ὅσας θέλητε ἀπαντήσεις ἀρκεῖ ἑκάστη νὰ συνοδεύηται ὑπὸ 25 ἐτηκετῶν τῶν πλακῶν τῶν 20 παράδων.

Ἡ ἀπόφασις τῶν ἐλαννοδικῶν εἶνε ἀνέκκλητος.

Καὶ οἱ συλλογεῖς τῶν κὰς-τὲτ δύνανται νὰ στέλλωσι τὰς συλλογάς των εἰς τὴν ἄνω διεύθυνσιν.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΛΠΙΣ

ΤΟΥ

1913

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ Γ΄

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ

1912

ΤΟΙΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΑΙΣ

ΤΟΥ

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΥΓΝΩΜΟΝΟΥΝΤΕΣ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

SISMANOGLIO

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ 14.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ὑδροχόον.

Ο.	Ν.	Ι.	ΗΜΕΡ.	
6	14	1	Τρίτη	***Ἡ Περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ. Βασιλείου τοῦ μεγάλου.***
7	15	2	Τετάρ	Σιλβέστρου Πάπα Ρώμης. Θεοδότης μάρτυρος.
8	16	3	Πέμπ	Μαλαχίου τοῦ προφήτου. Γορδίου μάρτυρος.
9	17	4	Παρ.	Ἡ Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων. Θεοκτίστου ὁσίου.
10	18	5	Σάββ.	Παραμονὴ τῶν Φώτων. Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ (Νηστ.).
11	19	6	Κυρ.	***Τὰ Ἅγια Θεοφάνεια.***
12	20	7	Δευτ.	***Ἡ Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.***
13	21	8	Τρίτη	Νομινίκης ὁσίας. Γεωργίου Χοζεβίτου.
14	22	9	Τετάρ	Πολυεύκτου μάρτυρ. Εὐστρατίου τοῦ θαυματουργοῦ.
15	23	10	Πέμπ.	Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης. Δομετιανοῦ ὁσίου.
16	24	11	Παρ.	Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου. Ἀγαπίου μάρτυρος.
17	25	12	Σάββ.	Γατιανῆς μάρτυρος.
18	26	13	Κυρ.	Ἑρμύλου, Στρατονίκου, Ἀγνῆς μαρτύρων.
19	27	14	Δευτ.	Γῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῷ ἀναιρεθέντων Πατέρων.
20	28	15	Τρίτη	Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου. Παύλου τοῦ Θηβαίου.
21	29	16	Τετάρ.	Ἡ προσκύνησις τῆς ἁλύσεως Πέτρου τοῦ ἀποστόλ.
22	30	17	Πέμπ.	Ἀντωνίου Μεγ., Γεωργίου Ἰωαννίνων, Ἀχελᾶ ὁσίου.
23	31	18	Παρ	Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατριαρχ. Ἀλεξανδρείας.
24	1	19	Σάββ.	Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου. Εὐφρασίας μάρτυρος.
25	2	20	Κυρ.	Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου.
26	3	21	Δευτ	Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ. Νεοφύτου μάρτυρος.
27	4	22	Τρίτη	Τιμοθέου ἀπ., Ἀναστασίου Πέρσ., Ἰωσὴφ ἡγιασμ.
28	5	23	Τετάρ.	Κλήμεντος ἱερομάρτυρος. Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος.
29	6	24	Πέμπ.	Ξένης τῆς ὁσίας.
30	7	25	Παρ.	Γρηγορίου ἀρχιεπισκ. Κων/πόλεως τοῦ Θεολόγου.
1	8	26	Σάββ	Ξενοφῶντος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
2	9	27	Κυρ.	***Ἀνακομιδὴ λειψάνου Ἰωάννου Χρυσοστόμου.***
3	10	28	Δευτ	Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου. Χάριτος μάρτυρος.
4	11	29	Τρίτη	Ἀνακομιδὴ λειψάνου Ἰγνατίου Θεοφ. Τῶν ἐν Σαμοσάτοις 7 μαρτύων.
5	12	30	Τετάρ.	***Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.***
6	13	31	Πέμπ.	Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων. Ἀθανασίας μάρτ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 28. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ 13.

Ὁ Ἥλιος εἰς τοὺς Ἰχθῦς.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
7	14	1	Παρ.	Τρύφωνος μάρτυρος. Ἀναστασίου νεομάρτυρος.
8	15	2	Σάββ.	***Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.***
9	16	3	Κυρ.	***Ἄρχεται τὸ Τριῴδιον. Τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.*** Συμεὼν τοῦ Θεοδόχ. Ἄννης τῆς προφήτ.
10	17	4	Δευτ.	Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.
11	18	5	Τρίτη	Ἀγάθης μάρτυρος. Πολυεύκτου Πατριάρχου.
12	19	6	Τετάρ	Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης. Φωτίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.
13	20	7	Πέμπ.	Παρθενίου ἐπισκ. Λαμψάκου. Λουκᾶ ὁσίου.
14	21	8	Παρ.	Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου. Μάρθας καὶ Μαρίας τῶν μαρτύρων.
15	22	9	Σάββ.	Νικηφόρου μάρτυρος. Παγκρατίου ἐπισκόπου.
16	23	10	Κυρ.	***Τοῦ Ἀσώτου.*** Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος.
17	24	11	Δευτ.	Βλασίου ἱερομάρτυρος, Θεοδώρας, Αὐγούστης.
18	25	12	Τρίτη	Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας.
19	26	13	Τετάρ.	Μαρτινιανοῦ τοῦ ὁσίου.
20	27	14	Πέμπ.	Αὐξεντίου τοῦ ὁσίου.
21	28	15	Παρ.	Ὀνησίμου τοῦ ἀποστόλου. Εὐσεβίου τοῦ ὁσίου.
22	1	16	Σάββ.	***Ψυχοσάββατον.*** Παμφίλου μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
23	2	17	Κυρ.	***Τῆς Ἀπόκρεω.*** Θεοδώρου μεγαλομ. τοῦ Τύρωνος.
24	3	18	Δευτ.	Λέοντος Πάπα Ρώμης.
25	4	19	Τρίτη	Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ἀπφίας ἀπ., Φιλοθέης ὁσ.
26	5	20	Τετάρ.	Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης.
27	6	21	Πέμπ.	Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις. Εὐσταθίου ἐπ. Ἀντιοχ.
28	7	22	Παρ.	Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων.
29	8	23	Σάββ.	Πολυκάρπου ἐπισκόπου Σμύρνης. Πολυχρονίου.
1	9	24	Κυρ.	***Τῆς Τυροφάγου.*** Α' καὶ Β' εὕρεσις κεφ Ἰ. Προδρόμ. ***Ἄρχεται ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή.***
2	10	25	Δευτ.	***Καθαρὰ Δευτέρα.*** Ταρασίου ἀρχιεπ. Κων/πόλεως.
3	11	26	Τρίτη	Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης.
4	12	27	Τετάρ.	Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.
5	13	28	Πέμπ.	Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ 12.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Κριόν.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
6	14	1	Παρ.	Εὐδοκίας ὁσίας καὶ Δομνίκης μάρτυρος.
7	15	2	Σάββ.	***Τῶν Ἁγίων Θεοδώρων.*** Ἡσυχίου. Εὐθαλίας μάρ.
8	16	3	Κυρ.	***Τῆς Ὀρθοδοξίας.*** Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκ.
9	17	4	Δευτ.	Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.
10	18	5	Τρίτη	Κόνωνος, Ἀρχελάου, Εὐλογίου, Εὐλαμπίου μαρτύρ
11	19	6	Τετάρ.	Γῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.
12	20	7	Πέμπ.	Βασιλεως ἐπισκ. Χερσῶνος μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερομ.
13	21	8	Παρ.	Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας.
14	22	9	Σάββ.	Γῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 μαρτύρων.
15	23	10	Κυρ.	***Β' τῶν Νηστειῶν.*** Κοδράτου μάρ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
16	24	11	Δευτ.	Σωφρονίου ἀρχ. Ἱεροσολύμων. Θεοδώρας βασιλίσ.
17	25	12	Τρίτη	Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ.
18	26	13	Τετάρ.	Ἀνακομ. λειψάνου Νικηφόρου ἀρχιεπ. Κ/πόλεως.
19	27	14	Πέμπ.	Βενεδίκτου τοῦ ὁσίου.
20	28	15	Παρ.	Ἀγαπίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 7 μαρτύρων.
21	29	16	Σάββ.	Σαβίνου. Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Κιλικίᾳ. Χριστοδούλου.
22	30	17	Κυρ.	***Γ' τῶν Νηστειῶν. Τῆς Σταυροπροσκυνήσ.*** Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.
23	31	18	Δευτ.	Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων. Τῶν Μυρίων μαρτ.
24	1	19	Τρίτη	Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτύρων.
25	2	20	Τετάρ.	Γῶν ἐν τῇ μονῇ Ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντ. πατέρων.
26	3	21	Πέμπ.	Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ.
27	4	22	Παρ.	Βασιλείου ἱερομάρτ., Δροσίδος μάρτυρος.
28	5	23	Σάββ.	Νίκωνος ἱερομάρτυρος καὶ τῶν 199 μαθητῶν αὐτοῦ.
29	6	24	Κυρ.	***Δ' τῶν Νηστειῶν.*** Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου.
30	7	25	Δευτ.	***Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.***
1	8	26	Τρίτη	Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
2	9	27	Τετάρ.	***Τοῦ Μ. Κανόνος.*** Ματρώνης ὁσίας τῆς ἐν Θ/νίκῃ.
3	10	28	Πέμπ.	Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου.
4	11	29	Παρ.	***Τοῦ Ἀκαθίστου.*** Μάρκου ἐπ. Ἀρεθουσ., Κυρίλλου.
5	12	30	Σάββ	Ἰωάννου τοῦ συγγραφέως τῆς κλίμακος.
6	13	31	Κυρ.	***Ε' τῶν Νηστειῶν.*** Ὑπατίου ἐπισκ. Γαγγρῶν.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ 11.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ταῦρον.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
7	14	1	Δευτ.	Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας
8	15	2	Τρίτη	Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.
9	16	3	Τετάρ.	Νικήτα ὁσίου. Ἰωσὴφ ὑμνογράφου.
10	17	4	Πέμπ.	Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ.
11	18	5	Παρ.	Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Θεοδώρας μάρτυρος.
12	19	6	Σάββ.	*Τοῦ Λαζάρου.* Εὐτυχίου ἀρχιεπ. Κων/πόλεως.
13	20	7	Κυρ.	*Τῶν Βαΐων.* Γεωργίου ἐπ. Μιτυλήν., Καλλιοπίου μ.
14	21	8	Δευτ.	Μ. Δευτέρα. Ἡρωδίωνος ἀποστ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
15	22	9	Τρίτη	Μ. Τρίτη. Εὐψυχίου μάρτυρος.
16	23	10	Τετάρ.	Μ. Τετάρτη. Τερεντίου, Πομπηΐου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.
17	24	11	Πέμπ.	Μ. Πέμπτη. Ἀντίππα ἐπισκόπου Περγάμου.
18	25	12	Παρ.	Μ. Παρασκευή. Ἀνακομ. τιμίας ζώνης. Βασιλείου.
19	26	13	Σάββ.	Μ. Σάββατον. Μαρτίνου Πάπα Ρώμης.
20	27	14	Κυρ.	*ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ.* Ἀριστάρχου, Πούδη, Τροφίμου ἀποστ. Θωμαΐδου μάρτυρος
21	28	15	Δευτ.	Κρήσκεντος μάρτ. Λεωνίδου ἐπισκ. Ἀθηνῶν.
22	29	16	Τρίτη	Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας μαρτύρων.
23	30	17	Τετάρ.	Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι. Μακαρίου ἐπισκόπου.
24	1	18	Πέμπ.	Ἰωάννου ὁσίου. Κοσμᾶ ἐπισκ., Σάββα τοῦ Γότθου.
25	2	19	Παρ.	*Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.* Τρύφωνος. Παφνουτίου.
26	3	20	Σάββ.	Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ. Ζακχαίου ἀποστόλου.
27	4	21	Κυρ.	*Τοῦ Θωμᾶ.* Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος. Ἀλεξάνδρας μάρτυρος.
28	5	22	Δευτ.	Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.
29	6	23	Τρίτη	*Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου.*
1	7	24	Τετάρ.	Ἐλισάβετ τῆς ὁσιας καὶ θαυματουργοῦ.
2	8	25	Πέμπ.	Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Νίκης μάρτυρος.
3	9	26	Παρ.	Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας.
4	10	27	Σάββ.	Συμεὼν ἱερομ. συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.
5	11	28	Κυρ.	*Τῶν Μυροφόρων.* Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτύρων.
6	12	29	Δευτ.	Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων.
7	13	30	Τρίτη	Ἰακώβου ἀποστ. ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

ΜΑΪΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ 10.

Ὁ Ἥλιος εἰς τοὺς Διδύμους.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
8	14	1	Τετάρ.	Ἱερεμίου τοῦ προφήτου. Παναρέτου ἐπ. Κύπρου.
9	15	2	Πέμπ.	Ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου.
10	16	3	Παρ.	Γιμοθέου. Μαύρας μαρτ., Πέτρου ἀρχ. Ἀργοναυπλ.
11	17	4	Σάββ.	Πελαγίας μάρτυρος.
12	18	5	Κυρ.	*Τοῦ Παραλύτου.* Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος.
13	19	6	Δευτ.	Ἰὼβ τοῦ πολυάθλου. Σεραφεὶμ τοῦ ὁσίου.
14	20	7	Τρίτη	Ἀνάμνησις φανέντος Σταυροῦ. Ἀκακίου. Κοδράτου.
15	21	8	Τετάρ.	*Τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.* Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀρσενίου τοῦ ὁσίου.
16	22	9	Πέμπ.	Ἡσαΐου τοῦ προφήτου. Χριστοφόρου μάρτυρος.
17	23	10	Παρ.	Συμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ.
18	24	11	Σάββ.	Τὰ Ἐγκαίνια τῆς Κων/πόλεως. Μωκίου μάρτυρος.
19	25	12	Κυρ.	*Τῆς Σαμαρείτιδος.* Ἐπιφανίου ἐπισκ., Γερμανοῦ.
20	26	13	Δευτ.	Γλυκερίας μάρτυρος. Εὐθυμίου νέου.
21	27	14	Τρίτη	Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ.
22	28	15	Τετάρ.	Παχωμίου τοῦ μεγάλ., Ἀχιλλίου ἀρχιεπ. Λαρίσσης.
23	29	16	Πέμπ.	Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου.
24	30	17	Παρ.	Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων.
25	31	18	Σάββ.	Πετρου, Διονυσίου, Χριστίνης, Ἡρακλείου μαρτύρ.
26	1	19	Κυρ.	*Τοῦ Τυφλοῦ.* Πατρικίου. Προύσης ἱερομάρτυρος.
27	2	20	Δευτ.	Θαλλελαίου μάρτυρος.
28	3	21	Τρίτη	*Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῶν Ἰσαποστόλων.*
29	4	22	Τετάρ.	Βασιλίσκου μάρτυρος.
30	5	23	Πέμπ.	*Τῆς Ἀναλήψεως.* Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων.
1	6	24	Παρ.	Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει.
2	7	25	Σάββ.	Ἡ γ΄ εὕρεσις τῆς κεφαλῆς Ἰωάννου Προδρόμου.
3	8	26	Κυρ.	*Τῶν Ἁγίων Πατέρων.* Κάρπου τοῦ ἀποστόλου.
4	9	27	Δευτ.	Ἑλλαδίου μάρτυρος.
5	10	28	Τρίτη	Εὐτυχοῦς ἱερομ. ἐπισκόπου Μελιτινῆς.
6	11	29	Τετάρ.	Θεοδοσίας μάρτυρος
7	12	30	Πέμπ.	Ἰσαακίου τοῦ ὁσίου.
8	13	31	Παρ.	Ἑρμαίου μάρτυρος.

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ 9.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Καρκῖνον.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
9	14	1	Σάββ.	*Τῶν Κεκοιμημένων.* Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου.
10	15	2	Κυρ.	*Τῆς Πεντηκοστῆς.* Νικηφόρου ἀρχ. Κων/πόλεως.
11	16	3	Δευτ.	*Τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.* Λουκιλλιανοῦ. Ἀθανασίου.
12	17	4	Τρίτη	Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κ/λεως. Μαρίας καὶ Μάρθας.
13	18	5	Τετάρ	Δωροθέου ἐπ. Τύρου. Μάρκου τοῦ ἐκ Σμύρνης.
14	19	6	Πέμπ.	Ἰλαρίωνος τοῦ νέου.
15	20	7	Παρ.	Θεοδότου ἐπ. Ἀγκύρας. Ἀνθίμου. Σεβαστιανῆς ὁσ.
16	21	8	Σάββ.	Ἀνακομιδ. λειψάνου Θεοδώρου στρατ. Καλλιόπης.
17	22	9	Κυρ.	*Τῶν Ἁγίων Πάντων.* Κυρίλλου ἀρχ. Ἀλεξανδρείας.
				Ἄρχεται ἡ Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.
18	23	10	Δευτ.	Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.
19	24	11	Τρίτη	Βαρθολομαίου. Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων.
20	25	12	Τετάρ.	Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου τῶν ὁσίων.
21	26	13	Πέμπ.	Ἀκυλίνης μάρτυρος.
22	27	14	Παρ.	Ἐλισσαίου προφήτου. Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
23	28	15	Σάββ.	Ἀμὼς τοῦ προφήτου.
24	29	16	Κυρ.	Τρύφωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου.
25	30	17	Δευτ.	Μανουήλ. Σαβέλ. Ἰσμαήλ. Ἰσαύρου μαρτύρων.
26	1	18	Τρίτη	Λεοντίου μάρτυρος.
27	2	19	Τετάρ.	Ἰούδα τοῦ ἀποστόλου. Παϊσίου τοῦ μεγάλου.
28	3	20	Πέμπ.	Μεθοδίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Πατάρων.
29	4	21	Παρ.	Ἰουλιανοῦ μάρτυρος τοῦ Ταρσέως.
1	5	22	Σάββ.	Εὐσεβίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σαμοσατῶν.
2	6	23	Κυρ.	Ἀγριπίνης μάρτυρος.
3	7	24	Δευτ.	Τὸ γενέθλιον Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.
4	8	25	Τρίτη	Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.
5	9	26	Τετάρ.	Δαβὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.
6	10	27	Πέμπ	Σαμψὼν ὁσίου τοῦ ξενοδόχου.
7	11	28	Παρ.	Ἀνακομ. λειψάν. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργ.
8	12	29	Σάββ.	*Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Ἀποστόλων.*
9	13	30	Κυρ.	*Ἡ Σύναξις τῶν 12 Ἀποστόλων.*

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14. καὶ ἡ νὺξ 10.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Λέοντα.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
10	14	1	Δευτ.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν θαυματουργ. Ἀναργύρων.
11	15	2	Τρίτη	Ἡ ἐν Βλαχέρναις κατάθ. τῆς ἐσθῆτ. τῆς Θεοτόκου.
12	16	3	Τετάρ	Ὑακίνθου μάρτ. Ἀνατολίου ἀρχιεπ. Κων/πόλεως.
13	17	4	Πέμπ.	Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολύμων.
14	18	5	Παρ.	Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ. Λαμπαδοῦ τοῦ θαυματ.
15	19	6	Σάββ.	Σισώη ὁσίου τοῦ μεγάλου. Λουκίας μάρτυρος.
16	20	7	Κυρ.	Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος. Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῷ.
17	21	8	Δευτ.	Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.
18	22	9	Τρίτη	Παγκρατίου ἐπισκόπ. Ταυρομανίας ἐν Σικελίᾳ.
19	23	10	Τετάρ	Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων.
20	24	11	Πέμπ.	Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος. Ὅλγας ἰσαποστόλ.
21	25	12	Παρ.	Πρόκλου καὶ Ἱλαρίου μαρτύρων.
22	26	13	Σάββ.	Σύναξις Ἀρχαγγέλ. Γαβριήλ. Στεφάνου Σαβαΐτου.
23	27	14	Κυρ.	*Τῶν Θεοφόρων Πατέρων τῶν ΣΤ' Οἰκουμενικῶν Συνόδων.* Ἀκύλα ἀποστόλ. Ἰωσὴφ Θεσ/νίκης.
24	28	15	Δευτ.	Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης τῶν μαρτύρων.
25	29	16	Τρίτη	Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.
26	30	17	Τετάρ.	Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.
27	31	18	Πέμπ.	Αἱμιλιανοῦ μεγαλομάρτυρος.
28	1	19	Παρ.	Λίου καὶ Μακρίνης τῶν ὁσίων.
29	2	20	Σάββ.	*Ἡλιοῦ τοῦ Προφήτου.*
1	3	21	Κυρ.	Συμεὼν τοῦ Σαλοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ συνασκητοῦ.
2	4	22	Δευτ.	Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς. Μαρκέλλας παρθενομάρτ.
3	5	23	Τρίτη	Φωκᾶ ἱερομάρτ. Ἰεζεκιὴλ τοῦ προφήτου
4	6	24	Τετάρ.	Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.
5	7	25	Πέμπ.	Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης.
6	8	26	Παρ.	Ἑρμολάου ἱερομάρτ. Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος.
7	9	27	Σάββ.	*Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἰαματικοῦ.*
8	10	28	Κυρ.	Προχώρου. Νικάνορος. Τιμωνος καὶ Παρμενᾶ ἀπ.
9	11	29	Δευτ.	Καλλινίκου καὶ Θευδότης τῶν μαρτύρων.
10	12	30	Τρίτη	Σίλλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαιν. ἐκ τῶν 70.
11	13	31	Τετάρ	Εὐδοκίμου δικαίου. Ἰωσὴφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ 11.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὴν Παρθένον.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
12	14	1	Πέμπ.	Ἡ πρόοδος τοῦ Σταυροῦ. Τῶν 7 Μακαβαίων παίδ.
				Ἄρχεται ἡ Νηστεία τῆς Θεοτόκου.
13	15	2	Παρ.	Ἀνακομιδὴ λειψάνου Στεφάνου πρωτομάρτυρος.
14	16	3	Σαββ.	Ἰσαακίου. Δαλμάτου Φαύστου τῶν ὁσίων.
15	17	4	Κυρ.	Γῶν ἐν Ἐφέσῳ ἑπτὰ παίδων.
16	18	5	Δευτ.	Εὐσιγνίου μάρτυρος.
17	19	6	Τρίτη	***Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.***
18	20	7	Τετάρ.	Λομετίου ὁσιομάρτυρος. Θεοδουσίου τοῦ ἰαματικοῦ.
19	21	8	Πέμπ.	Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου τοῦ ὁμολογητοῦ.
20	22	9	Παρ.	Ματθία τοῦ ἀποστόλου.
21	23	10	Σάββ.	Λαυρεντίου διακόνου καὶ μάρτυρος.
22	24	11	Κυρ.	Εὔπλου διακόνου καὶ μάρτυρος.
23	25	12	Δευτ.	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων.
24	26	13	Τρίτη	Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.
25	27	14	Τετάρ	Μιχαίου τοῦ προφήτου.
26	28	15	Πέμπ.	***Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.***
27	29	16	Παρ.	Τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Διομήδους μάρτυρος.
28	30	17	Σάββ.	Μύρωνος μάρτυρος.
29	31	18	Κυρ.	Φλώρου καὶ Λαύρου τῶν μαρτύρων.
30	1	19	Δευτ.	Ἀνδρέου τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
1	2	20	Τρίτη	Σαμουὴλ τοῦ προφήτου.
2	3	21	Τετάρ	Θαδδαίου τοῦ ἀποστόλου. Βάσσης μάρτυρος.
3	4	22	Πέμπ.	Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
4	5	23	Παρ.	Λούπου μάρτ. Καλλινίκου πατριάρ. Κων/πόλεως.
5	6	24	Σάββ.	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.
6	7	25	Κυρ.	Ἐπάνοδος λειψάν. Βαρθολομαίου ἀποστ., Τίτου ἀπ.
7	8	26	Δευτ.	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων.
8	9	27	Τρίτη	Φανουρίου μεγαλομάρτ., Ποιμένος τοῦ ὁσίου.
9	10	28	Τετάρ	Μωϋσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος.
10	11	29	Πέμπ.	***Ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμ.***
11	12	30	Παρ	Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου, Παύλου ἀρχιεπ. Κων/λεως
12	13	31	Σάββ.	Κατάθεσις τιμίας ζώνης τῆς Θεοτόκου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ 12

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ζυγόν.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
13	14	1	Κυρ.	***Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου.*** Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν. Συμεὼν τοῦ Στυλίτου. Μελετίου ὁσ.
14	15	2	Δευτ.	Μάμαντος μάρτυρος Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ.
15	16	3	Τρίτη	Ἀνθίμου Νικομηδείας. Θεοκτίστου ὁσίου.
16	17	4	Τετάρ.	Βαβύλα Ἀντιοχείας. Μωϋσέως τοῦ προφήτου.
17	18	5	Πέμπ.	Ζαχαρίου τοῦ προφήτου.
18	19	6	Παρ.	Τὸ ἐν Κολοσσαῖς θαῦμα τοῦ ἀρχιστρατ. Μιχαήλ.
19	20	7	Σάββ.	Προεόρτια Γεννήσεως Θεοτόκου. Σώζοντος μάρτ.
20	21	8	Κυρ.	***Τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.***
21	22	9	Δευτ.	Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης. Σεβηριανοῦ μάρτυρος.
22	23	10	Τρίτη	Μηνοδώρας. Μητροδώρου καὶ Νυμφοδώρας μαρτ.
23	24	11	Τετάρ	Θεοδώρας τῆς ὁσίας.
24	25	12	Πέμπ.	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος.
25	26	13	Παρ.	Ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Κορνηλίου ὁσ.
26	27	14	Σάββ.	***Ἡ Ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.*** (Νηστεία).
27	28	15	Κυρ.	Νικήτα μεγαλομάρτυρος.
28	29	16	Δευτ.	Ὑφημίας μεγαλομάρτυρος.
29	30	17	Τρίτη	Σοφίας καὶ τῶν θυγατέρων της Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης.
30	1	18	Τετάρ	Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης τοῦ θαυματουργοῦ.
1	2	19	Πέμπ.	Τροφίμου. Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρ.
2	3	20	Παρ.	Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
3	4	21	Σάββ.	Κοδράτου ἀποστόλου. Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.
4	5	22	Κυρ.	Φωκᾶ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σινώπης.
5	6	23	Δευτ.	Ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου Προδρόμου.
6	7	24	Τρίτη	Θέκλης πρωτομάρτυρος.
7	8	25	Τετάρ.	Εὐφροσύνης τῆς ὁσίας.
8	9	26	Πέμπ.	***Ἡ μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.***
9	10	27	Παρ.	Καλλιστράτου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 49 μαρ.
10	11	28	Σάββ.	Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ. Βαρὼχ τοῦ προφήτου.
11	12	29	Κυρ.	Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.
12	13	30	Δευτ.	Γρηγορίου ἱερομάρτυρος τοῦ Φωτιστοῦ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31 Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ 13.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Σκορπίον.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
13	14	1	Τρίτη	Ἀνανίου τοῦ ἀποστόλου. Ρωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ.
14	15	2	Τετάρ.	Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος. Ἰουστίνης μάρτυρος.
15	16	3	Πέμπ.	Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.
16	17	4	Παρ.	Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.
17	18	5	Σαββ.	Χαριτίνης μάρτυρας.
18	19	6	Κυρ.	Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου.
19	20	7	Δευτ.	Σεργίου, Βάκχου. Πολυχρονίου τῶν μαρτύρων.
20	21	8	Τρίτη	Πελαγίας τῆς ὁσίας.
21	22	9	Τετάρ	Ἰακώβου Ἀλφαίου ἀποστόλ. Ἀνδρονίκου ὁσίου.
22	23	10	Πέμπ.	Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας τῶν μαρτύρων.
23	24	11	Παρ.	Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου. Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ.
24	25	12	Σαββ.	Πρόβου. Ταράχου. Ἀνδρονίκου τῶν μαρτύρων.
25	26	13	Κυρ.	***Τῶν 350 Πατέρων τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.*** Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου, Ἀγαθονίκης.
26	27	14	Δευτ.	Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου, Κελσίου μαρτ.
27	28	15	Τρίτη	Λουκιανοῦ μάρτυρος.
28	29	16	Τετάρ.	Λογγίνου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου.
29	30	17	Πέμπ.	Ὡσιὲ τοῦ προφήτου. Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος.
1	31	18	Παρ.	Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
2	1	19	Σαββ.	Ἰωὴλ τοῦ προφήτου. Οὐάρου μάρτυρος.
3	2	20	Κυρ.	Ἀρτεμίου μάρτ. Γερασίμου τοῦ ἐκ Κεφαλ. Ματρώνης.
4	3	21	Δευτ.	Ἱλαρίωνος ὁσίου τοῦ μεγάλου.
5	4	22	Τρίτη	Ἀβερκίου τοῦ θαυματ. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων.
6	5	23	Τετάρ.	Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου α΄ ἐπισκ. Ἱεροσολύμων.
7	6	24	Πέμπ.	Ἀρέθα μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
8	7	25	Παρ.	Μαρκιανοῦ, Μαρτυρίου τῶν μαρτύρων.
9	8	26	Σαββ.	*Δημητρίου μεγαλομάρτυρος.*
10	9	27	Κυρ.	Νέστορος μάρτυρος.
11	10	28	Δευτ.	Γερεντίου μάρ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Στεφάνου Σαβαΐτ.
12	11	29	Τρίτη	Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος. Ἀβραμίου τοῦ ὁσίου.
13	12	30	Τετάρ.	Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῶν μαρτύρων.
14	13	31	Πέμπ.	Στάχυος. Ἀπελοῦ καὶ Ἐπιμάχου μαρτύρων.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ 14.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Τοξότην.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
15	14	1	Παρ.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.
16	15	2	Σαββ.	Ἀκινδύνου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
17	16	3	Κυρ.	Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτ. Κατάθεσις λειψάνου Γεωργίου μεγαλομαρτυρος.
18	17	4	Δευτ.	Ἰωαννικίου τοῦ μεγ. Νικάνδρου Ἑρμείου ἱερομ.
19	18	5	Τρίτη	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων.
20	19	6	Τετάρ.	Ἰαύλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
21	20	7	Πέμπ.	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων. Λαζάρου ὁσίου.
22	21	8	Παρ.	*Ἡ Σύναξις τῶν Ἀρχιστρατ. Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ*
23	22	9	Σαββ.	Πορφυρίου καὶ Ματρώνης τῆς ὁσιας.
24	23	10	Κυρ.	Ἐράστου. Ὀλυμπᾶ. Ὀρέστου μαρτύρων.
25	24	11	Δευτ.	Μηνᾶ. Βίκτωρος. Βικεντίου τῶν μαρτύρων.
26	25	12	Τρίτη	Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος. Νείλου τοῦ ὁσίου.
27	26	13	Τετάρ.	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀρχιεπ. Κων/πόλεως.
28	27	14	Πέμπ.	Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.
				Ἄρχεται ἡ Νηστεία τῶν Χριστουγέννων.
29	28	15	Παρ	Γουρία. Σαμωνᾶ. Ἀβίδου μαρτύρων.
30	29	16	Σαββ.	Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου.
1	30	17	Κυρ.	Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας.
2	1	18	Δευτ.	Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ μαρτύρων.
3	2	19	Τρίτη	Ἀβδιοῦ τοῦ προφήτου Βαρλαὰμ μάρτυρος.
4	3	20	Τετάρ.	Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου. Πρόκλου ἀρχιεπισκόπ.
5	4	21	Πέμπ.	*Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.*
6	5	22	Παρ.	Φιλήμονος κλπ. ἀποστόλ. Καικιλίας μάρτυρος.
7	6	23	Σαββ.	Γρηγορίου ἐπ. Ἀκραγαντίων. Ἀμφιλοχίου. Ἰκονίου.
8	7	24	Κυρ	Κλήμεντος Πάπα Ρώμης. Πέτρου Ἀλεξανδρείας.
9	8	25	Δευτ.	*Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος.* Μερκουρίου μάρτ.
10	9	26	Τρίτη	Ἀλυπίου. Νίκωνος. Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγῶνος.
11	10	27	Τετάρ.	Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
12	11	28	Πέμπ.	Στεφάνου τοῦ νέου, Εἰρηνάρχου μαρτύρων.
13	12	29	Παρ.	Παραμόνου καὶ Φιλουμένου μαρτύρων.
14	13	30	Σαββ.	*Ἀνδρέου Ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου.*

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἔχων ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νὺξ 15.

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Αἰγόκερων.

Ο.	Ν.	Π.	ΗΜΕΡ.	
15	14	1	Κυρ.	Ναοὺμ τοῦ προφήτου.
16	15	2	Δευτ.	Ἀββακοὺμ τοῦ προφήτου. Μερώπης μεγαλομ.
17	16	3	Τρίτη	Σοφωνίου τοῦ προφήτου.
18	17	4	Τετάρ.	*Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος.* Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ.
19	18	5	Πέμπ.	Σάββα τοῦ ἡγιασμένου.
20	19	6	Παρ.	*Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας.*
21	20	7	Σάββ.	Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων.
22	21	8	Κυρ.	Πατσπίου τοῦ ὁσίου.
23	22	9	Δευτ.	Ἡ σύλληψις τῆς Θεομήτορος Ἄννης.
24	23	10	Τρίτη	Μηνᾶ, Ἑρμογένους, Εὐγράφου μαρτύρων.
25	24	11	Τετάρ	Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου. Λεοντίου ὁσίου.
26	25	12	Πέμπ.	*Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ.*
27	26	13	Παρ.	Εὐστρατίου κλπ. μαρτύρων. Λουκίας παρθενομάρτ.
28	27	14	Σάββ.	Θύρσου, Λευκίου, Καλλινίκου μαρτύρων.
29	28	15	Κυρ.	*Τῶν Ἁγίων Προπατόρων.* Ἐλευθερίου ἱερομάρτ.
30	29	16	Δευτ.	Ἁγγαίου προφ., Θεοφανοῦς. Μοδέστου Ἱεροσολύμ.
1	30	17	Τρίτη	Δανιὴλ καὶ τῶν 3 Παίδων. Διονυσίου ἀρχ. Αἰγίνης.
2	31	18	Τετάρ	Σεβαστιανοῦ μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
3	1	19	Πέμπ.	Βονιφατίου μάρτυρος.
4	2	20	Παρ.	Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου.
5	3	21	Σάββ.	Ἰουλιανῆς μάρτυρος.
6	4	22	Κυρ.	*Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.* Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.
7	5	23	Δευτ.	Τῶν δέκα Μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.
8	6	24	Τρίτη	Παραμονὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Εὐγενίας ὁσ.
9	7	25	Τετάρ.	*Ἡ κατὰ Σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν.*
10	8	26	Πέμπ.	Ἡ σύνταξις τῆς Θεοτόκου. Εὐθυμίου ἱερομάρτυρ.
11	9	27	Παρ.	Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτ. Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ.
12	10	28	Σάββ.	Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ δισμυρίων Μαρτύρων.
13	11	29	Κυρ.	Τῶν ἐν Βηθλεὲμ 14,000 Νηπίων. Μαρκέλου ὁσίου.
14	12	30	Δευτ.	Ἀνυσίας τῆς ὁσισμάρτυρος.
15	13	31	Τρίτη	Μελάνης ὁσίας τῆς Ρωμαίας.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἡ ἐλπὶς ἣν εἴχομεν συλλάβῃ ὅτε πρὸ τριετίας ἀπεδύθημεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐκδόσεως Ἡμερολογίου ἐπραγματοποιήθη. Τὸ ἡμερολόγιόν μας στεφθὲν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας ἀποτελεῖ σήμερον πόρον τοῦ Σωματείου μας ἀξιόλογον, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ἠδυνήθημεν ἄνευ θορύβου καὶ διαφημίσεως καὶ ἐπιδείξεων νὰ ἐπεκτείνωμεν σπουδαίως τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν τῆς «Ἐλπίδος», ἐπεχόμενοι ἀρωγοὶ εἰς πάντας τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Ζωγραφείου.

Ἀλλ' οἱ ἀριθμοὶ λαλοῦσιν εὐγλωττότερον:

Τὰ μὲν ἔσοδα τοῦ Συλλόγου μας ἀνῆλθον εἰς γρ. 14.248.25

Τὰ δὲ ἔξοδα . . . . . » » 13.545.—

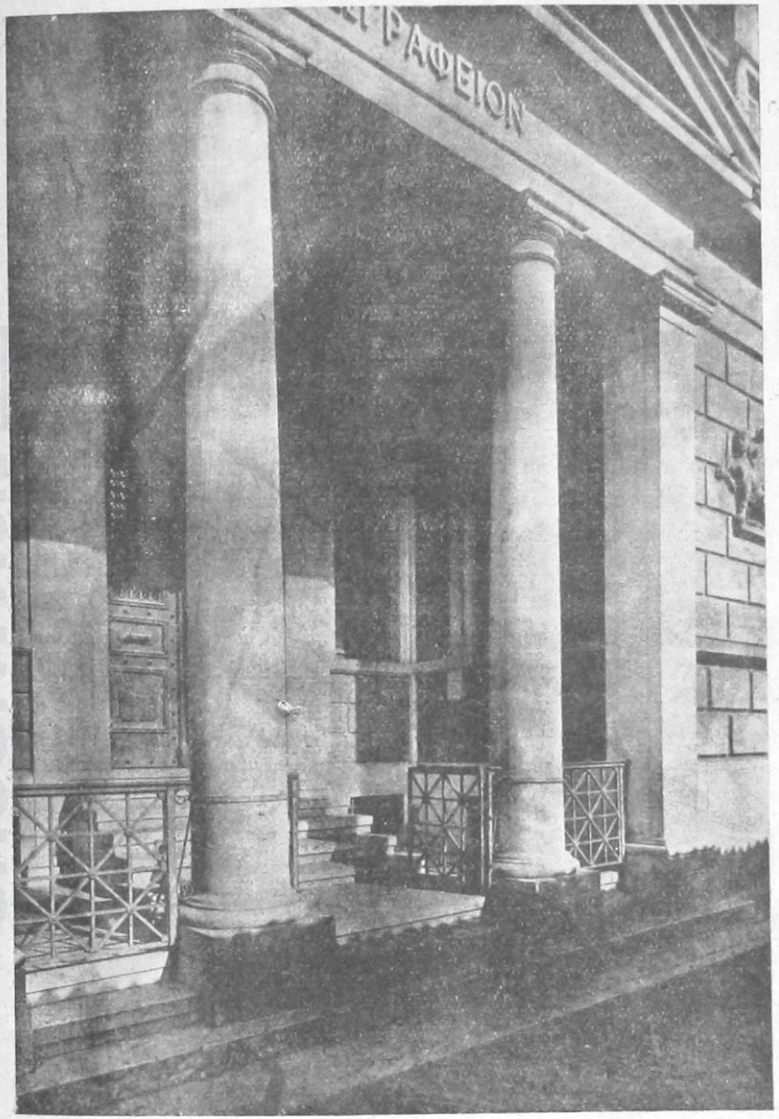
Ὑπάρχει δὲ καὶ ὑπόλοιπον 703,25 γρ., ἅτινα θὰ χρησιμεύσωσι πρὸς σχηματισμὸν βαθμιαίως ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου.

Ἡ ἐπιτυχία ἰδίᾳ ἣν ἔσχε τὸ Ἡμερολόγιον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καταδείκνυται ἐκ τοῦ ὅτι τῆς ἐκδόσεως τελείως ἐξαντληθείσης ὑπὲρ τοὺς 1000 συνδρομηταὶ κατ' ἀνάγκην δὶν ἔλαβον τὸ Ἡμερολόγιον.

Ὡς πάντοτε ὁ Σύλλογος ἑώρτασε τὴν ἐπέτειον τῆς ἱδρύσεώς του εἰς τὸ ρομαντικὸν Τσιρτοὶρ-σουγιοῦ τοῦ Βοσπόρου, ὅπου ἐξέδραμον τὰ μέλη ἀπὸ πρωΐας μετὰ τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ τέως πρόεδρος κ. Δ. Ἀσλανίδης ἀνέγνωσε γλαφυρὰν ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων καὶ προσεφώνησε τοὺς παρευρισκομένους καθηγητάς. Εἰς ταῦτα δὲ ἀπήντησεν ὁ σεβαστὸς Γυμνασιάρχης κ. Ἀ. Ζαμαρίας μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῷ εὐγλωττίας.

Χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι μεταδίδομεν τὰς ἐπιτυχίας ταύτας εἰς τοὺς φιλτάτους συνδρομητάς μας, οἵτινες παραβλέποντες τὰς ἡμετέρας ἐλλείψεις σπεύδουσι προθύμως εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου καὶ τοῦ σκοποῦ ἡμῶν — **ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τόσας φροντίδας κατέβαλλε καὶ ὁ σεβαστὸς ἡμῶν καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Παπαδόπουλος, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ ἐκφράζομεν ἐντεῦθεν τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μας** — σκοπός, ὅστις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφήσῃ ἀδιάφορον οὐδεμίαν εὐγενῆ καρδίαν πονοῦσαν καὶ θλιβομένην διὰ τὴν τύχην τῶν ἀπόρων μαθητῶν.

Ἡ εἴσοδος τοῦ Ζωγραφείου.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ BOY-SCOUTS

Οὐδεὶς σήμερον ἀγνοεῖ τὴν πολλαχόθεν καταβαλλομένην φροντίδα ὑπὲρ τῆς ὡς οἷόν τε τελείας διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῆς καθ' ἡμᾶς νεότητος. Κράτη, κοινότητες, σύλλογοι, ὁ οἶκος αὐτὸς ἐναμίλλως φιλοτιμοῦνται ἔν τε τῷ ἀγῶνι τῆς ἐκπονήσεως καὶ ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς προγραμμάτων, πληρούντων κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς πολυμερεῖς ἀξιώσεις τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας, καὶ ἐν τῇ παρασκευῇ καὶ τῇ ἐκλογῇ καταλλήλων διδακτικῶν δυνάμεων καὶ ὀργάνων. Ἀλλὰ παρὰ τὴν ἐντεῦθεν προσγινομένην ποικίλην σοφίαν καὶ πολυμάθειαν οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι οἱ παρόντες χρόνοι σπουδαίως ὑστεροῦσι τῶν παλαιῶν ὡς πρὸς τὰ ὕψιστα καὶ τιμιώτατα ἀγαθὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ποσάκις πράγματι δὲν ἠκούσθησαν παράφωνα κατὰ τῆς σπάνιος χαρακτήρων καὶ δὴ χαρακτήρων εὐγενῶν καὶ μεγαλοφρόνων, βουλήσεως ἀκμαίας καὶ ἰσχυρᾶς, γενναίας καὶ ἀφειδοῦς εἰς Θυσίας ἐν τῷ ἔρωτι τῆς ἀρετῆς; Καὶ λέγονται μὲν καὶ ἐπαναλαμβάνονται κατὰ κόρον αἱ μορφαί, καὶ στεντορίως στιγματίζονται αἱ ἐλλείψεις αὗται ἀπό τε τῆς διδασκαλικῆς ἕδρας καὶ τοῦ ἄμβωνος καὶ ποικίλαι νουθεσίαι ἀποτείνονται καὶ ἀγῶνες ἀρετῆς προκηρύττονται καὶ βραβεῖα ἀπονέμονται, ἀλλ' ὁ βοῦς ὅμως τῶν πραγμάτων δὲν ἐκτρέπεται τῆς κοίτης αὐτοῦ. Οἱ ὡραῖοι λόγοι παραμένουσιν, ὡς μὴ ὤφελε, λόγοι μόνον, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις ὁ κόσμος βαίνει τὴν πεπατημένην.

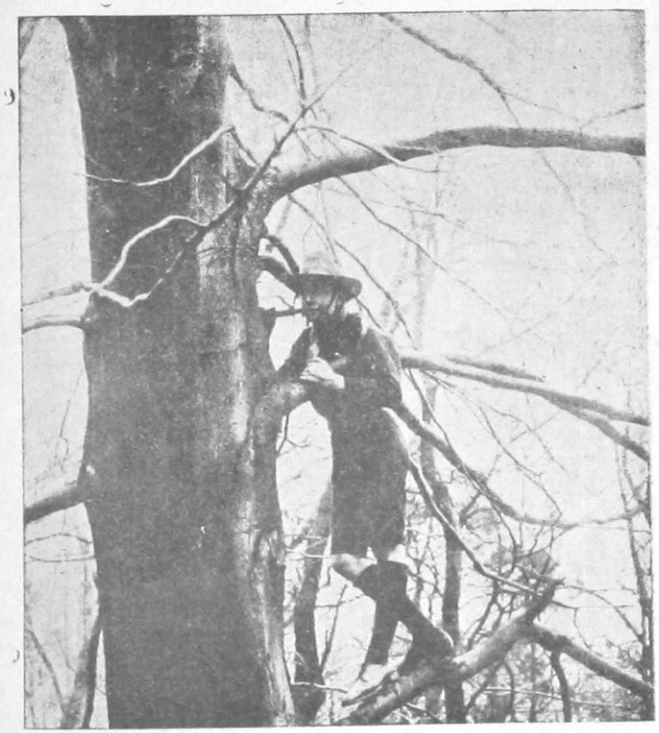
Boy-scouts διαβάζουν τὸν νόμον τοῦ ὁμίλου τὴν ὥραν ποὺ ἀναπαύονται ἀπὸ τὰ ἐπίπονα παιγνίδια.

Ἴσως μάλιστα δὲν θὰ ὑπερβάλωμεν χαρακτηρίζοντες τὴν ἔλλειψιν ὡς ἐθνικήν. Μὴ καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι δὲν ἐπετίμα τοὺς Ἀθηναίους ὁ μέγας ἱστορικὸς λέγων πρὸς αὐτοὺς διὰ στόματος τοῦ Κλέωνος «εἰώθατε θεατὰς μὲν τῶν λόγων γίγνεσθαι, ἀκροαταὶ δὲ τῶν ἔργων, τὰ μὲν μέλλοντα ἔργα ἀπὸ τῶν εὖ εἰπόντων σκοποῦντες ὡς δυνατὰ γίγνεσθαι, τὰ δὲ πεπραγμένα ἤδη, οὐ τὸ δρασθὲν πιστότερον ὄψει λαβόντες ἢ τὸ ἀκουσθέν, ἀπὸ τῶν λόγῳ καλῶς ἐπιτιμησάντων.» ; Ἡ καταπολέμησις λοιπὸν τοῦ κακοῦ ἐπιβάλλεται ὡς ὑπερτάτη ἐθνικὴ ἀνάγκη. Ὁ τῆς διδασκαλίας λόγος, καὶ ὁ κάλλιστος ἔτι πάντων, προάγει μὲν τὴν γνῶσιν καὶ ἐπισπᾶται τὸν θαυμασμὸν καὶ ἐξάπτει τὰ συναισθήματα καὶ καλλιεργεῖ τὸ ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ τὸ ἔργον τῆς κατ' ἄνθρωπον μορφώσεως ὑπολείπεται ἀσθενὲς πάντοτε καὶ ἀτελές, ἂν μὴ ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀγαθῶν ἐκπηγάζῃ ἡ ἐνεργὸς καὶ ζῶσα βούλησις. Ἀλλ' αὕτη τὸν στέφανον τοῦ ὅλου παιδευτικοῦ ἔργου σημαίνουσα δὲν γεννᾶται ἐν τοῖς λόγοις ἀλλ' ἐν τῇ ζωῇ αὐτῇ, ἐν τῇ ἀγωγῇ, οἷαν οἱ μὲν ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται ἐκ συστήματος ἐν τοῖς συσσιτίοις ἐθεράπευον, ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐν τῇ «Κύρου παιδείᾳ» ἐφαντάσθη.

Ἐὰν λοιπὸν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις δικαίως ἀνομολογῆται ἀσθένειά τις καὶ ἀτροφία τῶν ἀρετῶν ἐκείνων τῆς ζώσης βουλήσεως καὶ τοῦ ἀληθοῦς χαρακτῆρος, εὔκολον εἶναι νὰ φαντασθῶμεν, ὁποίαν ἀνεκτίμητον καὶ σωτηριώδη συμβουλὴν εἰς τὸ ὅλον παιδευτικὸν ἔργον προσφέρει ὁ θεσμὸς τῶν Boy-scouts. καθ' ὃν ὁ νεανίας διανύων τὴν εὐπλαστον περίοδον τοῦ βουλητικοῦ βίου ἀποσπᾶται μὲν τοῦ δουλικοῦ καὶ παθητικοῦ καὶ στενοῦ περιβάλλοντος, οἷον ἡ μονομερὴς ἀνάπτυξις τοῦ γνωστικοῦ παρασκευάζει, μεταφέρεται δὲ ὡς μέλος ἐνεργὸν εἰς κόσμον ἐλευθέρας ἀτομικῆς ζωῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως, ἄρχεται ἀσκῶν τὰ στοιχειώδη καθήκοντα καὶ δικαιώματα ἐν τῇ μετὰ τῶν ὁμηλίκων ἀναστροφῇ καὶ συνδιώσει, ἐν τούτῳ δὲ οὐ μικρὰν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἕξιν τοῦ βούλεσθαι καὶ πράττειν

τὰ δέοντα ἀποκομίζων. Ἐὰν ἡ ἐκ συστήματος προεισαγωγὴ αὕτη εἰς τὸν βίον κρίνεται ἀναγκαία διὰ πάντα, σωτηριώδης αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀπαραίτητος τυγχάνει διὰ τοὺς νεανίας τῶν πόλεων, τοὺς ζῶντας καὶ διάγοντας ὑπὸ συνθήκας ἀληθῶς ἀσφυκτικάς.

Α. ΖΑΜΑΡΙΑΣ Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ

Τὸ καρτέρι.

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ

(ΑΥΘΕΝΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΤΡΩΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ)

Ὅταν τὸ αὐτοκίνητον ἐπλησίαζε πλέον πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ ἤρχισαν νὰ φαίνωνται καθαρὰ οἱ δρόμοι στολισμένοι μὲ μυρσίνας καὶ μὲ σημαίας, ὁ σωφὲρ ἐστράφη καὶ ἠρώτησε τὸν ἐπιβάτην·

— Ποῦ θὰ σᾶς πάω, κύριε;

— Στὸ καλλίτερο ξενοδοχεῖον, ἀπήντησεν ὁ ἐπιβάτης μὲ προφορὰν ξενικήν.

— Μμ! εἶναι ζήτημα ἂν θὰ εὕρετε θέσιν, εἶπεν ὁ σωφὲρ κινῶν τὸ κεφάλι. Ἕνεκα τῶν ἀγώνων βλέπετε, εἶναι τόσοι ξένοι...

Τὸ αὐτοκίνητον μετ' ὀλίγον ἐστάθη εἰς τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου «Ἡ Βασίλισσα Ἑλένη». Ἀλλ' ὁ θυρωρὸς ἐδήλωσεν ὅτι ἔχουν ἐνοικιασθῆ ὡς καὶ τὰ δωμάτια τῶν ὑπηρετῶν εἰς τὴν ὀροφὴν καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὸν ξένον.

Ἡ ἰδία ἀπάντησις ἐλόθη καὶ τὸ ξενοδοχεῖον «Ἡ Μεγάλη Λακωνία». Ὁ ξένος ἤρχισε νὰ δείχνῃ σημεῖα ἀνησυχίας ὅταν εἰς τὸ τρίτον ξενοδοχεῖον «Πάλας Ἀθήνη» ὁ ξενοδόχος ἐδήλωσεν ὅτι ἂν ὁ ξένος δὲν ἔχῃ μεγάλας ἀξιώσεις ἠμπορεῖ νὰ τὸν οἰκονομήσῃ εἰς κἄποιον δωμάτιον πλησίον τῆς κουζίνας.

— Ἂς εἶναι καὶ αὐτό, εἶπεν ὁ ξένος καὶ πληρώσας τὸ αὐτοκίνητον ἔδωκε τὰς ἀποσκευάς του εἰς τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ξενοδοχείου.

*

— Τὸ ὄνομά σας, εἶπεν ὁ γραμματικὸς τοῦ ξενοδοχείου.

— Εἶναι ἀνάγκη; ἠρώτησεν ὁ ξένος.

— Εἶναι διαταγὴ τῆς ἀστυνομίας. Θὰ μᾶς δώσετε τὸ μπιλιέτο σας.

Ὁ ξένος ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πορτοφόλλι του τὸ μπιλλιέτο του. Ὁ γραμματικὸς τὸ ἐδιάβασε καὶ ἐσήκωσε τοὺς ὤμους.

— Δὲν καταλαβαίνω τί λέει, εἶπε. Τί γράμματα εἶναι αὐτά; Ἑβραϊκά;

— Πολὺ καλά, τότε, εἶπεν ὁ ξένος, γράψετε εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ξενοδοχείου σας τὸ ὄνομά μου. Ὀνομάζομαι Πάρις Πριαμίδης καὶ εἶμαι βοσκός.

– Δηλαδὴ ζωέμπορος, μεγαλέμπορος κτηνῶν, εἶπεν ὁ γραμματικὸς βλέπων τὸ περιποιημένον ἐξωτερικὸν τοῦ νέου.

Ὁ ξένος ὡδηγήθη εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἀλλὰ τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἦτο ἀποτρόπαιον. Ἀπὸ τὴν κουζίναν ἤρχετο ἡ μυρωδιὰ τῶν φαγητῶν καὶ ἰδίως τοῦ μέλανος ζωμοῦ, ἡ ὁποία ἦτον ἀνυπόφορος.

— Ἀδύνατον νὰ μείνω ἐδῶ, εἶπεν ὁ νεαρὸς ξένος. Δὲν ἔχετε ἄλλο δωμάτιον, διαμέρισμα ὁλόκληρον; Πληρώνω ὅσον θέλετε.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ξενοδοχείου εἰδοποιηθεὶς ἔσπευδεν ἤδη. Ἀλλὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ξένου του δὲν τοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν.

— Μὰ τέλος πάντων, οἰκονομηθεῖτε, εἶπεν. Ἕνας ζωέμπορος ἐπὶ τέλους.

Ὁ νεαρὸς ξένος νευρικὸς πλέον ἔσυρε παράμερα τὸν ξενοδόχον.

— Δὲν εἶμαι ζωέμπορος, εἶπεν. Εἶμαι ὁ πρίγκηψ Πάρης τῆς Τροίας. Ταξειδεύω ἰνκόγνιτο ἕως ὅτου παρουσιασθῶ εἰς τὸν βασιλέα Μενέλαον. Νὰ μοῦ εὕρῃς λοιπὸν διαμέρισμα ὁλόκληρον. Καὶ γρήγορα.

*

Ὁ ξενοδόχος ἀφοῦ ἐτακτοποίησε τὸν ξένον του εἰς τὸ ὡραιότερον διαμέρισμα τοῦ ἰσογαίου, ἔτρεξε εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς

Σπάρτης» καὶ ταυτοχρόνως εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ ἀνήγγειλε τὴν εἴδησιν.

Ἡ ἑσπερινὴ ἐφημερὶς ἔγραφε εἰς τὴν δευτέραν της ἔκδοσιν· «Ἀφίκετο σήμερον καὶ κατέλυσεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Πάλας Ἀθήνη» ἡ Α. Υ. ὁ πρίγκηψ Πάρις τῆς Τροίας, υἱὸς τοῦ βασιλέως Πριάμου. Ὁ πρίγκηψ εἶναι νεώτατος καὶ ὡραιότατος, ἔχει δὲ τὸν βαθμὸν ἰδιαιτέρου ὑπασπιστοῦ τοῦ πατρός του, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν βασιλικήν του οἰκογένειαν, ὑποχρεώνουσαν τὰ μέλη αὐτῆς νὰ μανθάνουν τέχνην τινα, ὁ πρίγκηψ Πάρις εἶναι κτηνοτρόφος».

Τὴν ἑπομένην τὸ πρωῒ ἀνακτορικαὶ ἅμαξαι, φέρουσαι τὸν αὐλάρχην καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς τοῦ βασιλέως Μενελάου ὡδήγησαν τὸν Πάριν εἰς τ' Ἀνάκτορα, ὅπου ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης φέρων τὴν μεγάλην του στολὴν καὶ περιστοιχιζόμενος ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν καὶ πολιτικόν του οἶκον ἐδέχθη τὸν νεαρὸν πρίγκηπα, ὁ ὁποῖος ἐπέδωκεν αὐτόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ πατρός του πρὸς τὸν Μενέλαον.

Αἱ ἑορταὶ τῶν ἀγώνων ἐτελείωσαν πλέον, ὅλοι οἱ ξένοι εἶχον φύγῃ, καὶ εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Μενελάου εἶχεν ἐπανέλθη ἡ ἡσυχία, καὶ ὁ Πάρις ἔμενε.

Δὲν ἦτο πλέον μυστικὸν διὰ κανένα ὅτι ὁ νέος πρίγκηψ ἠσθάνετο παράφορον ἔρωτα πρὸς τὴν βασίλισσαν Ἑλένην ἐψιθυρίζετο δὲ ὅτι καὶ ἐκείνη δὲν ἐφαίνετο ἀποκρούουσα τὸ αἴσθημά του.

Καὶ τέλος μίαν νύκτα εἰς τοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ λαϊκὰ κέντρα διεδόθη ὅτι ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν ἐθεάθη ἓν αὐτοκίνητον τρέχον μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα πρὸς τὸ ἐπίνειον τῆς Σπάρτης, καὶ φέρων τὸν πρίγκηπα Πάριν καὶ βασίλισσαν Ἑλένην καὶ μίαν γηραιὰν κυρίαν τῆς τιμῆς.

Πρὸς τὰ ἐξημερώματα τηλεγράφημα τοῦ δημάρχου Γυθείου ἀνήγγειλεν ὅτι ξένον πλοῖον κατέπλευσεν μυστηριωδῶς εἰς τὸν λιμένα τὴν νύκτα, παρέλαβε τρεῖς ἐπιβάτας ἀγνώστους, δύο κυρίας καὶ ἕνα νέον, καὶ ἀπέπλευσε ὁλαταχῶς πρὸς ἄγνωστον διεύθυνσιν.

*

Ἀργὰ τὸ πρωῒ ἀνεκαλύφθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἡ ἐξαφάνισις τῆς βασιλίσσης καὶ τοῦ Πάριδος.

Περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὸν παρεπιδημοῦντα εἰς τὴν Σπάρτην ἀδελφόν του Ἀγαμέμνονα, τὸν Γερώνιον ἱππότην Νέστορα, τοὺς πιστοτέρους πολιτικοὺς καὶ συνεκροτήθη μακρὸν συμβούλιον.

Ἡ κρατήσασα κατ' ἀρχὰς γνώμη ἦτο ν' ἀνακοινωθῇ εἰς τὸν λαὸν τὸ γεγονὸς διὰ βασιλικοῦ διαγγέλματος, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ λέγεται ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπεφάσισε νὰ τιμωρήσῃ διὰ τῆς περιφρονήσεώς του τὴν ἄπιστον σύζυγον. Ἀλλ' αἴφνης ὁ πρωθυπουργὸς ἐκτύπησε τὸ μέτωπον καὶ εἶπε:

— Καὶ ὁ Ὅμηρος;

— Ἔ, τί κάνει ὁ Ὅμηρος; εἶπεν ὁ βασιλεύς.

— Ὁ Ὅμηρος, Μεγαλειότατε, εἶναι λυσσαλέος ἀντιπολιτευόμενος καθὼς ξέρετε. Θ' ἁρπάξῃ οὕτως, τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ κτυπήσῃ τὴν δυναστείαν, καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Θὰ μᾶς κάμῃ ρεζίλι. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποῦ μιλοῦμε ἐδῶ αὐτὸς θὰ ἑτοιμάζει στοίχους διὰ τὴν ἐφημερίδα του καὶ ἴσως καὶ καμμίαν γελοιογραφίαν...

— Καλά, καὶ ὁ Εἰσαγγελεύς μας τί κάνει; εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων.

— Εἰς κοινοβουλευτικὰ κράτη, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ πρωθυπουργός, ὁ εἰσαγγελεὺς εἶναι ἀνίσχυρος ἀπέναντι τοῦ τύπου. Ἄλλως τε ὁ Ὅμηρος θὰ ἀναφέρῃ γεγονότα...

— Ὥστε; ἠρώτησεν ὁ Μενέλαος.

— Ὥστε, ἀπήντησεν ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ Στρατοῦ, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐκπλύνωμεν διὰ τῶν ὅπλων τὴν ὕβριν.

— Πόλεμος! ἀπήντησαν δύο τρεῖς ἄλλοι στρατηγοί.

Ὅταν τὸ Συμβούλιον ἐτελείωσε ὁ πρωθυπουργὸς ὁμιλῶν ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν βασιλέα Ἀγαμέμνονα τοῦ ἔλεγε:

— Νὰ συλλογίζεται κανεὶς ὅτι θὰ γείνῃ ἕνας ὁλόκληρος πό-

λεμος διότι τὸν θέλει ἕνας δημοσιογράφος καὶ ποιητὴς διὰ νὰ γεμίσῃ τὴν ἐφημερίδα του!

*

Δύο ὥρας μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ βασιλικοῦ Συμβουλίου ἔκτακτον παράρτημα τῆς ἐφημερίδος «Ἠχὼ τῆς Σπάρτης» ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

«Ἀπὸ χθὲς τὸ ἑσπέρας φῆμαι κυκλοφοροῦσαι εἰς τὴν πόλιν περὶ ἐξαφανίσεως τῆς Βασιλίσσης Ἑλένης, μετὰ τοῦ πρίγκηπος Πάριδος τῆς Τροίας ἔθεσαν εἰς ἀγωνίαν τὴν κοινὴν γνώμην. Καίτοι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐγνωρίζαμεν τὸ μυστικὸν ἐν τούτοις σεβόμενοι τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα ὅστις τόσον καιρίως πληγώνεται εἰς τὸ ἠθικόν του, δὲν ἀνεγράψαμεν τίποτε.

»Σήμερον τὸ πρωῒ μακρὸν συμβούλιον συνεκροτήθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβον μέρος ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων τῶν Μυκηνῶν, καὶ ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Νέστωρ τῆς Πύλου.

»Εἰς τὸ Συμβούλιον ἀπεφασίσθη νὰ κηρυχθῇ ἀμέσως ὁ πόλεμος κατὰ τῆς Τροίας. Τὸ Β. Διάταγμα τῆς γενικῆς ἐπιστρατεύσεως δημοσιεύεται ἀπόψε εἰς ἔκτακτον φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ὅλαι αἱ ἡλικίαι τῆς ἐφεδρείας καλοῦνται ὑπὸ τὰ ὅπλα, διεβιβάσθη δὲ ἡ σχετικὴ διαταγὴ τηλεγραφικῶς εἰς τοὺς νομάρχας τοῦ Κράτους. Ἐπίσης τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν διέταξε τὴν κινητοποίησιν τοῦ στόλου τοῦ Λακωνικοῦ καὶ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου. Γενικὸς ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας λέγεται ὅτι θὰ διορισθῇ ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων. Ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Τροίας ἀναχωρεῖ ἀπόψε, ἐτηλεγραφήθη δὲ εἰς τὸν ἐν Ἰλίῳ ἡμέτερον πρεσβευτὴν νὰ ἐγκαταλείψῃ ἀμέσως τὴν θέσιν του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐνταῦθα.

»Τὴν εἴδησιν τῆς γενικῆς ἐπιστρατεύσεως ἤκουσε πανταχοῦ ὁ λαὸς μετὰ μεγίστης χαρᾶς. Ἀπὸ ὅλας τὰς ἐπαρχίας καταφθάνουσιν ἐνθουσιώδη τηλεγραφήματα.

»Ἀπόψε μέγα συλλαλητήριον θὰ διευθυνθῇ πρὸς τ' Ἀνάκτορα διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν βασιλέα Μενέλαον εἰς τὴν ἀπόφασίν του.

Λέγεται ὅτι ὁ βασιλεὺς θὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν ἐξώστην τῶν Ἀνακτόρων καὶ θὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸν λαόν».

Ἀθῆναι, 1 Νοεμβρίου 1912.

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀνακριτής. — **Δὲν γνωρίζεις λοιπὸν τὸ ὡρολόγι τοῦτο, τὸ ὁποῖον εὑρέθη μέσα 'ς τὸ καλάθι σου;**

Κατηγορούμ. — **Ὄχι.**

Ἀν. — **Βάλτε τον πάλι 'ς τὴ φυλακὴ ὡς ποῦ νὰ τὸ ὁμολογήσῃ. — Μετὰ τρεῖς ἡμέρας. —**

Ἀν. — **Λοιπόν; Γνωρίζεις τώρα τὸ ὡρολόγι αὐτό;**

Κατ. — **Μάλιστα.**

Ἀν. — **Νά, ἔτσι σὲ θέλω βρὲ ἄνθρωπε! Τέλος πάντων ἡ φυλακὴ σ' ἐσωφρόνισε. Καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις;**

Κατ. — **Μοῦ τὸ 'δείξατε, κύριε ἀνακριτά, πρὸ τριῶν ἡμερῶν.**

Εἶνε τὸ ἴδιο.

*

Διδάσκαλος πρὸς μαθητήν.

— Πῶς εἰμποροῦμεν νὰ μετρήσωμεν τὸ ἐμβαδὸν ἑνὸς τριγώνου.

Ὁ μαθητὴς ὑποψιθυρίζων καθ' ἑαυτόν. — (Μήπως τὸ ἐμάθαμεν αὐτό; τί παλαβὸς δάσκαλος!)

Διδάσκαλος. — Λέγε μεγαλοφώνως· ἴσως εἶνε σωστὸ αὐτὸ ποῦ εἶπες...

*

Σκοπὸς ἔσωθεν τοίχου:

— Τίς εἶ;

Ἀξιωματικὸς ἔξωθεν: — Ζῶον.... ἄνοιξε....

Σκοπός. — Τὴν νύκτα δὲν ἀφίνω τὰ ζῶα νὰ ἔμβουν μέσα.

Καλο κονακι

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΔΕΡΟΥΛΕΔ)

— Ἄ φτωχομάννα, τὶ χαλᾷς ’στὸ τζάκι τόσα ξύλα!
Ζεστὸ ’ναὶ τὸ καλύβι σου καὶ δίχως τὴ φωτιά!...
’Εστέγνωσα· τοῦ κρύου πιὰ δὲ ’νοιώθ ἀνατριχίλα,
Κρύβε τὰ ξύλα σου... διψοῦν φωτιὰ τὰ γηρατειά.

Καὶ τρέμεις σύ, γερόντισσα... Μὰ ἡ καλὴ γρηοῦλα
Μοῦ κάνει τὸν κουφὸ καὶ νά, τὴν χόβολη σκαλίζει...
Πετᾷ μιὰν ἀγκαλιὰ κλαδιὰ ’στὸ τζάκι καὶ γιομίζει
Καπνὸ καὶ λάμψι μονομιᾶς ἡ φτωχοκαλυβοῦλα...

— Ζεστάσου, παληκάρι μου, καὶ τουρτουροχιονίζει!...

—

— Ἄ φτωχομάννα! δὲν πεινῶ!... ταὐγά σου, φτωχομάννα,
Τὸ σῶσμα ρετσινάτο σου γιὰ σένα νὰ φυλᾷς...
’Εγὼ ξεροτραγάνισα ’στὸ δρόμο κουραμάνα...
Ταὐγά, τὸ ρετσινάτο σου γιὰ μένα μὴ χαλᾷς!...

Μὰ τὶ τραπεζομάνδηλα μοῦ στρώνεις, χριστιανή μου!
Ἄς λείπουν, σταυροπόδι ’γὼ τὸ τρώω τὸ ψωμί!...
Τραπέζι ’χω τὸ γόνατο, μαχαίρι τὸ σπαθί μου,
Καὶ μὲ τὴ βοῦκ’ ἀμάσητη, πετιοῦμαι ’στὴ γραμμή!

«— Ὤ φάε, παληκάρι μου καὶ πιὲ καὶ τὸ κρασί μου»!

Μὰ τὰ σεντόνια τὶ τὰ θές;... Γιὰ μένανε παλάτι
Θὲ νἄν’ ὁ ἀχερικῶνας σου, ποῦ ς’ ἄχερο παχύ,
Παίρνει τὸ μέτρο του κανεὶς καὶ στρώνει τὸ κρεββάτι...
’Εκεῖ, κυρά, ’σὰ βασιλιᾶς κοιμοῦμ’ ὡς τὸ ταχύ...

Μὰ κείνη πάλι τὸ γουδί, γουδὶ τ’ γουδοχέρι!
Σεντόνια στρώνει κάτασπρα, ποῦ μοσχομαρτυροῦν
Σπιτίσια πλύσι, ἁλουσιὰ καὶ δάφνη καὶ νυχτέρι
καὶ ’στὸ σεντοῦκι στιβακτὰ τὸν ξένο καρτεροῦν!...

«— Παιδί μου, πέσε, κάμ’ ἐδῶ κονάκι καὶ λημέρι!...»

—

Γλυκοχαράζει καὶ βαρεῖ ἀργὰ γλυκὰ ἡ διάνα...
Ξυπνῶ, πετιοῦμαι ’στὸ λεπτὸ νὰ τρέξω ’στὴ γραμμή!
’Εμπρός! σ’ ἀφίνω! ἔχε γειά!... μ’ ἀλήθεια φτωχομάννα,
’Σὰν πιὸ βαρὺ τὸ σάκκο μου ἀνοιώθω ’στὸ κορμί!

Γιατί, καλὴ γερόντισσα, ’σὰ μάννα μου, σὺ ξένη,
Τόσο πολὺ μ’ἐχάϊδεψες; γιὰ πές μου, σε ρωτῶ...
Κ’ ἐκείνη μισογελαστή, μισοκλαμμένη κραίνει....

«— Ἔχω κ’ ἐγὼ τ’ ἀγόρι μου, παιδί μου, ’στὸ στρατό»!

(Μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου).

— Τί ἔχεις, μπάρμπα Γιάννη, καὶ κλαῖς;
— Μὴ ρωτᾷς. ’Εψόφησε ὁ γάϊδαρός μου.
— Αἴ καὶ γι’ αὐτό;...
— Μὰ ξεύρεις τόσα χρόνια τόρα... τὸν εἶχα σὰν ἀδερφό.

Υγιεινη του Προσωπου
Κοσμητικαι Σκευασιαι

Ἀναμφισβητήτως μεταξὺ τῶν προχείρων ἀλλὰ καὶ ἀλανθάστων τεκμηρίων τῆς εὐεξίας τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καταλέγεται τὸ ζωηρόν, λευκὸν καὶ ἐλαφρῶς ροδόχρουν χρῶμα τῶν παρειῶν καὶ τῶν χειλέων. Ὑπὸ καλλαισθητικὴν δὲ ἔποψιν ἡ εὔχροια καὶ ζωηρότης τοῦ προσώπου ἀνέκαθεν ἐθεωρήθη καὶ θεωρῆται εἷς τῶν σπουδαιοτάτων συντελεστῶν τῆς γυναικείας καλλονῆς. Ἑπομένως ἐξασφάλισις διαρκοῦς καὶ ἀνθηρᾶς ὑγείας συνεπάγεται καὶ τὴν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατήρησιν τοῦ ἐπιζήλου ἀγαθοῦ τῆς ζωηρότητος καὶ εὐχροίας τοῦ προσώπου. Ἀτυχῶς ὅμως πολλάκις καὶ παρὰ πολλαῖς καὶ πολλοῖς ἀνθυγιειναὶ συνθῆκαι τοῦ βίου προκαλοῦσαι διαφόρους παθολογικὰς καταστάσεις συνεπάγονται καὶ καὶ τὸν πρόωρον μαρασμὸν αὐτῶν ἐν γένει. Οὕτω βίος καθεστικώς, ἀτέλεια τοῦ φωτισμοῦ καὶ τοῦ ἀερισμοῦ τῶν κατοικιῶν, συνωστισμὸς πολλῶν ἀτόμων ἐν στεναῖς κατοικίαις, ἀνεπάρκεια τροφῆς, ἐπίδρασις ἀλλεπαλλήλων ἠθικῶν συγκινήσεων καὶ στενοχωριῶν, καταπόνησις δι' ὑπερβολικῆς ἐργασίας καί τινες ἄλλαι καταχρήσεις προκαλοῦσι νοσηρὰς καταστάσεις ποικίλης φύσεως: ἀναιμίαν, χλώρωσιν, λεμφατισμόν, χοιραδικὴν κατάστασιν, ἑλώδη καχεξίαν, παθήσεις τοῦ στομάχου, τοῦ ὕπατος κλπ., αἵτινες δυσμενέστατα ἐπιδρῶσαι ἐπὶ τοῦ ὀργασμοῦ καὶ τῆς φυσιολογικῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἐπιφέρουσι συνηθέστατα μαρασμόν, ἐκδηλούμενον

διὰ τῆς ὠχρότητος τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἀποχρωματισμοῦ τῶν χειλέων καὶ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος τῶν βλεφάρων. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη πρωτίστως μὲν ὅσον τὸ δυτατὸν ν' ἀποφεύγωνται αἱ δυσμενεῖς ἐπιδράσεις τῶν ἀνθυγιεινῶν συνθηκῶν τοῦ καθημερινοῦ βίου· συντελεστικώτατα δὲ καὶ ἀποτελεσματικὰ πρὸς τοῦτο μέσα εἶνε: ὁ περίπατος, ἡ συχνὴ διαμονὴ ἐν τῷ καθαρῷ ἀέρι τοῦ ὑπαίθρου, αἱ διάφοροι ἐφικταὶ ἀσκήσεις τοῦ σώματος τὰ χλιαρὰ καὶ ψυχρὰ λουτρὰ κατὰ τὰς ἐνδείξεις τῆς ὑγιεινῆς λαμβανόμενα καὶ ἄλλα παρόμοια φυσικὰ μέσα τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ ἐμφανίσεως μιᾶς οἵας δήποτε τῶν μνημονευθεισῶν νοσηρῶν καταστάσεων ἀνάγκη ἀπαραίτητος ἀμέσου καὶ ἐγκαίρου θεραπείας, δι' ἀκριβοῦς τηρήσεως τῆς ὑπὸ τῆς θεραπευτικῆς ἐπιβαλλομένης διαίτης καὶ χρήσεως τῶν παρεχομένων τονωτικῶν μέσων, ἐν οἷς ἰδιαζούσης σημασίας θέσιν κατέχουσιν σκευασίαι τινες τοῦ ἀρσενικοῦ, ἐνισχύουσαι τὴν θρέψιν καὶ τὴν ζωτικότητα τοῦ δέρματος καὶ προσδίδουσαι εἰς αὐτὸ εὔχροιαν καὶ ροδινωτέραν ὄψιν. Ἐντεῦθεν ἐπεκράτησε συνήθεια μεταξὺ τῶν γυναικῶν χωρῶν τινων νὰ λαμβάνωσι κατὰ διαλείμματα τὸ ἀρσενικὸν εἰς ἀρκετὴν ποσότητα διὰ νὰ προσθέσωσιν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὡραιότερον χρῶμα. Ἐνδείκνυνται ἐπίσης καὶ σκευασίαι σιδήρου, αἵτινες διὰ καταλλήλου καὶ μεθοδικῆς χρήσεως παρέχουσι μεγίστην ὑπηρεσίαν, μάλιστα ἐν περιπτώσει χλωροαναιμίας, ὁπότε ἡ ὠχρότης τοῦ προσώπου ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος, τῶν ὁποίων ἡ χρωστικὴ οὐσία (αἱμοσφαιρίων) κύριον συστατικὸν ἔχει τὸν σίδηρον. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀτονίας τοῦ νευρικοῦ συστήματος, συνεπαγομένης ἐπίσης τὴν ἀλλοίωσιν τῆς χροιᾶς τοῦ δέρματος, ἐνδείκνυνται ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ ἀρσενικοῦ σκευασίαι περιέχουσαι γλυκεροφωσφορικὰ ἅλατα κ. ο. κ.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν διαφόρων τούτων ὑγιεινῶν καὶ θεραπευτικῶν μέσων, δι' ὧν βελτιοῦται ἡ χροιὰ τοῦ δέρματος διὰ γενικωτέρας ἐνδυναμώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, τὸ ὡραῖον φύλον συνείθισε καὶ

συνειθίζει νὰ μεταχειρίζηται πρὸς ἐξωραΐσιν τοῦ προσώπου καί τινας ἄλλας σκευασίας **καλλυντικάς,** δι' ὧν προσκαίρως καὶ τεχνητῶς παρέχεται εἰς τὸ πρόσωπον καλλιτέρα ὄψις. Θὰ ἐτολμῶμεν ἀνεπιφυλάκτως καὶ ἀπροκαλύπτως νὰ εἴπωμεν ὅτι οὐδέποτε διὰ τοιούτων ἐπιπλάστων παρασκευασμάτων ἐπιτυγχάνεται ἡ ζηλευτὴ ἐκείνη ***ροδοκόκκινη παρειὰ*** καὶ τὸ θαυμάσιον ἀφρόπλαστον πρόσωπον τῆς πλήρους σφρίγους καὶ εὐρωστίας χωρικῆς νεάνιδος καὶ ὅτι ματαιοπονοῦσιν αἱ κυρίαι ἡμῶν προσπαθοῦσαι διὰ τεχνητῶν μέσων νὰ ἐπιπροσθέτωσι κάτι καλόν, ὡραῖον, ἐλκυστικὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν· ἀλλ' αὐταπατῶνται ὀλιγίστους δὲ ἴσως ἀπατῶσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἔθος ἐπεκράτησεν, ἕξις δὲ δυσώλεθρος κατήντησεν ἡ χρῆσις τῶν καλλυντικῶν μέσων παρατηροῦμεν ὅτι μεγίστη τοὐλάχιστον πρέπει νὰ καταβάλληται εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν κοσμητικῶν τούτων σκευασιῶν, διότι αἱ πλεῖσται αὐτῶν διαφημιζόμεναι μὲ ἀνυπάρκτους ἰδιότητας καὶ πωλούμεναι ἐν τῇ ἀγορᾷ περιέχουσι διαφόρους ἐπιβλαβεῖς καὶ δηλητηριώδεις οὐσίας, αἱ ὁποῖαι ὄχι μόνον καταστρέφουσι ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ δέρμα ἀλλὰ πολλάκις προκαλοῦσι καὶ πραγματικὴν δηλητηρίασιν τοῦ ὀργανισμοῦ δι' ἀπορροφήσεως καὶ παραλήψεως ὑπὸ τοῦ αἵματος τῶν δηλητηριωδῶν συστατικῶν.

Αἱ ἐν χρήσει κοσμητικαὶ σκευασίαι διακρίνονται εἰς ***κόνεις*** (ποῦδραι), ***καλλυντικὰ ὑγρὰ*** καὶ ***ψιμμύθια.***

Ἡ χρῆσις τῶν ***κόνεων*** πρὸς ἐξωραϊσμὸν δῆθεν τοῦ προσώπου ἦτο γνωστὴ καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους γενικευθεῖσα ἰδίως παρὰ ταῖς γυναιξὶ τῶν Ρωμαίων. Γενικωτάτη δὲ καὶ ἡ σημερινὴ χρῆσις αὐτῶν πρὸς ἀπάλυνσιν δῆθεν τοῦ δέρματος, παράστασιν τοῦ προσώπου ἐπὶ τὸ λευκότερον ἢ ροδινώτερον, προφύλαξιν ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, ἐπικάλυψιν δὲ τῶν τυχὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου ὑπαρχουσῶν κηλίδων, οὐλῶν καὶ ἄλλων ἀσχημιῶν. Δυστυχῶς αἱ περισσότεραι κόνεις τοῦ ἐμπορίου εἶνε ἐπικίνδυνοι ἀποτελούμεναι, ὡς χημικαὶ ἀναλύσεις κατὰ καιροὺς κατέδειξαν, ἐκ κιμωλίας βασικοῦ νιτρικοῦ βι-

σμουθίου, τάλκης, ὀξιδίου ψευδαργύρου καὶ μάλιστα τοῦ ἐπιβλαβεστάτου ἀνθρακικοῦ μολύβδου. Σχετικῶς ἀθωότεραι σκευασίαι εἶναι αἱ ἔχουσαι ὡς βάσιν φυτικὰς οὐσίας ἐκ τούτων δὲ πάλιν τὴν μᾶλλον εὔχρηστον κόνιν τῆς ὀρύζης (poudre de riz) καὶ τὸ ἄμυλον τοῦ σίτου (amidon de blé). Ἰδοὺ καὶ ἡ χημικὴ σύνθεσις δύο εὐχρηστοτέρων καὶ ἀβλαβῶν κοσμητικῶν σκευασιῶν:

Amidon de blé pulverisé	50	gr.
Poudre de talc	5	»
Poudre de lycopode	10	»
Parfum q. s. (quantité suffisante)		

Farine de riz	75	gr.
Poudre de lycopode	15	»
Magnesie calcinée	15	»
Parfum q. s.		

Ἡ χρῆσις τῆς μαγνησίας ἢ τοῦ λυκοποδίου εἶνε ἀπαραίτητος διὰ νὰ ἐπιπάσσηται ὁμοιομόρφως ἡ κόνις ἐπὶ τοῦ δέρματος. Ὁ δὲ ἀρωματισμὸς διὰ διαφόρων αἰθερίων ἐλαίων δὲν πρέπει νὰ ἦνε πολὺ δυνατὸς διότι προκαλεῖ ἐπίμονον κεφαλόπονον.

Αἱ ὡς ***ψιμμύθια*** γνωσταὶ σκευασίαι προορίζονται πρὸς τεχνητὸν στίλβοντα χρωματισμὸν τοῦ προσώπου λευκὸν ἢ ἐρυθρόν. Εἶνε δὲ ἐπιβλαβέσταται σκευασίαι, καταστρεπτικαὶ τοῦ δέρματος δι' ἐμφράξεως τῶν πόρων αὐτοῦ καὶ παρεμποδίσεως τῆς φυσιολογικῆς λειτουργίας αὐτοῦ. Αἱ πλεῖσται αὐτῶν περιέχουσι δηλητηριώδεις μεταλλικὰς οὐσίας, αἱ ὁποῖαι βαθμηδὸν ἀπορροφώμεναι προκαλοῦσι πραγματικὴν δηλητηρίασιν, ἐκδηλουμένην διὰ τῆς φθορᾶς καὶ καταστροφῆς τῶν ὀδόντων, σιαλορροίας, ἐξασθενώσεως τῶν τριχῶν καὶ πτώσεως, ὠχρότητος τοῦ προσώπου καὶ ρυτιδώσεως κλπ. Οὕτω τὰ λευκὰ ψιμμύθια συνήθως ἀποτελοῦνται ἐξ ἀνθρακικοῦ μολύβδου, ἐκ τῆς παρατεταμένης δὲ χρήσεως αὐτοῦ προκαλεῖται ἡ ***μολυβδίασις.*** Τὰ δὲ ἐρυθρὰ ψιμμύθια περιλαμβάνουσιν ἑνώσεις ὑδραργύρου καὶ ἀρσενικοῦ, στοιχείων

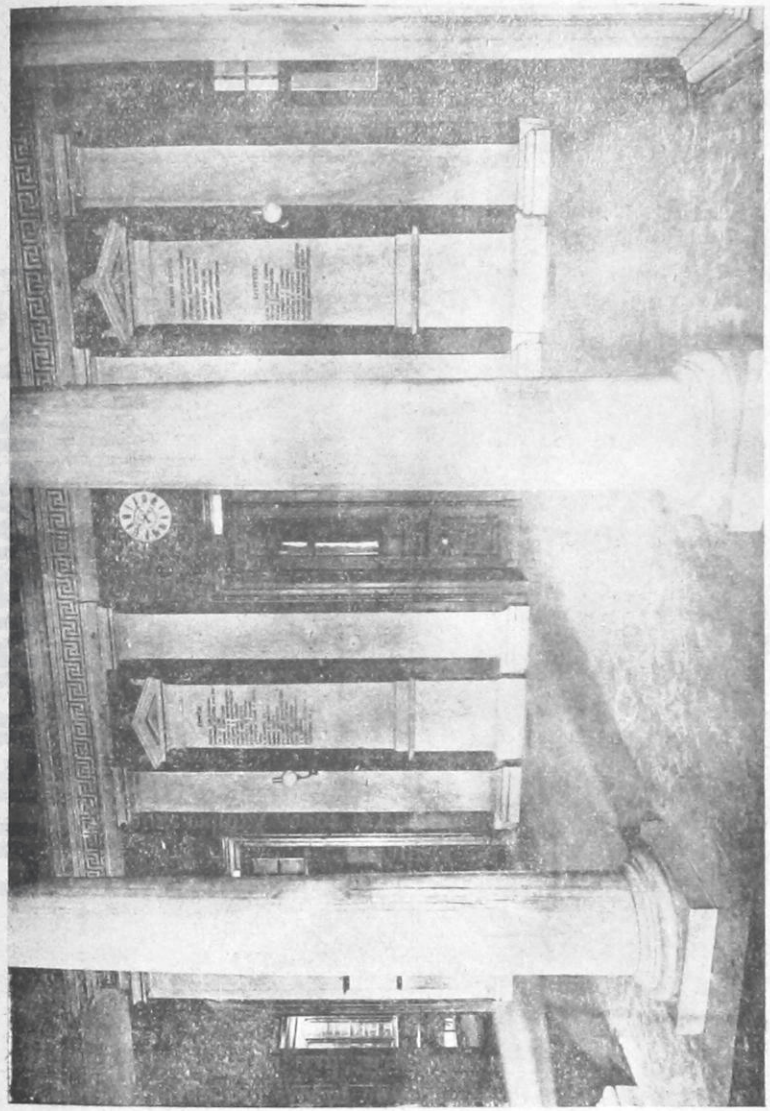
λίαν δηλητηριωδῶν. Σχετικῶς ἀθῶα ψιμμύθια εἶνε τὰ περιέχοντα ὀξείδιον ψευδαργύρου, καρμένιον, ἐοζίνην καὶ ἄλλας τινὰς ἀκινδύνους οὐσίας.

Ἡ ἀπαλότης καὶ ἡ στίλβη τοῦ προσώπου ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς χρήσεως λιπαρῶν τινων οὐσιῶν, ἐν αἷς καταλληλοτέρα εἶνε ἡ καθαρὰ ***λανολίνη***. Ἀποφευκτέον τὴν ***γλυκερίνην*** ὡς ἐρεθιστικὴν καὶ μάλιστα εἰς δέρματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τάσεις πρὸς ἐξάνθησιν· ἐπίσης καὶ τὴν ***βαζελίνην,*** διότι ἀντὶ ἀπαλύνσεις προκαλεῖ τοὐναντίον τὴν βαθμιαίαν ἀποξήρανσιν τοῦ δέρματος. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ γίνεται καὶ κατάχρησις τοῦ σαπωνίσματος τοῦ προσώπου χάριν δῆθεν καθαριότητος. Αἱ συχναὶ πλύσεις διὰ χλιαροῦ ἢ ψυχροῦ ὕδατος καὶ σάπωνος ἀλλοιοῦσι τὴν χροιὰν τοῦ προσώπου παρεμποδίζουσι τὸ ἔκκριμα (σμῆγμα) τῶν σμηγματοδόχων ἀδένων, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον διατηρεῖ τὸ δέρμα μαλακὸν ἀλλὰ παρέχει εἰς αὐτὸ καὶ κάποιαν στιλπνότητα. — Συνιστᾶται τὸ σαπώνισμα τοῦ προσώπου ἅπαξ ἢ τὸ πολὺ δὶς τῆς ἑβδομάδος. Συνιστᾶται δὲ καὶ τὸ ἑπόμενον καλλυντικὸν ὑγρὸν (γαλάκτωμα) πρὸς πλύσιν τοῦ προσώπου:

Eau de roses	900	gr.
teinture de myrrhe.....	10	»
teinture d'opoponax	10	»
teinture de benjoin	10	»
Essence de citron	4	»

Teinture de quallaja (εἰς ποσότητα ἐπαρκῆ διὰ νὰ σχηματισθῇ γαλάκτωμα δι' ἀνακυκήσεως).

ΑΘ. ΙΩΑΝΝΟΥ, Δ. Φ.
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ.

Τὸ προαύλιον τοῦ Ζωγραφείου.

Η ΞΕΝΗ ΕΝΝΟΙΑ

Πῶς τρέχει, μὰ πῶς τρέχει!! λέγει ὁ κ. Κοκκίνης, σκύλλος τοῦ δρόμου καὶ φύλαξ τῆς γειτονιᾶς καὶ πινακογλύφτης καὶ ἐχθρὸς ὅλων τῶν ἄλλων σκύλλων, μὰ πῶς τρέχει! Τί μὲ μέλλει τὸν ἔδιωξα ἀπὸ τὰ λημέρια μου. Μὰ τώρα ποιὰ ἡ ἀνάγκη ποῦ τρέχει ἔτσι σὲ μέρη μάλιστα ποῦ δὲν τὰ καλοξέρει. Ἡ οὐρὰ σηκωμένη, τὰ ρουθούνια στὸν ἀέρα καὶ δρόμο.

Τί μὲ μέλλει. Παρακάτου εἶναι τὰ βασίλεια τῆς κ. Κοκκαλιάρας στὴν γειτονιὰ τῶν ψαράδων καὶ ἔχει πέντε παιδιὰ νὰ θρέψῃ καὶ οὔτε σκιὰ ξένου σκύλλου ἀφίνει νὰ περάσῃ. Ἄ βέβαια, ἐκεῖ δὲν θὰ καλοπεράσῃ.

Μὰ ἡ ἰδική μου ἐδῶ γειτονιὰ ἀλήθεια ἄλλο πρᾶγμα. Ἔχει κασάπικο καὶ μαγειρειό. Ἐδῶ σὲ θέλω. Ὅλοι οἱ σκύλλοι μὲ χαιρετοῦν μὲ σεβαμό. Παχαίνω ὅσον πάγω.

Ὁ κ. Κοκκίνης γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρό, καὶ τώρα χαμογέλασε, κούνησε καὶ τὴν οὐρά του. Καὶ τόσον χάρηκε ποῦ τὰ αἰωνίως νυσταγμένα μάτια του ἔλαμψαν.

Ὁ ξένος σκύλλος ἔτρεχε, ἔτρεχε!!!

— Θὰ πέσῃ στὸ πηγάδι ὅπως πάγῃ μὲ τὸ κεφάλι ὑψηλὰ δὲν θὰ τὸ ἰδῇ καὶ θὰ πέσῃ...

Μπλούμ. πάτ. πάτ. φλ. φλ. φλ. γάβ. γάβ, καὶ.... ἀπὸ πάνω τὰ νερὰ καὶ ἀπὸ κάτω ***ὁ σκύλλος.***

Καὶ τόση ἦτο ἡ χαρὰ ποῦ ἕνας ἀντίζηλος θὰ λείψῃ, τέτοια μουσικὴ ἡ ὑλακὴ τοῦ ξένου σκύλλου ἔφερνε στὰ αὐτιά του, ποῦ..

πέρασε ἕνα ἁμάξι καὶ ἄδικα φώναζεν ὁ ἁμαξᾶς. Ἐκεῖνος δὲν τὸν ἤκουσε καὶ τὸ ἁμάξι τὸν πάτησε καὶ ὁ καϋμένος ξεψύχησε ἐκεῖ ἀντίκρυ στὸ κασάπικο καὶ τὸ μαγειρειό.

Ἄχ! τὸν ἔφαγε τὸν κακομοίρη τὸν Κοκκίνη ἡ ξένη ἔννοια, ποῦ τρώγει τόσους καὶ τόσους.

Κανένας δὲν τὸν ἔκλαψε, μόνο τὸν ἔρριψαν στὴν θάλασσα καὶ μερικοὶ σκύλλοι τὴν ὥρα ποῦ τὸν ἔσερναν ἐγαύγισαν λυπητερά, μάλιστα ἡ γειτόνισσα, ἡ κ. Κοκκαλιάρα, ἅμα τὸν εἶδε, πῆρε τὰ πέντε παιδιά της καὶ τὰ πῆγε ἐκεῖ ἀντίκρυ στὸ κρεοπωλεῖο καὶ στὸ μαγειρεῖο καὶ ἐκείνα ἀγλείφουνταν νύκτα μέρα.

† ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ.

— Ποῦ κάθεσαι; ἐρωτᾷ ὁ ἀστυνόμος ἀνέστιον λωποδύτην.
— Πουθενά.
— Καὶ σύ; λέγει πρὸς τὸν σύντροφον αὐτοῦ.
— Κοντὰ 'ς τὸ σύντροφό μου.

★

Ὁ χωρικὸς Μανώλης ἐξομολογεῖται εἰς τὸν πνευματικὸν διὰ νὰ μεταλάβῃ.
— Μὴν ἔκλεψες γίδια 'ς τὸ χωριό;
— Ὄχι, ἅγιε δέσποτα!
— Κανένα πρόβατο;
— Θεὸς φυλάξοι, δέσποτά μου;
Ὁ Μανώλης ἐξερχόμενος συναντᾷ καθ' ὁδὸν ἄλλον χωρικὸν καὶ περιχαρής:
— Τί καλά, ποῦ δὲν μ' ἐρώτησεν ὁ παπᾶ Νικόλας γιὰ γουροῦνι!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΗ

Ο ΝΤΟΥΛΑΜΑΣ

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ καπετὰν Κίσσαβος, ἀξιωματικὸς ἀπόστρατος, ἔχασε καὶ τὸ τελευταῖον λείψανο τῆς περιουσίας του εἰς

Ὁ Καπετὰν Κίσσαβος.

τὸ «τζογολίνο», τὸν μοναδικὸν φοῦρνον ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπέμεινε. Μανιακὸς χαρτοπαίκτης καὶ πολιτικὸς συζητητὴς διημέρευε εἰς τὰ

καφενεῖα παίζων πρέφα καὶ τὰς..... τύχας τῆς Εὐρώπης.

Παληὸς ἀξιωματικὸς τοῦ 1862, ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴν ἐκείνην ὁμάδα τῶν λῃστῶν, μὲ τοὺς ὁποίους ἠναγκάσθη νὰ συνθηκολογήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις[1], πείθουσα αὐτοὺς νὰ κατέλθουν ἐκ τῶν ἀπροσήτων κρυσφηγέτων των μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τοὺς κατατάξῃ ὡς..... ἀνθυπασπιστὰς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν.

Καὶ κατέβη πλῆθος τότε ἐξ αὐτῶν, ἀγρίων καὶ ἀρειμανίων, ἀνδρῶν θεριακωμένων, τὰ ὁποῖα ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι γεννῆσαν τὰ ὑψηλὰ βουνὰ τὰ ἐλατονευμένα, ὅπου κρατοῦν τὸ χιόνι καὶ τὸν Αὔγουστον καὶ χαίρονται τοὺς σταυραετοὺς εἰς τὴς κορφές των, Ἄνδρες σὰν κάστρα ὑψηλοί, μὲ λάσια τὰ στήθη, μὲ γένεια μαῦρα καὶ μαλλιὰ μακρά, λερὲς τὴς φουστανέλλες καὶ ἀσημένια τὰ τσαπράζια νὰ βροντοχτυπᾷν καὶ μαλαματένια ν' ἀστράφτουνε τὰ ὅπλα.

Ὅλοι τοῦ βουνοῦ οἱ ἀρχηγηταί.

Πλῆθος μέγα ἐξ αὐτῶν ποῦ γεμίσαν οἱ δρόμοι τῆς Ἀθήνας, ἀπὸ λεβεντιά, ψηλὲς κορμοστασιές, καὶ μακρυὰ καὶ μαῦρα γένεια. Περιεφέροντο ἐδῶ κι' ἐκεῖ, συναναστρεφόμενοι τοὺς πατριῶτες των καὶ χαζεύοντες εἰς κάθε τί ποῦ βλέπαν.

Μ' ἐκείνους ὅμως μὲ τοὺς ὁποίους ἦσαν πάντοτε ἀχώριστοι ἦσαν οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου· ἡ νεανικὴ τρέλλα καὶ ἡ παλληκαριὰ κάνουν καλὴ ᾗ δυὸ παρέα καὶ οἱ συνθηκολογήσαντες καὶ μέλλοντες ἀνθυπασπισταὶ λῃσταὶ καὶ οἱ μέλλοντες Ἀκαδημαϊκοὶ πολῖται, μαζὶ ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν, καὶ μαζὶ τοὺς καθηγητὰς ἐφοβέριζαν.

1. Ἱστορικόν.

Διότι οἱ πονηροὶ φοιτητοὶ ἐσκέφθησαν νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦν κατὰ τὰς ἐξετάσεις των καὶ ν' ἀποσποῦν διὰ τοῦ φόβου τὸ δίπλωμα, ἀπ' τοὺς καθηγητάς. Ὁσάκις π. χ. ἐξητάζετο κανένας φοιτητὴς ὅλοι ἡ κατελθοῦσα κλεφτουρὶὰ ἐγέμιζεν τὴν αἴθουσαν, ἐκ διώκουσα πᾶν ἄλλο ἀκροατήριον, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω εἰς τὰ ἐδώλια, στρίβουσα τὰ μουστάκια της καὶ ἐπεμβαίνουσα εἰς . . . . . τῶν καθηγητῶν τὰς ἐρωτήσεις.

Ἔγινεν ἀνθυπασπιστής.

Ὁσάκις δηλαδὴ ρωτοῦσε ὁ καθηγητὴς ὁ μακαρίτης Κόκκινος τὸν φοιτητήν.

— Ἔλα πές μας Νικολόπουλε τί ξεύρεις περὶ Ἀκουϊλίου Νόμου;

Ὁ φοιτητὴς ἀπῆντα διὰ μιᾶς ἀνοησίας ὅτι ἔφθανε καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν ὅλοι ἡ κλεφτουρια ἐβρυχᾶτο ὄπισθεν στρίβουσα καὶ μὲ τὰ δυὸ χέρια τὰ μουστάκιά των ἢ θωπεύουσα τὴν μακρὰν καὶ μαύρην γενειάδα.

— Ἄ μπράβο! μπράβο! Εὖγε!...

— Πές μας Χριστοδουλόπουλε τί εἶναι χρησιδάνειον;

Ὁ Χριστοδουλόπουλος ἀπαντοῦσε ἀλλ' ἀντ' ἄλλων, ἐνῷ τὸ λερωφορεμένον πλῆθος ὄπισθεν ἐβούϊζεν·

— Πολὺ ὡραῖα! Πολὺ ὡραῖα!....

Εἰς τὴν κοινὴν ταύτην γνώμην καὶ ἐπιδοκιμασίαν τῶν ἀπροόπτων καὶ πρωτοτύπων τούτων Νομικῶν, οἱ καθηγηταὶ καὶ μάλιστα ὁ Κόκκινος φοβούμενοι καὶ μὴ τολμῶντες γιὰ νὰ διαφωνίσουν ἔδιδον βαθμὸν καὶ δίπλωμα καὶ μάλιστα «μετὰ πολλῶν ἐπαίνων».

*

Ἀπὸ αὐτοὺς λοιπὸν ἦσαν κι' ὁ Κίσσαβος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τέλους

ἐφόρεσε μιὰ μέρα τὴν χρυσῆν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ στολήν. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἄλλοι τὴν ἐφόρεσαν καὶ ἄλλοι ἐπροτίμησαν νὰ εἶναι ἀνθυπασπισταί, χωρὶς ὅμως νὰ βγάλουν καὶ τὰ ληστρικά τους, καὶ ἐπειδὴ ἐστεναχωροῦντο εἰς τὴν «μαραζιάρικη» ζωὴ τῶν πόλεων σηκωθῆκαν οἱ πλεῖστοι μιὰ ἡμέρα, κι' ἐπῆγαν εἰς τὰ σύνορα, ἀναμένοντες νὰ κυρηχθῇ κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμος.

Καὶ ἐπερίμεναν χρόνια μέσα σὲ μιὰ φάραγγα ἐκεῖ, μαζὶ μὲ τὰ θηριά, ἕως ὅτου ἕνας-ἕνας πέθαινε καὶ ἄφηνε ἐκεῖ τὰ κόκκαλά του, χωρὶς νὰ ἰδῇ τὴν ἡμέρα ἐκείνη

*

Μὲ περὶ κοσμικὴ ψυχὴ ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ὁ Κίσσαβος προτίμησε τὴ πόλι «μπαϊλντίσας τὴν ἀγριοζωὴ» καὶ εἶδε ἑαυτὸν εὐδοκιμοῦντα εἰς τὸ νέον στάδιον καὶ προβιβαζόμενον εἰς λοχαγόν, ἕως ὅτου τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας τὸν ἀπέθεσε εἰς μίαν πολίχνην τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, συνταξιοῦχον πλέον, μὲ μιὰν γυναικοῦλαν ἡ ὁποία θαμβωθεῖσα ἀπὸ τὰ γαλόνια του τὸν πῆρε, προσφέρασα μὲ τὰ σαρκώδη κάλη της καὶ ἀρκετὴν κτηματικὴν περιουσίαν.

Ὡραῖα! Ὡραῖα!

Ἡ πόλις εἶχεν οὔζο ἀρκετό, εἶχε καφενεῖα, εἶχε γέρους γιὰ συζήτησι, ἐφημερίδες ἤρχοντο κάθε ἡμέρα, τὰ γεγονότα εὐτυχῶς δὲν ἔπαυαν καὶ ὁ Κίσσαβος ἦτο πλήρης πολεμικῶν στρατιωτικῶν καὶ ληστρικῶν ἀναμνήσεων, ὥστε νὰ εἶναι εὐχαριστημένος.

Πολλάκις ἔκαμε τοὺς ἄλλους γέρους νὰ καταπλαγοῦν μὲ τὰς

ὑψηλάς του σχέσεις —..... ὁ ***πρεσβύτης*** (πρεσβευτὴς) τῆς Ἀγγλίας καὶ ὁ Πασσᾶς Ἰμβραὴμ Μεχμὲτ Σαλαλεδίν, τὸν γνωρίσατε; Ὄχι! Λαμπρὸς ἄνθρωπος ὁ καϋμένος, μοῦ ἔλεγε καϋμένε Κίσσαβε. . . . .

Ἡ μὲ τὰ στρατιωτικὰ τὰ κατορθώματά του, τονίζων παραδόξως τὴς ἑλληνικοῦρες τὴς ὁποίαις καλὰ-καλὰ δὲν καταλάβαινε καὶ σύρων ἐπὶ τὸ πολεμικώτερον τὸ ***ρ*** — . . . . περὶ τὸ ***χὰ-ρα-βγὲς*** τὰ στρρρρρρρατεύματα ἐκίνησαν . . . . . .

*

Ὡς ἔχων σχέσεις μιὰ φορὰ μὲ πρόσωπο ὑψηλό, μὲ τὸν ***πρεσβύτην*** τῆς Αὐστρίας κ.λ.π. δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ ἤξευρε καὶ . . . . . Γαλλικά.

Πόσα ἤξευρε κανένας δὲν ηὐτύχησε νὰ μάθῃ. Τὴν μόνην λέξιν τὴν ὁποίαν μεταχειρίζετο ἦτο τὸ ***«Νὸ»*** καὶ ταύτην εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, ὅταν παίζων «τζογολίνο συντροφικό», εἰς νόημα τοῦ συντρόφου του, ἂν θέλῃ νὰ παίξῃ «ρήγα» ἢ «φάντε» αὐτὸς ἀπαντοῦσε Γαλλιστὶ διὰ νὰ μὴ τὸν καταλάβουνε οἱ ἄλλοι:

— Νό! Νό! Νό! Νό! . . . . . .

*

Αὐτὸ ὅμως τὸ τζογολίνο τοῦ σάρωσε τὴν περιουσία του. Κάτι σπιτάκια, κάτι χωραφάκια «πᾶν κατὰ καπνοῦ». Δὲν τοῦ ἔμεινε παρὰ ἕνας μισοχαλασμένος φοῦρνος. Ἐπάλαισε πολὺ διὰ νὰ τὸν κρατήσῃ, ἀλλὰ μιὰ ἔκτακτη ἡμέρα καθ' ἣν ἐξηρεθίσθη ἐκάθησε εἰς τὸ τραπέζι, ἥρπασε τὴν τράπουλαν καὶ προσεκάλεσε τὸν ἀντίπαλόν του.

— Ἔλα κάτσε ρὲ ***καὶ φοῦρνος μὴν καπνίσῃ!***

Καὶ φοῦρνος..... δὲν ἐκάπνισε.

Πάει κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τ' ἄλλα, κι' ἀπέμεινεν ὁ Κίσσαβος μ' ἕνα ξηρὸ μισθὸ καὶ μ' ἕνα φάρμακο πρὸς θεραπείαν τῆς... ἐντεροκήλης, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἐρεκλαμάριζε εἰς τὴν ἐγχώριον ἐκεῖ ἐφημερίδα.

«Πρώην ἀξιωματικὸς ***πεπειραμένος*** γνωρίζει φάρμακον κατὰ

τῆς ἐντεροκήλης καὶ πῶς . . . . θὰ πάρουμε τὴν Μακεδονία».

Ἡ Μακεδονία ἦτο ἡ ψύχωσίς του. Ἅπαξ πτωχεύσας εἰς τὰ χαρτιά, μὴ ἔχων πλέον οὔτε φοῦρνο νὰ χάσῃ οὔτε κεραμίδι, παρεδόθη ὁλοψύχως εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ εἰς τὴν πεφιλημένην του Μακεδονίαν εἰς ἣν ἄλλοτε ἔδρασεν ὡς ληστής, καὶ τῆς ὁποίας ἐγνώριζε καταλεπτῶς τὰ κατατόπια καὶ διηγεῖτο τὰ χαρίσματα, τὸν πλοῦτον, τὶς εὐμορφιὲς καὶ τὴν καλωσύνην . . . . . .

Ὁ Μόσχος τοῦ χωριοῦ ὁ πειρασμός!

Δὲν ἔζη πλέον παρὰ περιμένων τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἐρρίπτετο ὁπλαρχηγὸς ἐκεῖ διώκων τοὺς Βουλγάρους καὶ ἐπαναρχίζων τὰ ἀνδραγαθήματά του καὶ ἀποδίδων τὴν δυστυχισμένην κόρην εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν μητέρα της. Ἦτο μάλιστα τόσον βέβαιος ὅτι θὰ ἐγίνετο αὐτό, ὥστε εἶχε φκιάσει, κόψας ἀπὸ τὸ ψωμί του καὶ τὸ φτωχὸ πρωσφάγι του, ἕναν ντουλαμᾶν ἀνταρτικόν, μὲ χρυσᾶ κεντίδια, βαρύτιμον, πολύτιμον, κομψὸν ὁ ὁποῖος θὰ μετέβαλλε καὶ αὐτὸν τὸν γέροντα ληστὴν καὶ θὰ τοῦ ἔδιδε τὰ παλαιά του νειάτα καὶ τὴν παλαιάν του λεβεντιάν.

Τὸν εἶχεν ὡς κάτι ἱερόν, καὶ τὸν ἐφύλαττεν ὡς κειμήλιον στὸ σπίτι του, μὴ ἐπιτρέπων νὰ τὸν ἐγγίσῃ ἄλλος, καὶ μὴ δίδων αὐτὸν ἀλλοῦ, παρὰ ὅταν ἐπρόκειτο κανείς, θέλων νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ ἀνταρτικὸν σῶμα τὸ ὁποῖον ὁ Κίσσαβος κατήρτιζε γιὰ τὴν Μακεδονίαν, νὰ πάρῃ σχέδιο νὰ φκιάσῃ κι' ἐκεῖνος ἀπὸ τὸν ἴδιο. Διότι ὅρος ἀπαραίτητος ἦτο τῆς στολῆς τὸ ὁμοιόμορφον.

Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὴν πολίχνην ὁ ντουλαμᾶς εἶχε γείνῃ τὸ

θέμα τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ζιζάνια πολλὰ ἀστεῖα ἐσχεδίαζον εἰς βάρος τοῦ πρώην καὶ μέλλοντος ἁρματωλοῦ, ἀλλὰ ὁ Μόσχος τὸ πειραχτῆρι τοῦ χωριοῦ, τοῦ ᾽σκάρωσε τὸ πειὸ ὡραῖο.

Ἐπῆγε καὶ τὸν βρῆκε, προσεφέρθη νὰ ἐγγραφῇ μέλος εἰς τὸ ἀνταρτικὸν σῶμα καὶ ἐζήτησε τὸν ντουλαμᾶ, γιὰ νὰ τὸν δώσῃ εἰς τὸν ράφτη, καὶ νὰ τοῦ κόψῃ καὶ νὰ τοῦ κεντίσῃ ἕναν ὅμοιον.

Ὁ κακοῦργος ποῦ μόλις βγῆκε ἀπὸ τὰς φυλακάς.

— Πρόσεχε διότι εἶναι κειμήλιον, τοῦ εἶπεν ὁ Κίσσαβος, μετὰ σεβασμοῦ ἀνοίγων τὴν κασέλλαν εἰς ἣν μέσα σὲ πανὶὰ ἀνεπαύετο ὁ ντουλαμᾶς, καινουργής, περίχρυσος, ἀστράπτων, ἕτοιμος νὰ ἀνεμίσῃ εἰς τὰ Μακεδονικὰ βουνά, δροσίζων τῶν ἀδελφῶν τὸ μέτωπον μὲ τὸν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας.

— Πρόσεχε διότι εἶναι ἱερόν!.....

— Πώ! πώ! πώ! πώ! Σὰν τὰ μάτιά μου θὰ τὸν προσέχω!.....

*

Τ᾽ ἀπόγευμα ὅταν ὁ Κίσσαβος ἐβγῆκε διευθυνόμενος στὸν καφενέ, εἶδε πλῆθος πολὺ συναθροισμένον ἀπὸ ἔξω καὶ τὸν τελάλην κάτι εἰς τὴν δημοπρασίαν νὰ διαλαλῇ. Κόσμος συναθροισμένος γύρω παρετήρει τὰ πλειστηριαζόμενα. Ὅταν τὸν εἶδαν ὅλοι ἐταράχτηκαν.

— Τί νὰ συμβαίνει διενοήθη.

Καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸ πλῆθος ποῦ ἐκύτταζε.....

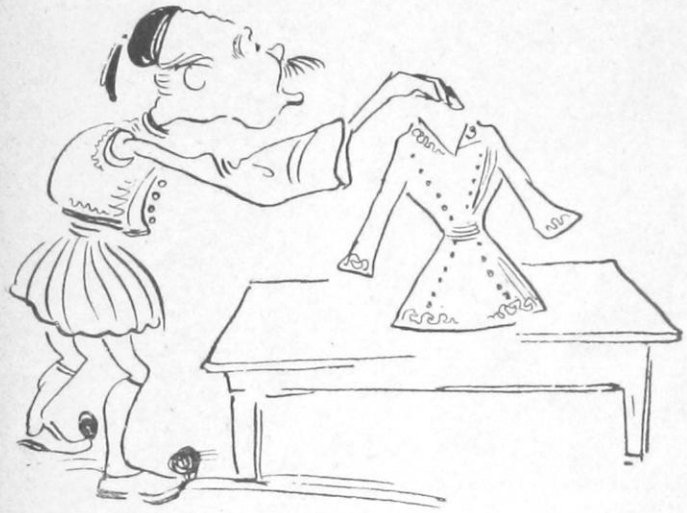
*

Ὁ Μόσχος τὸ πειραχτῆρι τοῦ χωριοῦ, μόλις ἐπῆρε τὸν Ντουλαμᾶ καὶ τὸν ἐπῆγε στὸν Γιῶργο τὸν Ἀλάνταβο, ἕνα κακοῦργο, ποῦ εἶχε καταδικασθῇ γιὰ δυὸ φόνους, ἡ πολιτικὴ τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν φυλακὴ καὶ τώρα δὲν ἐπερίμενε παρὰ νὰ ξανασκοτώσῃ ἄνθρωπο καὶ νὰ ξαναπάῃ μέσα. Ψηλός, ξηρός, κίτρινος καὶ βλοσυρός, φόβος τοῦ χωριοῦ καὶ τρόμος, λύκος ἀνήμερος θαρρεῖς, μὲ κάτι χείλια κόκκινα σὰν νάτρωγε ὠμὸ αἱματωμένο κρέας.

Σ᾽ αὐτὸν λοιπὸν τὸν ἄνθρωπο ἔδωκεν ὁ Μόσχος τὸν ντουλαμᾶ διὰ νὰ τὸν.... πλειστηριάσῃ.

— Ἄλλος! ἐφώναζεν ὁ κῆρυξ βραχνιασμένος, μισομεθυσμένος, μὲ ραγισμένην ἀπὸ τὰς καταχρήσεις τὴν φωνήν. Οὔνα..... ντοῦε..... ἀλλὰ – τρέ!.....

Πλησίασε κι᾽ ὁ Κίσσαβος γιὰ νὰ ἰδῇ τί ἆρά γε συμβαίνει!....

— Ἀλλὰ οὔνα, ἀλλὰ ντοῦε, ἀλλὰ τρέ!

Ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι ἐκείτετο ὡσὰν νεκρός, ἄψυχο πτῶμα πλέον, πτῶμα μεγάλων ἰδεῶν, πατριωτικῶν ὀνείρων καὶ χαμένων παλληκαρισμῶν κι᾽ ἐλευθερίας σκορπισθείσης, ὁ χρυσὸς ὁ ντουλαμᾶς μαγαριζόμενος ἀπὸ τόσα χέρια ποῦ τὸν ἐκύτταζαν δεξιὰ κι᾽ ἀριστερά, τὸν ἀνήγειρον καὶ τὸν ἐπανέθετον, τὸν ἔσυραν καὶ τὸν ἀπώθουν σὰν σάπιο κουφάρι, λύκοι πεινασμένοι, ποῦ ἔπεσαν ἀπάνω του.

Μιὰ σκοτοῦρα ἤλθε εἰς τὸν Κίσσαβον, ὁ οὐρανὸς ἐθόλωσε ἐπάνω, ὁ ἥλιος σᾶν νὰ σβύστηκε καὶ ὅλα στριφογυρίσανε ἐμπρός του. Ἡ ἱεροσυλία ἦτο φοβερὰ ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀλάνταβος..... φοβερότερος ἀκόμη.

— Ἀλλὰ οὔνα, ἀλλὰ ντοῦε, ἀλλὰ τρέ!... ἄλλος, Κύριοι, ἀλλὰ τρὲ θὰ ποῦμε!

Χολὴ ἀνέβηκε στὸ στόμα του, ἠθέλησε νὰ ριχτῇ εἰς τὸ τραπέζι, νὰ πάρῃ τὸ στραπατσιαρισμένο ὄνειρο, ποῦ τόσον καιρὸν ἐζέστανε μέσ' στὴν ψυχή του καὶ νὰ ριχτῇ νὰ σφάξῃ ὅλους τοὺς βεβήλους ἐκεῖ ποῦ μὲ εἰρωνία τὸν κυττάζουν.

Τὸ σπαθί μου γυναῖκα!

— Γυναῖκα, τὸ σπαθί μου! Τὸ σπαθί μου, γυναῖκα, γρήγορα!...

Ἀλλὰ ἡ γυναῖκά του ἦτο μακρυὰ νὰ τὸ ἀκούσῃ καὶ ὁ Ἀλάνταβος ἔστριψε τὰ μουστάκια του καὶ φώναζε σᾶν ὁ σκύλος ποῦ μασσάει κόκκαλα καὶ πᾶν νὰ τοῦ τὰ πάρουν!

— Ἐμπρὸς εἶπα καὶ θὰ μείνῃ ἐπ' ὀνόματι!...

Ἡ ἀπειλητικὴ φωνὴ ἔφερε τὸν Κίσσαβο στὸν ἑαυτόν του. Ἐστράφη ζητῶν τὸν Μόσχον νὰ ἐκδικηθῇ καὶ ἔτρεξε νὰ πάρῃ τὸ σπαθί του.

Ὁ Μόσχος ὅμως εἶχε προλάβει καὶ φύγει ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ ὁ Ἀλάνταβος ἦτο ἐπικίνδυνος γιὰ τοιούτου εἴδους πατριωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἀπὸ τότε ἀπογοητεύθηκε. Δὲν θεραπεύει πλέον τὴν ἐντεροκήλην οὔτε γνωρίζει καὶ τὸ φάρμακο τὸ πῶς θὰ πάρουμε τὴν Μακεδονίαν.

Ἐγκατέλειψε τὴν πατρίδα εἰς τὴν τύχην της καὶ τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν ἀπελπισίαν. Ἀφοῦ οὔτε τὸν Μόσχο, ὅστις τρομάξας εἶχε φύγει, καθὼς εἴπαμε μῆνες ἀπὸ τὸ χωριό, δὲν ἔσφαξε ὅταν τὸν εἶδε νὰ γυρίσῃ!...

— Ζαγάρι, Μακεδονία θές, ὄρσε Μακεδονία! Ὁ Κίσσαβος δὲν δίνει πενταράκια γιὰ σᾶς!

«Φοῦρνος νὰ μὴν καπνίσῃ!..».

Ὁ **φοῦρνος** ὅμως κάπνιζε, ἀλλὰ..... κάπνιζε γιὰ ἄλλον. Γιὰ κείνους ὅπου τοῦ τὸν πῆραν στὰ χαρτιά!...

Ἀθῆναι, Νοέμβριος.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ἡ οἰκοδέσποινα εἰς ἐπισκέπτην, τὸν ὁποῖον φιλοξενεῖ ἐπὶ 15 ἤδη ἡμέρας.

— Ἡ οἰκογένειά σας θὰ σᾶς ἐπόθησε πλέον. Ἀρκετὸν καιρὸν εἶνε μόνη.

— Ἀλήθεια, ἔχετε δίκαιον. Θὰ γράψω 'ς τὴ γυναῖκά μου νὰ ἔρθῃ καὶ αὐτὴ μὲ τὰ παιδιά.

★

Οἱ ἀδελφοὶ Ἀγαθόπουλοι διέρχονται πρὸ κτιρίου τινός, ὁ εἷς δ' αὐτῶν σταματᾷ νὰ ἴδῃ τί ὥραν δεικνύει τὸ ἐπὶ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο πύργων αὐτοῦ εὑρισκόμενον ὡρολόγιον.

Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν φωτεινή τις ἰδέα τῷ ἐπέρχεται:

— Περίεργον, λέγει πρὸς τὸν ἀδελφόν του, γιατὶ νὰ μὴ βάλουν καὶ 'ς τὸν ἄλλον πύργον τοῦ κτιρίου αὐτοῦ ἕνα ὡρολόγι ἀκόμη;

— Καὶ γιατὶ τάχατες; τί ἀνάγκη ἦτανε;

— Νά, ὅταν τύχῃ νὰ εἶνε δυὸ 'ποῦ θέλουν νὰ ἰδοῦν τὴν ὥρα, νὰ βλέπῃ ὁ ἕνας 'ς τὸ ἕνα καὶ ὁ ἄλλος 'ς τὸ ἄλλο!

— Κοὶ δὲν 'μπορεῖ, βρὲ κουτέ, νὰ περιμένῃ 'λιγάκι ὁ ἕνας ὡς ποῦ νὰ τὴν ἰδῇ ὁ ἄλλος, καὶ ἔπειτα νὰ τὴν ἰδῇ κ' ἐκεῖνος.

★

Ἐν τροχιοδρόμῳ.

— Τὸ κορίτσι αὐτό, κυρία, δὲν εἶνε γιὰ μισὸ μπιλιέτο. Εἶνε πολὺ μεγάλο.

— Μπά! τώρα θὰ μοῦ βγάλετε καινούργιες μόδες!... Ἀπὸ τότε ποῦ ἔγινε τὸ τραμ παίρνει πάντοτε ἡ κόρη μου μισὸ μπιλλιέτο.

Η ΒΙΟΛΕΤΤΑ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Μικρὴ βιολέττα ῥιζωμένη
᾽σ᾽ ἕνα παντέρημο βουνὸ
δίχως δροσιὰ καὶ χάρι μένει
σὰν χορταράκι ταπεινό.

Μὰ ὅταν ᾽ς τῆς νύκτας τὴν ἀγκάλη
τἄλλ᾽ ἄνθη γέρνουνε δειλά,
ξυπνάει αὐτὴ γεμάτη κάλλη
κι᾽ ἀρχίζει νὰ μοσχοβολᾷ.

Ἔτσι κι᾽ ὁ πόνος ὁ ᾽δικός μου
ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἀπὸ τὸ φῶς,
ἀπὸ τὰ ᾽μάτια ὅλου τοῦ κόσμου
μένει ᾽ς τὰ στήθη μου κρυφός.

Καὶ μόνον, μόνον ᾽σὰν νυχτώσῃ,
ξυπνῶντας μέσα ᾽ς τὴν καρδιὰ
σκορπᾷ γιὰ ᾽σένα ἀγάπη τόση,
ὅσ᾽ ἡ βιολέττα μυρωδιά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μία κεκρυμμένη αἰτία. — Ἡ ἀνομοιότης καὶ ἡ ἔλξις τῶν δύο φύλων. Ἡ βιοπάλη καὶ ἡ σχέσις τοῦ γάμου. — Ἀξιοθρήνητος θέσις τῆς γυναικός.

Ἀπὸ τῆς ἡλικίας 25 ἐτῶν δὲν ἔπαυσα μελετῶν καὶ εὑρευνῶν τὸν λόγον ἕνεκα τοῦ ὁποίου οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων κακοδαιμονοῦν καὶ πάσχουν. Διατὶ ἡ ἀνθρωπίνη κοινωνία νὰ κατατρύχεται ἀπὸ τόσας ὀδύνας καὶ θλίψεις; Σχεδὸν ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον γένος δὲν φοβεῖται τόσον τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως ὅσον τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους. Τὸ κλιματολογικὸν καὶ γεωγραφικὸν περιβάλλον τὸ ἐνικήσαμεν, ἀλλὰ τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ πηγὴ ὅλων μας τῶν δοκιμασιῶν, ἀθλιοτήτων καὶ περιπλοκῶν. Τὸ γένος μας πάσχει τὰ πάνδεινα ὄχι ἀπὸ ἐξωτερικὰ αἴτια ἀλλὰ ἀπὸ ἐσωτερικὸν νόσημα. Κάποιαν ἀτέλειαν θὰ ἔχῃ βεβαίως ἡ στάσις μας ἀπέναντι ἀλλήλων. Μὲ ἄλλους λόγους ἡ διαγωγή μας θὰ εἶνε πλημμελής. Τὸ βλέπομεν αὐτὸ εὐκόλως, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν βλέπομεν εἶνε τὸ αἴτιον ἐκ τοῦ ὁποίου προκύπτει ἡ πλημμελὴς διαγωγή μας.

Εἰς μίαν ἀπὸ τὰς τελευταίας διαλέξεις μου ἐν Ἀθήναις περὶ τοῦ γυναικείου προβλήματος ὑπέδειξα ὅτι διὰ νὰ εὕρωμεν

τὸ αἴτιον πρέπει νὰ ἐρευνήσωμεν εἰς δύο διευθύνσεις, ἀφ' ἑνὸς δηλαδὴ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο φύλων καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις. Δηλαδὴ δέον νὰ ἐρευνήσωμεν δύο τινὰ — τὴν καρδίαν καὶ τὴν τσέπην.

Ἂς λάβωμεν τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο φύλων.

Τὸ γένος ὁδηγούμενον ἀπὸ τὴν πεῖραν καὶ τὴν ἐξέλιξιν εὗρεν ὅτι ἡ μονογαμία εἶνε ὁ συμφερώτερος θεσμὸς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τε ἀτόμου καὶ τοῦ γένους. Αὐτὸ εἶνε φορὰ ἀνθρωπίνης προόδου συνάδουσα μὲ τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἀλλὰ παραλλήλως μὲ τὴν φορὰν ταύτην ἐχώρισε καὶ μία ἄλλη πορεία ἀπάδουσα πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Δηλαδὴ παραλλήλως μὲ τὸν θεσμὸν τῆς μονογαμίας ἐβάδισε καὶ μία νοσηρὰ παράπαιουσα σχέσις μεταξὺ τῶν δύο φύλων, ἡ ὁποία εἶνε φρικώδης πηγὴ κακῶν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Τόσα φρικτὰ εἶνε τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα ὥστε θρησκεία καὶ φιλοσοφία καὶ διδασκαλία καὶ νομοθεσία συνεκέντρωσαν ὅλας των τὰς δυνάμεις διὰ ν' ἀποτρέψουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν παρέκκλισιν ταύτην. Ἀλλ' ἡ προσπάθεια αὕτη δὲν εἶνε λογική. Ἄνευ ἀναλύσεως, ἄνευ ἐρεύνης, ἁπλῶς διότι παρετηρήθησαν φαινόμενα ὀδυνηρά, ἔχει καταδικασθεῖ ὡς αἰτία αὐτῶν ἡ μεταξὺ τῶν δύο φύλων σχέσις μέχρι τοιούτου βαθμοῦ ὥστε ἡ ἀγαμία, κατὰ μίαν περίοδον τῆς ἱστορίας, ἐθεωρεῖτο ἡ ὑψίστη τῶν ἀρετῶν. Ἀλλ' οὔτε θρησκεῖαι, οὔτε συστήματα ἠθικῆς, οὔτε νομοθεσίαι κατώρθωσαν νὰ φέρουν ἀποτέλεσμα. Ἡ κεκρυμμένη αἰτία ἐπενήργησε διηνεκῶς, ἀφ' ἑνὸς μὲν παρεμποδίζουσα τὴν ἐξέλιξιν τῆς ὑγιοῦς σχέσεως μεταξὺ τῶν δύο φύλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ συντηροῦσα τάσεις νοσηράς. ἐπιβλαβῶς ἐπιδρῶσας εἰς τὸ γένος.

Ὅλα τὰ γένει τῶν ζώων ἅπαξ διὰ τῆς πείρας ἀνέπτυξαν βαθμηδὸν τὸ συμφερώτερον εἶδος τῆς σχέσεως τῶν δύο φύλων, ἐφαρμόζουν αὐτὸ ἀπ' ἐνστίκτου καὶ ἐν εἰρήνῃ χωρὶς νὰ παρεκλίνουν ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἀνέπτυξε μὲν καὶ αὐτὸς τὸ εἶδος τῆς σχέσεως ἡ ὁποία εἶνε συμφερωτέρα διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀλλὰ δὲν ἐφαρμόζει αὐτὴν ἐν εἰρήνῃ ἀπαρεγκλίτως. Τόσῳ δὲ ἰσχυρὰ εἶνε ἡ παρέκκλισίς του ὥστε αὐτὴ ἡ παρέκκλισις νὰ θεωρῆται, μὲ ὅλας της τὰς ὀδυνηρὰς συνεπείας, στοιχεῖον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὁ δὲ γάμος ἁπλῆ κοινωνικὴ συνθήκη φορτικωτάτου καὶ ἀνιαροῦ χαρακτῆρος.

Πρέπει νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ εὕρωμεν τὴν ἀληθῆ ἀλλὰ κεκρυμμένην αἰτίαν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἔρευναν ταύτην μᾶς χρειάζεται ὀλίγη βιολογικὴ ἀνάλυσις. Ἡ φύσις ἐνωρὶς ἀνεκάλυψεν ὅτι τῆς χρειάζονται δύο φῦλα μὲ χωριστὸν ὀργανισμὸν διὰ νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸ γένος. Ἐνωρὶς τὸ ἄμορφον πρωτόπλασμα ὑπέστη διαφορισμὸν εἰς δύο φῦλα, τὸ ἀρσενικὸν καὶ τὸ θηλυκόν. Βαθμηδὸν αὐτὰ τὰ δύο ὀργανικῶς ἀνεπτύχθησαν, καὶ ἡ μόνη δὲ ἐφαρμογὴ τῶν χαρακτηριστικῶν των ἰδιοσυστασιῶν τὰ κατέστησεν ἐντελῶς ἀνόμοια. Ὅσῳ ἡ ἀνομοιότης αὐξάνει, τόσῳ αὐξάνει καὶ ἡ ἕλξις των πρὸς ἄλληλα. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι ὅλα τὰ γένη ἔχουν δύο χωριστὰ φῦλα τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς ἀνομοιότητος αὐτῶν ἕλκονται πρὸς ἄλληλα καὶ τοιουτοτρόπως ἐκπληροῦν τὴν ἀποστολήν των, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ γένους. Αὐτὴ ἡ λειτουργία χαρακτηρίζει ὅλα τὰ γένη τῶν ζώων, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς τὸ ἀνθρώπινον γένος διακρίνεται ἀπὸ τὰ ἄλλα διὰ μιᾶς νοσηρᾶς ὑπερβολῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξάσκησιν αὐτῆς τῆς λειτουργίας. Ἡ ὑπερβολικὴ ῥοπὴ πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην εἶνε νοσηρὰ κατάστασις καὶ διακρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων γενῶν. Αὐτὴ ἡ ὑπερβολικὴ ῥοπὴ εἶνε ὅποῦ κατεδιδάσθη διότι εἰς αὐτὴν ἀπεδόθησαν ὅλαι αἱ ὀδύναι τῆς ἀνθρωπότητος. Ὅταν τις πάσχῃ ἀπὸ ὑπερβολικὴν πεῖναν, ὅσον περισσότερον τρώγει τόσον περισσότερον πεινᾷ, τὸ ὁποῖον εἶνε νόσημα τεῖνον νὰ καταστρέψῃ ἐπὶ τέλους τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ φαγητοῦ. Παρόμοιον εἶνε, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λειτουργίαν

μεταξὺ τῶν δύο φύλων, τὸ νόσημα τὸ ὁποῖον κατατρύχει τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ αὐτὸ βεβαίως εἶνε πηγὴ ἀθλιότητος καὶ βλάβης, διότι αὐτὸ τὸ νόσημα φέρει ἐπὶ τέλους καὶ καταστροφὴν τῆς ὑγιοῦς λειτουργίας.

Πρέπει ὅμως νὰ ἐρευνήσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς ὑπερβολικῆς ῥοπῆς, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ὡς εἶπον ἡ ἀνομοιότης τῶν φύλων φέρει τὴν ἕλξιν, καὶ ὅσῳ μεγαλειτέρα ἡ ἀνομοιότης τόσῳ μεγαλειτέρα ἡ ἕλξις. Εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἀνομοιότης μεταξὺ γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς ἔχει φθάσει εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν. Ἡ ἀνομοιότης εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ χάριν τῆς ἕλξεως, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ εἶνε ἡ ἕλξις ὑπερβολική, πρέπει ἡ ἀνομοιότης νὰ μὴ εἶνε ὑπερβολικὴ καὶ νὰ προκύπτῃ ὄχι εἰς ὅλα, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα μόνον τὰ χαρακτηριστικὰ τὰ ὁποῖα εἶνε οὐσιωδῶς χρήσιμα διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ γένους. Ἐὰν ἡ ἀνομοιότης προκύψῃ εἰς χαρακτηριστικὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε οὐσιωδῶς χρήσιμα διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ γένους, τότε βλάπτεται τὸ γένος. Ἡ φύσις ἐτήρησε τὰς συνθήκας ταύτας εἰς τὰ ζῶα. Τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ εἶνε ἀνόμοια τόσον μόνον ὅσον ἀρκεῖ διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη μετρία ἕλξις, καὶ εἰς ἐκεῖνα μόνον τὰ χαρακτηριστικὰ τὰ ὁποῖα εἶνε οὐσιώδη διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ γένους. Τὰ κέρατα τοῦ ἐλάφου εἶνε χρήσιμα εἰς αὐτὸν διὰ νὰ διεξάγῃ πόλεμον κατ' ἄλλων ἐλάφων διεκδικούντων τὴν θήλειαν. Ὁ ταὼς ἔχει οὐρὰν τῆς ὁποίας τὸ κάλλος καὶ τὸ ἐπιβάλλον μέγεθος χρησιμεύῃ νὰ ἑλκύῃ τὴν θήλειαν, ἀλλ' ἂν αὐτὸ τὸ χαρακτηριστικὸν ἀναπτυχθῇ ὑπερβολικῶς ὥστε ἡ οὐρά του νὰ γίνῃ τεραστίων διαστάσεων τότε ὁ ταὼς ζημιόνεται καὶ ἀτομικῶς καὶ συνολικῶς. Ἡ ἀνομοιότης μεταξὺ τῶν δύο φύλων, εἰς μὲν τὰ λοιπὰ ζῶα τηρεῖται ἐντὸς τῶν προσηκόντων ὁρίων της, ἀλλ' εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπερβαίνει τὰ ὅριά της καὶ ὁ ἄνθρωπος ζημιόνεται καὶ ἀτομικῶς καὶ συνολικῶς. Παρ' ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις ἡ ὑπερβολικὴ ἀνομοιότης ἔφερεν ὑπερβολικὴν ἕλξιν ἡ ὁποία

διετάραξε τὴν ἰσορροπίαν τῶν σχέσεων μεταξὺ γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς μέχρι ὀλεθρίου βαθμοῦ. Ὁ νόμος τῆς συντηρήσεως τοῦ ἀτόμου καὶ ὁ νόμος τῆς συντηρήσεως τοῦ συνόλου εἶνε δύο νόμοι λειτουργοῦντες δυνάμει ἰσορροπίας ἐπιδράσεων. Οἱ δύο οὗτοι νόμοι δὲν λειτουργοῦν ἐν συμπράξει, πολλάκις μάλιστα εὑρίσκονται εἰς σύγκρουσιν. Ἡ βιοπάλη εἶνε ἡ ἐπαρχία τοῦ νόμου τῆς συντηρήσεως τοῦ ἀτόμου. Ἡ σχέσις τοῦ γάμου εἶνε ἡ ἐπαρχία τοῦ νόμου τῆς συντηρήσεως τοῦ γένους. Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πρώτου τὰ δύο φῦλα, ἄρρεν καὶ θῆλυ ἀναπτύσσονται ὁμοιομόρφως. Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ δευτέρου τὰ δύο φῦλα ἀναπτύσσουν ἀνομοιότητας. Ἡ ἰσορροπία μεταξὺ τῶν δύο νόμων εἶνε τοιαύτη ὥστε ἡ λειτουργία τοῦ πρώτου μετριάζει τὰς ἀνομοιότητας. Ἡ βιοπάλη ἀναπτύσσει τὸ γένος. Ἡ σχέσις τοῦ γάμου ἀναπτύσσει διαφορὰν φύλων. Διὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀνάπτυξις τοῦ γένους εἶνε σπουδαῖον πρᾶγμα διότι τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐπιδέχεται ἄπειρον ἀνάπτυξιν. Δὲν συμφέρει ἑπομένως νὰ διαταραχθῇ ἡ ἰσορροπία τῶν δύο νόμων. Εἰς οὐδὲν ἀπὸ τὰ λοιπὰ γένη τῶν ζώων ἔχει διαχαραχθῇ. Εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅμως ἡ διατάραξις χρονολογεῖται ἀφ' ὅτου ὁ ἄνθρωπος εἰσῆλθεν εἰς τὸν πολιτισμόν. Ἔφερε δὲ τὴν διατάραξιν ταύτην ἡ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις τῆς γυναικὸς ἀπὸ τὸν ἄνδρα. Ἐπειδὴ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς γυναικὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ἰδικήν της δρᾶσιν συμβαίνει ὥστε ἡ βιοπάλη καὶ ἡ γαμικὴ σχέσις ν' ἀπολύγουν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα — εἰς τὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνομοιότητα τῶν δύο φύλων, ἐνῷ ἔπρεπεν αἱ δύο ἐπιδράσεις νὰ εὑρίσκωνται εἰς ἰσορροπίαν τοιαύτην, ὥστε ἡ βιοπάλη ν' ἀναχαιτίζῃ τὰς ἀνομοιότητας.

Τὸ ἀρσενικὸν φῦλον, κατὰ συνέπειαν, γίνεται τὸ περιβάλλον τῆς γυναικός. Ὁ ἀνὴρ καθὰ τρέφων τὴν γυναῖκα γίνεται τὸ περιβάλλον αὐτῆς. Κατὰ τὸν νόμον τῆς βιοπάλης πᾶν ὂν ὑφίσταται τροποποιήσεις ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ περιβάλλον του

ὥστε ν' ἀναπτύξῃ τὰ εἰδικὰ προσόντα δι' ὧν ἐπιτυγχάνει τὴν ὑπόστασίν του, ἀνεξαρτήτως τῆς σχέσεως τῶν φύλων. Κατὰ τὸν νόμον τῆς σχέσεως τῶν φύλων πᾶν ὃν ὑφίσταται τροποποιήσεις ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ἄλλο ἄτομον τοῦ ἀντιθέτου φύλου διὰ ν' ἀναπτύξῃ εἰδικὰ προσόντα δι' ὧν νὰ ἑλκύῃ τὸ ἄτομον τοῦ ἀντιθέτου φύλου καὶ οὕτω ἐπιτευχθῇ ἡ συντήρησις τοῦ γένους ἀσχέτως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάγκην. Προκειμένου περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους αἱ δύο αὗται δυνάμεις, δηλαδὴ ἡ οἰκονομικὴ ἀνάγκη καὶ ἡ ἐρωτικὴ ἀνάγκη συνδέονται διότι ἡ γυνὴ ὑφίσταται τροποποιήσεις ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν σύζυγόν της, ὁ ὁποῖος εἶνε τὸ μόνον περιβάλλον της. Ὑπὸ τὴν ἐπιροὴν ταύτην ἡ γυνὴ ἐπεδόθη νὰ ἑλκύῃ τὸν ἄνδρα ὄχι μόνον λόγῳ ἔρωτος, ἀλλὰ καὶ λόγῳ βιοπορισμοῦ. Ἔπαυσε ν' ἀναπτύσσῃ προσόντα διὰ τὴν οἰκονομικήν της ὑπόστασιν. Τὸ οἰκονομικὸν περιβάλλον τὸ ὁποῖον ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς δὲν ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῆς γυναικός. Ὅλαι αἱ τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἡ γυνή, ἀναφέρονται εἰς τὸν ἄνδρα ὁ ὁποῖος τὴν τρέφει. Συνέπειαι ἐντεῦθεν εἶνε ἡ ὑπερβολικὴ ἀνομοιότης μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἡ ἐντεῦθεν ὑπερβολικὴ ἕλξις μεταξὺ τῶν δύο φύλων καὶ ἡ ἐντεῦθεν νοσηρὰ τροπὴ τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ ἐρωτικὴ ἀνάγκη. Μὲ ἄλλας λέξεις ἡ γυνὴ περιῆλθεν εἰς τὴν ἀξιοθρήνητον θέσιν τοῦ νὰ ἐπιτυγχάνῃ τὸν βιοπορισμόν της διὰ τῆς ἐνασκήσεως τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς ὡς γυναικός, ὄχι διὰ τῆς ἐνασκήσεως τῶν λειτουργιῶν αὐτῆς ὡς ἀνθρωπίνου ὄντος. Εἶνε πρόδηλον ὅτι ἡ κακοδαιμονία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀξιοθρήνητον ταύτην θέσιν τοῦ ἡμίσεός του. Ἐξερχομένης ἑπομένως τῆς γυναικὸς ἀπὸ τὴν ἀξιοθρήνητον ταύτην θέσιν, θὰ ἀρθῇ κατὰ μέγα μέρος ἡ κακοδαιμονία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Δονδῖνον, Ὀκτώβριος.

ΠΛΑΤΩΝ Ε. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ

Τὸ ἔνδον τοῦ Παρθενῶνος

ΤΙΣ ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΖΕΙ ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ;

Πολλάκις ἤκουσα νεαρὰς συζύγους καὶ νεάνιδας μετὰ μεμψιμοιρίας νὰ ἐκφράζωνται περὶ τοῦ ἐπιλαχόντος εἰς αὐτὰς προσώπου τὸ ὁποῖον διαδραματίζουν εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ νὰ λέγουν ζωηρῶς :

«Μεγάλη τῇ ἀληθείᾳ ἡ ἀνισότης. Εἰς τὸν ἄνδρα ἐχάρισεν ἡ Κοινωνία ὅλας τὰς ἡδονάς, ὅλας τὰς ἀπολαύσεις, ὅλα τὰ δικαιώματα· εἰς τὰς γυναῖκας, συζύγους ἢ μητέρας, ὅλους τοὺς κόπους, ὅλας τὰς ἀλγηδόνας, ὅλα τὰ καθήκοντα. Οἱ κύριοι οὗτοι αὐτοβούλως δημιουργήσαντες τοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς τὴν καλλιτέραν δι' ἑαυτοὺς ἐκράτησαν μερίδα».

Τὰς ἰδέας, τὰ συναισθήματα ταῦτα οὐδόλως συμμερίζομαι. Κατὰ τὴν ἰδικήν μου ταπεινὴν ἀντίληψιν, θεωρῶ γελοῖον καὶ καθολοκληρίαν ἀσύνετον νὰ θέλῃ ἡ γυνὴ νὰ διαλάμπῃ καθ' ὃν καὶ οἱ ἄνδρες τρόπον. Ὑπερτέραν πάντοτε κατέχει αὕτη θέσιν κατὰ τὴν ψυχήν, τὴν καρδίαν, τὰ αἰσθήματα· δυνατὸν εἰς τὴν αὐτὴν νὰ ἴσταται βαθμῖδα τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως, ἀλλὰ πάντοτε ὑπολείπεται τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐτολμίαν.

Ἐν τῷ κοινῷ ἔργῳ ἡ Φύσις καὶ ἡ Κοινωνία ἰδιαίτερον, ἀλλὰ σημαίνοντα ἔταξαν εἰς τὴν γυναῖκα προορισμόν. Ἐὰν τὸν

προορισμὸν τοῦτον παραμελήσῃ καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἐγκαταλείψῃ, τίς θὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτήν; Δὲν εἶναι λοιπὸν συνετώτερον, σεβομένη τοὺς φυσικοὺς καὶ κοινωνικοὺς νόμους καὶ θεσμούς, νὰ παραμένῃ εἰς τὴν θέσιν της, νὰ ἀσχολῆται μόνον περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῆς, τῶν ὁποίων ἡ αὐθόρμητος, οὕτως εἰπεῖν, ἐκπλήρωσις, εἶναι, δι' αὐτὴν πηγὴ ἐνδομύχων ἀγαλλιάσεων καὶ εὐφροσύνων ἀπολαύσεων;

*

Χειραφέτησις καλῶς ἐννοουμένη, καὶ ἀγαθὴ καὶ ποθητή, εἶναι, κατ' ἐμέ, ἡ πρόσκτησις τῶν ἀναγκαίων γνώσεων, ὅπως ἔχῃ ἡ γυνὴ τὴν δύναμιν νὰ βοηθῇ νὰ συμβουλεύῃ καὶ—ἂς μὲ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω—εἰς τὴν εὐθεῖαν νὰ καθοδηγῇ ὁδὸν τὸ ἰσχυρὸν φῦλον, τὸν σύντροφον ἄνδρα....

Ἡ σύζυγος δὲν εἶναι οὔτε τὸ ἀνδράποδον, οὔτε ἡ δούλη, εἶναι ὁ ἐλευθέρως ἐκλεγεὶς σύντροφος. Ἂς προσπαθῇ, διὰ τοῦ ἤθους ἀγλαΐζουσα τὰ φυσικὰ αὐτῆς χαρίσματα, νὰ παραμένῃ ἡ φίλη, τῆς ὁποίας τὸ μειδίαμα νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ ἀμείβῃ τοὺς κόπους, τῆς ὁποίας ἡ παρουσία νὰ ἐπαυξάνῃ τὴν χαρὰν καὶ νὰ ἀνακουφίζῃ τὰς θλίψεις. Ἄθικτον καὶ ἀκεραίαν ὀφείλει νὰ τηρῇ τὴν γοητείαν αὐτῆς. Καθῆκον αὐτῆς εἶναι νὰ διατηρῇ ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἑστίᾳ τὴν ἑαυτῆς θέσιν, ἂς εἶναι δὲ βεβαία ὅτι πάντοτε θὰ ἀπολαύῃ ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοῦ.

Ἡ ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν ἐξάσκησις τῆς ἐπιλαχούσης αὐτῇ μερίδος ὄχι μόνον δὲν ὑποβιβάζει τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον παρέχει αὐτῇ ὑπεροχῆς καὶ ἀξιοπρεπείας τίτλους, ἐφ' οἷς δικαιοῦται νὰ ὑπερηφανεύηται.

*

Ὑπάρχουν παρ' ἡμῖν καὶ αἱ μὴ κληθεῖσαι νὰ γευθοῦν τῶν ἡδυτήτων τῆς οἰκογενείας, ὑπάρχουν αἱ παραγνωρισθεῖσαι, αἱ λησμονηθεῖσαι, ὁ ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν αὐξάνει ἀφ' ἧς ἐποχῆς τὸν Ὑμέναιον τὸ Χρῆμα ρυμουλκεῖ. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν οἱ

γονεῖς, οἵτινες ἔχουν ἀνάγκην τῶν περιποιήσεών μας καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσίν μας ;

Καὶ ἐὰν δυστυχέστεραι ἔτι, ὀρφαναὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀπομένωμεν, ἂς στρέψωμεν περὶ ἡμᾶς τὰ ὄμματα.

Πάντοτε, φεῦ ! Θὰ συναντήσωμεν δυστυχίαν, ἠθικὰ τραύματα, δάκρυα. Πόσον γλυκὺ τὴν δυστυχίαν νὰ βοηθῶμεν, νὰ ἐπιδέωμεν τὸ τραῦμα, τὰ δάκρυα νὰ ἀπομάσσωμεν, νὰ ἐπιχέωμεν ἐπὶ τῶν ἀποκλήρων τῆς Τύχης τοὺς τὴν καρδίαν μας πληροῦντας θησαυροὺς συμπαθείας καὶ ἀγάπης !

Ὁποία καὶ ἂν εἶναι ἡ καταγωγή, ἡ οἰκονομικὴ θέσις, ἡ κοινωνικὴ τάξις, ἡ διανοητική μας ἀνάπτυξις, ἀπὸ τῆς ἀνωτάτης μέχρι τῆς κατωτάτης βαθμῖδος τῆς κοινωνικῆς κλίμακος, ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν ἓν ἔχει κοινὸν καὶ ἱερὸν ἔμβλημα : τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν.

Τηρήσωμεν ἀλώβητον τὸ ἔμβλημα τοῦτο.

Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡμεῖς θὰ διαδραματίζωμεν πάντοτε τὸ καλλίτερον εἰς τὴν κοινωνίαν πρόσωπον.

ΙΟΥΛΙΑ Ι. ΚΑΡΑΛΗ

Διδάσκαλος. — Ὅταν κύπτω καὶ ἔχω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω βλέπετε τὸ αἷμα ῥέει πρὸς τὴν κεφαλὴν καὶ γίνεται αὕτη ἐρυθρά. Διατί λοιπὸν ὅταν ἴστωμαι δὲν ῥέει τὸ αἷμα πρὸς τοὺς πόδας νὰ καμῃ καὶ τούτους ἐρυθρούς ;

Ὁ μικρὸς Μιμίκος. — Ἐγὼ τὸ ξεύρω, κὺρ διάσκαλε.

Διδάσκαλος. Εἰπέ το.

Μιμίκος. — Διότι τὰ πόδια σας δὲν εἶνε κοῦφα...

*

Λοχαγός. — Διάβολε, σὺ Χονδρομιχάλη, ἐχίλιασες πάλι τὸ βῆμά σου.

Στρατιώτης. — Ἐγὼ δὲν τὸ χαλασα, κὺρ λοχαγε, οἱ ἄλλοι ὅλοι τῶχουν χαλασμένο

Διὰ τὴν Γυναῖκα

Ἐμβῆκεν ὁρμητικὸς εἰς τὸ γραφεῖόν μου, μὲ φυσιογνωμίαν ἀνήσυχον. Κάτι ἐφαίνετο ὅτι τὸν ἐβασάνιζεν.

— Τί τρέχει ; τὸν ἐρωτῶ πρὸ τοῦ ἀκόμη τὸν χαιρετήσω.

— Ἦλθα νὰ σοῦ συστήσω μίαν πολεμικήν, ἦλθα νὰ σοῦ ὑποβάλλω μίαν ἰδέαν. Πρέπει, φίλε μου, νὰ παταχθῇ αὐτὸ τὸ κακόν, εἶναι ἀφόρητον, εἶναι σκληρόν, προξενεῖ τόσα θύματα καὶ δημιουργεῖ τόσας δυστυχίας ....

— Μὰ γιὰ ποιὸ πρᾶγμα ἐπὶ τέλους ὁμιλεῖς ; τὸν πόλεμον ; τὴν χολέραν ; ἢ τὰς ἀπεργίας ;

— Ἄ ! μωροὶ ποῦ εἴμεθα νὰ φοβούμεθα μόνον αὐτά, τὰ τόσον ἀκίνδυνα πράγματα ! Φίλε μου, πρόκειται διὰ κάτι πολὺ φοβερώτερον, πρόκειται διὰ τὴν γυναῖκα !

— Διὰ τὴν γυναῖκα ;

— Μάλιστα, καὶ διατί ὄχι ; Αὐτή, φίλε μου, εἶναι ποῦ μᾶς μαραίνει, ποῦ μᾶς καταστρέφει, ποῦ τέλος .....

— Δὲν πιστεύω νὰ ὑπέστης καμμίαν ἐρωτικὴν ἀποτυχίαν ....

— Καλὲ τί λές ; εἰς τὴν ἡλικίαν μας, καὶ εἰς τὰ χρόνια, ποῦ ζῶμεν αἱ ἐρωτικαὶ ἀποτυχίαι εἶναι τὰ μεγαλείτερα ἀγαθά. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται δι' αὐτό.

— Ἐπὶ τέλους ἐξηγήσου καλλίτερα.

Ὁ φίλος μου ἐκάθησε, ἐπῆρεν εἰς τὰ δάκτυλά του τὸν χαρ-

τοκοπτῆρα τοῦ γραφείου μου, τὸν ὁποῖον περιέστρεφε νευρικὰ καὶ ἤρχισε νὰ μοῦ λέγῃ.

—Ἀνέκαθεν εἶχα τὴν ἰδέαν ὅτι αἱ γυναῖκες ἐγεννήθησαν εἰς τὸν κόσμον χωρὶς κανένα προορισμόν, ἀλλὰ τώρα κατώρθωσα νὰ τὸν εὕρω: Ὁ προορισμός των εἶναι νὰ καταστρέφουν, νὰ ἐξοδεύουν, νὰ σπαταλοῦν, ν' ἀδιαφοροῦν δι' ὅ,τι γίνεται γύρω των. Ὅλοι οἱ ἄνδρες εἰξεύρομεν βέβαια, τί φοβερὰς ἡμέρας περνοῦμεν, ὅλοι μας ὑφιστάμεθα κάθε ἡμέραν τὰ φρικώδη βάσανα τῆς βιοπάλης, ὅλοι μας εἰξεύρομεν τί ἀγρίους ἀγῶνας μᾶς κοστίζει ἡ ζωή. Ἐργαζόμεθα, ὑποφέρομεν, φαινόμεθα ὅ,τι θέλομεν καὶ ὅ,τι δὲν θέλομεν διὰ νὰ κερδήσωμεν τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν μας, τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογενείας μας, ἐνῷ δὲ ἡμεῖς ὑποφέρομεν τόσα δεινὰ ἡ γυναῖκα, φίλε μου, ἀδιαφορεῖ, φλυαρεῖ κομψεύεται.

Ἐσταμάτησεν ὁ φίλος μου διὰ μίαν στιγμὴν καὶ μὲ παρετήρησε κατὰ πρόσωπον διὰ νὰ ἰδῇ τί ἐντύπωσιν ἔκαμνον οἱ λόγοι του, ἔπειτα ἐξηκολούθησε.

—Σήμερον ὑπέστην μίαν ἀγωνίαν, ἐπρόκειτο νὰ ἐξοφλήσω ἕνα γράμματιον, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσώπευε δυὸ φοῦχτας λίρας, ἦτο ὑποχρέωσις ἱερά, τὴν ἐγνώριζα καὶ τὴν ἐπερίμενα βέβαια, ἀλλ' ἐστηριζόμην εἰς ἓν ἄλλο γραμμάτιον, τὸ ὁποῖον θὰ εἰσέπρατον καὶ τὸ ὁποῖον ἀντιπροσώπευε πολὺ μεγαλείτερο ποσόν. Ἤμην σχεδὸν ἥσυχος, ὅτε μία φοβερὰ εἴδησις φθάνει: ὁ ἔμπορος, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ πληρώσῃ ἀνέστειλε τὰς πληρωμάς του. Φαντάζεσαι τὴν λύσσαν μου. Ἔχανα ἀφ' ἑνὸς τὸ χρῆμά μου, ἀφ' ἑτέρου δὲν εἶχα μὲ τί νὰ ἐξοφλήσω ὑποχρέωσιν, ἡ ὁποία σήμερον τὸ μεσημέρι ἔληγεν.

Ἠναγκάσθην ν' ἀναβῶ εἰς τὸ Πέραν, ἔπρεπε νὰ ὁμιλήσω μ' ἕνα δικηγόρον καὶ μὲ δυὸ ἢ τρεῖς τραπεζίτας. Ἀνέβηκα τὸ Γιουκσὲκ Καλδιρὶμ ἀπνευστὶ καὶ ἔφθασα σὲ δυὸ λεπτὰ εἰς τὸν Μεγάλον Δρόμον, ἀλλ' ἐκεῖ, φίλε μου, δὲν ἠμποροῦσα νὰ βαδίσω μὲ τὴν ἰδίαν ταχύτητα. Τὰ πεζοδρόμια ἦσαν κατάμεστα

ἀπὸ κυρίας, ἀπὸ ὁμίλους ἐξ ὡραίου φύλου, οἱ ὁποῖοι ἀπ' ἔξω ἀπ' τὰς προθήκας συνωμίλουν, συνεζήτουν, ἐχειρονομοῦσαν. Διέσχισα μερικοὺς ἐξ αὐτῶν μὲ τὴν λύσσαν εἰς τὸ στόμα καὶ χωρὶς νὰ θέλω ἤκουσα μερικὰς συγκεκομμένας φράσεις των:

—Τὸ ρὸζ δὲν εἶναι τοῦ συρμοῦ...

—Κύτταξε ν' ἀγοράσῃς ταντέλλες φίν, καὶ τουνὶκ μαῦρο...

—Ἡ γαρνιτοῦρα τοῦ καπέλλου σου....

Ὁ κόσμος ὁ ἀνδρικὸς πνίγεται, ἀγωνίζεται, μοχθεῖ, πτύει αἷμα, καὶ αἱ γυναῖκες συζητοῦν διὰ τὸν χορὸν καὶ διὰ τὰς γαρνιτούρας των.

—Λοιπόν; Τί ζητεῖς ἀπὸ μέ;

—Ἐτελείωσα μὲ τὸ κατηραμένο γραμμάτιον, ἐπέτυχα ἕνα συμβιβασμὸν καὶ ἦλθα ἐδῶ νὰ σοῦ δώσω τὴν ἰδέαν ἑνός, ὄχι! χιλίων, ἂν εἶναι δυνατόν, ἄρθρων ἐναντίον τῆς γυναικός, ἐναντίον τῆς ματαιοσχολίας της, τῆς ἀργίας της, δὲν συμφωνεῖς;

—Δικαιολογῶ, φίλε μου, τὴν λύσσαν σου καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐκπλήσσομαι διὰ τοὺς παραλογισμούς σου.

—Πῶς; ὥστε καὶ σὺ εἶσαι μὲ τὸ μέρος των;

—Ὄχι! δὲν θέλω νὰ εἰπῶ αὐτὸ καὶ φρόντισε νὰ μὲ καταλάβῃς. Ὡμίλησες ἀρκετά, σὲ ἤκουσα μὲ προσοχήν, ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ μ' ἀκούσῃς μὲ τὸν ἴδιον τρόπον. Λοιπόν· κατεξανίστασαι διότι ἡ γυναῖκα δὲν ἐργάζεται εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἀνδρὸς δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὰ γραμμάτια καὶ τὰς μηχανάς, δὲν ἀναπνέει τοὺς καπνοὺς τοῦ χρηματιστηρίου, ἀλλὰ μένει εἰς τὸ Πέραν καὶ φροντίζει διὰ τὰ λοῦσά της, διὰ τὴν ἐπίδειξίν της· δὲν ἔχει οὕτω; Ἀλλ' ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν σου θὰ τὴν εὐγνωμονοῦσα δι' ὅ,τι κάμνει, θά της ἤμην ὁ ταπεινότερος λάτρης, διότι δὲν κατέβη ἀκόμη εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ἀνδρικῶν ἀγώνων, διότι δὲν τὴν συναντῶμεν κάθε μέραν ὡς ἐχθρόν μας, ὡς ἀντίπαλον, ὡς ἀνταγωνιστήν. Εἰπέ μου τί θὰ ἐκέρδιζες ἂν ἀντὶ τοῦ εἰσπράκτορος, ποῦ σοῦ παρουσιάσθη σήμερον ἀπὸ τὴν τρά-

πεζαν, ἤρχετο μία κυρία μὲ χρυσᾶ κουμβιὰ καὶ μὲ γυμνὰ χέρια καὶ σοῦ ἔλεγε μὲ τὰ ρόδινα χείλη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐσυνήθισες ν' ἀκούῃς φιλοφρονήσεις:

—«Κύριε Εὐδοξίδη, ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν πρέπει νὰ κανονίσετε τὸ γραμμάτιον αὐτό, ἄλλως θὰ διαμαρτυρηθῇ.»; Τί θὰ ἐκέρδιζες; Νὰ σοῦ εἰπῶ· θὰ ἐκέρδιζες μίαν λύπην περισσοτέραν, μίαν ἀπογοήτευσιν φοβεράν, διότι ὅταν τὸ βράδυ θὰ ἐπήγαινες εἰς τὸ σπίτι σου ἡ μορφὴ τῆς γυναικούλας σου θὰ σοῦ ἐνεθύμιζε τὴν ἀπαισίαν μορφὴν τῆς εἰσπράκτορος καὶ ἐξ αἰτίας τῆς δευτέρας θὰ ἐμίσεις τὴν πρώτην. Ναί· θὰ ἐμίσεις τὴν γυναῖκά σου καὶ τότε θὰ ἦσο δυστυχής, δυστυχέστερος.

Κατηγορεῖς τὰς γυναῖκας ὅτι δὲν εἶναι πρακτικαί, πρόσεξε μὴ τὸ ἐπαναλάβῃς αὐτό, διότι φαίνεσαι, ἀκαλαίσθητος, χωρὶς γοῦστο, χωρὶς ψυχὴν εὐγενῆ.

—Ὄχι δά!

—Βέβαια! πάντοτε κατηγοροῦμεν τὴν ξηρότητα τοῦ περιβάλλοντος, κατηγοροῦμεν τὴν πεζότητά του, κλαίομεν διότι ἡ καλλιτεχνία μαραίνεται καὶ ἡ ποίησις ἀραιοῦται· θέλομεν ν' ἀναπαύσωμεν λίγο τὴν ψυχήν μας καὶ δὲν εὑρίσκομεν ποῦ καὶ πῶς. Φαντάσου τώρα τί θὰ ἐπαθαίναμεν ἂν ἐχάναμεν καὶ τὴν γυναῖκα, ἂν δηλαδὴ ἡ γυναῖκα ἀπέβαλλε τὴν «κουφότητα», διὰ τὴν ὁποίαν τὴν κατηγορεῖς, ὁ βίος θὰ ἐγίνετο Σαχάρα ἄπέραντος, ἄγριος Καναδᾶς, θὰ εἶχεν ἴσως πολλοὺς ἀδάμαντας ἀλλὰ καμμίαν ἀπόλαυσιν.

—Εἶσαι πολὺ τραγικός.

—Διόλου, θέλεις τὴν γυναῖκα πρακτικὴν καὶ τὴν κατηγορεῖς διότι δὲν εἶναι· καὶ ὅμως σὺ ὁ ἴδιος θὰ κατεδίκαζες ὡς τρελλὸν ἐκεῖνον, ποῦ προτιμᾷ τὸ μαροῦλι ἀπὸ μία μαργαρίτα, διότι ἐκεῖνο ἐπὶ τέλους γίνεται σαλάτα, ἐνῶ τὸ λευκὸ λουλουδάκι τοῦ ἀγροῦ στολίζει μόνον τὴν κομβιοδόχην σου. Α! ἡ μαργαρίτα εἶναι ἡ σημερινὴ γυναῖκα, εἶναι ἄχρηστος διότι δὲν γίνεται σαλάτα ἢ τουρσί, ἀλλὰ δίδει τὴν μεγαλειτέραν ψυχικὴν

τόνωσιν, δίδει τὴν ποίησιν ἐν μέσῳ τόσον ἀποπνηκτικῆς πρακτικότητος, χαρίζει τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὰ βάθη τοῦ ᾅδου, παρηγορεῖ, χύνει βάλσαμον, θωπεύει τὸ πρόσωπόν μας, τὸ ὁποῖον ἐμαστίγωσεν ἡ βιοπάλη...

—Μὰ ἐξέφυγες ἀπὸ τὸ θέμα, ἢ ταντέλλες καὶ ἡ γαρνιτοῦρες δὲν εἶχον καὶ μεγάλην σχέσιν μὲ ὅσα λέγεις, ἐπὶ πλέον κοστίζουν τόσον πολύ· καὶ ὅλα αὐτὰ ὑφίστανται μόνος ὁ ἄνδρας, ἐνῷ ἡ γυναῖκα δὲν δίδει τίποτε...

—Ἀπατᾶσαι καὶ μάλιστα ἀπατᾶσαι οἰκτρά. Ἡ γαρνιτοῦρες καὶ ἡ κορδέλλες εἶναι ὅ,τι αἱ στροφαὶ καὶ αἱ τομαὶ εἰς ἓν ποίημα· τὰ κάμνουν ὡραιότερον, θελτικώτερον, ἀπολαυστικόν. Θαυμάζομεν τὴν γοητείαν τῆς γυναικὸς καὶ ἀπολαμβάνομεν τὴν γλυκεῖαν ἐπίδρασιν, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ εἰς τὰς ψυχάς μας· διὰ νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸ τὸ εὐγενὲς ἔργον της, εἰργάσθη, ἐκοπίασε, κατέβαλεν ὅλην τὴν καλαισθησίαν της, διὰ νὰ φανῇ ὡραιοτέρα, αἰθερία εἰς τὰ ὄμματά σου, διὰ νὰ σοῦ τονώσῃ τὴν ψυχὴν διὰ νὰ σοῦ ἀρωματίσῃ τὸν βίον. Ἀλλὰ θὰ εἰπῇς ὅτι ἐξοδεύεις σὺ δι' ὅλα αὐτά. Ἄλλη ἀπάτη. Διὰ τί δὲν κατηγορεῖς τὴν θερμάστραν σου, ἡ ὁποία διὰ νὰ σὲ ζεστάνῃ σοῦ ζητεῖ καύσιμον ὕλην; διατί δὲν κατηγορεῖς τὸν ὀργανισμόν σου, ὁ ὁποῖος σοῦ ζητεῖ τόσα, καὶ κατηγορεῖς τὴν γυναῖκα ὅτι σοῦ ζητεῖ τὰ ἔξοδα τῆς πολυτελείας της;

—Ὑπάρχει διαφορά.

—Καμμία! Μάθε ἂν ἐξοδεύῃς ἓν ὡρισμένον ποσὸν διὰ τὸν καλλωπισμὸν τῆς γυναικός σου, ὅτι αὐτὴ δι' ἐκείνου, σοῦ παρέχει δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι σὲ κάμνουν ἱκανὸν νὰ παρεγάγῃς διπλάσιον, σὲ κάμνουν ν' ἀντέχῃς περισσότερον εἰς τὰς θλίψεις, εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου, διότι εἶσαι βέβαιος ὅτι τὸ βράδυ εἰς τὸ σπιτάκι σου ἢ ἀλλοῦ θὰ συναντήσῃς τὴν γυναῖκα—ποίημα, ἡ ὁποία θὰ σὲ ξεκουράσῃ καὶ θὰ σ' ἐνδυναμώσῃ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀγῶνος. Σοῦ δίδει τὸ μαγικὸ βοτάνι τῆς ἀντοχῆς, τῆς ἰσχύος, τῆς νίκης.

— Μὰ σύ, φίλε μου, εἶσαι ὁ μεγαλείτερος δικηγόρος των.

— Ὄχι· αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶμαι ὁ φωνογράφος μιᾶς ἀληθείας καὶ σ' εὐχαριστῶ διότι μοῦ ἔδωσες τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἴπω μερικὰ δι' ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλομεν τὸ πᾶν καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὰς εὐγνωμονῶμεν, ἀρκεῖ νὰ μείνουν εἰς τὸν βίον μας ὡς ποίησις, ὡς γλυκεῖα ὄασις μέσα εἰς τὴν Σαχάραν τῆς σκαιᾶς πρακτικότητος.

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΪΖΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ "ΑΠ' ΣΛΑ,,

— Τί τὰ θέλεις, ὅσῳ κι' ἂν δὲν εἶμαι προληπτικός, τὸν ἀριθμὸ δεκατρία τὸν ἔχω γι' ἀνάποδο.

— Καὶ γιατί;

— Νά, χθὲς βράδυ ἔφαγα δεκατρεῖς ντολμᾶδες καὶ σήμερα μοῦ πονεῖ τὸ στομαχι.

*

Προοίμιον ἐπιταφίου λόγου.

Τοιοῦτος ὁ ἀνθρώπινος βίος· τὴν ἑσπέραν κοιμᾶταί τις ὑγιὴς καὶ τὴν πρωΐαν ἐξυπνᾷ... νεκρός.

*

Ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητήν:

— Γιατὶ ἐδάγκασεν ὁ Ἀδὰμ τὸ μῆλον, Ἰωάννη;

— Δὲν εἶχαν βγῇ ἀκόμα τότε τὰ μαχαίρια, κὺρ δάσκαλε.

*

— Πῶς πηγαίνουν τὰ μάτια σου τώρα;

— Ὁ γιατρός μοῦ εἶπε πῶς ἄρχισα νὰ βλέπω ὀλίγον καλλίτερα.

Παίγνια ἑλληνίδων παρθένων.

ΕΙΣ ΜΑΘΗΤΗΝ

ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Τὸν κόσμον νὰ γνωρίσῃς θέλεις ἐστὰ βιβλία
καὶ μυθιστορίας ἀπλήστως μελετᾷς.
Τί εἶναι πόνος, ἔρως, αἴσθημα, φιλία
μόλην τὴν θέρμην τῆς ψυχῆς σου ἐρωτᾷς.

Μὴ βιάζεσαι! μὴ βιάζεσαι! τόσον πολύ!
Θἄλθῃ καιρὸς νὰ μάθῃς ὅλα ἀπ' εὐθείας
καὶ κουρασμένη θά σου γύρῃ ἡ κεφαλὴ
μέσα ἐστοῦ βίου μας τὰς φοβερὰς σελίδας.

Κ' ἀπ' τῶν φροντίδων τὴν ἀνήκεστον ὀδύνην
τὸ βλέμμα σου τότε θὰ στρέψῃς θλιβερά,
ἐστῆς παιδικῆς σου ἡλικίας τὴν γαλήνην
ποῦ τὴν φαρμάκευες κ' αὐτὴν τόσον σκληρά.

Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΨΥΧΑΙΣ ΑΡΡΩΣΤΗΜΕΝΑΙΣ

Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

ΥΠΟ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας ποῦ εἶχα ἡσυχάσῃ εἰς τὸ ἤρεμον Γερμανικὸ χωριουδάκι, τὴν Καϊνιξμπορν—χωριὸ λέγω ἐκεῖ, κωμόπολιν θὰ ἔλεγα δική μας—αἱ φωναὶ καὶ ὁ θόρυβός του μοῦ ἐκίνησαν τὴν περιέργειαν.

Ἐκατοικοῦσε ὀλίγον μακρύτερα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖόν μου, μαζὺ μὲ τοὺς γέροντας γονεῖς του, δύο βασανισμένας γεροντικὰς φυσιογνωμίας, εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ συνειθισμένα ἐκεῖνα ἀγροτικὰ σπίτια τῶν Γερμανικῶν χωριῶν, τῶν ὁποίων αἱ πελώριαι ἀμαυραὶ στέγαι, ὡσὰν διπλωμένον χαρτὶ τράπουλας, ἐγγίζουν νομίζεις μὲ τὴν ἄκραν τῶν δύο πλευρῶν των τὴν γῆν.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, τὴν ἡμέραν καὶ ὅταν ἦτο ἥσυχος, τὸν ἔβλεπα εἰς τὴν αὐλήν του, ἕνα ὀλίγων ὀργυιῶν κηπαράκι, μὲ λαχανικὰ καὶ ὀλίγα τριαντάφυλλα, νὰ πηγαινοέρχεται ἐπάνω κάτω, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένον, τὰ χέρια πίσω, ἀδιάφορον εἰς ὅτι ἐγίνετο γύρω του.

Ἐπάνω κάτω, κάτω ἐπάνω... τὸν ἴδιον ὀλίγων μέτρων δρομάκον, ποίαν συγκεχυμένην σκέψιν ἐσκάλιζε μέσα εἰς τὸν παραδρομημένον του ἐγκέφαλον;...

Ὑψηλός, ἀδύνατος, ξανθὸς μὲ πρόωρον φαλάκραν μὲ τὰ ξανθιὰ μουστάκια, ἐν ἀταξίᾳ, χωρὶς λαιμοδέτην καὶ τὸ κανελλὶ σακκάκι ἀκούμβωτον, τὸ βλέμμα ἀτενές, σὰν νὰ τὸν βλέπω ἀκόμη, ὥρας ὁλοκλήρους ἐπάνω κάτω, πάντοτε κάτω ἐπάνω, ὡσὰν ζῶον εἰς κάποιαν μηχανήν.

—Ἄϊν Προφέσσορ... Ἄϊν Ματιμάτικερ.... Ἄϊν Φιλοζόφ... Ἕνας καθηγητής.. ἕνας μαθηματικός... ἕνας φιλόσοφος... ποῦ ἐτρελλάθηκε ἀπὸ τὴν πολλὴ σπουδή, Χέρρ... ἐπανελάμβανε ἠχονδρὴ Λουΐζα, ἡ καμαριέρα τοῦ ξενοδοχείου.

Ἄρχισα σιγὰ σιγὰ τότε νὰ τὸν παρατηρῶ μὲ περισσοτέραν προσοχήν.

Πράγματι! Ἡ μορφὴ αὐτὴ δὲν ἦτο κοινοῦ παράφρονος. Ἦτο μορφὴ ἐξευγενισμένου ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἐπόνεσε καὶ ἠκονίσθη τὸ μυαλό.

Τὸ ἀκίνητον βλέμμα, τὸ βυθισμένον, τὸ κουρασμένον, τὸ σκιασμένον ἀπὸ μελανοὺς κύκλους, τὸ ὁποῖον ἐστηρίζετο τώρα τόσον ἐπίμονα εἰς τὸ ἔδαφος, ὡσὰν νὰ ἐφοβεῖτο ν' ἀντικρύσῃ τὸν γύρω κόσμον, ἐφαίνετο βλέμμα, τὸ ὁποῖον εἶχε προσπαθήσῃ, εἶχεν ἀγρυπνήσῃ, εἶχε σκεφθῇ.

Τὸ μέτωπον ἦτο πλατύ, εὐφυές, λευκότερον ἀπὸ τὸ ἄλλο πρόσωπον; ὡσὰν οὐρανὸς ἀνέφελος, ἐπάνω εἰς τραγικὸν τοπεῖον.

Δυστυχισμένον χλωμὸ μέτωπον, ποῦ τὸ ἐγυάλισε τὸ σκύψιμον ἐπάνω εἰς τὰ βιβλία, ποῦ τὸ ἐτριβέλλισεν ἡ ἀμφιβολία, ποῦ τὸ ὤργωσεν ἡ σκέψις.

Ἠμποροῦσε καὶ αὐτὸ νὰ εἶχε μείνῃ εἰς τὸν ἐλεύθερον οὐρανόν, εἰς τὴν ἀνοικτὴν καὶ ζωογόνον φύσιν, τὴν ὁποίαν εἰργάσθησαν οἱ πατέρες του...

Ἀλλὰ ἔφυγε ἀπὸ αὐτήν.

Ἠθέλησε νὰ μάθῃ.... νὰ μάθῃ πολλά, περισσότερα ἀφ' ὅτι δέδοται, καὶ ἐχάλασε ἡ ἀνθρωπίνη μηχανή του. Ἡ λαμπὰς

ποῦ ἔχυνε μέσα του τὸ ὡραῖον φῶς τῆς λογικῆς, ἔσβυσεν ἔξαφνα, καὶ φῶς τραγικόν, ἀλλόκοτον, παράχορδον ἐφώτισε τὴν ζωήν του.

Ὁ τρελλός μου ὅμως δὲν ἦτο πάντοτε ἀνήσυχος· τὴν ἡμέραν μάλιστα μόλις θὰ ἐπείθετο κανεὶς ὅτι ἡ ἀντίληψις τῆς ζωῆς ἦτο δι' αὐτὸν διαφορετικὴ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Τόσον ἐφαίνετο ἤρεμος; ἀβλαβής, εἰρηνικὸς μέσα εἰς τὸ μικρὸν κηπαράκι του!

Μόνον τὴν νύκτα ἤρχιζεν ἡ ἔξαψις. Βγαλμένος εἰς τὸ σιδηρόφρακτον φεγγίτην τῆς σκεπῆς — σιδηρόφρακτον χάριν προφυλάξεως, μὴ τυχὸν καμμίαν φορὰν ἐκρημνίζετο εἰς τὴν παραφοράν του ἔξω — εἰς τὸ μέτωπον τῆς κοκκινοπῆς στέγης, ἐμπρὸς εἰς τὸ ἀστροφώτιστον σετρέωμα, ἄπλωνε τὰ χέρια εἰς τὰ σιωπηλὰ σχήματα τῶν ἀστερισμῶν, τὰ ὁποῖα ἔλαμπον ὡσὰν σχήματα μαγικά, κρύπτοντα τὴν μοῖραν τῶν ἀνθρώπων.

Ὀλίγαι μόνον λέξεις ἔφθανον ἕως ἐμέ...

Ἦσαν ὅμως σύμβολα ἀστρονομικά, ὅροι ἐπιστημονικοί, ὀνόματα ἀστερισμῶν καὶ ζωδίων.

Ἐρρητόρευε μὲ αὐτὰ πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

Πρὸς ἀνατολάς, πρὸς δυσμάς, πρὸς Βορρᾶν πρὸς Νότον, πρὸς τὸ Ζενίθ, καὶ πρὸς τὸ Ναδίρ, μὲ ἐξορκισμούς, μὲ ἀναθέματα, μὲ χειρονομίας ἀλλοκότους.

Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἦτο κάποιος μάγος φανταστικός, κάποιος ἀστρολόγος μυθικῆς παραδόσεως, ὁ ὁποῖος μὲ τὰς ἐπικλήσεις του, προσεπάθει ν' ἀποτρέψῃ καμμίαν φρικτὴν καταστροφὴν ποῦ ἐπεκρέματο εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ μανία του ὅμως καὶ οἱ παροξυσμοί ἦσαν εἰς τὸ ἀπροχώρητον ὁσάκις ἔλαμπεν εἰς τὸ στερέωμα ἡ σελήνη.

Πιασμένος τότε σφικτὰ εἰς τὰ σιδηρᾶ κάγκελλα, μὲ τὸ αἷμα

εἰς τὴν κεφαλήν, τὰ μάτια ἀστράπτοντα, τὸ στόμα ἀφρισμένον, ἐτίνασεν ἀσυγκράτητος εἰς τὴν χλωμὴν μάγισσαν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν κλεισμένην γρόθιάν του. Ἦσαν φοβέραι, ἀναθέματα, κατάραι, οὐρλιάσματα, ἐξορκισμοί....

Καὶ ὅσον καιρὸν τὸ πρόσωπόν της ἔλαμπεν εἰς τὸν οὐρανόν, ὁ σελινομάχος δὲν εὗρισκεν ἡσυχίαν....

Δὲν ἔπαυεν, ἂν δὲν ἔπιπτεν ἐξηντλημένος ἀπὸ τὸν φεγγίτην εἰς τὸ πάτωμα τοῦ δωματίου του.

—Ντὲρ Φάϊντ... ντὲρ Φάϊντ!... Ντὶρ ἴστ ντὲρ Φάϊντ... Ὁ ἐχθρός... αὐτὸς εἶνε ὁ ἐχθρός.

Μέσα εἰς τὸν παρατονισμένον, τὸν θαμβοφωτισμένον του ἐγκέφαλον, εἶχε σφηνωθῆ βαθυρρίζωτα ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ σελήνη ἦτο ἡ αἰτία κάθε κακοῦ.

Αὐτὴ ἐπροκάλει κάθε καταστροφήν, κάθε ἀπευκταῖον· αὐτὴ ἐβυσσοδόμει ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω τὸν ὄλεθρον ὅλης τῆς γῆς!

Καὶ αὐτός, μὲ τὰς φωνὰς καὶ τὰς φοβέρας του, ἐφαντάζετο ὅτι τὴν ἐτρόμαζε, τὴν ἐμπόδιζεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κακῶν σκοπῶν της.

Αὐτὸς ὁ ὑπερασπιστής, ὁ προστάτης τῶν ὁμοίων του, ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Μόνος αὐτὸς εἶξευρε καὶ ἔπρεπε μὲ ποῖαν Θυσίαν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποστολήν του.

Ἂν ἔξαφνα κανὲν σύννεφον ἐπροχώρει πλησίον της, ἂν τὴν ἐσκίαζεν εἰς τὸ ἀργόν του πέρασμα, ἂν ἐτύγχανε προπαντὸς νὰ τὴν σκεπάσῃ, τότε ἦτο θρίαμβος, παραφορά, ποῦ ὑπερέβαινε κάθε ἰδέαν. Ὠρυγμοί, γέλια τρελλά, γιουχαΐσματα, σφυρίγματα, οὐρλιάσματα, ζήτω οὐρανομήκη...

Ἡ χαρά του δὲν εἶχε μέτρον, οὔτε ὅρια.

Μόλις ὅμως ἐπερνοῦσε τὸ σύννεφον, καὶ τὸ χλωμὸν πρόσωπον ἔλαμπε πάλιν εἰς τὸ σιωπηλὸν στερέωμα, μὲ τὸ μάτι ἄγρυπνον, εἰς τὰ κάγκελλα τοῦ φεγγίτου, τὸ πρῶτον του κίνημα ἦτο νὰ ὁρμήσῃ πρὸς αὐτήν.

—Ἀράχνη τ' οὐρανοῦ, φαρμακερὸν ζῷον... στάσου!... ὄχι!... δὲν θὰ δηλητηριάσῃς τὸν κόσμον... δὲν θὰ πλέξῃς τὴν ζωὴ εἰς τὰ βρόχια σου... Στάσου!.. Θὰ ἰδῇς...

Καὶ ἡ φωνή αὐτή, ὁ τόνος της τὸ καθημερινόν της συναξάρι, ἦτο τόσον πεπεισμένον καὶ αὐθόρμητον, ὥστε ἔπειτα ἀπὸ τὴν λύπην τῶν πρώτων ἡμερῶν, βαθειὰ συμπάθεια ἐπλημμύριζε τὴν ψυχὴν διὰ τὸν δυστυχισμένον.

Τί ἔτρεξε τάχα εἰς τὰς σκέψεις, εἰς τὸ βάθος τῶν κυττάρων, εἰς τὸν λογικόν του εἱρμόν, διὰ νὰ τὸν πείσῃ τόσον βαθειά, ὅτι κάτι κακόν, φθοροποιὸν καὶ ἀπαίσιον ἦτο εἰς τὸ νεκροφανὲς φίλτρον τὸ ὁποῖον ἔχυνεν εἰς τὸν κόσμον τὸ χλωμὸν πρόσωπον τῆς σελήνης;...

Ποία νὰ ἦτο ἡ δυνατή, ἡ κυριαρχικὴ ἰδέα, τὴν στιγμὴν ὅπου ἔχασε τὴν ἰσοσταθμίαν του, αὐτὸς ἐργατικὸς ἐγκέφαλος διὰ νὰ στρέψῃ ἐναντίον της ὅλην τὴν ὁρμήν του;...

Ἀλλὰ μήπως αὐτὸς ἦτο ὁ πρῶτος, ὁ μόνος, ἀπὸ λογικὰ καὶ ἄλογα, ἀφ' ὅτου ἐπλάσθη ἡ γῆ, ποῦ ἔρριψεν ὁμοίας κατηγορίας, ὁμοίους σκοποὺς κακοποιοὺς ἐναντίον τῆς χλωμῆς ὁδοιπόρου τῶν σιωπηλῶν ἐρημιῶν τοῦ οὐρανοῦ;...

Δὲν ἠκούσατε τὰς σεληνοφωτίστους νύκτας, τοὺς σκύλλους νὰ οὐρλιάζουν μὲ τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην εἰς τὸ φῶς της; δὲν εἴδατε τὰ διψασμένα ζῷα νὰ φεύγουν ἀπὸ τὰ νερὰ ὅπου καθρεπτίζεται ὁλόχρυση καὶ ἐκφοβιστική;...

Δὲν ἔχει τὸ χρῶμα τῶν νεκρῶν προσώπων, τῆς σαρκὸς ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχει φύγῃ τὸ αἷμα καὶ τὸ νωπὸν κρέας δὲν σήπεται πολὺ ταχύτερα εἰς τὸ χλωμόν της φῶς;..

Δὲν κατορθώνει ἁπλῶς καὶ μόνον μὲ τὸ ἀθῶον βλέμμα της,

μὲ τὸ ὕπουλον αὐτὸ χάϊδι, νὰ σηκώνῃ εἰς πλημμύρας ὁλοκλήρων μιλλίων τὰ νερὰ τοῦ Ὠκεανοῦ; . . .

Αὐτὴν δὲν ἔχει ὁ λαὸς ἀκόμη ὡς αἰτίαν τῆς μυστηριώδους νόσου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔδωσε 'ς τὸ ὄνομά της; . . . Χρῶμα θανάτου εἶνε τὸ χρῶμά της, νεκροφανὲς καὶ ἄψυχον τὸ ἀχνὸν φῶς της, ὡσὰν νὰ ἐπλάσθη διὰ νὰ φωτίζῃ μάρμαρα τάφων μόνον καὶ σκελετούς. — Φωτίζει χωρὶς νὰ θερμαίνῃ.

Θάνατος ἀκόμη λέγουν ὅτι βασιλεύει εἰς τοὺς ἐρήμους βράχους της, ἀσθένεια καὶ σῆψις εἶνε ἡ ἐπίδρασίς της.

Τί εἶδε, τί ἐπρόφθασε νὰ ἰδῇ, τί ἐμάντευσεν ὁ τρελλὸς μαθηματικός, τὴν στιγμὴν ὅπου ἐσταμάτησε τὸ λογικὸν τὸν δρόμον του, διὰ νὰ στρέψῃ τόσον ἄμετρον ἐναντίον της ὅλην του τὴν μανίαν;

. . . . . .

Οἱ μῆνες ἐπέρασαν κάτω ἀπὸ τὴν σκιὰν τῶν πυκνοφύλλων δένδρων τῆς Καϊνιξμπορν, μὲ τοὺς τόνους τῆς μουσικῆς ποῦ ἔφθανεν ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν τοῦ ἄλσους, τὰ ἤσυχα ψιθυρίσματα τῶν φυλλωμάτων καὶ τὰ ἤρεμα ὄνειρα τῆς ἀκινήτου λίμνης ὅπου ἐκαθρεπτίζετο ἕνας μικρούλικος Ἑλληνικὸς ναός.

Καὶ μαζὶ μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡδονικὴν ἠρεμίαν, τὴν ὁποίαν ἡ ψυχὴ ἐρροφοῦσε ὡσὰν ζωοποιὸν ἐλιξήριον, μὲ τὰ κελαδήματα, μὲ τὴν μουσικήν, μὲ τὰ ψιθυρίσματα τῶν φύλλων, ἐσυσσωματώθη βαθμηδὸν καὶ ὁ ἐμπνευσμένος τόνος τῆς φωνῆς τοῦ σεληνομάχου, ὁ ὁποῖος κάθε βράδυ ὅταν ὁ Βεστφαλικὸς οὐρανὸς ἐξεσκέπαζεν ὀλίγον τὸν θόλον του ἡ καμμία γωνία σελήνης ἐπρόβαλλεν ἀπὸ τὸ στακτερὸν σκέπασμα τῶν φθινοπωρινῶν συννέφων, ἄρχιζε καὶ αὐτὸς ἀμέσως τὴν ἀγανακτημένην ραψωδίαν του.

Κατήντησε πλέον νὰ τὸν συνειθίσω, ὅπως τὸν κότσυφον ποῦ ἐσκόρπιζε κάθε πρωῒ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μου τοὺς δροσερούς του τρίλλους, καὶ οὔτε νὰ ἐνοχλοῦμαι πλέον οὔτε νὰ ταράσσωμαι.

Μίαν ἡμέραν ὅμως, φωναὶ καὶ οὐρλιάσματα δυνατώτερα τῶν συνειθισμένων μ' ἐξύπνησαν εἰς τὴν μέσην τοῦ ὕπνου μου.

Ἔτρεξα ἀμέσως εἰς τὸ παράθυρον.

Καὶ ἄλλα παράθυρα ἀνοίγοντο ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς τὰ γύρω σπίτια, καὶ σκουφωμένα κεφάλια χωρικῶν ἐπρόβαλλαν κοιτάζοντας μὲ περιέργειαν πρὸς τὸ καγκελόφραχτον περιβόλι τοῦ τρελλοῦ.

Ἡ σελήνη ἔλαμπεν ὁλοστρόγγυλος εἰς τὸ στερέωμα, καὶ ἐκεῖνος κάτω εἰς τὸν κῆπον ἐχειρονόμει καὶ οὐρλιαζε ἐκτὸς ἑαυτοῦ γύρω εἰς ἕνα βαρέλι.

Τὸ βαρέλι ἦτο γεμάτον νερόν, ἡ σελήνη ἀνεδεύετο μέσα του ὁλόχρυσος, καὶ αὐτὸ ἦτο ἡ αἰτία τοῦ ἐρεθισμοῦ του.

Ἦτο κατενθουσιασμένος, μαγευμένος, ἔξαλλος.

Τὴν εἶχε πειά . . . τὴν ἐκράτει . . . δὲν τοῦ ἔφευγεν . . .

Ἀφ' οὗ πρῶτα λοιπὸν τῆς ἔρριψεν ὅλας τὰς ὕβρεις καὶ ὅλας τὰς κατάρας ποῦ εὗρισκεν εἰς τὴν ἐξαψίν του, ἀφ' οὗ πτὴν ἔσχισε καὶ τὴν ἐξευτέλισε μὲ τὰ γαμψωμένα χέρια του, τώρα εἶχεν ἁρπάσῃ μίαν ἀξίνην καὶ ἤρχισε νὰ τὴν κτυπᾷ . . .

Ἐκτυποῦσε τὸ νερὸν μὲ μανίαν, μὲ λύσσαν μὲ ἀπόφασιν . . .

Μίαν καὶ καλὴ ποῦ τὴν εὗρισκεν, ἔπρεπε νὰ τὴν τελειώσῃ . . . νὰ τὴν ξεμπερδεύσῃ . . . .

Τὸ νερὸν ἐτινάζετο εἰς κάθε κτύπημα, ἐπιτσύλιζε τὰ χόρτα, ἐμούσκευε τὰ ροῦχά του, τὸν ἔκαμνεν ἐλεινόν . . .

Ἀλλ' αὐτὸς ἐξηκολούθει νὰ κτυπᾷ μὲ ἀγρίας φωνὰς χαρᾶς, ἐνῷ οἱ δύο γέροι φοβισμένοι πλησίον του προσεπάθουν ἀδίκως νὰ τὸν καταπραΰνουν

Γύρω οἱ γείτονες ἐγελοῦσαν, καὶ ἡ σελήνη ἀπὸ τὸ ζενὶθ ἐκύτταζε ὁλόχρυσος μὲ τὸ εἰρωνικὸν βλέμμα της. Ἐπὶ τέλους ἕνα δυνατὸν κτύπημα τῆς ἀξίνης, ἔσπασε ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν τὸ βαρέλι, καὶ τὸ νερὸν ἐχύθη λαμπυρίζον εἰς τὸ κηπάριον..

Μαζὶ μ' αὐτὸ ὅμως ἐξηφανίσθη καὶ τὸ χρυσὸν πρόσωπον

ποῦ ἐκαθρεπτίζετο εἰς τὰ ἀναδεύματά του, καὶ ὡρυγμοὶ θριάμβου ἐστεφάνωσαν τὸ κατόρθωμα.

Τότε ὁ μανιακὸς μὲ τὸ πρόσωπον συμφορημένον, τὰ γένεια ἀποστάζοντα, μουσκευμένος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἤρχισε νὰ χορεύῃ τὰ ἐπινίκεια δείχνων τὴν γροθιάν, τρίζων τὰ δόντια εἰς τὴν σελήνην.

Ἐνίκησε τὸν ἐχθρόν, καὶ ὁ κόσμος ἐσώθη!..

Ἐγύρισα εἰς τὸ κρεββάτι μου νὰ κοιμηθῶ μὲ σφιγμένην καρδίαν.

Τί διέφερε τάχα, ἀπολύτως λαμβανόμενος, ὁ παρατονισμένος αὐτὸς ἐγκέφαλος, ὁ ἐξαντλούμενος ἐναντίον τοῦ φανταστικοῦ ἐθχροῦ, ποῦ ἤθελε νὰ καταστρέψῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ψύχραιμον καὶ κανονικὴν σκέψιν ἑνὸς σοφοῦ ποῦ θυσιάζεται εἰς τὸ ἐργαστήριόν του καταπολεμῶν μὲ δηλητηριώδη μικρόβια μίαν ἐξολοθρευτικὴν ἀσθένειαν, ἀπὸ τὴν εὐγενῆ αὐτοθυσίαν ἡ ὁποία ὁρμᾷ εἰς τὴν θάλασσαν ἢ τὴν πυρκαϊὰν νὰ σώσῃ τοὺς ἄλλους, ἀπὸ τὴν πατριωτικὴν ἔξαρσιν ἡ ὁποία φέρει τὸν στρατιώτην νὰ κυλισθῇ αἱματωμένος κατὰ γῆς μαζὶ μὲ τὸν ἐχθρόν του; Ὅσοι θυσιάζονται ἐν συναισθήσει ὑπὲρ μιᾶς ὡραίας ἰδέας, ἀποθνήσκουν μάρτυρες καὶ ἥρωες νομίζοντες ὅτι μὲ τὴν καταπολέμησιν ἑνὸς κακοῦ οἱουδήποτε εἴδους ἐκτελοῦν ἕνα προορισμόν.

Ὅλοι ἀγωνίζονται ὑπὲρ ἑνὸς ἰδανικοῦ, ἐναντίον ἑνὸς ἐχθροῦ· οἱ δεύτεροι πραγματικοῦ, οἱ πρῶτοι φανταστικοῦ, καὶ ὑπάρχοντος μόνον εἰς τὴν διάνοιάν των.

Ἡ πρόθεσις καὶ ἡ θυσία ὅμως μία εἶναι πάντοτε.

Ὁ ξανθὸς μαθηματικὸς τοῦ Καϊνἰξμπορν ἐνεσαρκώθη τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἐχθρὸς τοῦ κόσμου ἦτο ὁ χλωμὸς δορυφόρος τοῦ πλανήτου μας.

Ἂν ὁ ἐχθρὸς τώρα ἦτο φανταστικός, εἶχε τάχα δι' αὐτὸ

εἰς τὴν ψυχὴν ἑνὸς διανοητικοῦ, τιμὴν ὀλιγωτέραν ἀπὸ τοὺς ἄλλους;

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐποχὴ τῆς Καινἰξμπορν ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέλος της.

Τὰ λουτρὰ ἐρημώθησαν καὶ οἱ τελευταῖοι παραθερίζοντες ἑτοίμαζαν τὰς ἀποσκευάς των.

Τὸ φθινόπωρον εἶχε προχωρήσῃ ἀρκετὰ καὶ οἱ διάδρομοι τῶν δενδροστοιχιῶν ἐσκεπάζοντο ἀπὸ τρίζον στρῶμα κιτρινωπῶν φύλλων.

Εἰς τὴν μικρὰν λίμνην, τὰ φύλλα τῶν νυμφαιῶν ἤρχισαν νὰ κιτρινίζουν καὶ νὰ ἀραιόνωνται καὶ μόνον εἰς τὰ γυμνὰ κλαδιά, τὰ καθημέραν γυμνότερα, ὁ κότσυφος ἄφηνε τὸν δροσερὸν λαρυγγισμόν του.

Εἶδα τότε καὶ ἐγὼ ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ σκεφθῶ δι' ἀναχώρησιν, καὶ ἤρχισα νὰ ἑτοιμάζω τὰ πράγματά μου.

Ἦτο ἓν ἀπόγευμα φθινοπώρου ἐκτάκτως γλυκὺ καὶ ἥσυχον, γεμάτον μελαγχολίας μιᾶς βλαστήσεως ἀποθνησκούσης, ὅταν ἐβγῆκα νὰ κάμω εἰς τοὺς τόπους αὐτούς, τοὺς ὁποίους τρεῖς μῆνας τώρα εἶχα ἀγαπήσῃ, καὶ τοὺς ὁποίους ἴσως δὲν θὰ ἔβλεπα πλέον, τὸν τελευταῖον περίπατον.

Τί θλιβεροὶ εἶνε πάντοτε διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοὶ οἱ περίπατοι ἀποχαιρετισμῶν, ὅταν στηρίζῃ κανεὶς τὸ βλέμμα του εἰς μέρος ὅπου ἄφησεν ἕνα κομμάτι ζωῆς καὶ τὰ ὁποῖα σκέπτεται ὅτι δὲν θὰ ξαναϊδῇ πλέον!

Τὰ ξηρὰ φύλλα ἔτριζαν εἰς τὰ βήματά μου, τὰ γυμνὰ κλαδιὰ εἰς τὰς ἐρήμους δενδροστοιχίας ἄπλωναν εἰς τὸν οὐρανὸν ὡσὰν ἀπηλπισμένα χέρια τὰ μαῦρα στελέχη των, ἡ ὁμίχλη ἐπυκνώνετο εἰς τὸν ὁρίζοντα, εἰς τὰ μακρυνὰ φουντώματα τῶν κήπων.

Ἐπέρασα τὸν παλαιὸν μύλον μὲ τὰ ἀκίνητα πτερά, τὸ ἁλατοπηγεῖον, τὴν φραγὴν ὅπου ἔκοπτα ἀγριολούλουδα, τὴν

ὑψηλὴν δεδροστοιχίαν ποῦ ἔφερε ἕως τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τῆς Οὔννας. Ἔπειτα σιγά, σιγὰ κατέβηκα εἰς τὸ ἄλσος τοῦ ξενοδοχείου, εἰς τὴν ἔρημον πλέον ἐξέδραν τῆς ὀρχήστρας, καὶ τὴν μικρὰν λίμνην ὅπου ἐκαθρεπτίζοντο πάντοτε οἱ κάτασπροι κίονες τοῦ μικροῦ Ἑλληνικοῦ ναοῦ.

Ἔστριψα ἀκόμη τὸ δρομάκι ἀπ' ὀπίσω του καὶ ἐμβῆκα εἰς τὸ μικρὸν σπήλαιον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγεται σχεδὸν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς λίμνης, κάτω ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ.

Ὁ μικρὸς πάγκος ἦτο εἰς τὴν θέσιν του ὡσὰν νὰ ἐπερίμενε κάποιον.

Ἐκάθησα εἰς τὴν θέσιν ἡ ὁποία τόσον καιρὸν μὲ εἶχε ξεκουράσῃ εἰς τοὺς περιπάτους μου καὶ ἐπλάνησα τὸ βλέμμα εἰς τὴν θλιμμένην φθινοπωρινὴν εἰκόνα, ποῦ ἀπεχαιρέτων.

Ἐμπρός μου ἁπλώνετο ἡ μικρὰ λίμνη μὲ τὰ μαυρωπὰ καὶ ἀκίνητα νερά, ὅπου αἱ νυμφαῖαι ἄλλοτε ἄπλωναν τὰ δίκτυα πρασίνων πλατειῶν φύλλων των, καὶ παρθενολεύκων λουλουδιῶν. Τώρα μερικὰ φύλλα κιτρινωπὰ ἐπέπλεον ἐπάνω ὡσὰν ἐγκαταλελειμμένα πτώματα καὶ μικρὰ ἔντομα τρέχοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐχάραζαν γρήγοραις γραμμαῖς μὲ τὰ μακρυά των πόδια. Ἐκύτταξα προσηλωμένος τὴν μελανωπὴν ἐπιφάνειαν καὶ χωρὶς νὰ θέλω ὁ νοῦς μου ἔτρεχεν εἰς τὰ μυστήρια τῶν σκοτεινῶν βυθῶν, ὅπου αἱ νυμφαῖαι μόναι πλέκουν τοὺς μυστικούς των ἔρωτας καὶ ὅπου αἱ νύμφαι τῶν ὑδάτων ἔχουν τὰ ἀνάκτορά των.

Μέσα εἰς αὐτὰ λέγουν, πλεγμένα μὲ δίκτυα ἄλυτα ὑδροχαρῶν φυτῶν, κρατοῦν τὰ σώματα τῶν πνιγμένων, τῶν ἀγαπημένων των, ὅσοι ξεθαρρεύονται νὰ πλησιάσουν τὰ βασίλειά των.

Ὅλαι αἱ ἱστορίαι, ὅλαι αἱ παραδόσεις, τὰς ὁποίας εἶχα ἀκούσῃ διὰ λίμνας ὅπου αἱ ῥίζαι τῶν φυτῶν κρατοῦν κάτω τοὺς λουομένους, καὶ ὅπου λευκαίνονται μὲ τὰ ἔτη τὰ γυμνωμένα των ὀστᾶ, ἐπανῆλθον ζωηρὰ εἰς τὴν ἐνθύμησίν μου.

Καὶ ἔξαφνα, ἦτο ἡ ὥρα ἄραγε ὅπου τὸ σκότος ἐσύγχιζε τὰ ἀντικείμενα, ἦτο ἡ ἐντύπωσις ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἰδέας!...

Μίαν στιγμήν, εἰς κάποιαν ἀπότομον κίνησιν ἑνὸς βατράχου ποῦ ἐτάραζε μέσα εἰς τὰ ἀσάλευτα νερὰ τὰ φύλλα,.. ἐνόμισα ὅτι διέκρινα εἰς τὸ βάθος... ὅτι εἶδα... νὰ κινῆται κάτι ὡσὰν ἀνθρωπίνη μορφή.

Παγωμένος ἀπὸ φρίκην, εἰς τὴν ἀρχὴν οὔτε ἠθέλησα κἂν νὰ πιστεύσω εἰς τὰ μάτια μου. Ἦτο δίχως ἄλλο παραίσθησις, πλάσμα τῆς ἐρεθισμένης μου φαντασίας...

Σκύπτων τότε ἐπάνω εἰς τὸ μελανὸν νερόν, στηριζόμενος μὲ τὸ ἕνα χέρι εἰς τὸν βράχον ἐβύθισα πάλιν μέσα τὸ βλέμμα μου.

Καὶ ὅμως.... ἦτο φρικτόν.... ἀλλὰ ἦτο ἀληθινόν! Μία ἀνθρωπίνη μορφὴ χλωμή, κερένια, κατάλευκος, ἐσάλευεν ἀκέμη εἰς τὸ συγκεχυμένον βάθος...

Μία μορφὴ ὡσὰν ὑφασμένη ἀπὸ ὄνειρον, ὡσὰν παλαιὸν ἐλεφαντόδοντον, ὡσὰν ὀπτασία, καὶ ἡ ὁποία μοῦ ἐφάνη ὅτι ὡμοίαζε μὲ τὴν μορφὴν τοῦ τρελλοῦ....

Ναί! ἦτο ἡ ἰδία, μὲ τὸ γυμνὸν μέτωπον, τὰ βαθειὰ μάτια, τὰ ξανθὰ μουστάκια, τὰ ἄτακτα μαλλιά...

Τί τὰ θέλετε! Ὁμολογῶ ὅτι ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν εἶμαι προδιατεθημένος διὰ ὑπερφυσικὰ ὁράματα, ὅσον καὶ ἂν εἶμαι ἐξ ἀνατροφῆς ἀπὸ μικρὸ παιδὶ θωρακισμένος διὰ τέτοιου εἴδους ἐντυπώσεις, ἔννοιωσα ὅτι τὸ αἷμα ἐμαζεύετο εἰς τὸ στῆθος μου, καὶ ὅτι τὰ μάτια μου ἐκολλοῦσαν ἀγριωπὰ εἰς τὴν τρομακτικὴν ὀπτασίαν.

Ὀλίγα δευτερόλεπτα ἔμεινα ἀκόμη ἐκεῖ προσπαθῶν νὰ πεισθῶ ὅτι δὲν ἠπατώμην, ὅτι δὲν ἦτο ψευδαίσθησις, καὶ ἔπειτα μὲ τὰ νεῦρα τρέμοντα ὡσὰν χορδαί, ἔτρεξα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, διηγήθην τὸ πρᾶγμα, εἰδοποίησα....

Κάτι συνέβαινε μέσα εἰς τὰ νερὰ αὐτά...

Ἔπρεπε νὰ ἔλθουν νὰ ἰδοῦν δίχως ἄλλο...

—Ντόννερ βέττερ... μὰ τῆς βρονταῖς... ἐβρυχήθη τότε ὁ χονδροξενοδόχος βγάζων τὴν πηχυαίαν πίπαν ἀπὸ τὸ στόμα του..... ἔχει χάζι ντὲρ Μοντφάϊντ... ὁ ἐχθρὸς τοῦ φεγγαριοῦ, νὰ ἐπνίγηκε στὴν λίμνη μου... τὸν ἔχασαν ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ καὶ δὲν εἰξεύρουν τί ἔχει γενῆ...

Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγα λεπτὰ ἐνῷ τὸ σκότος κατέβαινε ἀκόμη πυκνότερον εἰς τὸν ἔρημον κῆπον, ἐτρέχαμεν μὲ τοὺς ὑπηρέτας, μὲ καμάκια καὶ ἕνα καπνισμένον φανάρι εἰς τὴν σκοτεινὴν λίμνην, ἡ ὁποία ἁπλώνετο τώρα περισσότερον ἀκόμη μυστηριώδης καὶ ἀγριωπή.

Ντόννερ βέττερ!... Ντόννερ βέττερ!... ἐξηκολούθει νὰ βλασφημῇ ὁ ξενοδόχος. Θὰ εἶδε τὸ φεγγάρι μέσ' τὴν λίμνην καὶ ἔπεσε νὰ τὸ πιάσῃ...

Εἶνε πρᾶμμα ν' ἀφήνουν ἔτσι ἐλευθέρους τοὺς τρελλούς!..

Μὲ τὴν βοήθειαν τῶν καμακίων, ἔπειτα ἀπὸ ἔρευναν ὀλίγων λεπτῶν, ἐψάρευαν πράγματι τὸ πτῶμα τοῦ δυστυχισμένου, τὸ ὁποῖον ἔσυραν ἐπάνω εἰς τὰ ξηρὰ φύλλα.

Ἐγύρισα ἀπὸ τὴν ἄλλην μεριὰ τὸ πρόσωπον...

Εἰς τὸ πένθιμον φῶς τοῦ φαναριοῦ, τὸ ξυλιασμένον σῶμα του πεσμένον πλάγι ὅπως ἦτο μὲ τὸ ξανθὸν κεφάλι εἰς τὸ χῶμα, εἶχε κάτι ἀπεριγράπτως ἄγριον καὶ τρομακτικόν.

Καὶ ἐνῷ ἕνας ὑπηρέτης ἔτρεχε νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς γονεῖς του, τὸ πτῶμα ἁπλώνετο ἐπάνω εἰς μίαν σανίδα, ὁ ξενοδόχος ἔπαιρνεν εἰς τὸ χέρι τὸ φανάρι, δύο ἄλλοι ἔπιαναν ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω τὴν σανίδα καὶ ἡ συνοδεία ἔπαιρνε τὸν δρόμον διὰ τὸ σπίτι του.

Τὸ ἀδρανὲς κεφάλι ὅπου τὰ μάτια εἶχαν μείνῃ μισανοιγμένα, ἐκινεῖτο ἀποτόμως εἰς τὰ τινάγματα τοῦ φορείου δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Τὸ πελδινὸν φῶς τοῦ φαναρίου ἔρριπτε γύρω σκιὰς φανταστικὰς καὶ ἀλλοκότους.

Καὶ ἔξαφνα ὡσὰν νὰ ἐπερίμενε μόλις ἐβγήκαμεν ἀπὸ τὰ πυκνώματα τοῦ ἄλσους ἐπρόβαλε καὶ ἡ σελήνη ἀπὸ ἕνα λευκὸν σύννεφον καὶ ἐπλημμύρισε διὰ μιᾶς τὸ χλωμὸν πρόσωπον τοῦ ἐχθροῦ της ὁλόφωτος καὶ θριαμβευτική...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ

Ἐρωτοῦν τὸν μικρὸν Ξεροκεφαλίδην ἂν ἔχῃ καλὴν θέσιν εἰς τὴν τάξιν του :

— Καλή, λέει; εἶμαι κοντὰ στὴν πόρτα καὶ φεύγω πρῶτος ἅμα τελειώσῃ τὸ μάθημα.

★

Ἐν τῇ Βουλῇ :

— Πῶς σοῦ ἐφάνη ὁ λόγος τοῦ βουλευτοῦ μας; δὲν ἦτο μὲ πολλὴν κρίσιν καὶ μὲ πολὺ βάθος;

— Ναί, μὲ τόσο βάθος ποῦ δὲν εὗρισκε κανεὶς τὸν πάτο.

★

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης εἶνε ὑπηρέτης :

— Αἴ! τί κάμνεις συχαμένε, τῷ λέγει ἡ κυρία του, σκουπίζεις τὸ πιάτο μου μὲ τὸ μανδύλι σου;

Καὶ ὁ Κουφιοκεφαλάκης ἀφελῶς :

— Δὲν πειράζει, κυρία, ἔτσι καὶ ἔτσι τὸ μανδύλι μου εἶνε ἀκάθαρτο.

★

Μεταξὺ δύο ἀγνιοπαίδων.

— Ἔχεις καὶ ὡρολόγι αἴ;

— Καὶ βέβαια

— Καὶ πόσο σοῦ κόστισε;

— Δὲν ρώτησα τὴν τιμή· δὲν ἦταν κανεὶς 'ς τὸ κατάστημα.

Ο ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

Ὁ καταραμένος ναύτης» ἔζη εὐδαίμων εἰς ἀρχαίους χρόνους μετὰ τῆς χαριτωμένης αὐτοῦ γυναικός, τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ κακὴ μάννα του ἐζηλοτύπει καὶ ἐβασάνιζε, καί ποτε ἔσχισεν ἀγρίως διὰ τῶν ὀνύχων τὸ καλὸν πρόσωπον τῆς νύμφης, ἥτις αἱμόφυρτος παραπονεῖται εἰς τὸν ἄνδρα της. Ὁ υἱὸς ἐν τῷ βρασμῷ τῆς ὀργῆς ἤγειρε χεῖρα κατὰ τῆς μητρός, ἥτις τὸν καταρᾶται νὰ πλανᾶται ἐπὶ αἰῶνας εἰς ὠκεανοὺς θυελλώδεις, καὶ τότε μόνον νὰ σταθῇ, ὅταν ἀγαπηθῇ πιστῶς ὑπὸ γυναικός. Ἡ γυνὴ εὑρέθη, νεᾶνις περικαλλὴς τὸν ἀγαπᾷ καὶ ἡ κατάρα λύεται.

Ἐν τῷ παρατιθεμένῳ ἀποσπάσματι παρίσταται ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, ἐπιστρέψας ἄρτι ἀπὸ μακρὸν ταξείδιον καὶ διηγούμενος πῶς ὁ καταραμένος ναύτης ἔσωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν πειρατῶν.

Πολλαῖς φοραῖς ᾽ς τὰ σπίτια μας κλεισμένοι
τῇς νύκτες τοῦ χειμῶνα τῆς κακαῖς,
ἀρχαίαις ἱστορίαις ναυτικαῖς
ἐλέγαμε παράπυρα γερμένοι.

Κ᾽ ἐτύχαινε συχνὰ ἡ ὁμιλία
γιὰ τὸ τρικάταρτο τὸ στοιχειωμένο,
τὸν πλοίαρχό του τὸν καταραμένο,
ποῦ αἰωνίως δέρνει τρικυμία.

Θυμᾶστε; ὁ καθένας μας γυρνοῦσε
τὸ ᾽μάτι του, μὲ ταραγμένα στήθη,
᾽ς τὸ γείτονα, σᾶν νὰ τὸν ἐρωτοῦσε,
ἐὰν πιστεύῃ τέτοιο παραμύθι.

᾽Ακοῦστέ μου μὲ προσοχὴ καὶ τώρα·
ναί, μὰ τῆς σωτηρίας μου τὴν ὥρα,
μὰ τὴ ζωή, ποῦ παίζει νύκτα ᾽μέρα
μὲ κύματα καὶ μ᾽ ἄγριο ἀγέρα,

τὸν εἶδα τὸν φρικτὸ καραβοκύρη,
τὸ πλοῖό του τὸ εἶδα ν᾽ ἀρμενίζῃ,
᾽σὰν τὸ δαιμονισμένο νὰ σφυρίζῃ,
κι᾽ ἀστροπελέκια γύρω του νὰ σπείρῃ.

Χωρὶς αὐτὸν θὰ ἤμουνα σφαγμένος,
᾽ς τῆς Μπαρμπαριᾶς τὰ μέρη πουλημένος·
ἀρμένιζα κατὰ τὴ Μάλτα ἴσα,
γαλήνη, σιγαλιά, σκοτάδι πίσσα.

Μὰ ἕνας βρουχισμὸς μᾶς κυνηγάει,
σᾶν ὅταν ᾽ς τὸ γιαλὸ τὸ κῦμα σπάει.
᾽Εκυτταχτήκαμε μὲ ἀπορία,
δὲν εἴχαμε κοντὰ στερνὰ καμμία.

Ἀνατριχίλα μ᾽ ἅρπαξε τὸ σῶμα,
καὶ ᾽ς τὴν καρδιά μου ἔννοιωσα μαχαίρια,
γιατί ᾽ς τοῦ δράκου πέσαμε τὸ στόμα,
᾽ς τῶν φοβερῶν κορσάρων τὰ λημέρια.

Μόλις ἐφώναξα «Ἑτοιμαστῆτε!»
καὶ ἕνας μαῦρος ἴσκιος πλησιάζει,
κι᾽ ἀκούεται κραυγή: «Σκυλιὰ σταθῆτε!»
καὶ πέφτουνε τὰ βόλια σὰν χαλάζι.

Εἴμαστε ᾽λίγοι ᾽μεῖς, αὐτοὶ κοπάδι,
ἀλλ᾽ εἴμαστε καὶ ἀποφασισμένοι
νὰ καταιβοῦμε ὅλοι μας ᾽ς τὸν Ἅδη,
μὲ τὴ ζωή μας ἀκριβὰ δοσμένη.

Δυὸ τρεῖς φοραῖς ἁπλόνουν τὰ κοντάρια,
καὶ ᾽ς τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου σκαρφαλόνουν
δυὸ τρεῖς φοραῖς οἱ ναύτες σὰν λιοντάρια,
κάτω ᾽ς τὰ κύματα τοὺς χαντακόνουν.

Ἄφνω βοὴ ἀκούστηκε ᾽ς τὴν κτίσι,
καὶ τὰ σκοτάδια γύρω ἀντηχοῦνε,
ἦλθε, θαρρεῖς, ἡ τελευταία κρίσι,
κ᾽ οἱ ἄγγελοι τῆς σάλπιγγες βαροῦνε.

Ἄγριο φῶς τὰ πέλαγα φωτίζει,
καὶ γλήγορο ᾽ς τὰ κύματα γλυστράει,
ἀνεμοστρίφουλο μὲ μιὰ ξεσπάει,
καὶ κλαίει ᾽ς τὰ κατάρτια καὶ σφυρίζει.

Παγώσαμε! σὰν ἄγγελος θανάτου,
μὲ τὴ ρομφαία του ξεσπαθωμένη,
πλοῖο κοντά μας ξυριστὰ διαβαίνει
μὲ χίλιαις μύριαις φλόγες ᾽ς τὰ σχοινιά του.

Σὰν ἀστραπὴ ἐπέρασε κι᾽ ἐχάθη!
γαλήνη καὶ σκοταδι βασιλεύει,
ψυχὴ ἀπ᾽ τοὺς κορσάρους δὲν σαλεύει,
τοὺς βούλιαξε ᾽ς τὴς θάλασσας τὰ βάθη.

Σὰν ἀστραπὴ ἐπέρασε ᾽μπροστά μου,
μὰ φωτερὴ σὰν ἀστραπὴ θὰ μένῃ
ἡ ὄψι τοῦ πλοιάρχου χαραγμένη,
βαθειά, ἐνόσῳ ζῶ, μέσ᾽ ᾽ς τὴν καρδιά μου.

Τὸν εἶδα μέσα ᾽ς τὴν ἀνεμοζάλη,
ψηλὰ κρατοῦσε τὤμορφο κεφάλι,
κ᾽ ἐσκόρπιζε ἀγέρας ἄνω κάτου
τὰ μαῦρα σὰν τὸν κόρακα μαλλιά του.

Κατάχλωμος, μὲ σταυρωμένα χέρια,
μὲ τὸ ᾽ψηλό, περήφανο κορμί του,
τὰ μάτια του, συννεφιασμέν᾽ ἀστέρια,
χαμόγελο καὶ πίκρα ἡ μορφή του.

Μ᾽ ἐκύτταξε, καὶ ἡ ματιά του ἐκείνη
μοῦ σάλεψε ἀλλόκοτα τὰ στήθεια.
Ὅ,τι κι᾽ ἂν ἦνε, φάντασμα, ἀλήθεια,
αἰώνια τοῦ χρωστῶ εὐγνωμοσύνη.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ

Ἔμπροσθεν τοῦ φωτογραφείου τοῦ κ. Ἀνδρειωμένου:

— Ἄ! νὰ ἡ φωτογραφία τοῦ βουλευτοῦ... Τί ὁμοιότης· νομίζεις ὅτι θὰ μιλήσῃ.

— Φευγὸ λοιπόν, φίλε μου!

*

— Νὰ σοῦ πῶ, κὺρ Μῆτρο, πότε τέλος πάντων θὰ μοῦ πληρώσῃς τὸν λογαριασμὸν ποῦ ἔτρωγες τόσον καιρόν;

— Μήπως, Γεῶργό μου, εἶμαι μάντις;

ΑΙ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΑΙ

Τοῦ ὁμογενοῦς ζωγράφου Ι. ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

Ο ΝΑΣΡΕΔΔΙΝ ΧΩΤΖΑΣ ΚΑΙ Ο ΡΑΠΤΗΣ ΤΟΥ

(ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ)

Ἀναντιρρήτως ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς ὑφηλίου μόνοι οἱ Ἀσιανοὶ μέχρι τοῦδε κατώρθωσαν νὰ αἰσθανθῶσι καὶ ἐπιτύχωσι τὴν διαρκῆ εὐδαιμονίαν ἐν τῷ παρόντι βίῳ. Μόνος ὁ Ἀνατολίτης γινώσκει τί ἐστιν εὖ ζῶ ἓα καὶ πῶς αὕτη ἀποκτᾶται καὶ πραγματοποιεῖται. Ἀληθῶς, ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ, πλὴν τῆς τουρκικῆς γλώσσης, ἀποδίδεται ἀκριβῶς ἡ σημασία τοῦ θεσπεσίου κέφ. Μάτην ὁ γλωσσολόγος θὰ ἀναδιφήσῃ συγγραφεῖς ἢ λεξικὰ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἀληθοῦς σημασίας τοῦ μονοσυλλάβου τούτου ἐν οἱαδήτινι ἄλλῃ γλώσσῃ. Ἴσως θὰ εὕρῃ, καὶ πάντες θὰ ἀποδεχθῶσι κατὰ συνθήκην, ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν λέξιν τῆς ἰδίας γλώσσης ὡς ἀντίστοιχον, ἀλλ' ἡ ἀκριβὴς ἑρμηνεία αὐτῆς θὰ ἀπέχῃ παρασάγγας ὅλους τῆς τοῦ πρωτοτύπου. Εἴτε διάθεσιν, εἴτε εὐδιαθεσίαν, εἴτε ἀπόλαυσιν, εἴτε dispotition, εἴτε humor, εἴτε (ἐγγύτερον πρὸς τὸ πρωτότυπον) dolce far niente, εἴπῃ τις, θὰ εἴῃ μέν τι παρεμφερὲς πρὸς τὸ κέφι, ἀλλ' οὐδέποτε αὐτὸ τοῦτο τὸ κέφι. Μόνος ὁ Ἀνατολίτης γινώσκει τὴν σημασίαν της καὶ μόνος αὐτὸς ἐκτιμᾷ καὶ ἀπολαμβάνει ἑπομένως αὐτὴν κατ' ἀξίαν. Καὶ μήπως μόνον τὸ κέφι ἔχει ὁ Ἀνατολίτης; Δὲν εἶναι γνήσιον, γνησιώτατον ἀνατολικὸν καὶ τὸ ἀθάνατον ῥαχάτ; Πῶς δύναται νὰ μεταφρασθῇ εἰς ἄλλην γλῶσσαν τὸ

ῥαχάτ; — Ἀπόλαυσις, λέγουσιν οὗτοι· ἀνάπαυσις, ἰσχυρίζονται ἐκεῖνοι. — Οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο, διατείνονται ἄλλοι. — Ἀμφότερα ἐν ἀδιαρρήκτῳ συνδέσμῳ, ἀκούεται ἄλλοθεν. Καὶ τὸ συμπέρασμα πασῶν τούτων τῶν ἑρμηνειῶν εἶναι ὅτι οὐδεὶς τῶν συζητούντων ἀποδέχεται τὴν τοῦ ἄλλου, ἁπλούστατα διότι αἱ ἄλλαι γλῶσσαι στεροῦνται λέξεως ἀντιστοίχου.

Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ καταληπτὸν τὸ ῥαχὰτ καὶ τὸ κέφ, χωρὶς νὰ συμπαρακολουθῆται ἀναποσπάστως ὑπὸ τοῦ ἀμιμήτου καὶ μακαρίου γιαβὰς-γιαβάς; Ἀλλὰ τί εἶναι πάλιν τὸ γιαβὰς-γιαβὰς τοῦτο; — Τὸ γιαβὰς-γιαβὰς ἂν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοῦ Ἀνατολίτου, ἡ ζωὴ αὐτοῦ καταντᾷ ἀβίωτος, ἀληθὴς δὲ κοιλὰς τοῦ κλαυθμῶνος ὁ κόσμος οὗτος, ἂν ἄλλως θεωρεῖ ἐπίγειον παράδοσιν. Μόλις δέχεται νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ γιαβὰς-γιαβὰς διὰ τοῦ «Σπεῦδε βραδέως», ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀπαραιτήτῳ ὅρῳ νὰ καταλάβῃ ἐν τῇ φράσει τὸ ἐπίρρημα βραδέως τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην θέσιν καὶ σημασίαν. Ἀλλὰ μὴ νομίσῃ τις ὅτι ὁ Ἀσιανὸς διὰ τοῦ ῥαχάτ, τοῦ κὲφ καὶ τοῦ γιαβὰς-γιαβάς, ἅπερ εἶναι οἱ πρώτιστοι ὅροι τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπάρξεως αὐτοῦ, παραμελεῖ καθ' ὁλοκληρίαν καὶ τὰ σοβαρὰ καὶ βαρέα ἔργα. Ἀπ' ἐναντίας, μετὰ μεγάλης δραστηριότητος ἐπιδιώκει καὶ τούτων τὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ δὲν σπεύδει οὐδ' ἐννοεῖ νὰ κοπιάζῃ ὑπερβολικῶς ἢ νὰ καταβάλλῃ φροντίδας καὶ προσπαθείας καταπονούσας τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα. Λὲν ἀγαπᾷ τὰς συντόνους μελέτας καὶ τὰς συνεχεῖς ἀγρυπνίας πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεων ἐπιστημονικῶν ἐπὶ θυσίᾳ τοῦ ῥαχὰτ ἢ τοῦ γιαβὰς-γιαβάς. Εὐχαρίστως ἐνδιατρίβει εἰς πνευματικὰς ἀπολαύσεις, τερπούσας, ἀλλ' ἄνευ κόπων, τὸ πνεῦμα· ὅθεν ἀγαπᾷ καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖται τοὺς πεπαιδευμένους καὶ σοφούς, παρ' ὧν ἐλπίζει νὰ καρπωθῇ τι ὠφέλιμον ἐν τῷ βίῳ. Ἐξοπλωμένος ἐπὶ ἀναπαυτικωτάτου σοφᾶ καὶ ἡδυπαθῶς ῥο-

φῶν τὸν λυσιμέριμνον καπνὸν τοῦ μακροῦ τσιμπουκίου του, μετ' εὐμενείας καὶ διαρκοῦς προσηλώσεως ἀκροᾶται τοῦ ἀφηγουμένου, αὐξάνων τὰς ἰδίας γνώσεις καὶ γινόμενος σοφώτερος ἑαυτοῦ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ὁμηγύρεως. Ἀλλ' ὅπως καταστῇ ἡ ἀφήγησις εὐάρεστος καὶ τὸ μάθημα εὔληπτον, δέον νὰ ἁπλοποιῆται εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε νὰ μὴ κουράζῃ τὸν ἀκροατήν, ὅσον σοβαρὸν καὶ ἂν ἦναι τὸ θέμα, περὶ οὗ γίνεται λόγος. Μὴ ζητεῖτε παρὰ τοῦ Ἀσιανοῦ ὅρους ἐπιστημονικοὺς δυσλήπτους καὶ πολυσυλλάβους μετ' ἐννοιῶν πολυπλόκων· οὔτε νὰ ἀκούσῃ θέλει περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ νὰ ἀντιληφθῇ αὐτῶν σκέπτεται. Τὰ τοιαῦτα εἶναι ἐπίπονα πράγματα καὶ τοὺς πόνους ὁ Ἀνατολίτης ἐπιμελῶς ἀποφεύγει. Ἐπειδὴ ὅμως δεόντως ἐκτιμᾷ καὶ τὰς πνευματικὰς ἡδονὰς τῆς ψυχῆς, ἀφ' οὗ αὐτὸς διὰ τοῦτον ἢ δι' ἐκεῖνον τὸν λόγον δὲν θέλει νὰ ὑψωθῇ μέχρι τῶν δυσπροσίτων ὑψῶν τῶν φιλοσοφικῶν ἀληθειῶν, ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχεν ἀληθῶς νὰ καταβιβάσῃ αὐτὰς εἰς τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον τῆς εὐχεροῦς ἀντιλήψεως αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν ἐπενοήθησαν τὰ ἐκτενέστατα καὶ πλήρη ἀσιατικῆς φαντασίας παραμύθια τῆς Χαλιμᾶς, τὰ ποικίλα καὶ ἀτελεύτητα ἀνέκδοτα, ὧν τὰ πλεῖστα ἀποδίδουσιν εἰς τὸν διάσημον Νασρεδδὶν Χώτζαν καὶ αἱ ἀμίμητοι παροιμίαι, ἐκ τοῦ καθ'ἡμέραν βίου ἀπορρεύσασαι καὶ εἰς θαυμασίας εἰκόνας ἀποκρυσταλλωθεῖσαι.

Εἰς τὴν τοιαύτην φιλολογικὴν μετατροπὴν οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν ἴσως καὶ τὸ θεοκρατικὸν καὶ ἀπολυταρχικὸν πολίτευμα. Ἡ ῥητορικὴ εἶναι ἄγνωστόν τι, καὶ ἐπικίνδυνον μάλιστα πρᾶγμα, ἐν ταῖς ἀπολυταρχικαῖς πολιτείαις, οὐδέποτε ἐπιστημονικῶς ἐκαλλιεργήθη παρ' αὐταῖς, αἱ δὲ μεγάλαι πολιτικαὶ καὶ ἱστορικαὶ ἀλήθειαι ἦτο ἀδύνατον ἐλευθέρως καὶ ἀπεριφράστως νὰ διατυπῶνται πρὸ τῶν ἀλαζόνων καὶ ἀγερώχων ἀκροατῶν. Ὁ θέλων λοιπὸν νὰ ἐκφράσῃ πρός τινα μεγιστᾶνα ἢ ἄρχοντα ἀλήθειάν τινα, κατ' οὐδένα τρόπον ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ τὰς προσηκούσας λέξεις, διότι ἐκινδύνευε νὰ ἐπισύρῃ κατὰ τῆς

κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν δυσαρέσκειαν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀκροωμένου αὐτόν· τὴν γυμνότητα τῆς ἀληθείας μετὰ μεγάλης περισκέψεως ὤφειλε νὰ περικαλύψῃ διὰ πυκνοῦ πέπλου ψεύδους καὶ ἀλληγορίας, νὰ προκαλέσῃ ἱλαρότητα καὶ νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπενέγκῃ μειδίαμα ἐπὶ τῶν παχέων χειλέων τοῦ δυνάστου διὰ τῶν ἀνωδύνων μεταφορῶν καὶ μετωνυμιῶν, ὁπότε ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀδιαφιλονίκητος. Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ μῦθος εὗρε πρόσφορον πρὸς καλλιεργίαν καὶ ἀνάπτυξιν ἔδαφος ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ὑποθέσωμεν ὅτι πρόκειται νὰ διδαχθῇ ἡ «Μαχσουσὲ» ὅτι πολὺ κακῶς ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀτυχῆ πελατείαν της, παραλαμβάνουσα ἐντὸς τῶν σεσαθρωμένων καὶ σκωληκοβρώτων κατ' εὐφημισμὸν ἀτμοπλοίων της τριπλάσιον καὶ δεκαπλάσιον ἀριθμὸν ἐπιβατῶν τοῦ δυναμένου νὰ περιληφθῇ ἐν αὐτοῖς· ὅτι ἡμέραν τινὰ πικρῶς θὰ μετανοήσῃ διὰ τὰ τερτίπια της ταῦτα καὶ ἀντὶ κερδῶν ἀθεμίτων θὰ ἔχῃ ζημίας ἀνυπολογίστους. Πῶς καὶ εἰς τίνα τῶν ἀναριθμήτων μουδὶρ ἐφέντηδων θὰ κατορθώσῃς νὰ εἴπῃς τὰς ἁπλουστάτας ταύτας ἀληθείας; Θὰ σὲ ταλανίσῃ καὶ δι' αὐστηροῦ βλέμματος θὰ κόψῃ τὴν συνέχειαν τῶν συλλογισμῶν καὶ τῶν ἀποδείξεών σου.

Θὰ τολμήσῃς νὰ ὑποδείξῃς εἴς τινας ἐφορείας ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων, προβάλλων ἀναντιρρήτους παιδαγωγικοὺς καὶ ὑγιεινοὺς λόγους, ὅτι ἡ διδασκαλία εἰς τάξεις πολυπληθεστάτας καὶ προωρισμένας νὰ περιλαμβάνωσι 40—50 μαθητὰς καθίσταται ἄκαρπος, ὅταν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέλθῃ εἰς 95 ἢ 125; Θὰ θεωρηθῇς ἁπλούστατα ὅτι ἐπιδιώκεις ἴδιον χυδαῖον κέρδος. Διότι τίς διαφορὰ δύναται νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ 40 καὶ 125 μαθητῶν; Ὁ διδάσκαλος, ὁ δυνάμενος νὰ διδάξῃ 40 μαθητάς, εὐχερέστατα δύναται νὰ διοχετεύσῃ τὴν σοφίαν του καὶ εἰς 50· ἀφ' οὗ δὲ δύναται νὰ διδάξῃ τοὺς 50, τί θὰ συμβῇ, ἂν γείνωσιν 60, ἂν 70, ἂν 100, ἂν 125 καὶ 200 καὶ 300;

Ἀκριβῶς δὲ ἡ τοιαύτη μέθοδος εἶναι καὶ οἰκονομικὴ καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν πρακτική.

Δύνασαι νὰ διαρραγῇς, ἀποτεινόμενος εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς περιλαλήτου Σήραγγος τοῦ Γαλατᾶ, ὅτι τὰ καθαρώτατα καὶ εὐωδέστατα βαγόνιά της εἶναι προωρισμένα νὰ περιλαμβάνωσιν ὡρισμένον ἀριθμὸν ἐπιβατῶν, πέρα δ' αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐπικίνδυνον τοῖς ἐπιβάταις καὶ ὀχληρὸν εἰς ἀνθρώπους πληρόνοντας μὲν κάθισμα, μὴ δυναμένους δὲ οὐδὲ ὀρθοὶ νὰ ἵστανται. Μάτην θὰ ἰσχυρίζησαι ὅτι ἡ ἀνέλκουσα τὰ βαγόνια μηχανὴ ἔχει ὡρισμένην δύναμιν ἀνελκυστικήν, μαθηματικῶς καὶ ἀκριβῶς ὑπολογισθεῖσαν. Εἰς τοὺς λόγους τούτους λογικώτατα θὰ ἀντιτάξωσιν ὅτι, ἀφ' οὗ χωροῦσιν 80 ἐπιβάται, καθήμενοι καὶ ὀρθιοι, καὶ ἀκινδύνως ἀνέρχονται καὶ κατέρχονται, δύνανται ἄνευ μεγάλης δυσκολίας νὰ αὐξήσωσιν εἰς 90, εἶτα εἰς ἑκατόν. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ πρᾶγμα φθάσῃ εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ προστεθῶσι καὶ μονάδες καὶ δεκάδες τινὲς ἀκόμη ἐπιβατῶν. Τίς θὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν παράλογον ἑταιρείαν τὴν ἄκαμπτον λογικὴν καὶ τὰ ἀλάνθαστα αὐτῆς πορίσματα; Δὲν λέγουσιν οἱ Τοῦρκοι τὴν ὡραίαν παροιμίαν «Κιοπεκσὶζ κιόϊ πουλδούδα δεϊνεκσὶζ γκεζίγιορ», «Εὗρε χωρίον ἄνευ σκύλλων καὶ περιπατεῖ ἄνευ ῥάβδου;» Εἰς τούτους καὶ τοὺς τοιούτους ἂν θελήσῃ νὰ εἴπῃ τις γυμνὴν καὶ ἀπερίφραστον τὴν ἀλήθειαν, οὐ μόνον οὐδὲν ἀποτέλεσμα θὰ ἐπενέγκωσιν οἱ λόγοι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς πομφόλυγες θὰ διασπασθῶσιν εἰς τὸ κενόν, ὅσον λογικοὶ καὶ ἀνεπίδεκτοι ἀντιρρήσεως καὶ ἂν ἦναι. Ἔπειτα θὰ ἀρχίσῃ πόλεμος καὶ κυνήγιον λυσσῶδες κατὰ τοῦ τολμητίου ἐπικριτοῦ, πόλεμος, ὅστις θὰ λήξῃ σὺν τῇ ἐξοντώσει τοῦ αὐθάδους διορθωτοῦ τῶν κακῶς ἐχόντων.

Ἀντὶ τῶν ἐπικινδύνων τούτων τρόπων ὁ Ἀσιάτης μεταχειρίζεται ὅλως ἰδίους, δι' ὧν ἀσφαλέστατα καὶ ἀνωδύνως ἐπιτυγχάνει τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Καὶ ἰδοὺ πῶς διεξάγει ὁ εὐφυὴς Ἀσιάτης τὸ ζήτημα.

Ὁ Νασρεδδὶν Χώτζας ἠγόρασέ ποτε ὕφασμα πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμασίας. Ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν ῥάπτην τοῦ χωρίου του, παρ' οὗ ἐζήτησε νὰ τῷ κατασκευάσῃ ἓν ποδῆρες ἀντερί, μίαν φέρμελη καὶ ἓν μπινίσι, ὡσαύτως ποδῆρες. Ὁ ῥάπτης κατεμέτρησεν ἀκριβῶς τὸ σῶμα τοῦ Χώτζα, εἶδε τὸ ὕφασμα, συνεφώνησαν περὶ τῆς τιμῆς καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια, ἀφ' οὗ ἠρώτησε τὸν ῥάπτην ἂν ἐπαρκῇ τὸ ὕφασμα πρὸς κατασκευὴν τῶν κομματίων τούτων.

— Φθάνει, καὶ περισσεύει, ἀπήντησεν ὁ ῥάπτης.

Ὁ Χώτζας, ἐν ᾧ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἤρχισε διαλογιζόμενος ὅτι οἱ λόγοι τοῦ ῥάπτου ἀκουσίως προέδωκαν τὴν κακὴν πρόθεσίν του. Τὸ ὕφασμα ὄχι μόνον ἦτο ἀρκετόν, ἀλλὰ καὶ ἐπερίσσευεν. Τὸ εἶχεν ὁμολογήσει ὁ πονηρὸς ῥάπτης:

— «Φθάνει, καὶ περισσεύει».

Ἦτο λοιπὸν πρόδηλον ὅτι ὁ ῥάπτης ἐσκόπευε νὰ τὸν κλέψῃ. Τίς οἶδεν; Ἐκ τοῦ ὑφάσματος τοῦ Χώτζα θὰ κατεσκεύαζε δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ δαπάνῃ αὐτοῦ ἀκόμη καὶ ἄλλο φόρεμα. Δὲν θὰ ἦτο ἄξιος τῆς παγκοσμίου φήμης του, ἂν ἀφίνετο νὰ κλαπῇ ὑπὸ τὸν ῥάπτην. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ μὴ ἐμπιστρεύσῃ εἰς τὴν δόξαν του τὸ στῖγμα τοῦτο, ὅθεν ἐπιστρέφει εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ῥάπτου καὶ μετὰ γλυκυτάτου μειδιάματος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ῥάπτην, τῷ λέγει:

— Μάστορη, ἐλησμόνησα νὰ σοῦ εἴπω ὅτι πολὺ ἐπεθύμουν ἀπὸ τὸ ὕφασμα, τὸ ὁποῖον σὲ ἔφερα, νὰ μοῦ κάμῃς καὶ ἕνα καλπάκι, διὰ νὰ ἦναι ὅλη ἡ στολὴ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ὁμοιόμορφος. Ἂν φθάνῃ τὸ ὕφασμα, ῥάψε μου, σὲ παρακαλῶ, καὶ τὸ καλπάκι. Ἀλλά, σοὶ ἐπαναλαμβάνω, ἂν φθάνῃ τὸ ὕφασμα.

— Πῶς δὲν φθάνει. Καλέ, φθάνει καὶ παραφθάνει. Τὸ εἶδα τὸ ὕφασμα ἐγώ.

Ἐκπληκτος ὁ Χώτζας ἤκουσε καὶ πάλιν τὸν ῥάπτην.

— Μάστορη, εἰλικρινῶς θὰ σοὶ εἴπω τὴν ἀλήθειαν. Φαίνεσαι τίμιος ἄνθρωπος καὶ δὲν θέλεις, ὅπως ἄλλοι ὁμότεχνοί σου, νὰ καταχρασθῇς τὸ ὕφασμά μου. Λοιπόν, σὲ παρακαλῶ, ἀφ' οὗ μετρήσῃς καλὰ-καλὰ τὸ ὕφασμα, ἂν βγαίνῃ καὶ μιὰ δεύτερη φέρμελη, ῥάψε καὶ αὐτήν, ὥστε νὰ τὰς ἔχω διπλᾶς. Τί λές, μάστορη, γίνεται;

— Γίνεται, πῶς δὲν γίνεται; Τὸ ὕφασμα εἶναι ἀρκετόν.

Ὁ Χώτζας ἠγνόει τί νὰ σκεφθῇ. Ἰδοὺ ὅτι ἀντὶ τῶν ἀρχικῶν τριῶν κομματίων, τόρα εἶχε κερδήσει ἀκόμη μίαν φέρμελην, πλὴν τούτου δὲ ἐκ περισσοῦ καὶ ἓν καλπάκι. Μετέβη καὶ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν του καί, ἀντὶ νὰ χαίρῃ ἐπὶ τῷ ἀπροσδοκήτῳ κέρδει, ἐγένετο σύννους καὶ περίσκεπτος. Τί νὰ συμβαίνει ἆρά γε; διηρωτᾶτο καθ' ἑαυτόν. Ἆρά γε δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν ἐκ τῶν περισσευμάτων τοῦ ὑφάσματος νὰ κατασκευασθῇ καὶ διὰ τὸν υἱόν μου μία ἐνδυμασία; Πόσον θὰ ἦτο ὡραῖον νὰ ἐξερχώμεθα ἀπὸ τὸ τζαμὶ τὴν Παρασκευὴν ἐνδεδυμένοι ὁμοιόμορφον στολὴν πατὴρ καὶ υἱός; Ἔπειτα θὰ κατωρθοῦτο οὕτω νὰ μὴ κλαπῇ ὑπὸ τοῦ ῥάπτου τὸ ὕφασμα. Ἀλλὰ θὰ ἀρκέσῃ καὶ διὰ δευτέραν ἐνδυμασίαν; Ὅπωσδήποτε, ἂς δοκιμάσωμεν. Αὔριον λίαν πρωΐ, μετὰ τὴν ἑωθινὴν προσευχὴν (σαμπὰχ ναμαζινδὰν σόνρα) θὰ ὑπάγω εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ῥάπτου καὶ θὰ τὸν ἐρωτήσω. Εἶναι τίμιος ἄνθρωπος καὶ θὰ μοὶ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἔπειτα τί θὰ χάσω καὶ ἂν δὲν γείνῃ τίποτε;

Καὶ πράγματι ἀπὸ ὄρθρου βαθέος, ἀφ' οὗ κατέστρωσε τὸ σχέδιόν του ὁ Χώτζας, μετέβη εἰς τὸ τζαμὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν του καθηκόντων καὶ κατηυθύνθη εἰς τοῦ ῥάπτου. Οὗτος, ὀκλαδὸν πρὸ τῆς ῥαπτικῆς τραπέζης του καθεσθείς, ἡτοιμάζετο νὰ ὑπολογίσῃ τὸ μέγεθος τῶν φορεμάτων, ἅπερ θὰ ἔκοπτε καὶ θὰ ἔρραπτεν ἐκ τοῦ ὑφάσματος. Ὁ Χώτζας ἐχαιρέτισε τὸν ῥάπτην καὶ λαβὼν θέσιν ἀπέναντι αὐτοῦ, ἀφ' οὗ

ἤναψε τὸ τσιμπούκιόν του, ἤρχισε διὰ καταλλήλου προοιμίου:

— Μάστορη, ὅλην τὴν νύκτα ἐσκεπτόμην διὰ τὸ ὕφασμα, τὸ ὁποῖον σοὶ ἔφερα χθές. Τί λές; μάστορη; Θὰ ἦναι δυνατὸν νὰ κατασκευάσωμεν ἐξ αὐτοῦ κἀνὲν καφτάνι διὰ τὸν μικρόν; Τὸν γνωρίζεις· δὲν εἶναι καὶ πολὺ μεγαλόσωμος. Εἶμαι καταγοητευμένος ἀπὸ τὴν σκέψιν ὅτι τὴν Παρασκευὴν θὰ ἐξερχώμεθα ἀπὸ τὸ τζαμὶ φοροῦντες τὴν ὁμοιόμορφον στολήν μας, πατὴρ καὶ υἱός. Τί εὐτύχημα ἂν τὸ ὕφασμα θὰ ἐπήρκει πρὸς κατασκευὴν καὶ τοῦ καφτανίου τοῦ μικροῦ.

— Πῶς ὄχι, Χώτζα; Γίνεται καὶ καφτάνι καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλεις.

— Τότε, μάστορη, ἂς γείνῃ καὶ μία φέρμελη διὰ τὸν μικρὸν κοί, ἂν φθάσῃ, καὶ ἓν ἀντερί. Ἔτσι το κοσιοῦμι θὰ ἦναι πλῆρες.

— Βέβαια, Χώτζα, βέβαια.

— Δὲν θὰ λησμονήσῃς ὅμως καὶ τὸ καλπάκι τοῦ μικροῦ. Ξέρεις, μάστορη, τὸ καλπάκι θὰ χτυπήσῃ πρῶτα 'ς τὰ μάτια τῶν ἐχθρῶν.

— Πολὺ καλά, Χώτζα, καὶ τὸ καλπάκι θὰ γείνῃ.

Νέος θρίαμβος τοῦ Χώτζα. Νέα κέρδη, νέαι ὠφέλειαι. Ἰδοὺ τί κατορθόνει τὸ θάρρος καὶ ἡ ἐπιμονή. Ἀντὶ μιᾶς ἐνδυμασίας, θὰ ἐνδυθῇ αὐτὸς καὶ ὁ υἱός του δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, διὰ τῆς αὐτῆς σχεδὸν δαπάνης καὶ εὐκαιρίας! Ὦ! τίς δύναται νὰ ὑπερηφανευθῇ, ὡς αὐτός, ὅτι κατώρθωσε τὸ ἀκατόρθωτον τοῦτο ἔργον;

Ἠρώτησε τελευταῖον τὸν τεχνίτην πότε ὑπολογίζει ὅτι δύναται νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ παραγγελθέντα.

— Τὴν Πέμπτην πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐγὼ αὐτὸς μὲ τὸ τσιράκι μου τὰ φέρνω εἰς τὸ σπίτι, Χώτζα. Εἶναι περιττὸν νὰ λάβῃς σὺ τὸν κόπον· μόνον στεῖλέ μου τὸν μικρὸν νὰ τοῦ πάρω τὰ μέτρα.

— Εὐχαρίστως, μάστορη. Καὶ καλὴν εὐκολία.

— Εὐχαριστῶ, Χώτζα ἐφένδη.

Τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν ἀγωνιώδη προσδοκίαν τοῦ Χώτζα ἀναμένοντος ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τὴν Πέμπτην; Τίς ἀσιανὴ φαντασία δύναται νὰ συνάψῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰς σκέψεις, αἵτινες κατὰ τὴν πάροδον τῶν ἡμερῶν τούτων συνεφύροντο ἐντὸς τοῦ κρανίου τοῦ θαυμασίου οἰκονομολόγου Χώτζα; Μόνον ἡ ἀχαλίνωτος φαντασία τῶν πασιγνώστων μετταχτζῆ, τῶν τούρκων μυθολόγων, οἵτινες κατὰ τὰς ἑσπέρας τοῦ μηνὸς Ῥαμαζάν, καθήμενοι ἐπὶ τῶν καναπέδων τῶν τουρκικῶν καφενείων, ἀφηγοῦνται πρὸ τοῦ κεχηνότος καὶ ἀκορέστου ἀκροατηρίου των πᾶσαν φαντασιοπληξίαν, συντέμνοντες οὕτω τὸν χρόνον τῆς νηστείας, θὰ ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τοῦτο.

Ἀλλὰ ὁ τὰ πάντα δαμάζων χρόνος ἐδάμασε καὶ τὴν ἀνυπομονησίαν τοῦ Χώτζα καὶ μετ' αὐτῆς καὶ τὰς μεσολαβούσας ἡμέρας μέχρι τῆς περιλαλήτου Πέμπτης. Ἤδη ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς ἡμέρας ταύτης ὁ Χώτζας μετὰ τοῦ κλεινοῦ διαδόχου του ὑπελόγιζον τὴν ἑσπέραν καὶ τὴν εὐτυχῆ στιγμὴν τῆς προσελεύσεως τοῦ ἀγαπητοῦ ῥάπτου. Καὶ ἐφοβεῖτο μὲν ὁ Χώτζας μὴ ἀπρόοπτόν τι καὶ οὐχὶ σπανία ἕξις τῶν ῥαπτῶν, ἀγαπώντων ἰδιαζόντως τὸ ψεῦδος καὶ τὰς ἀναβολάς, ἀπομα κρύνῃ τὴν ἀγωνιωδῶς προσδοκωμένην ὥραν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπεδίωκεν ἀπὸ τοῦ πνεύματός του τὴν τοιαύτην δυσάρεστον περίπτωσιν, πεποιθὼς εἰς τὸ φιλάληθες καὶ εἰλικρινὲς ἦθος τοῦ ῥάπτου του, ὥστε ἐνετρύφα προκαταβολικῶς εἰς τὴν ἀναμένουσαν αὐτὸν εὐτυχίαν.

Καὶ ἔφθασεν ἡ κρίσιμος ὥρα. Τὸ τσιράκι τοῦ ῥάπτου, κροτοῦν τὰς βαρείας κουνδούρας του, ἔφερε θριαμβευτικῶς παμμέγιστον μπόγον ἐπὶ κεφαλῆς, περιπατοῦν μετ' ἐπιδείξεων διὰ τῶν στενῶν σοκακίων. Ὁ διαβάται περίεργοι καὶ μετά τινος φθόνου παρηκολούθουν τὸ βαρὺ καὶ ἀξιοπρεπὲς βάδισμα τοῦ τσιρακίου, ἐμακάριζον δὲ καθ' ἑαυτοὺς

καὶ τὸν εὐτυχῆ κύριον τοῦ μεγαλοπρεποῦς μπόγου. Ἐν τούτοις, ὅσον μακρὰ καὶ ἂν ἦναι ὁδός τις καὶ ὅσον βραδεῖα ἡ πορεία, σὺν τῷ χρόνῳ συντομεύεται τὸ τέρμα καὶ προσεγγίζει τις αὐτό. Καὶ τὸ τσιράκι τοῦ ῥάπτου, σεινάμενον, κουνάμενον ἔφθασε τέλος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Χώτζα, ἔνθα ἐναγωνίως, φαίνεται, ἀνεμένετο, διότι εἰς τὸ πρῶτον κτύπημα τοῦ ῥόπτρου τὸ φύλλον τῆς θύρας μετὰ γογγυσμοῦ περιεστράφη περὶ τοὺς στρόφιγγας καὶ εἰσῆλθε μεγαλοπρεπῶς ὁ μπόγος, αὐτοστιγμεὶ ἁρπαγεὶς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ κομιστοῦ καὶ ἀπαχθεὶς εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας. Γενναῖον φιλοδώρημα τοῦ τσιρακιοῦ ἐξωτερίκευσε τὴν ἐνδόμυχον χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν τῶν παραληπτῶν τοῦ ποθητοῦ μπόγου.

Καὶ ἤδη ἄρχονται λυόμενοι οἱ κόμβοι τοῦ πολυφιλήτου μπόγου καὶ ὁλονὲν αὐξάνει ἡ ἀγωνία τῶν μελῶν τῆς σεβαστῆς οἰκογενείας, παρακολουθεῖ δὲ μετὰ πολλῆς τῆς εὐαρεσκείας τοὺς νευρικῶς κινουμένους δακτύλους ὁ ἀρχηγός. Θυμηδία ἄρρητος περιβάλλει τὸ εὐρὺ πρόσωπον τοῦ Χώτζα, ἐν ᾧ οἱ μογγολικῆς καταγωγῆς ὀφθαλμοί του καμμύουσιν ἐξ ἡδονῆς ἀφάτου. Προδήλως ἡ ἔκπληξις τῆς οἰκογενείας θὰ ἐπιστέψῃ διὰ πλήρους ἐπιτυχίας τοὺς καταβληθέντας ἀγῶνάς του πρὸς ἐξοικονόμησιν τοσούτων ἐνδυμασιῶν! Καὶ δὲν διεψεύσθη εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του. Ἡ ἔκπληξις ὑπῆρξε, καὶ ὑπῆρξε τρομερά. Μόλις ἀνεπτύχθη τὸ πρῶτον ἔνδυμα καὶ ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ μπόγου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸ ἕτερον τῶν καλπακίων καὶ ὁμόφωνος κραυγὴ ἐξέφυγε τοῦ χαίνοντος λάρυγγος τῆς οἰκογενείας. Τὸ πρόσωπον τοῦ Χώτζα περιεκαλύφθη πάραυτα διὰ μελανῶν νεφῶν, ἑτοίμων νὰ ἐκσπάσωσιν εἰς τρομερὰν θύελλαν. Ἤδη ἡ καπνοσύριγξ διέφυγε τὴν κρατοῦσαν αὐτὴν χεῖρα, ἀγριωπὸς δὲ ἦλθε πλησιέστερον τοῦ μπόγου ὁ Χώτζας ὅπως ἴδῃ διὰ τῶν ἰδίων ὀμμάτων καὶ προς-

ψαύσῃ διὰ τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος τοῦ κακούργου ῥάπτου. Ἀλλὰ τί ἐνδυμασίαι ἦσαν αὗται; Διὰ τίνας προωρίζοντο; Μήπως ὁ ἄθλιος ἐνόμισεν ὅτι εἶχε νὰ ἐνδύσῃ οἰκογένειαν τζουτζέδων, ἢ Λιλιπουτίων; Καὶ πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐνδυθῇ τις διὰ τοιούτων μικροσκοπικῶν φορεμάτων; Ἀναμφιβόλως ὁ ἐλεεινὸς ῥάπτης ἢ παρεφρόνησεν ἢ ἠθέλησε νὰ γελάσῃ μαζί του. Ἀλλ' ὁ Χώτζας ἤξευρε πῶς θὰ μετατρέψῃ τὸν ἀνόητον γέλωτά του εἰς θρῆνον ἀτελείωτον. Καὶ ἀμέσως μάλιστα, ἀφ' οὗ ἐκπονηρίας δὲν ἐνεφανίσθη ὁ ἴδιος μὲ τὸ τσιράκι, ὅπως ὑπεσχέθη. Θὰ ἐφόρει τὰ τερλίκια καὶ τὰ μέστια καὶ τὰ παπούτσια του, θὰ ἐνεδύετο τὸ ἐπίσημον καφτάνι του καὶ θὰ ἔχωνεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ ὀγκῶδες σαρίκι του καί, κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας τὸ γιασουμένιο τσιμπούκι μετὰ τοῦ μεγάλου ἐξ ἠλέκτρου ἐπιστομίου θὰ ἔφθανεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ῥάπτου καὶ θὰ περιέλουεν αὐτὸν διὰ τῶν ἁρμοζουσῶν αὐτῷ ὕβρεων. Καὶ «ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον». Ὁ Χώτζας δὲν ἦτο ὁ γνωστός, ὁ μειλίχιος ἱερεύς, ὁ ἔχων ἀχώριστον σύντροφον τὸ μειδίαμα καὶ τὴν ἱλαρότητα. Ἵστατο βαρὺς καὶ ἄτεγκτος ὡς ἡ Νέμεσις, ὡς τιμωρὸς θεότης ἐγκλήματος ἀνηκούστου, πρωτοφανοῦς. Ὀξὺς καὶ ἀμείλικτος θὰ ἔπιπτε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ῥάπτου ὁ πέλεκυς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐκδικήσεως. Ἡ βαθεῖα ἀγανάκτησις, κοχλάζουσα ἐπὶ τόσην ὥραν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Χώτζα, ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἐκχειλίσῃ, νὰ μὴ ἐκσφενδονηθῇ κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀθλίου ῥάπτου!

— Τί ῥεζιλίκι εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔκαμες, μάστορη; Ἀλλὰ τί ἐνόμισες; Ἐνόμισες ὅτι ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ κανένα τζουτζὲν καὶ κατέστρεψες τὸ ὡραῖόν μου ὕφασμα; Δὲν ἐντρέπεσαι νὰ ἐμπαίζῃς κατὰ τοιοῦτον τρόπον πρόσωπον σεβαστὸν καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν του καὶ διὰ τὸ μέγα ἀξίωμά του; Θὰ ἐπισύρῃς ἐπὶ τῆς μωρᾶς κεφαλῆς σου τὴν κατάραν μου καὶ θὰ δοκιμάσῃς καὶ τὴν βαρεῖαν χεῖρα τοῦ καδῆ, εἰς ὃν θὰ ἀποταθῶ ἀμέσως αὔριον....

— Ἀλλά, Χώτζα ἐφένδη, διέκοψε τὸν ἀκράτητον χείμαρρον τοῦ παρωργισμένου πελάτου ὁ ῥάπτης, ἀλλά, Χώτζα ἐφένδη, ἄκουσόν με πρὶν προχωρήσῃς καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰ ἄλλα διαβήματά σου. Εἰπέ μοι, σὲ παρακαλῶ, τί ἤθελες νὰ κάμω, ἀφ' οὗ ἀπῄτεις μὲ ὕφασμα τριῶν πήχεων νὰ ἐνδυθῇς Σὺ καὶ ὅλη ἡ ἀξιότιμος φαμήλια σου; Ἡ ἀπαίτησίς σου ἐξετελέσθη, καὶ οἱ πραγματογνώμονες ἐνόρκως θὰ σὲ διαβεβαιώσουν ὅτι οὔτε μία κλωστὴ δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὸ ὡραῖον ὕφασμά σου. Ἔπρεπε νὰ ζητήσῃς παρὰ τοῦ τεχνίτου τὸ δυνατὸν νὰ γείνῃ, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ ὑφάσματός σου. Δὲν εἶσαι μόνος σύ, Χώτζα, εἰς τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ἀπαίτησιν μὲ τρεῖς πήχεις ὑφάσματος νὰ ἐνδύῃ ὁλόκληρον οἰκογένειαν ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν, μάλιστα καὶ μὲ μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐπιδεικτικὰ καλπάκια. Τὰ φορέματα καὶ τὰ καλπάκια πάντα θὰ γείνουν, ἀλλὰ θὰ τὰ φορῶν μόνον οἱ τζουτζέδες!

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

Χωρικός τις, ἰδὼν ἐν ποταμῷ πλοῖον φορτηγόν, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τοῦ βάρους ἐξεῖχε τοῦ ὕδατος μίαν σπιθαμήν, ἀνέκραξεν: — Ἐὰν τὸ νερὸ ἦτο μιὰ σπιθαμὴ ὑψηλότερα, χωρὶς ἄλλο θὰ σκέπαζε τὸ καράβι.

★

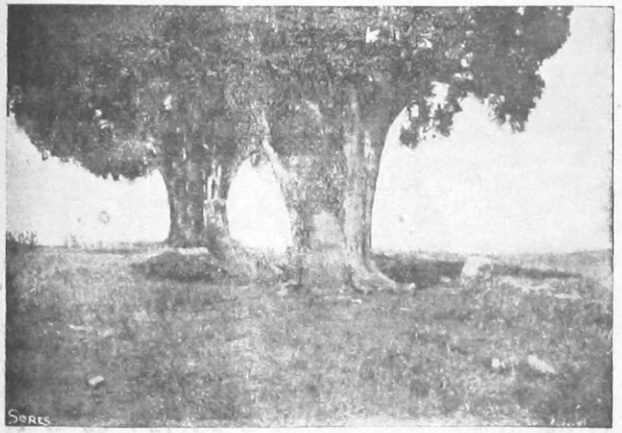
Συνεργασία. — Τὸν ἐγνώριζες τὸν καθηγητὴν ποῦ πέθανε χθές;
— Τί λές; εἶχα μάλιστα δέκα χρόνια ἐργασθῇ μαζί του.
— Ἐσὺ μαζί του;
— Βέβαια.... Κάτω ἀπὸ τὸ γραφεῖό του εἶχα τὸ παπουτσίδικό μου.

Ο Τάφος του Αννιβα

Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Γκέβιτζε, τοῦ ἀμέσως ἑπομένου μετὰ τὰ Τοῦζλα, οὐ μακρὰν τῆς ἐρατεινῆς Ἀρετσοῦς, ὑψοῦται λόφος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχουν δύο γηραιαὶ κυπάρισσοι καὶ μία λιθίνη ἀκατέργαστος πλάξ μηδένα φέρουσα κόσμον· ἐκεῖ ἡ λαϊκὴ παράδοσις τοποθετεῖ τὸν τάφον τοῦ δαιμονίου Καρχηδονίου στρατηγοῦ. Ὡς μαρτυρεῖ ὁ Πλούταρχος, ὁ Ἀννίβας, φεύγων τὴν ὀργὴν τῶν συμπατριωτῶν του, κατέφυγε πρὸς εὕρεσιν ἀσύλου καὶ ὅπλων ἐναντίον τῶν Ρωμαίων παρὰ τῷ ἰσχυρῷ τότε βασιλεῖ τῆς Βιθυνίας. Οὗτος, φοβούμενος τὸ πολύτροπον τοῦ ἀνδρός, δὲν τὸν ἀπήλπισεν, ἀλλὰ τρέφων αὐτὸν μὲ ὑποσχέσεις τῷ παρεχώρησε πρὸς κατοικίαν πύργον τινὰ ἐπὶ τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου, παρὰ τὴν πόλιν Λύβισσαν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Λυβισσοῦ ποταμοῦ. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἀννίβας παρατηρήσας ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ πύργου του τὸν ρωμαϊκὸν στόλον ἐπερχόμενον, ἔπιε τὸ ἐν τῷ δακτυλίῳ του ὑπάρχον δηλητήριον καὶ ἀποθανὼν ἐτάφη ἐκεῖ που. Δὲν θὰ ἤγετό τις νὰ νομίσῃ ὅτι ἡ σημερινὴ τουρκικὴ κώμη Γκέβιτζε εἶναι ἡ βυζαντινὴ πόλις Δακίβιζα καὶ ἑπομένως ἡ ἀρχαία Λύβισσα· ἀλλὰ παρὰ ταύτην οὐδεὶς ὑπάρχει ποταμός.

Ὅθεν ὁ κ. Βήγκαν, διευθυντὴς τοῦ Μουσείου τοῦ Βερολίνου, ἐζήτησε, καὶ ὡς ἰσχυρίζεται, ἀνεῦρε τὸν τάφον τοῦ Ἀννίβα ἀλλαχοῦ, δηλαδὴ ὀλίγον ἀπωτέρω τῆς ὡς ἄνω τοποθεσίας, παρὰ τὸ σημερινὸν Δὶλ-ἰσκελεσὶ ἐπὶ τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου, ὅπου ὑπάρχει καὶ ποταμός, ὁ ἀρχαῖος Λυβισσός, φαίνεται. Πράγματι δὲ ἐπὶ κορυφῆς παρακειμένου λόφου, ὅπου φθάνει τις βαδίζων ἐπὶ παναρχαιοτάτου λιθοστρώτου, ἐξ ἐρυθρῶν λίθων τὸ πλεῖστον, εἰς σωρὸν ἐρειπίων μαρτυρούντων τὴν ὕπαρξιν ὀχυροῦ ἀνακτόρου. Τοῦτο δὲ ἀσφαλῶς θὰ ἦτο τὸ ἐπιτραπὲν εἰς τὸν Ἀννίβαν. Ἀγνοῶ

Ὁ τάφος τοῦ Ἀννίβα.

ἂν ὁ παρακείμενος τάφος, ἐφ' οὗ οἱ Ὀθωμανοὶ ἀνάπτουσι καντήλαν, εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Βήγκαν εἰς τὸν Ἀννίβαν ἀποδιδόμενος. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει δύνανται τὰ πράγματα νὰ ἐξοικονομηθῶσιν οὕτω: παρὰ μὲν τὸ Δὶλ-ἰσκελεσὶ ἦτο τὸ ἀνάκτορον, ὅπου κατῴκησεν ὁ Ἀννίβας, ὁ δὲ τάφος ἐκεῖ ὅπου τὸ θέλει ἡ λαϊκὴ παράδοσις, ὅπως τὸν παριστάνει ἡ παρακειμένη εἰκών.

Χειρογραφον Τρελλου

Ναί! — τρελλοῦ. Ποῖον παλμὸν θὰ ἐξήγειρεν ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἡ λέξις αὕτη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν! Πῶς θὰ ἐξήγειρε τὸν τρόμον ὅστις ἐνίοτε μὲ κατελάμβανεν· ὅστις προέπεμπε τὸ αἷμα σίζον καὶ γαργαλίζον ἐν ταῖς φλεψί μου ἕως οὗ κατέπιπτον ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος μου αἱ ψυχραὶ σταγόνες τοῦ φόβου καὶ τὰ γόνατά μου συνεκρούοντο ἐκ τοῦ τρόμου! Ἐν τούτοις σήμερον εὐχαριστοῦμαι. Ὡραῖον ὄνομα. Δεῖξέ μου τὸν μονάρχην, τοῦ ὁποίου τὸ νεῦμα τῆς ὀφρύος προξενεῖ τόσον τρόμον ὅσον ἡ λάμψις τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ τρελλοῦ,—τοῦ ὁποίου ὁ βρόχος καὶ ὁ πέλεκυς εἶνε τόσον ἀσφαλῆ ὅσον τοῦ τρελλοῦ τὸ δράξιμον. Ὦ! ὦ! εἶνε μεγαλοπρεπὲς πρᾶγμα ἡ τρέλλα! Νὰ σὲ βλέπουν δειλῶς ὡς λέοντα διὰ τῶν σιδηρῶν κιγκλίδων — νὰ συγκρούῃς τοὺς ὀδόντας σου καὶ νὰ βρυχᾶσαι, καθ' ὅλην τὴν μακρὰν καὶ ἤρεμον νύκτα, ἐνῷ χαροπῶς κροταλίζεις τὴν βαρεῖαν ἅλυσιν — νὰ κυλίεσαι καὶ στρυφογυρίζῃς ἐν μέσῳ τοῦ ἀχύρου, μεταρσιούμενος ὑπὸ τοιαύτης μεγαλοπρεποῦς μουσικῆς. Ζήτω τὸ φρενοκομεῖον! Ὦ, εἶνε μέρος ἔκτακτον!

Ἐνθυμοῦμαι τὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐφοβούμην μήπως τρελλαθῶ· ὅταν αἴφνης ἀνετινασσόμην ἐκ τοῦ ὕπνου καὶ κατέπιπτον γονυκλινής, ἱκετεύων ὅπως μὴ περιπέσω εἰς τὴν κατάραν τῆς γενεᾶς μου· ὅταν ἔφευγον ἀπὸ σκηνῶν χαρᾶς καὶ εὐτυχίας ὅπως ἀπομονωθῶ εἰς ἐρημίαν καὶ διέλθω ἀνιαρὰς ὥρας παρακολουθῶν τὸν πυρετόν, ὅστις θὰ κατηνάλισκε τὸν νοῦν μου. Ἐγνώριζον ὅτι ἡ τρέλλα ἦτο εἰς αὐτὸ τὸ αἷμα

μου καὶ τὸν μυελὸν τῶν ὀστῶν μου· ὅτι μία γενεὰ εἶχε παρέλθει χωρὶς τὸ μίασμα νὰ ἐμφανισθῇ μεταξύ των καὶ ὅτι εἰς ἐμὲ πρῶτον ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθῇ καὶ πάλιν. Ἐγνώριζον ὅτι οὕτως ἔπρεπε νὰ γίνῃ· ὅτι οὕτω πάντοτε ἐγένετο καὶ οὕτω πάντοτε θὰ ἐγίνετο· καὶ ὅταν συνεπτυσσόμην εἰς σκοτεινήν τινα γωνίαν πληθούσης αἰθούσης, καὶ ἔβλεπον τοὺς περὶ ἐμὲ ψιθυρίζοντας, δεικνύοντάς με, ἀτενίζοντας πρὸς ἐμέ, ἐγνώριζον ὅτι λόγος ἐγίνετο περὶ τοῦ καταδεδικασμένου τρελλοῦ· καὶ ἀπεσυρόμην ἐκ νέου ὅπως ῥεμβάσω ἐν μοναξίᾳ.

Καὶ διήγαγον οὕτως ἐπὶ ἔτη· ἔτη ἀτελείωτα. Ἐδῶ εἶνε κάποτε μακραὶ αἱ νύκτες — πολὺ μακραί! ἀλλὰ δὲν παραβάλλονται πρὸς τὰς μακράς, ἀγρύπνους καὶ μεστὰς ὀνείρων νύκτας, τὰς ὁποίας τότε διηρχόμην. Ἡ ἀνάμνησις μοῦ προκαλεῖ ῥίγος. Μορφαὶ μεγάλαι, σκιώδεις, μὲ ὄψεις πενιχρὰς καὶ εἰρωνικάς, συσπειρωμέναι εἰς τὰς γωνίας τοῦ κοιτῶνος ἦσαν τόσοι πειρασμοὶ προκαλοῦντες τὴν τρέλλαν. Μοὶ ἔλεγον ψιθυρίζοντες ὅτι τὸ δάπεδον τῆς παλαιᾶς οἰκίας, ὅπου ἀπέθανεν ὁ πατήρ μου, ἔφερε τὰς κηλίδας τοῦ ἰδίου του αἵματος, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ἰδίας του χειρὸς ἐχύθη ἐν τῇ λύσσῃ τῆς τρέλλας του. Εἰς τὰ ὦτά μου ἐνέπηγον τοὺς δακτύλους μου, ἀλλὰ ἐκραύγαζον ἐντὸς τῆς κεφαλῆς μου ἕως οὗ ὁλόκληρος ὁ κοιτὼν ἐκωδώνιζε μὲ τοὺς λόγους των ὅτι εἰς μίαν γενεὰν πρὸ αὐτοῦ ἡ τρέλλα ὕπνωττεν, ἀλλ' ὅτι ὁ πάππος του ἔζησεν ἐπὶ ἔτη δεσμευμένος εἰς τὸ ἔδαφος ἐκ τῶν χειρῶν ὅπως μὴ σχίσῃ ἑαυτὸν εἰς «ἐλώρια». Πόσον ἐγνώριζον καλῶς ὅτι ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν — βεβαίως καλῶς τὸ ἐγνώριζον. Ἂν καὶ ἐζήτησαν νά μοι ἀποκρύψουν τὸ πρᾶγμα εἶχον ἀνακαλύψει αὐτὸ πρὸ ἐτῶν. Χά! χά! ἤμην πονηρότερος αὐτῶν ὅσον καὶ ἂν με ἐθεώρουν τρελλόν.

Ἐπὶ τέλους ἐπῆλθε καὶ ἀπορῶ διατὶ τόσον φόβον εἶχον. Τώρα ἠδυνάμην νὰ ὑπάγω εἰς τὸν κόσμον, νὰ γελῶ καὶ νὰ φωνάζω μὲ τοὺς καλλίστους ἐξ αὐτῶν. Ἤξευρον ὅτι εἶμαι τρελλός, ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν τὸ ὑπωπτεύοντο. Πόσον ἔχαιρον, ἐγινό-

μην ἔξαλλος ἐκ χαρᾶς ὅσον ἐσκεπτόμην τὶ παιγνίδι τοῖς ἔπαιζον κατόπιν ὅλων τῶν κρυφίων ὑπαινιγμῶν καὶ ἐμπαιγμῶν των, ὅταν δὲν ἤμην τρελλός, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ ἐπιρροὴν τοῦ φόβου ὅτι θὰ ἐγινόμην τρελλός! Πόσον ἐγέλων ἐξ ἀγαλλιάσεως ὅταν ἤμην μόνος σκεπτόμενος ὅτι ἐφύλαξα καλῶς τὸ μυστικόν μου, τὸ ὁποῖον ἐὰν ἐγνώριζον οἱ καλοί μου φίλοι προτροπάδην θὰ μ' ἐγκατέλιπον. Θὰ ἐκραύγαζον ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ὅταν ἐγευμάτιζον μετά τινος παταγωδῶς ζωηροῦ φίλου σκεπτόμενος πόσον θὰ ὠχρία καὶ πόσον ταχύπους θὰ ἔφευγεν ἐὰν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἀγαπητὸς φίλος ὁ τόσον πλησίον του καθήμενος, ἀκονίζων τὴν λάμπουσαν καὶ αἰχμηρὰν λεπίδα, ἦτο τρελλὸς ἔχων καὶ τὴν δύναμιν καὶ σχεδὸν τὴν θέλησιν νὰ τὴν βυθίσῃ εἰς τὴν καρδίαν του. Ὦ! ἦτο τῳόντι εὔθυμος ζωή!

Ἐγενόμην πλούσιος, μάλιστα μὲ κατέκλυσαν τὰ πλούτη καὶ ὠργίαζεν ἐν τῇ ἡδονῇ, ἡ ὁποία ἐνετείνετο χιλιαπλασίως διὰ τῆς συναισθήσεως τοῦ καλῶς φυλασσομένου μυστικοῦ μου. Ἐκληρονόμησα ὁλόκληρον περιουσίαν. Αὐτὸς ὁ νόμος — ὁ ἔχων ἀετοῦ ὀφθαλμοὺς ἡπατήθη καὶ μετεβίβασεν εἰς χεῖράς μου, εἰς χεῖρας φρενοβλαβοῦς χιλιάδας λιρῶν. Ποῦ ἦτο ὁ νοῦς τῶν ἐξύπνων ἀνθρώπων, τῶν μὴ φρενοβλαβῶν; ποῦ ἡ δεξιότης τῶν δικηγόρων, τῶν προθύμων ὅπως ἀνακαλύψωσιν ἐμπόδιον; Τοῦ φρενοβλαβοῦς ἡ πονηρία ὑπερενίκησεν ὅλους!

Εἶχον χρήματα. Πῶς μὲ περιεποιοῦντο! Ἐξώδευον ἀσώτως. Πῶς ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς ὑπερήφανοι, ὑπεροπτικοὶ ἀδελφοὶ ἐταπεινοῦντο ἐνώπιόν μου! Ἀκόμη αὐτὸς ὁ λευκόθριξ πατὴρ — ποία διάκρισις — ποῖος σεβασμὸς — ποία ἀφωσιωμένη φιλία — κυριολεκτικῶς μ' ἐλάτρευεν! Ὁ γέρων εἶχε θυγατέρα, καὶ οἱ νέοι ἀδελφήν· καὶ οἱ πέντε ἦσαν πτωχοί. Ἐγὼ ἤμην πλούσιος· καὶ ὅταν ἐνυμφεύθην τὴν κόρην εἶδον μεϊδ'αμα Οριάμβου περιπτάμενον εἰς τὰς μορφὰς τῶν ἐνδεῶν συγγενῶν της ἐφ' ὅσον ἐσκέπτοντο πόσον ἐπιτηδείως διέγραψαν τὴν ἐκστρατείαν των καὶ ποίαν λαμπρὰν λείαν ἤγρευσαν. Καὶ ὅμως εἰς ἐμὲ

ἀνῆκε τὸ μειδίαμα. Τὸ μειδίαμα! Ὁ γέλως, νὰ σύρω τὴν κόμην μου, καὶ νὰ κυλισθῶ καταγῆς μετὰ κραυγῶν χαρᾶς. Πόσον ὀλίγον ἐφαντάζοντο ὅτι τὴν ὑπάνδρευσαν μετὰ φρενοβλαβοῦς. Σταθῆτε. Ἐὰν τὸ ἐγνώριζον μήπως θὰ τὴν ἔσωζον; Ἡ εὐτυχία τῆς ἀδελφῆς ἀπέναντι τοῦ χρυσίου τοῦ συζύγου. Ὡς πτῖλον ἐλαφρόν, τὸ ὁποῖον φυσῶ εἰς τὸν ἀέρα ἀπέναντι τῆς χαριέσσης ἀλύσου, ἡ ὁποία στολίζει τὸ σῶμά μου!

Εἰς ἕνα ὅμως πρᾶγμα ἠπατήθην παρ' ὅλην τὴν πονηρίαν μου. Ἐὰν μὴ ἤμην τρελλὸς — διότι καίτοι ἡμεῖς οἱ τρελλοὶ εἰμεθα ἀρκετὰ πονηροί, ἐνίοτε παραζαλιζόμεθα — θὰ ἀντιλαμβανόμην ὅτι ἡ κόρη θὰ προετίμα νὰ τεθῇ ψυχρὰ καὶ ἄκαμπτος ἐντὸς μολυβδίνου φερέτρου παρὰ νὰ κομισθῇ ἐπίφθονος νύμφη εἰς τὸν πλούσιον καὶ λάμποντα οἶκόν μου. Ἔπρεπε νὰ γνωρίζω ὅτι ἡ καρδία της εἶχε δοθῇ εἰς τὸ μελανόφθαλμον παλληκάρι, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἤκουσα ἀπὸ τῶν χειλέων της κατὰ τὸν τεταραγμένον ὕπνον της· καὶ ὅτι ἐθυσιάσθη εἰς ἐμὲ πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πενίας τοῦ λευκότριχος γέροντος καὶ τῶν ἀλαζόνων ἀδελφῶν.

—

Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον μορφὰς ἢ πρόσωπα ἀλλὰ γνωρίζω ὅτι ἡ κόρη ἦτο ὡραιοτάτη. Γνωρίζω ὅτι ἦτο· διότι κατὰ τὰς λαμπρὰς σεληνοφωτίστους νύκτας ὅταν ἀνατινάσσωμαι ἀπὸ τοῦ ὕπνου μου καὶ τὰ πάντα σιγῶσι περὶ ἐμὲ βλέπω ἥρεμον καὶ ἀκίνητον εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ κελλίου τούτου λεπτὴν καὶ ἐξηντλημένην μορφὴν μετὰ κόμης μακρᾶς μελαγχροινῆς, ἡ ὁποία κρεμαμένη εἰς τὴν ράχιν της σαλεύεται ὑπὸ ἀνέμου αἰθερίου καὶ ὄμματα στηρίζοντα τὰ βλέμματά των ἐπ' ἐμὲ χωρὶς νὰ καμμυωνται ἢ νὰ κλείωνται. Σιωπή! Τὸ αἷμα παγόνει ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐφ' ὅσον τὸ γράφω — ἡ μορφὴ ἐκείνη εἶναι ἰδική της· τὸ πρόσωπον εἶναι πολὺ ὠχρὸν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι θαμβῶς λαμπροί· ἀλλὰ τοὺς γνωρίζω καλῶς. Ἐκείνη ἡ μορφὴ οὐδέποτε κινεῖται· οὐδέποτε συνοφρυοῦται ἢ μορφάζει

ὅπως ἄλλαι, ἐξ ὧν πληροῦται ἐνίοτε τὸ μέρος τοῦτο· ἀλλὰ δι' ἐμὲ εἶναι πολὺ φοβερωτέρα, ὅσον καὶ τὰ πνεύματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μὲ ἐπείραζον πρὸ πολλῶν ἐτῶν — ἔρχεται νωπὴ ἀπὸ τοῦ τάφου· καὶ εἶναι τόσον ὁμοία πρὸς τὸν Θάνατον. Ἐπὶ ἓν ἔτος σχεδὸν ἔβλεπον τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο νὰ γίνηται ὠχρότερον· ἐπὶ ἓν ἔτος σχεδὸν ἔβλεπον τὰ δάκρυα νὰ κατέρχωνται ἐπὶ τῶν τεθλιμμένων παρειῶν χωρὶς νὰ γνωρίζω τὴν αἰτίαν. Καὶ ὅμως ἐπὶ τέλους τὴν ἀνεκάλυψα. Δὲν ἠδύναντο νὰ μοῦ τὴν ἀποκρύψωσι περισσότερον. Οὐδέποτε ἠσθάνθη συμπάθειαν πρὸς ἐμέ· ἀλλὰ καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ἐφαντάσθην ὅτι ἠσθάνθη· κατεφρόνει τὸν πλοῦτόν μου, καὶ ἐβδελύσσετο τὴν μεγαλοπρέπειαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔζη — δὲν προσεδώκων τοιοῦτόν τι. Ἠγάπα ἄλλον. Περὶ τούτου δὲν εἶχον σκεφθῆ. Περίεργα αἰσθήματα μὴ κατέθλιψαν καὶ σκέψεις, τὰς ὁποίας μυστική τις δύναμις μοὶ ἐνέπνεεν, ἐστροβύλιζον ἐν τῷ νῷ μου. Δὲν τὴν ἐμίσουν, μολονότι ἐμίσουν τὸ παλληκάρι, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκείνη ἔκλαιεν. Ὤκτειρον — ναὶ ᾠκτειρον — τὴν ἀθλίαν ζωὴν εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀπαθεῖς καὶ ἐγωισταὶ συγγενεῖς της τὴν εἶχον καταδικάσει. Ἐγνώριζον ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ πολύ, ἀλλ' ἡ σκέψις ὅτι πρὸ τοῦ Θανάτου της ἠδύνατο νὰ δώσῃ ζωὴν εἰς ἀτυχές τι ὄν, προωρισμένον νὰ κληροδοτήσῃ τὴν τρέλλαν εἰς τὴν γενεάν του μ' ἔκαμε ν' ἀποφασίσω. Καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὴν φονεύσω.

Ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας ἐσκεπτόμην περὶ δηλητηρίου, κατόπιν περὶ πυρκαϊᾶς. Λαμπρὸν θέαμα θὰ ἦτο ἡ μεγάλη οἰκία πυρίφλεκτος καὶ τοῦ τρελλοῦ ἡ σύζυγος νὰ κατακαίηται εἰς τέφραν. Σκεφθῆτε πόσον ἀστεῖον θὰ ἦτο ἀκόμη καὶ ἡ μεγάλη ἀμοιβὴ καὶ κάποιος ἔχων σῶας τὰς φρένας νὰ αἰωρῆται εἰς τὸν ἄνεμον χάριν κατορθώματος, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἐξετέλει καὶ ὅλα ταῦτα νὰ γίνωνται διὰ τὴν πονηρίαν ἑνὸς τρελλοῦ!

Πολλάκις ἐσχημάτισα τὴν σκέψιν ταύτην, ἀλλὰ παρητήθην αὐτῆς ἐπὶ τέλους. Ὦ! ποία ἡδονὴ ν' ἀκονίζω τὸ ξυράφιον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, νὰ αἰσθάνωμαι τὴν ὀξεῖαν αἰχμήν του,

καὶ νὰ σκέπτωμαι ὁποίαν πληγὴν θὰ ἤνοιγε μία τομὴ διὰ τῆς λεπτῆς καὶ λαμπρᾶς αἰχμῆς του!

Ἐπὶ τέλους τὰ παλαιὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τοσάκις μὲ συνετρόφευον, ἐψιθύρισαν εἰς τὸ οὖς μου ὅτι ἤγγυκεν ἡ ὥρα καὶ ἔθεσαν τὸ ἀνοικτὸν ξυράφιον εἰς τὴν χειρά μου. Τὸ ἔδραξα μετὰ σταθερότητος, ἠγέρθην ἠρέμα ἀπὸ τῆς κλίνης, ἔκυψα πρὸς τὴν κοιμωμένην σύζυγόν μου. Εἶχε κεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖράς της. Τὰς ἀπέσυρα βραδέως καὶ κατέπεσον ἀκίνητοι ἐπὶ τοῦ στήθους της. Εἶχε κλαύσει· διότι—τὰ ἴχνη τῶν δακρύων ἦσαν ἀκόμη ὑγρὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν της. Τὸ πρόσωπόν της ἦτο ἥρεμον καὶ ἀπαθὲς καὶ ἐνῷ ἀκόμη τὸ ἔβλεπον ἤσυχον μηδείαμα ἐφώτιζε τοὺς ὠχροὺς χαρακτῆρας του. Ἔψαυσα ἁπαλῶς τὸν ὦμόν της. Συνεταράχθη—ἦτο μόνον διαβατικὸν ὄνειρον. Ἔκυψα πάλιν ἐμπρός. Ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ ἐξύπνησε.

Θὰ ἤρκει κίνησις τῆς χειρός μου ὅπως μὴ ἐκβάλῃ ποτὲ πλέον κραυγὴν ἢ λαλιάν. Ἀλλ' ἐγὼ ἐταράχθην καὶ ἀπεσύρθην, τὰ ὄμματά της ἦσαν ἐστηλωμένα ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μου. Δὲν ἠξεύρω πῶς συνέβη· ἀλλὰ μὲ κατέβαλλον καὶ μ' ἐφόβιζον· καὶ ἐγὼ ἔτρεμον ὑπ' αὐτά. Ἠγέρθη τῆς κλίνης θεωροῦσά με πάντοτε σταθερῶς καὶ ἀσαλεύτως. Ἐγὼ ἔτρεμον· τὸ ξυράφιον ἦτο εἰς χεῖρας μου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ κινηθῶ. Διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν. Ὅταν τὴν ἐπλησίασεν ἐστράφη καὶ ἀπέσυρε τὰ βλέμματά της ἀπὸ τοῦ προσώπου μου. Ἡ μαγγανεία ἐλύθη. Ἐρρίφθην πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ συνέσφιγγα τὸν βραχιονά της. Ἐκβάλλουσα ἀλλεπαλλήλους κραυγὰς κατέπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος.

Τώρα ἠδυνάμην νὰ τὴν φονεύσω ἄνευ ἀντιστάσεως. Ἀλλ' ὅλοι ἐν τῇ οἰκίᾳ εἶχον ἐγερθῆ. Ἤκουον βηματισμοὺς ἐπὶ τῆς κλίμακος. Ἐπανέθεσα τὸ ξυράφιον εἰς τὸ σύνηθες μέρος. Ἐξεκλείδωσα τὴν θύραν καὶ ἐκραύγασα διὰ βοήθειαν.

Ἦλθον, τὴν ἀνήγειρον, καὶ τὴν ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἐκείτετο ἐστερημένη ζωῆς ἐπὶ ὥρας· καὶ ὅταν κίνησις, βλέμμα

καὶ λόγος ἐπανῆλθον ὁ νοῦς τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει καὶ παρελύρει ἀγρίως καὶ μανιωδῶς.

Προσεκλήθησαν ἰατροὶ — ἐπιστήμονες μεγάλοι, οἱ ὁποῖοι παρήλαυνον πρὸς τὴν θύραν μου ἐπὶ ἀναπαυτικῶν ὀχημάτων μετὰ μεγαλοπρεπῶν ἵππων καὶ ἐπιδεικτικῶν ὑπηρετῶν. Εὑρίσκοντο παρὰ τὴν κλίνην της ἐπὶ ἑβδομάδας. Συνεδρίασαν ἐπὶ μακρόν, καὶ συνεζήτησαν χαμηλοφώνως μετ' ἄκρας σοβαρότητος εἰς χωριστὸν δωμάτιον. Εἷς ἐξ αὐτῶν, ὁ εὐφυέστερος καὶ πλέον φημισμένος, μ' ἔσυρε κατὰ μέρος, καὶ κατόπιν συστάσεως ὅπως ἔχω θάρρος, εἶπεν εἰς ἐμὲ—τὸν τρελλόν! — ὅτι ἡ σύζυγός μου ἦτο τρελλή. Ἐστέκετο πλησίον μου παρὰ τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον, προσκολλῶν τὰ βλέμματά του εἰς τὸ πρόπωπόν μου καὶ ἔχων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου. Διὰ μικρᾶς προσπαθείας θὰ ἠδυνάμην νὰ τὸν κρημνίσω κάτω, εἰς τὴν ὁδόν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, μὲ εἶπεν, ἔπρεπε νὰ τὴν θέσω ὑπό τινα περιορισμόν· ἔπρεπε νὰ φροντίσω διὰ φύλακα. Ἐγώ! Ἐξῆλθον εἰς τὸ ὕπαιθρον, εἰς τοὺς ἀγρούς, μακρὰν πάσης ἀκοῆς, καὶ ἐγέλασα ἕως οὗ καὶ αὐτὸς ὁ αἰθὴρ ἀντήχει ἐκ τῶν φωνῶν μου!

Ἀπέθανε τὴν ἐπιοῦσαν. Ὁ λευκόθριξ γέρων τὴν ἠκολούθησε μέχρι τοῦ τάφου, καὶ οἱ ἀλαζόνες ἀδελφοί ἔχυσαν δάκρυ ἐπὶ τοῦ ἀναισθήτου νεκροῦ ἐκείνης, τῆς ὁποίας τὰ πάθη ἐθεώρησαν ἐνόσῳ ἔζη μετὰ σιδηρᾶς ἀπαθείας. Ὅλα ταῦτα ἦσαν τροφὴ διὰ τὴν κρυφίαν εὐθυμίαν μου καὶ ἐγέλων ὄπισθεν τοῦ λευκοῦ ῥινομάκτρου, τὸ ὁποῖον ἐκράτουν πρὸ τοῦ προσώπου μου, ὅταν ἐπεστρέφομεν οἴκαδε ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, ἕως οὗ τῳόντι δάκρυα ἦλθον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Ἀλλὰ μολονότι ἐπετεύχθη ὁ σκοπός μου καὶ τὴν εἶχον φονεύσει, δὲν ἠδυνάμην νὰ ἡσυχάσω καὶ ἤμην ταραγμένος, αἰσθανόμενος ὅτι συντόμως τὸ μυστικόν μου θὰ ἐγίνετο γνωστόν. Δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποκρύψω τὴν ἀγρίαν ἱλαρότητα καὶ χαράν, αἱ ὁποῖαι ἐκόχλαζον ἐντός μου, καὶ μὲ παρεκίνουν ὅτε ἤμην μόνος κατ' οἶκον, ν' ἀναπαυθῶ καὶ χειροκροτῶ, ν' ἄλλωμαι

καὶ κραυγάζω παταγωδῶς. Ὅταν ἐξηρχόμην καὶ ἔβλεπον ἀπησχολημένα πλήθη νὰ σπεύδωσι καθ' ὁδόν ἢ εἰς τὸ θέατρον, καὶ ἤκουον τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, καὶ ἔβλεπον τὸν κόσμον χορεύοντα, ἠσθανόμην τοιαύτην ἀγαλλίασιν, ὥστε ἠδυνάμην νὰ ὁρμήσω ἐν μέσῳ αὐτῶν, νὰ τοὺς σχίσω εἰς τεμάχια μέλος πρὸς μέλος, καὶ νὰ ὡρύωμαι ἐξ ἐνθουσιασμοῦ Ἀλλὰ συνέσφιγγον τοὺς ὀδόντας μου, ἐστήριζον βαρέως τοὺς πόδας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ἐνέπηγον τοὺς ὀξεῖς ὄνυχάς μου εἰς τὰς χεῖράς μου. Κατεπάτουν τὸ αἴσθημα· οὐδεὶς ἀκόμη ἐγνώριζεν ὅτι εἶμαι τρελλός.

Ἐνθυμοῦμαι — καὶ τοῦτο εἶνε ἓν ἐκ τῶν τελευταίων, τὰ ὁποῖα δύναμαι νὰ ἐνθυμηθῶ· διότι τώρα πραγματικότης καὶ ὄνειρα συγχέονται δι' ἐμέ, διότι ἔχω πολλὰ νὰ φροντίσω, καὶ πάντοτε ἐπισπεύδουν τὰ πράγματα, ὥστε δὲν ἔχω καιρὸν νὰ χωρίσω τὰ δύω, διότι κάποια περίεργος σύγχυσις ἀναμιγνύει αὐτὰ—ἐνθυμοῦμαι πῶς ἐπὶ τέλους μοῦ διέφυγε τὸ μυστικόν. Χά! χά! νομίζω νὰ βλέπω τώρα τὰ πεφοβισμένα βλέμματά των, νὰ αἰσθάνωμαι τὴν εὐχέρειαν, μεθ' ἧς τοὺς ἀπετίναξα, καὶ ἔτεινα τὰς συνεσφιγμένας πυγμάς μου εἰς τὰ ὠχρὰ πρόσωπά των, καὶ ὕστερον ἀπέπτην ὡς ὁ ἄνεμος, καὶ ἀφῆκα αὐτοὺς κραυγάζοντας εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Μὲ καταλαμβάνει γίγαντος ἰσχὺς ὅταν τὸ σκέπτωμαι. Ἰδού—βλέπεις πῶς ἡ σιδηρᾶ αὕτη κιγκλὶς λυγίζεται διὰ τῆς ἀγρίας ὁρμῆς μου; Δύναμαι νὰ τὴν θραύσω ὡς κλωνίον. ὅμως ὑπάρχουσιν ἐδῶ μακροὶ διάδρομοι μὲ πολλὰς θύρας — καὶ δὲν πιστεύω νὰ δυνηθῶ νὰ εὕρω διέξοδον· ἀλλ' ἔστω καὶ ἂν εὕρω· ἠξεύρω ὅτι κάτω ὑπάρχουν σιδηραῖ πῦλαι κλειδωμέναι καὶ μὲ σύρτεις ἠσφαλισμέναι. Γνωρίζουν πόσον εὐφυὴς τρελλὸς ὑπῆρξα καὶ μεθ' ὑπερηφανείας μ' ἔχουν ἐδῶ χάριν ἐπιδείξεως.

Ἂς ἐνθυμηθῶ — ναί, εἶχον ἐξέλθει. Ἡ νὺξ ἦτο προχωρημένη ὅταν ἔφθασα οἴκαδε καὶ εὗρον τὸν ἀλαζωνότερον τῶν ἀδελφῶν ἀναμένοντα — κατεπείγουσα ὑπόθεσις, μοὶ εἶπεν ἐν-

θυμοῦμαι καλῶς. Ἐμίσουν ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον μεθ' ὅλης τῆς μανίας τρελλοῦ. Πλειστάκις αἱ ἄκραι τῶν δακτύλων μου ἠσθάνοντο τὸν κνισμὸν νὰ τὸν σχίσω. Μοὶ εἶπον ὅτι ἦτο ἐπάνω. Ἀνῆλθον ἐν τάχει τὴν κλίμακα. Ἤθελε νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ ἰδιαιτέρως. Ἀπέλυσα τοὺς ὑπηρέτας. Ἦτο ἀργά, καὶ εἴμεθα οἱ δύω μόνοι — μόνοι διὰ πρώτην φοράν.

Κατ' ἀρχὰς ἀπέσυρον τὸ βλέμμα μου, διότι ἐγὼ ἤξευρον ὅτι ἐκεῖνος δὲν ἐγνώριζε — καὶ ὑπερηφανευόμην διότι τὸ ἤξευρον — ὅτι ἡ λάμψις τῆς τρέλλας ἐξήστραπτεν ἀπ' αὐτοῦ ὡς πῦρ. Ἐμείναμεν σιωπηλοὶ ἐπί τινα λεπτά. Ἐπὶ τέλους ἐκεῖνος ὡμίλησεν. Ἡ παραλυσία μου τελευταίως, περίεργοί τινες ὑπαινιγμοί, τόσον συντόμως μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς του, ἦτο ὕβρις πρὸς τὴν μνήμην της. Συνδυάζων ταῦτα πρός γεγονότα τινά, τὰ ὁποῖα εἶχον διαφύγει τὴν προσοχήν του, ἐσχημάτισε τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν εἶχον φερθῇ καλῶς ἀπέναντί της. Ἐπεθύμει νὰ γνωρίζῃ ἐὰν ἐδικαιοῦτο νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἐνόουν νὰ σπιλώσω τὴν μνήμην της καὶ ν' ἀσεβήσω πρὸς τὴν οἰκογένειάν της. Ἡ στολή, ἣν ἔφερε, τῷ ἐπέβαλε νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξήγησιν ταύτην.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχε θέσιν ἐν τῷ στρατῷ — θέσιν ἀγορασθεῖσαν διὰ τοῦ ἰδικοῦ μου χρήματος καὶ τῆς δυστυχίας τῆς ἀδελφῆς της. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὰ σχέδια πρὸς ἄγραν τοῦ γαμβροῦ καὶ ἁρπαγὴν τῆς περιουσίας μου. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὑπῆρξε τὸ κύριον ὄργανον δι' οὗ ἐπιέσθη ἡ ἀδελφή του ὅπως μὲ ὑπανδρευθῇ· ἐνῷ καλῶς ἐγνώριζεν ὅτι τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο παλληκάρι ἐκυριάρχει τῆς καρδίας της. Ἡ στολή του τῷ ἐπέβαλε τὴν ἐξήγησιν. Τὸ ἔνδυμα τοῦ ἐξευτελισμοῦ του! ἀπέστρεψα ἀπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς μου — πῶς ἠδυνάμην νὰ τ' ἀποφύγω — καὶ δὲν εἶπον τίποτε.

Αἴφνης τὸν εἶδον νὰ μεταβάλλῃ ὕφος ὑπὸ τὸ βλέμμα μου. Ἦτο ἀνὴρ γενναῖος, καὶ ὅμως ἡ ὄψις του ἔχασε τὸ χρῶμά της, καὶ ἀπέσυρε τὴν καθέκλαν του. Ἐγὼ ἔσυρον τὴν ἰδικήν

μου πλησιαίτερον· καὶ ἐνῷ ἐγέλων — εἶχον ἔκτακτον εὐθυμίαν — τὸν εἶδον ἀνατριχιάζοντα. Ἠσθανόμην ὅτι ἡ τρέλλα ἐξεγείρετο ἐντός μου. Μ' ἐφοβεῖτο.

«Εἶχες πολλὴν ἀδυναμίαν διὰ τὴν ἀδελφήν σου ἐνόσῳ ἔζη», εἶπον, «πολλήν».

Μετ' ἀνησυχίας ἔρριψε τὸ βλέμμα του περὶ ἑαυτόν, καὶ τὸν εἶδον νὰ σφίγγῃ τὴν ῥάχιν τῆς καθέκλας του, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε.

«Ἄθλιε,» εἶπον, «σᾶς ἀνεκάλυψα· ἀντελήφθην τὰ καταχθόνια σχέδιά σας ἐναντίον μου· ἐγνώριζον ὅτι ἔδωκεν εἰς ἄλλον τὴν καρδίαν της πρὶν τὴν ὑποχρεώσητε νὰ μ' ὑπανδρευθῇ. Τὸ ἠξεύρω — τὸ ἠξεύρω».

Ἀνεπήδησεν ἀπὸ τῆς καθέκλας του, τὴν ἐσήκωσεν ὑψηλά, καί μοι εἶπεν νὰ τραβηχθῶ ὀπίσω — διότι ἐγὼ εἶχον τὸν νοῦν μου ὁλονὲν πλησιαίτερόν του νὰ ἔρχωμαι.

Ἐκραύγαζον μᾶλλον ἢ ὡμίλουν· διότι ἠσθανόμην καταιγίδα παθῶν διαθέουσαν τὰς φλέβας μου καὶ τ' ἀρχαῖα πνεύματα ψιθυρίζοντα καὶ παροτρύνοντά με νὰ ἐκβάλω τὴν καρδίαν του.

«Κατηραμένος νὰ εἶσαι,» ἀνεφώνησα ἐγερθεὶς καὶ ῥιφθεὶς κατ' ἐπάνω του· «ἐγὼ τὴν ἐφόνευσα, εἶμαι τρελλός· Θὰ σὲ καταβάλω. Αἷμα, αἷμα! Θὰ τὸ πάρω!»

Ἀπέστρεψα μὲ μίαν κίνησιν τὴν καθέκλαν, τὴν ὁποίαν ἔρριψεν ἐναντίον μου ἐν τῷ τρόμῳ του· μὲ βαρὺν γδοῦπον κατεπέσαμεν ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ δαπέδου.

Ἦτο λαμπρὰ πάλη· διότι ὑψηλὸς καὶ ἰσχυρὸς ἀνὴρ ἠγωνίζετο ὑπὲρ τῆς ζωῆς του· καὶ ἐγώ, τρελλός, μὲ τὴν δύναμιν τρελλοῦ, ἐδίψων νὰ τὸν ἐξοντώσω. Ἐγνώριζον ὅτι ἡ δύναμίς μου ἦτο ἀνωτέρα πάσης ἄλλης καὶ δὲν ἠπατώμην. Ἐγὼ εἶχον πάλιν δίκαιον, καίτοι τρελλός! Αἱ προσπάθειαι ἀπέβαινον μᾶλλον ἀνίσχυροι. Ἔθεσα τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ συνέσφιξα τὸν ἀδρὸν λάρυγγά του διὰ τῶν δύω μου χειρῶν. Ἡ μορφή του ἐγένετο καταπόρφυρος· οἱ ὀφθαλμοί του ἐξήρχοντο

τῶν κογχῶν των, καὶ μὲ γλῶσσαν κρεμαμένην ἐφαίνετο ἐμπαίζων με. Σφιγκτότερον τὸν ἐπίεσα.

Αἴφνης ἠνοίχθη ἡ θύρα καὶ μετὰ βοῆς πλῆθος πολὺ εἰσέβαλον κραυγάζοντες πρὸς ἀλλήλους νὰ δέσουν τὸν τρελλόν.

Καὶ οὕτω τὸ μυστικόν μου ἐγνώσθη· τώρα ὤφειλον ν' ἀγωνισθῶ χάριν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀπαλλαγῆς μου. Ἀνηγέρθην πρὶν ἡ χεὶρ τολμήσῃ νὰ μ' ἐγγίσῃ, ἐρρίφθην κατὰ τῶν ἀντιπάλων μου, ἤνοιξα δρόμον διὰ τοῦ ἰσχυροῦ βραχίονός μου ὡσὰν νὰ ἐκράτουν πέλεκυν ἐν τῇ χειρί μου, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἐνώπιόν μου. Ἔφθασα εἰς τὴν θύραν, ὑπερπήδησα τὸ κιγκλίδωμα τῆς κλίμακος καὶ αὐτοστιγμεὶ εὑρέθην εἰς τὸν δρόμον.

Κατευθεῖαν καὶ ταχύπτερος ἔτρεχον καὶ οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ μ' ἀναχαιτίσῃ. Ἤκουον βήματα κατόπιν μου καὶ ἐδιπλασίασα τὴν ταχύτητά μου. Ὁλονὲν ὁ κρότος των ἀπέβαινεν ἀμυδρότερος ἐν τῇ ἀποστάσει καὶ ἐν τέλει ἐξέπνευσε τελείως· ἀλλ' ἐξηκολούθησα σπεύδων, ὑπεράνω ἑλῶν καὶ ῥυακίων, ὑπεράνω φρακτῶν καὶ τοίχων, μὲ ἀγρίαν κραυγήν, τὴν ὁποίαν ἐπανελάμβανον τὰ περίεργα ὄντα, τὰ ὁποῖα συνηθροίζοντο περὶ ἐμὲ παντοχόθεν, καὶ συνετέλουν εἰς ἐξόγκωσιν τοῦ ἤχου, ὅστις ἀνήρχετο εἰς τὰ ὕψη. Ἐφερόμην ἐπὶ πτερῶν δαιμόνων, ἀφιπταμένων ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, καὶ κατήρχοντο τοὺς φράκτας καὶ τὰς ἀκτάς, καὶ μ' ἔστρεφον τῇδε κακεῖσε μετὰ ταχύτητος ἕως οὗ ὁ νοῦς μου ἐκυματίζετο, ἕως οὗ μ' ἀπέρριψαν μακρὰν μετὰ βιαίου τιναγμοῦ, καὶ κατέπεσα βαρὺς εἰς τὸ χῶμα. Ὅταν ἀφυπνίσθην εὑρέθην ἐδῶ — ἐδῶ εἰς τὸ εὔθυμον τοῦτο κελλίον, ὅπου σπανίως εἰσέρχεται τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ σελήνη λαθραίως ἀναφαίνεται, δι' ἀκτίνων, αἱ ὁποῖαι ἁπλῶς συντελοῦσιν ὅπως ἀναδεικνύωνται μελανότεραι αἱ περὶ ἐμὲ σκιαί, καὶ ἐκείνη ἡ σιωπηλὴ μορφὴ ἐν τῇ συνήθει γωνίᾳ. Ὅταν εἶμαι ἄγρυπνος ἀκούω ἐνίοτε ἀλλοκότους κραυγάς, φωναὶ ἀπὸ ἀπομεμακρυσμένα μέρη τῆς ἀχανοῦς ταύτης κατοικίας. Τί εἶνε ἀγνοῶ· ἀλλὰ δὲν προέρχονται ἀπὸ τῆς ὠχρᾶς ἐκείνης μορφῆς, οὐδὲ σχετίζονται πρὸς αὐτήν. Διότι ἀπὸ τῶν πρώτων σκιῶν τοῦ λυκόφωτος μέχρι τῶν πρώτων ἀνταυγιῶν τῆς πρωΐας μένει πάντοτε ἀκίνητος ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἀκούουσα τὴν μουσικὴν τῆς σιδηρᾶς μου ἁλύσου καὶ θεωμένη τὰ σκιρτήματά μου ἐπὶ τῆς ἀχυρίνης στρωμνῆς μου.

Σημ. (Εἰς τὸ τέλος τοῦ χειρογράφου προστεθειμένη διὰ ξένης χειρός.) Ὁ ἀτυχὴς τοῦ ὁποίου τὰ παραληρήματα ἀναγράφονται ἀνωτέρω εἶνε παράδειγμα θλιβερὸν τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τῆς κακῆς διευθύνσεως τῶν ἐνεργειῶν κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν, καταχρήσεων παρατεταμένων, ἕως οὗ ἐπέρχεται ἀνεπανόρθωτος ζημία. Ἡ ἀπερίσκεπτος ὀργίασις, κραιπάλη καὶ παραλυσία τῶν νεανικῶν του ἡμερῶν ἐπήνεγκον πυρετὸν καὶ παράληρον. Πρῶτον ἀποτέλεσμα τούτων ἦτο ἡ παράδοξος ψύχωσις, στηριζομένη ἐπὶ τῆς γνωστῆς ἰατρικῆς θεωρίας, τῆς ὑπό τινων διαφιλονεικουμένης ἀντιθέτως πρὸς ἄλλους, ὅτι κληρονομικὴ φρενοβλάβεια ὑφίστατο ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του. Ἐκ τούτου ἐπῆλθε σταθερὰ μελαγχολία, ἥτις μετεβλήθη εἰς ὑπνώττουσαν φρενοβλάβειαν, καὶ αὕτη ἐν τέλει εἰς ἄγριον παράληρον. Πιθανώτατα ὅλα τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα περιγράφει, καίτοι διαστρέφονται ὑπὸ νοσηρᾶς φαντασίας, πράγματι συνέβησαν. Τὸ μόνον ἄξιον ἀπορίας εἶνε δι' ὅσους ἐγνώριζον τὰ ἐλαττώματα τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ σταδίου του πῶς τὰ πάθη, τῶν ὁποίων ἡ λογικὴ δὲν ἐκυριάρχει, δὲν τὸν ὡδήγησαν εἰς τὴν διάπραξιν φοβερωτέρων ἀκόμη πράξεων.

Ἐκ τῶν Pickwick Papers τοῦ CHARLES DICKENS.

Μετάφρασις Ι. Α. Ζ.

ΟΙ ΑΠΟΚΛΗΡΟΙ

Ὅταν ἐσήμανεν ὁ κώδων τοῦ Ζωγραφείου εἰς τὰς τέσσαρας καὶ οἱ μαθηταὶ ἀκάθεκτοι ἐξώρμησαν ἀπὸ τὰς τάξεις των καὶ κατήρχοντο τὴν μαρμαρίνην κλίμακα ὡς χείμαρρος ποῦ μὲν στρυφογυρίζων, ποῦ παίζων, ποῦ δὲ ὁρμητικὸς καὶ μανιώδης, παρασύρων πᾶν τὸ προστυχόν, ὁ μικρὸς Κίμων τῆς Α' Γ'υμνασίου δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ συγκρατηθῇ, ἀφέθη εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ χειμάρρου καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ εὑρέθη εἰς τὸν δρόμον. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν συνῆλθε: ἔβαλε τὰ ὀλίγα βιβλία του ὑπὸ τὴν ἀριστερὰν μασχάλην, κατέβασε τὸ κασκέτο του ἕως τὰ φρύδια του, ἔχωσε τὰς χεῖρας του εἰς τὰ θυλάκια τοῦ πανταλονιοῦ του καὶ ἐπροχώρει μηχανικῶς, ἀδιάφορος πρὸς πάντα καὶ πρὸς τὴν δίνην καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν ἐξερχομένων τῆς σχολῆς μαθητῶν. Οἱ ὀφθαλμοί του οἵτινες ἔνευον ἐτασικῶς χαμαί, ἦσαν βυθισμένοι εἰς τὰ ἔγκατα τὶς οἶδε ποίου πελάγους σκέψεων. Οὔτε κἂν ἐπρόσεξεν οὐδ' ἀπήντησεν ὅτε δύο τρεῖς συμμαθηταί του κατοικοῦντες εἰς τὰ προάστεια, ἐνῷ ἔτρεχαν διὰ νὰ προφθάσουν τὰ ἀτμόπλοια, τὸν ἐκατέβασαν εἰς τὴν ράχιν δύο τρεῖς γροθιὲς χάριν φιλίας. Ὁ Κίμων δὲν ἐπρόσεξε τίποτε. Μηχανικῶς βαδίζων, κατῆλθε ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας εἰς τὰ χιώτικα καὶ ἀφοῦ ἐτρά-

βηξε τὸ σχοινὶ τῆς θύρας μιᾶς πενιχρᾶς οἰκίας, εἰσῆλθε. Κανεὶς μέσα εἰς τὸ ἔρημον σπίτι... Ὁ Κίμων ἐμβῆκεν εἰς δωμάτιον ὅπου ἐβασίλευε ἡ πτωχεία καὶ ἡ ἐγκατάλειψις. Εἰς τὸ παράθυρον πλείστας ὑάλους τὰς ἀντικαθίστων κολλημένα χαρτιά, ποῦ δὲ καὶ προσκεφάλαια χωμένα μέσα εἰς τὰς χαινούσας ὀπάς. Ἀσκούπιστα καὶ τὰ πάντα ἐρριμένα κατὰ γῆς ἐν μεγίστῃ ἀκαταστασίᾳ. Ἡ ζοφερὰ αὕτη εἰκὼν ἐπηύξησε τὴν μελαγχολίαν τοῦ Κίμωνος καὶ ἡ δεινῶς συγκλονίζουσα ἀπό τινος τὴν παιδικὴν ψυχήν του θύελλα ἐξέσπασεν ἐπὶ τέλους ὁρμητικὴ ἀκατάσχετος. Ὁ Κίμων ἀφοῦ ἔρριψε τὰ βιβλία του ἐπάνω εἰς ἕνα σκωληκόβρωτον τραπέζι ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε μία εὐτελὴς ἀπὸ κυανῆν ὕαλον μικρὰ λάμπα μὲ τὸ γιαλὶ κατάμαυρον ἀπὸ καπνὸ κατέπεσε βαρὺς ἐπὶ τοῦ μινδερίου καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ, νὰ κλαίῃ μετὰ λυγμῶν ἔχων χωμένον τὸ πρόσωπόν του ἐπάνω εἰς τὸ μινδέρι.

Ἰδοὺ τί συνέβαινε: Τὴν τελευταίαν ὥραν εἰς τὸ σχολεῖον ὁ Κίμων εἶχε κληρωθῇ εἰς τὸ μάθημα, μόλις ὅμως ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἔδραν, ὁ καθηγητὴς ἤρχισε νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ σφοδρότητα διὰ τὴν ρυπαρὰν καὶ ἀτημέλητον περιβολήν του. Ἠσθάνθη τότε τὸ ἔδαφος νὰ διαφεύγῃ ὑπὸ τοὺς πόδας του μόλις ἔσχε τὴν δύναμιν νὰ πλησιάσῃ περισσότερον πρὸς τὴν ἔδραν καὶ νὰ εἴπῃ μὲ φωνὴν σβυνομένην.

— Κύριε ἡ μητέρα μου ἀπὸ 15 ἡμερῶν εἶναι ἄρρωστη εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ φροντίσῃ.

Ὁ καθηγητὴς ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ θλῖψις βαθεῖα ἐζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς μία μελαγχολία ἀγρία κατεσπάραξε τὴν καρδίαν τοῦ Κίμωνος καὶ τὸ ταλαίπωρον παιδίον κλαίει ἀκόμη ἐρριμένον ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸ παλαιὸν μεντέρι καὶ κλαίει πικρῶς.

Καὶ ἐνῷ ἦτο ἐκεῖ βυθισμένος εἰς τὰς πενθίμους σκέψεις του καὶ λουσμένος μέσα εἰς τὰ δάκρυά του ἤκουσεν αἴφνης νὰ τὸν φωνάζουν.—Κίμων! Κίμων! Κιμωνάκι μου! μέσα εἶσαι;—

Ἦτο ἡ μητέρα του... Μητερίτσα μου! ἀνέκραξεν ὁ Κίμων καὶ μὲ ἓν πήδημα ὥρμησεν εἰς τὴν ἐξώθηραν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της.

Ἡ μητέρα τοῦ Κίμωνος ἦτο γυνὴ μεσῆλιξ περίπου, πολὺ πενιχρὰ πλὴν καθαρὰ ἐνδεδυμένη, ἡ ὅλη δὲ ὄψις της καταφανῆ ἔφερε τὰ τεκμήρια τῆς νόσου, ἥτις ἐπὶ τόσον καιρὸν τὴν εἶχε ρίψῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

— Τί ἔχεις παιδάκι μου καὶ ἔκλαιες ἔτσι πικρά, εἶπε, καταφιλοῦσα τὸ τέκνον της. Καὶ ἐκεῖνος ἔχων βυθισμένην τὴν κεφαλήν του μέσα εἰς τὴν μητρικὴν ἀγκάλην τὰ διηγήθη ὅλα. Πῶς τὸν ἔδιωξεν ὁ θεῖος του τὴν ἰδίαν ἡμέραν ποῦ μετέβη νὰ τοῦ ζητήσῃ ἄσυλον παρ' αὐτῷ ὅταν ἀνεχώρησεν ἡ μήτηρ του διὰ τὸ νοσοκομεῖον, πῶς ἡ «Ἐλπὶς» τοῦ Ζωγραφείου τῷ ἔδιδε τὴν μεσημβρίαν τὸ γεῦμα του δωρεὰν ἀλλὰ πολλάκις τοῦ συνέβαινε νὰ κοιμᾶται τὸ βράδυ νηστικὸς καὶ τέλος τὴν τελευταίαν σκηνὴν τοῦ σχολείου, ἡ ὁποία ἔθεσε πλέον τὸ κορύφωμα εἰς τὴν δυστυχίαν του.

Ἀπὸ τὰ στήθη τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς στεναγμοὶ ἐξέφευγον κατὰ διαλείμματα. —

Ὦ ἡ μαγικὴ ἡ θεσπεσία δύναμις τῆς γυναικός! Ἡ εὐεργετικὴ χεὶρ τῆς ποτνίας ἑστιάδος καταδαμάζει τὰς ἀγριωτέρας ψυχικὰς θυέλλας, ἐπουλώνει τὰς χαινούσας πληγάς, καὶ ὅπου ἐπιφοιτήσῃ θάλλουν τὰ ρόδα τῆς εὐκοσμίας καὶ τῆς ἱλαρότητος.

Ἐντὸς ὀλίγου ὁ Κίμων ἐγέλα πλήρης ἀγαλλιάσεως καὶ τὸ δωμάτιον παρ' ὅλην τὴν πτωχείαν του δὲν εἶχε πλέον τὴν ἀγρίαν ἐκείνην τῆς ἐκγαταλείψεως μορφήν, ἐγέλα καὶ αὐτό.

Ὅτε δὲ τὴν νύκτα τὸ παιδίον ἐκοιμᾶτο, σέρνουσα τὰ ἀρρωστημένα μέλη της καὶ στραγγίζουσα καὶ τὴν τελευταίαν ἰκμάδα τῆς ζωῆς ποῦ τῆς ἀφῆκε ἡ μακρὰ νόσος ἡ μητέρα ἔπλυνε τὰ ροῦχα του, τὰ ἐσιδέρωσεν ἐπιμελῶς καὶ ὅταν ὁ Κίμων ἐξύπνησε τὸ πρωΐ, τὰ εὗρεν ὡραῖα καὶ διπλωμένα ἐπάνω εἰς

μίαν καθέκλαν παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του. Τὸ ἑσπέρας ὅμως ὅταν ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἡ μητέρα του ἔκειτο πυρέσσουσα ἐπὶ τῆς κλίνης της.

*

Ὁ Κίμων δὲν εἶναι πλέον μαθητής, πηγαίνει σὲ δουλειά. Ἡ «Ἐλπὶς» δὲν εἶχεν ἀκόμη τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει σήμερον καὶ ὁ φιλότιμος καὶ ἐπιμελὴς μαθητής, ὅπως ἐσημείωνε τὸ διπλωμένον φύλλον τοῦ ἐλέγχου του εἰς τὸν κατάλογον τῆς τάξεως — ἐτράπη εἰς ἔργον.

Ποῖος νὰ ἤξευρεν ὅτι αἱ δύο τρεῖς ξηραὶ αὐταὶ λέξεις ἐνέκλειον ὁλόκληρον τραγωδίαν. Ἡ μητέρα του ξανακύλησε τὴν νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπλυνε τὰ ἐνδυματά του καὶ ὁ ἰατρὸς εἷς ἀγαθὸς ἀσκληπιάδης φιλάνθρωπος καὶ εὐγενής, ἀφοῦ ἐπεριποιήθη τὴν ἀσθενῆ μὲ πολλὴν ἀφοσίωσιν, συνεβούλευσε τὸν Κίμωνα νὰ ζητήσῃ ἐργασίαν διότι ἡ μητέρα του δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ ἐργάζηται ὅπως ἄλλοτε.

Ἔπρεπε νὰ λατρεύῃ τὴν μητερίτσα του ὁ Κίμων διὰ νὰ δεχθῇ ἀγογγύστως τὴν μεγίστην αὐτὴν θυσίαν διότι ἐπίσης ἐλάτρευε τὴν παιδείαν καὶ τὸ σχολεῖον.

Τώρα ἐργάζεται ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας εἰς ἓν σιδηρουργεῖον καὶ πληγώνει τὰ ἁπαλὰ χεράκια του μὲ τὴν βαρειὰ καὶ σκληρύνῃ τὴν ψυχήν του ὑπὸ τοὺς κτύπους τῶν ὕβρεων καὶ τῶν βωμολοχιῶν τῶν μεγαλειτέρων ἐργατῶν. Μίαν ἡμέραν ὁ προϊστάμενός του τὸν ἔστειλε σὲ μέρος. Ἦτο ἡ ὥρα 10 π. μ. ἡ ὥρα τοῦ μεγάλου διαλείμματος τοῦ Ζωγραφείου καὶ ἀμέσως ἐσκέφθη νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν ὀπίσθιον δρόμον τῆς Σχολῆς.

Τὸ παιδία ἦσαν ὅλα εἰς τὸν κῆπον. Τί θόρυβος! πανδαιμόνιον. Ἀλλὰ πόσον ἀσπασίως ἤχησεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Κίμωνος ὁ ἐκκωφωτικὸς ἐκεῖνος θόρυβος! Ἡ καρδία του ἤρχισε νὰ πάλλῃ ζωηρὰ καὶ τοποθετηθεὶς παρὰ τὴν θύραν τῆς σερβικῆς σχολῆς ἐθεᾶτο τοὺς παίζοντας συμμαθητάς του. Μέσα

εἰς τὸ χάος τῶν φωνῶν διεκρίνοντο ποῦ καὶ ποῦ διαπεραστικαὶ τινὲς κραυγαί. *Τὸ κεφάλι στὸ φοῦρνο! Μπουτσουκτσουλίκια! Θὰ τὸ πῶ τὸν κ. Μπεράτη!* Καὶ ὁ Κίμων τὰ ἤκουεν ὅλα — καὶ ἦτο ἕτοιμος νὰ πετάξῃ ἐκεῖ μὲ τὰ παιδιά καὶ νὰ λάβῃ μέρος καὶ αὐτὸς εἰς τὰ θεότρελλα ἐκεῖνα παιχνίδια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸν ἀπέσπασε τόσον ἀσπλάγχνως ἡ σκληρά του Μοῖρα. Ὁ Κώδων ἐσήμανε καὶ τὰ παιδία ἀπεσύρθησαν εἰς τὰς τάξεις των. Διατί νὰ μὴ εὑρίσκεται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὰς φιλοστόργους ἐκείνας τῆς προσφιλεστάτης του Σχολῆς πτέρυγας καὶ νὰ ἀνοίγεται ἡ ψυχή του ὡς κάλυξ ἐαρινοῦ ῥόδου ὑπὸ τὴν γλυκεῖαν τῆς παιδείας θαλπωρήν;

Αἴφνης ἐνῷ ἡτοιμάζετο νὰ φύγῃ παρατηρεῖ ὅτι περνᾷ ὁ Καθηγητὴς ὅστις τῷ εἶχε κάμῃ τὴν παρατήρησιν. Ὁ Κίμων περιεμαζεύθηκε καὶ ἔστρεψε τὸ πρόσωπον διὰ νὰ μείνῃ ἀπαρατήρητος· ἀλλ' ἐκεῖνος τὸν ἀντελήφθη καὶ τὸν ἐπλησίασε.

— *Τί ἔγινες Κίμων; χάθηκες ἀπὸ τὴν μέση.*

— *Κύριε, πηγαίνω σὲ δουλειά,* εἶπε τὸ παιδίον καὶ ἀνελίθη εἰς δάκρυα.

— *Γιατὶ Κλαῖς, παιδί μου, μήπως ἡ δουλειὰ εἶναι πρᾶγμα ἀξιοκαταφρόνητον. Ἔχεις δίκαιον νὰ λυπῆσαι ἦσο ἄριστος μαθητής· ἀλλ' ἡ ἐργασία δὲν εἶναι μόνον προσευχὴ ὅπως λέγει κάποιος γάλλος ἀλλὰ καὶ σχολεῖον, μέγα σχολεῖον μάλιστα. Ἐσὺ ποῦ ἀνεδεικνύεσο εἰς τὸ σχολεῖον πρόσεξε νὰ ἀναδειχθῇς καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν σου καὶ θὰ γίνῃς ἂν θέλῃς μεγάλος ἄνθρωπος.*

Τέλος ἀφοῦ τὸν εἶπε καὶ ἄλλα πολλὰ ὁ Καθηγητὴς τῷ ὑπέδειξε καὶ τὰς νυκτερινὰς σχολάς, αἱ ὁποῖαι τόσον ἀποτελεσματικῶς ἀπό τινος λειτουργοῦν. Οἱ λόγοι του ὡς βάλσαμον ἐπεχύθησαν εἰς τὴν πληγωμένην τὴν αἱμάσσουσαν τοῦ Κίμωνος ψυχήν. Ἔτρεξεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του καὶ εἰργάσθη μὲ τόσον ζῆλον, μὲ τόσην ἐπιμέλειαν ὥστε τὸ ἑσπέρας τὸν ἐπλησίασεν ὁ προϊστάμενός του καὶ τῷ εἶπε: *Κίμων βλέπω ὅτι ἀρχίζῃς νὰ*

συνειθίζῃς μὲ τὴν δουλειά· ἐντὸς ὀλίγου θὰ γίνῃς ἕνας καλὸς καλὸς τεχνίτης. Εὖγε! παιδί μου.

Τὸ ἑσπέρας ὁ Κίμων ἔβγαλε τὰ βιβλία του, τὰ ὁποῖα εἶχε πεταγμένα εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸ παλαιὸν τραπέζι ἀναλογιζόμενος τὴν ἐργασίαν του καὶ τὴν νυκτερινὴν Σχολὴν ἐφυλλομέτρει τὰ βιβλιαράκια του καὶ ἔπλαττε ὄνειρα χρυσᾶ διὰ τὸ μέλλον καὶ διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς μητερίτσας του· ἀλλ' ὁ γυιβόρος κάματος, ὁλοκλήρου ἡμέρας τὸν ἐδάμασεν ἐπὶ τέλους καὶ ἐκεῖ παρὰ τὴν εὐτελῆ λυχνίαν τὴν ἐκ κυανῆς ὑάλου, ἐπάνω εἰς τὸ ἀνοικτὸν βιβλίον κατέπεσε βαρεῖα ἡ κεφαλὴ τοῦ παιδίου ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προσώπου του διεζωγραφίζετο γλυκύτατον μειδίαμα, ὡς ὑπέρτατος χαιρετισμὸς πρὸς τὸ τρυφερὸν ὄνειρον τὸ ὁποῖον ἐφώτιζε καὶ ἐφαίδρυνε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν ταλαιπωρημένην ὕπαρξίν του.

ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. Φ.
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Εἰς ἕνα ἐπαίτην δίδει κάποιος ἕνα γρόσι 'ς τὸν δρόμον. — Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, κύριε. Θὰ κάμω ὅ,τι 'μπορῶ γιὰ σᾶς.

— Καὶ τί 'μπορεῖς νὰ κάμῃς ἐσὺ γιὰ μένα;

— Θὰ σᾶς συστήσω 'ς τοὺς φίλους μου.

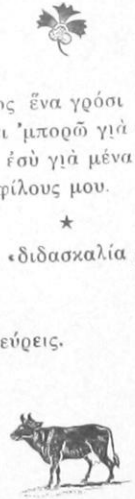
★

— Παπάκη, τί εἶνε αὐτὴ ἡ «διδασκαλία μαθημάτων διὰ προβολῆς φωτεινῶν εἰκόνων»;

— Σοῦ τὸ εἶπα ἄλλοτε.

— Ναί, μοῦ εἶπες ὅτι δὲν 'ξεύρεις.

— Αἴ! λοιπὸν αὐτὸ εἶνε.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ

«Ἀγαπητέ μου θεῖε, ἔγραφεν ὁ λοχαγὸς Ἐρρῖκος Πράτ, δὲν μοῦ ἀναφέρετε πλέον περὶ γάμου. Παρητήθητε τέλος τῆς μανίας τοῦ νὰ μὲ νυμφεύσετε; Παραδέχεσθε ὅτι ἐχάσατε τὸ στοίχημά σας; Τότε, ἑτοιμάσατε τὸ βαλάντιόν σας. Ἔλαβα δίμηνον ἄδειαν καὶ ἔρχομαι παρ' ὑμῖν προσεχῶς.»

«Ἀγαπητέ μοι ἀνεψιέ, ἀπήντησεν ὁ ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, νομίζω ὅτι μὲ περιπαίζεις καὶ δὲν ἔχεις ἴσως ἄδικον. Ἀλλ' ἂν δὲν ἠδυνήθην μέχρι τοῦδε νὰ σὲ νυμφεύσω μὲ καμμίαν ἀπὸ τὰς προστατευομένας μου, δὲν ἀπελπίζομαι ἀκόμη. Τὸ μικρὸν γυναικεῖον τάγμα μου δὲν ἐξηντλήθη ἀκόμη καθ' ὁλοκληρίαν. Ἔχω ἴσα ἴσια μίαν νεοσύλλεκτον, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω ἀνατεθειμένας τὰς ἐλπίδας μου. Ἐλθέ, καὶ ἂν καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν καταβάλω τὴν ἀντίστασίν σου, θὰ ὁμολογήσω ὅτι μ' ἐνίκησες.»

Παρῆλθον ὀκτὼ ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἀνταλλαγῆς τῆς ἐπιστολογραφίας ταύτης.

Ὁ Κ. Πράτ, συνταγματάρχης ἐν ἀποστρατείᾳ, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ δεκαοκταετοῦς περικαλλεστάτης νέας. Τὸ γεῦμα εἶχε σχεδὸν τελειώσῃ ὅτε ἠκούσθη θόρυβος εἰς τὸν ἀνθώλαμον, ἀκολούθως ἠνοίχθη ἀποτόμως ἡ θύρα καὶ νέος ἀξιωματικὸς ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Κ. Πράτ.

— Καλημέρα, ἀγαπητέ μου θεῖε.

Ἀλλ' ὁ λοχαγὸς παρατηρήσας τὴν νέαν ἐγένετο σοβαρώτερος.

— Καλά, ἐσκέφθη, ἂς ἴδωμεν ἂν θὰ κατορθώσῃ τίποτε καὶ μὲ αὐτὴν τὴν νεοσύλλεκτόν μου.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ θεῖος, ἐλησμόνησα νὰ σὲ συστήσω πρὸς τὴν δεσποινίδα Δουβρέλ. Δεσποινίς, εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν νέαν, σᾶς συνιστῶ τὸν ἀνεψιόν μου.

Οἱ δύο νέοι ἐχαιρέτισαν σοβαρῶς ἀλλήλους.

— Δεσποινίς, εἶπεν ὁ ἀξιωματικός, ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τὸν κύριον πατέρα σας· ἦτο τίμιος καὶ ἀνδρεῖς στρατιωτικός.

— Τὸν ἔχασα πρὸ ἑνὸς ἔτους, ἀπήντησεν ἡ νέα, εὗρον δὲ πάσας τὰς παρηγορίας, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ πραΰνουν τοιαύτην συμφορὰν ὅταν δὲν ἔχει τις μητέρα, παρὰ τῷ κυρίῳ θείῳ σας. Ἐδῶ ἐπανεῦρον ἑστίαν, ἄλλον πατέρα καὶ στοργήν, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἦμαι αἰωνίως εὐγνώμων.

Ὅταν ἡ νέα ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν της ὁ Ἐρρῖκος εἶπε μειδιῶν.

— Θεῖε, ἡ νεοσύλλεκτός σας εἶναι πολὺ ὡραία, ἀλλὰ σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι καὶ μὲ αὐτὴν τίποτε δὲν θὰ κατορθώσετε καθὼς καὶ μὲ τὰς ἄλλας. Θέλω ν' ἀποθάνω ἄγαμος.

— Ἀπατᾶσαι, φίλε μου, ἀπήντησεν ὁ θεῖος. Ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἦτο ἡ νεοσύλλεκτος περὶ τῆς ὁποίας σοῦ ἀνέφερα. Ἐκείνην θὰ τὴν ἰδῇς αὔριον. Σὲ παρακαλῶ νὰ φέρεσαι πρὸς τὴν Μαγδαληνὴν μετὰ σεβασμοῦ διότι μετὰ ἕνα μῆνα θὰ γείνῃ θεία σου.

Ὁ λοχαγὸς πρὸς στιγμὴν ἐξεπλάγη, εἶτα ἐκάγχασεν.

— Ἀστειεύεσθε, θεῖέ μου, ἔκραξε τέλος, αὐτὸ τὸ παιδὶ θεία μου!

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ συνταγματάρχης, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ φέρεσαι πρός με μετὰ μεγαλειτέρου σεβασμοῦ.

— Ἀλλά, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος, αὐτὴ εἶναι μόλις δεκαεπταέτις καὶ σεῖς εἶσθε πενῆντα δύο ἐτῶν· ὑπάρχει μεταξύ σας διαφορὰ τριακοντατεσσάρων ἐτῶν.

— Ξηρὰ ἀριθμητική, ἀπήντησεν ὁ θεῖος· ἀληθὲς ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ εἶναι δεκαοκτὼ ἐτῶν, ἀλλ' ἀνετράφη εἰς τὸ σχολεῖον τῆς δυστυχίας, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σχολεῖον ἀναπτύσσεταί τις ταχέως. Ἔχει χαρακτῆρα γυναικὸς τριακοντούτιδος, ἐγὼ δὲ ὁμοιάζω ἄνθρωπον τεσσαράκοντα ἐτῶν. Ὥστε, κύριε ἀνεψιέ μου, ὑπάρχει μεταξύ μας διαφορὰ μόνον δέκα ἐτῶν. Ἔπειτα, τοῦτο δὲν ἀφορᾷ σέ· πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ, κάμε δὲ καὶ σὺ τὸ ἴδιον. Αὔριον θὰ ἴδωμεν τὴν οἰκογένειαν Πισών, μετὰ τῆς ὁποίας ἐσχετίσθην τελευταίως. Οἱ Πισὼν ἔχουν ὡραιοτάτην θυγατέρα, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δώσουν προῖκα πλουσιωτάτην. Ἐπωφελήθητι αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν καὶ μὴ διατρέξῃς τὸν κίνδυνον, καθὼς ἐγώ, ν' ἀγαπήσῃς νέαν δεκαοκταετῆ ὅταν γείνῃς πενῆντα δύο ἐτῶν. Καλὴν νύκτα.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἦτο ὡραιοτάτη. Ἡ φυσικὴ χάρις καὶ ἡ γλυκεῖα μελαγχολία αὐτῆς παρεῖχον εἰς τὴν φυσιογνωμίαν της ἀνέκφραστον θέλγητρον, ἕνεκα δὲ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς μορφώσεως αὐτῆς καθίστατο ἀξιαγάπητος. Μεταξὺ τῶν δύο νέων ἐγεννήθη ταχέως συμπάθεια.

Τὴν ἑσπέραν ὁ λοχαγὸς ἐπαρουσιάσθη πρὸς τοὺς Πισών, γείτονας τοῦ συνταγματάρχου.

Ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ δεσποινὶς Κλαίρη Πισὼν ἦσαν φίλαι. Τὰς ἑσπέρας ὁ συνταγματάρχης καὶ ὁ πατὴρ Πισὼν συνεχῶς ἔκαμνον πικέτο ἐνῶ αἱ δύο νέαι συνδιελέγοντο καὶ ἔπαιζον μουσικήν.

Τὴν ἑσπέραν οὐδὲν λόγου ἄξιον συνέβη, ἀλλ' ὁ συνταγματάρχης μετὰ δυσκολίας συνεκράτει τὴν ἀνυπομονησίαν του.

— Λοιπόν, πῶς εὑρίσκεις τὴν νέαν νεοσύλλεκτόν μου; ἠρώτησε τὸν ἀνεψιόν του ὅταν ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἔμειναν μόνοι.

— Ὡραιοτάτην, ἀπήντησεν ὁ Ἐρρῖκος.

— Ὡραιοτάτην! καὶ ὅμως οὐδὲ κἂν τὴν παρετήρησες, ἀνέκραξεν ὁ συνταγματάρχης. Πῶς! ὑπάρχουν εἰς τὴν αἴθουσαν

δύο νέαι, καὶ σύ, ἀντ ἰνὰ χαριεντίζεσαι μετ' αὐτῶν, χαρτοπαικτεῖς μὲ τρεῖς γέροντας, ἤτοι μὲ ἐμὲ καὶ τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Πισών! Καὶ ὅταν ἡ δεσποινὶς Πισὼν σοῦ προσφέρῃ τὸ τέϊον τὴν εὐχαριστεῖς προσκλίνων τόσον ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ χώσῃς τὴν μύτην σου εἰς τὸ κύπελλον χωρὶς κἂν νὰ ὑψώσῃς ἐπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς!

— Ἀλλά, φίλτατε θεῖέ μου, μὴ θυμώνετε. Σᾶς ἀφιέρωσα τὰς ὀκτὼ πρώτας ἡμέρας τῆς ἀδείας μου, ἀφήσατέ με νὰ τὰς διέλθω ἡσύχως πλησίον σας.

— Διόλου, ἀπήντησεν ὁ συνταγματάρχης· καὶ τὸ στοίχημά μου; Ἄλλως, αὐτὴ ἡ πρώτη συνέντευξις οὐδὲν ἀπολύτως σημαίνει. Ἐννοῶ νὰ λαμβάνῃς τὸν κόπον νὰ παρατηρῇς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους σοῦ συνιστῶ. Θὰ μείνῃς ἓδῶ ὀκτὼ ἡμέρας, θὰ ἰδῇς τὴν δεσποινίδα Πισὼν ὀκτὼ φοράς, θὰ τὴν παρατηρῇς καὶ θὰ τῆς ὁμιλῇς. Ἂν μετὰ τοῦτο δὲν αἰσθανθῇς τίποτε, θὰ σοῦ πληρώσω τὰ χίλια φράγκα καὶ θὰ δυνηθῇς νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν διάβολον νὰ ἐξακολουθήσῃς τὴν κωμικὴν ζωήν σου.

Ὁ Ἐρρῖκος ἔβλεπε καθ' ἑκάστην τὴν δεσποινίδα Πισών, τὴν παρετήρει, τῇ ὡμίλει, καὶ προσηνέχθη μάλιστα πρὸς αὐτὴν μετὰ μεγίστης φιλοφροσύνης.

— Τοῦτο εὐχαριστεῖ τὸν θεόν μου, ἐσκέπτετο ἐνδυόμενος τὴν τετάρτην πρωΐαν τῆς ἀφίξεώς του. Θὰ ἦνε πάντοτε καιρός, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μου νὰ τοῦ εἰπῶ ὁριστικῶς ὅτι τίποτε δὲν αἰσθάνομαι.

Καὶ ἔτυπτε τὸ στῆθός του διὰ ν' ἀποδείξῃ πρὸς ἑαυτὸν ὅτι καὶ ἡ καρδία του δὲν ἦτο ἀσθενής. Ἀλλὰ παρετήρησεν εἰς τὸν κῆπον τὴν Μαγδαληνήν, ποιοῦσαν τὴν εἰς τὰ ἄνθη της πρωϊνὴν αὐτῆς ἐπίσκεψιν.

Ἐφάνη ταραχθεῖσα κατὰ τὴν προσέγγισίν του, ἐρυθριῶσα δ' ἀπήντησεν εἰς τὸν χαιρετισμόν του.

— Ἀλλὰ τί ἐκάμνατε χθές; ἠρώτησεν ὁ νέος· μόλις ἐφάνητε.

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχω πολλὰς ἀσχολίας ἀπήντησεν ἐκείνη μὲ γλυκὺ μειδίαμα, ἀσχολοῦμαι εἰς μεγάλας προετοιμασίας.

— Εἶνε λοιπὸν ἀληθὲς ὅτι θὰ γίνετε θεία μου;

— Ναί, ἀπήντησεν ἐκείνη, καὶ τὸ μειδίαμά της ἐξηφανίσθη ἀποτόμως. Ἀλλὰ μὲ ποῖον τρόπον μοῦ τὸ λέγετε! Μήπως τοῦτο σᾶς δυσαρεστεῖ;

— Αὐτὸς ὁ γάμος, εἶπεν ὁ λοχαγός, θ' αὐξήσῃ περισσότερον τοὺς δεσμοὺς τῆς στοργῆς, ἡ ὁποία ἤδη μὲ συνδέει μεθ' ὑμῶν. Σᾶς βεβαιῶ, δεσποινίς, ὅτι ἀπητεῖτο νέα ὡς σεῖς διὰ νὰ μεταβάλῃ ὁ θεῖός μου τὰς πεποιθήσεις του... Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σᾶς καταστήσῃ εὐτυχῆ, ὡς εἶσθε ἀξία... δὲν εἶνε πλέον νέος ἀλλὰ...

Ὁ Ἐρρῖκος ἐδυσκολεύετο νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ἀλλ' ἡ Μαγδαληνὴ ἦλθε πρὸς βοήθειάν του.

— Ἀλλ' εἶνε τόσον καλός, εἶπεν. Ὁ πατήρ μου δὲν εἶχεν οἰκογένειαν, ἡ δὲ μήτηρ μου ἀπὸ τοῦ γάμου της οὐδέποτε ἐπανεῖδε τὴν ἰδικήν της. Ὀρφανή, σχεδὸν πτωχή, θὰ ἤμην μόνη εἰς τὸν κόσμον. Ὁ Κ. Πρὰτ ἦλθε πρὸς βοήθειάν μου, μὲ ἐπαρηγόρησε, καὶ μοῦ κατέστησε τὴν ζωὴν ὀλιγώτερον βαρεῖαν. Μοῦ ἀπέδειξε στοργὴν τόσον γλυκεῖαν, τόσον τρυφεράν, ὥστε δὲν θ' ἀρκέσῃ ἡ ἀφοσίωσις ὅλης τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ τὸν ἀνταμείψω.

— Φιλτάτη καὶ καλὴ Μαγδαληνή! ἐμψιθύρισεν ὁ νέος.

— Τὶ διηγεῖσαι εἰς τὴν μελλόνυμφόν μου; ἀνέκραξεν ὁ συνταγματάρχης πλησιάζων τοὺς δύο νέους.

— Μήπως μὲ ζηλεύετε θεῖέ μου;

— Σέ, ἀνέκραξεν ὁ Κ. Πράτ. Διόλου! Ἄλλως, εἶμαι βέβαιος διὰ τὴν καρδίαν τῆς Μαγδαληνῆς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδικήν σου... μήπως σὺ ἔχεις καρδίαν;

Τὴν ὀγδόην ἡμέραν εἰς τὸ γεῦμα ὁ συνταγματάρχης εἶπε πρὸς τὸν ἀνεψιόν του.

— Φίλτατέ μοι Ἐρρῖκε, ἐπειδὴ ἀναχωρεῖς αὔριον, τὸ ἑ-

σπέρας θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ δεῖπνον τοὺς Πισών.

— Ἀναχωρῶ! ἐψέλλισεν ὁ λοχαγός, ἀλλὰ δὲν ἀναχωρῶ ἀκόμη.

— Ἄ! ἐνόμιζα, ἀπήντησεν ὁ Κ. Πράτ, ὅτι μοῦ εἶχες κάμῃ λόγον περὶ ὀκτὼ ἡμερῶν. Αὐτὴ ἡ εἴδησις θὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς Πισών.

— Ὦ! πρὸς Θεοῦ, θεῖέ μου, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος μὴ δυνηθεὶς νὰ καταστείλῃ αἴσθημα δυσαρεσκείας.

Διαρκούσης τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ὁ Ἐρρῖκος εἶδεν ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Μαγδαληνῆς ἐξήστραψαν.

— Θὰ ἦτο κακόν, ἐσκέφθη, νὰ μείνω ἐδῶ περισσότερον καιρόν. Ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσω ἅμα εἶδον ἀναφαινόμενον τὸν κίνδυνον. Ἀλλὰ μήπως τὸ ἐγνώριζα;

Καὶ ἀποτόμως ἀνήγγειλεν ὅτι θ' ἀναχωρήσῃ.

— Δὲν μοῦ ἀναθέτεις καμμίαν ἐντολὴν διὰ τοὺς Πισών; ἠρώτησεν ὁ θεῖος.

— Ὄχι, ἀπήντησε ξηρῶς ὁ Ἐρρῖκος.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἠσχολεῖτο εἰς τὸν κῆπον ὅτε εἶδε τὸν Ἐρρῖκον προχωροῦντα πρὸς αὐτήν.

— Δεσποινίς, εἶπεν ὁ νέος, ἀναχωρῶ.

Τὸ πρόσωπον τῆς νέας ἐκάλυψε θανάτου ὠχρότης, ἠσθάνθη ὅτι ἐλιποθύμει, καὶ ἐκάθησεν ἡσύχως ἐπὶ ἑνὸς καθίσματος, εὑρισκομένου ἐκεῖ πλησίον ὑπὸ μίαν σκιάδα. Ὁ Ἐρρῖκος ἐκάθησε πλησίον της.

— Καὶ πότε ἀναχωρεῖτε; ἠρώτησεν ἀσθενῶς ἡ Μαγδαληνή.

— Ἀμέσως, ἦλθον νὰ σᾶς ἀποχαιρετίσω, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος τείνων τὴν χεῖρά του ἐντὸς τῆς ὁποίας ἠσθάνθη τρέμουσαν τὴν τῆς νέας.

— Τότε ὑγιαίνετε, κύριε.

— Χαίρετε, δεσποινίς.

Εἶχον ἐγερθῆ. Ἡ Μαγδαληνὴ ἐκλονήθη ὁ δ' Ἐρρῖκος ἐ-

κράτησεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ εὐλύγιστον σῶμα τῆς νέας ἧς ἡ κεφαλὴ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

— Μαγδαληνή, Μαγδαληνή! ἀνέκραξε.

— Τί σημαίνει τοῦτο; ἠρώτησε τραχεῖα φωνὴ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς σκιάδος.

Ὁ συνταγματάρχης εὑρίσκετο ἐνώπιόν του μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους, μὲ ἦθος αὐστηρόν.

— Θεῖέ μου, ἀπήντησεν ὁ Ἔρρῖκος διὰ σοβαρᾶς φωνῆς, ἀνεκαλύψατε μυστικόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἴχομεν ἀκόμη ἀνταλλάξῃ μεταξύ μας. Μᾶς διέφυγεν ἐν λιποψυχίᾳ προκληθείσῃ συνεπείᾳ τῆς ἀναχωρήσεώς μου. Ἀλλὰ σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι οὔτε λόγου ἁπλοῦ εἴμεθα ἔνοχοι. Ὦ! θεῖέ μου, προσέθεσε περιλύπως ὁ νέος, διατὶ μοὶ ἐπεφυλάσσετο νὰ σᾶς προξενήσω αὐτὴν τὴν λύπην.

— Ὦ! κύριε, ἔλεγεν ὀλολύζουσα ἡ Μαγδαληνή, συρομένη πρὸ τῶν γονάτων τοῦ συνταγματάρχου, ἐπιμαρτύρομαι τὸν Θεὸν ὅτι ἤθελον ν' ἀφιερώσω εἰς ὑμᾶς τὴν ζωήν μου, νὰ σᾶς ἀποδώσω ἅπασαν τὴν δυνατὴν εὐτυχίαν καὶ ἀμοιβὴν τοῦ καλοῦ τὸ ὁποῖον ἐπράξατε πρός με... Ἦλθε... δὲν εἶξευρεν... Ὦ! ἀκουσίως μου... Συγγνώμην, κύριε ὦ! συγγνώμην.

Δάκρυ ὕγρανε τὰς βλεφαρίδας τοῦ συνταγματάρχου.

— Καλά, ἀνέκραξεν ἀπομακρυνθεὶς ἀποτόμως, ἔλθετε... μετ' ὀλίγον.

Ὅτε ὁ Ἔρρῖκος καὶ ἡ Μαγδαληνὴ ἐπαρουσιάσθησαν ἐνώπιον τοῦ κ. Πράτ, τὸν εὗρον γαλήνιον.

— Παιδιά μου, εἶπε πρὸς αὐτούς, ἤμην τρελλός, ἀλλ' ἐτελείωσε καὶ ἐθεραπεύθην. Μαγδαληνή, ἡ προίξ σου εἶνε ἑτοίμη. Θὰ νυμφευθῇς τὸν Ἔρρῖκον. Ἀποσυρθῆτε, ἀφήσατέ με, εἶπε μὲ χειρονομίαν παρακωλύσασαν τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν νέων.

Ὁ συνταγματάρχης ἔδειξε μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου στωϊκὴν ἀπάθειαν.

Ὅτε μετὰ μηνιαῖον ταξείδιον οἱ νεόνυμφοι ἐπανῆλθον παρὰ τῷ συνταγματάρχῃ νὰ διατρίψωσιν ἡμέρας τινὰς πρὶν ἢ μεταβῶσιν εἰς τὴν ὁριστικὴν κατοικίαν των, ὁ κ. Πρὰτ τοὺς ὑπεδέχθη μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας.

— Λοιπόν, παιδιά μου, εἶσθε εὐτυχεῖς; τοὺς ἠρώτησε.

— Ναί! ἀγαπητὲ πατέρα, ἀνέκραξαν ῥιπτόμενοι εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ἔρρῖκε, προσέθηκε, δὲν εἶνε καιρὸς νὰ κανονίσωμεν τοὺς λογαριασμούς μας;

— Ὦ! θεῖέ μου, ἂς μὴ ὁμιλῶμεν περὶ τούτου, εἶπεν ὁ νέος.

— Ἀλλὰ θέλω τὰ χίλια φράγκα μου, ἀνέκραξεν ὁ κ. Πράτ, ἀφοῦ τὰ ἐκέρδησα.

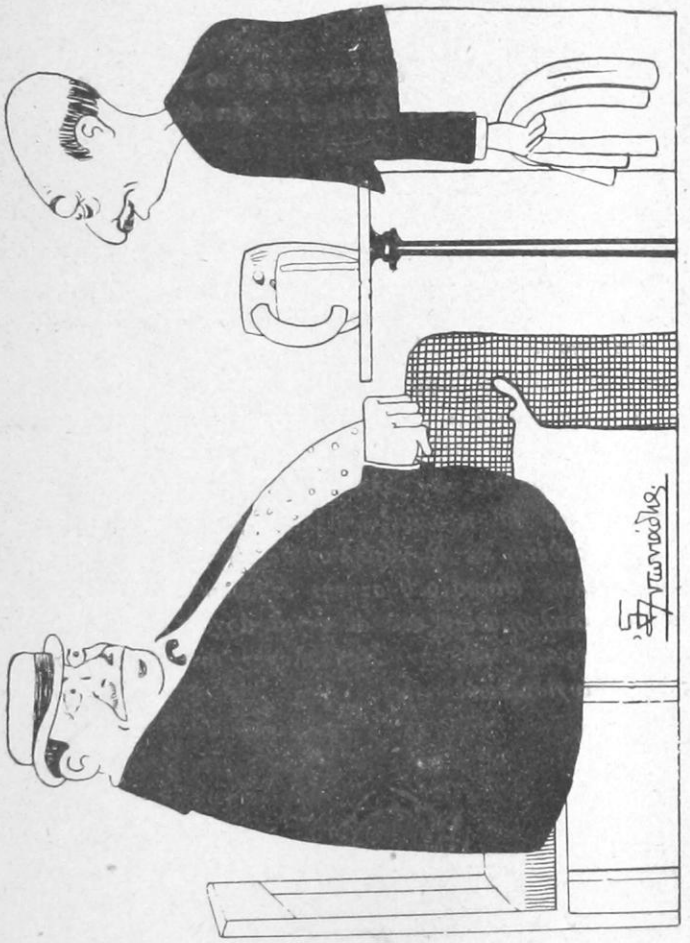
— Πῶς! ἠρώτησεν ὁ Ἔρρῖκος ἔκπληκτος.

— Ἡ νέα μου νοσύλλεκτος, ἀπήντησεν ὁ συνταγματάρχης, εἶνε ἡ Μαγδαληνή, ὁ δὲ γάμος μου ἦτο κωμῳδία. Εὗρον μόνον αὐτὸ τὸ μέσον διὰ νὰ ἐφελκύσω τὴν προσοχήν σου ἐπ' ἐκείνης τὴν ὁποίαν σοὶ προώριζα. Ἀλλά, κράτησε τὰ χρήματά σου. Τὰ προσθέτω εἰς τὸ γαμήλιον δῶρόν μου.

Εὔθυμος γέλως ἐπηκολούθησε τὴν δήλωσιν ταύτην, καταδείξασαν τὴν διπλωματίαν τοῦ συνταγματάρχου καὶ ἀπαλλάξασαν τὸν Ἔρρῖκον καὶ τὴν Μαγδαληνὴν ἀναμνήσεως πιεζούσης τὴν εὐτυχίαν των.

G. RIGOULET

Ὁ πελάτης. — *Γκαρσόν, μιὰ μυῖα ἔπεσε στὴν μπίρα μου.*
Τὸ γκαρσόνι. — *Καλὰ νὰ πάθῃ· ἀπὸ τὸ πρωὶ μᾶς ἐνοχλοῦσε.*

ΟΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΘΡΑΙΚΩΝ

Ὅπως ἐν γένει ἡ ἱστορία καὶ ἡ γεωγραφία τῆς Θρᾴκης ὀλίγον ἠρευνήθησαν, οὕτως ἰδιαιτέρως καὶ τ' ἀφορῶντα εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους αὐτῆς κατοίκους, — μετὰ τοὺς μυθικοὺς ἐκείνους Θρᾷκας τοὺς εἰσηγητὰς τῆς θρησκείας καὶ τῆς μουσικῆς — δὲν λείπουσι δὲ δυστυχῶς καὶ Ἕλληνες λόγιοι ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς βαρβάρους, ἀναζητοῦνται δὲ πολλάκις οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν οὐχὶ εἰς τοὺς σημερινοὺς (Ἕλληνας) κατοίκους τῆς Θρᾳκικῆς γῆς, ἀλλὰ εἰς λαοὺς ξένους ἐντελῶς τῆς Θρᾳκικῆς καὶ τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς πατρίδος.

Ἀλλ' ἤδη ὁ ἐπιφανὴς Θρᾷξ ἀρχαιολόγος Χρῆστος Τσούντας ὑπέδειξεν ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ «Θρᾳκικῇ Ἐπετηρίδι» (τοῦ 1897 σελ. 232 κ. ἑ.) ὅτι δὲν πρέπει νὰ φανταζώμεθα τοὺς ἀρχαίους Θρᾷκας ἀλλοτρίους παντὸς πολιτισμοῦ.

«Αἱ ἀρχαιόταται, ὁπωσοῦν ἀκριβεῖς, περὶ τῶν Θρᾳκῶν εἰδήσεις ὀφείλονται, ὡς γνωστόν, λέγει ὁ διακεκριμένος καθηγητής, εἰς Ἕλληνας συγγραφεῖς οὐχὶ προγενεστέρους τοῦ πέμπτου π. Χ. αἰῶνος, κατὰ τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι ἤκμαζον μὲν αἱ τέχναι, προήγοντο δὲ αἱ ἐπιστῆμαι γοργῶς, ἐνῷ οἱ Θρᾷκες, ὅπως καὶ οἱ Μακεδόνες, οἱ Ἠπειρῶται καὶ αὐτοὶ οἱ Αἰτωλοί, ἔμενον στάσιμοι ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πολιτισμοῦ ἢ προώδευον λίαν βραδέως. Ἐν ταῖς χώραις ταύταις αἱ ἕξεις καὶ τὰ ἤθη ἀνεμίμνησκον ἀκόμη ἐν πολλοῖς κατάστασιν κοινωνικὴν πρωτογενῆ, παραβάλλοντες δ' οἱ μᾶλλον προωδευμένοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων τοὺς λαοὺς τούτους πρὸς ἑαυτοὺς εὕρισκον ὅτι ἦσαν βάρβαροι· τὰ ἤθη

αὐτῶν ἐφαίνοντο ἔκτροπα, ἐκ τῶν θρᾳκικῶν δ' ἐθίμων προσείλκυον τὴν προσοχὴν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἐκεῖνα πρὸ πάντων, ἅτινα πλεῖστον ἀπεῖχον ἀπὸ τῶν τότε ἑλληνικῶν· καὶ ταῦτα ἐννοεῖται ὅτι ἀνέγραφον εἰς τὰ συγγράμματα αὐτῶν».

Καὶ ὅμως «πάντα ἢ τὰ πλεῖστα» τῶν ἐθίμων τούτων «ἦσάν ποτε καὶ ἑλληνικά· ἐπεκράτουν δὲ ταῦτα ἐν Ἑλλάδι ἀκόμη καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ βίος κατὰ τὰ ἄλλα ἀπεῖχε πολὺ τῆς πρωτογενοῦς βαρβαρότητος».

Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, συνεφώνουν μέχρι πρό τινος πάντες ὅτι τοὺς ἀπογόνους τῶν ἀρχαίων Θρᾳκῶν δέον ν' ἀναζητήσῃ τις εἰς τοὺς σημερινοὺς Ἕλληνας τῆς Θρᾴκης. Αἴφνης ὅμως ἐγένετο ἡ πλαστογραφία, δι' ἧς ἐμάνθανεν ὁ κόσμος ὅτι παρὰ τοῖς Πομάκοις τῆς Ροδόπης — βουλγαροφώνοις Μουσουλμάνοις — ἀνεκαλύφθησαν ὀρφικὰ ποιήματα ἀποδεικνύοντα, κατὰ συνέπειαν, ὅτι οἱ Βούλγαροι ἦσαν οἱ νόμιμοι διάδοχοι καὶ κληρονόμοι τοῦ παναρχαίου θρᾳκικοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ ἡ μὲν πλαστογραφία ἀπεκαλύφθη ταχέως, ἀλλὰ μέχρι τῆς σήμερον δὲν εἶναι σπάνιον νὰ ἴδῃ τις ἀναφαινομένην ἐπίδρασίν τινα τῆς τοιαύτης καταφώρου πλαστογραφίας. Χθὲς ἔτι (2 Νοεμβρίου) ἀνεγινώσκομεν ἐν τῇ βυζαντινῇ «Πατρίδι» μετάφρασιν γαλλικοῦ τινος ἔργου περὶ Βουλγαρίας, ἐν ᾧ ὁ γράφων λέγει ὅτι, «προβληματικώτατα» μέν, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε ἀνευρίσκει «ἕνα τύπον» τοῦ ἀρχαίου Θρᾳκικοῦ λαοῦ «εἰς τὸν περίεργον μικρὸν λαὸν τῶν Πομάκων πρὸς νότον τῆς Φιλ/πόλεως!»

Ὁ Tomaschek ἐξ ἄλλου, ὅστις ἐπραγματεύθη περὶ τῆς γλώσσης τῶν ἀρχαίων Θρᾳκῶν — στηρίζει δὲ τὸ πλεῖστον τῶν σκέψεων αὐτοῦ ἐπὶ μεταγενεστέρου *δακικοῦ* φαρμακευτικοῦ γλωσσαρίου! — κατὰ σειρὰν σκέψεων, ἣν δὲν ἠδυνήθην νὰ παρακολουθήσω, ἀνακαλύπτει τοὺς ἀπογόνους τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων εἰς τοὺς... Ῥουμούνους.

*

Τὸ ὅλον ζήτημα ἔχει ἀνάγκην εὐρείας καὶ βαθείας μελέτης. Ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν ἂς ἐπιτραπῇ νὰ ὑποδείξωμεν ὅτι μᾶλλον

πρὸς τὴν ἀνατολικὴν Θρᾴκην, πρὸς τὴν ἐπαρχίαν Σαράντα Ἐκκλησιῶν, δέον νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι ν' ἀνεύρωσιν ἀμιγεστέρους ἀπογόνους τῶν ἀρχαίων Θρᾳκῶν.

Πράγματι ἡ ἐπαρχία αὕτη — ἐξαιρουμένης τῆς ὑποδιοικήσεως Μικροῦ Τυρνόβου — παρουσιάζει ὄψιν ἀξίαν ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Ὁ ἑλληνικώτατος αὐτῆς πληθυσμός, μὲ τὴν καθαρὰν φυσιογνωμίαν του καὶ τὴν καθαρὰν διάλεκτόν του παρουσιάζει χαρακτηριστικά τινα πολλῆς δεόμενα μελέτης. Ὁ Σταμάτιος Ψάλτης ἐν τοῖς «Θρᾳκικοῖς» αὐτοῦ — καὶ ἐν τῇ μνησθείσῃ «Θρᾳκικῇ Ἐπετηρίδι» (σ. 220 ἑ.) ἐδημοσιεύθη τὸ σχετικὸν ἀπόσπασμα - παρατηρῶν ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Διοικήσεως Σαράντα Ἐκκλησιῶν ὁμιλοῦσι «μᾶλλον κατὰ τὸν τρόπον τῶν μεσημβρινῶν Ἑλλήνων» κλίνει νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἐκ τῆς νοτίου Ἑλλάδος[1] ἦλθον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα οἱ σημερινοὶ αὐτῶν κάτοικοι, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ «οὐχὶ μόνον κατὰ τὸ ἰδίωμα τοῦ λέγειν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ἐνδύεσθαι διαφέρουσιν οἱ τῷ βορείῳ ἰδιώματι χρώμενοι τῶν κατὰ τοὺς μεσημβρινοὺς μᾶλλον Ἕλληνας ὁμιλούντων». Ἐπειδὴ δέ, κατὰ Χατζιδάκην «τὰ πρῶτα παραδείγματα τῆς βορείας Ἑλληνικῆς διαλέκτου τὰ ὑπ' αὐτοῦ εὑρεθέντα ἀνάγονται μέχρι τοῦ ΙΣΤ αἰῶνος», συμπεραίνει ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς περιφερείας ταύτης ἦλθον «εἰς Θρᾴκην» μετὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα, ἀφ' οὗ πρὸ τοῦ αἰῶνος τούτου πάντες οἱ Ἕλληνες εἶχον τὴν αὐτὴν διάλεκτον καὶ μόνον μετὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον ἐχωρίσθησαν εἰς δύο διαλέκτους, μεσημβρινὴν καὶ βορείαν».

Εἰς ἐμὲ ἐπιτραπήτω ἐξ ἐναντίας νὰ φρονῶ ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀνατολικῆς Θρᾴκης ὀλιγώτερον ὑποστάντες τὴν ἐπίδρασιν τῶν βαρβάρων ἐπιδρομέων, ἐπίδρασιν εἰς ἣν, κατ' ἐμὲ τοὐλάχιστον, ὀφείλεται ἡ τῆς βορείου διαλέκτου γένεσις, διετήρησαν τὴν ἀρχαιοτέραν μορφὴν τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ὡς διετήρησαν

1. Κατὰ Περ Κουρτίδην («Ταχυδρόμος» 15 Ἀπριλίου 1911) ἐν 40 Ἐκκλησίαις εὑρίσκονται ἴχνη κυπριακοῦ ἰδιώματος.

πανάρχαια θρακικὰ ἔθιμα, ὧν ἓν μὲν τὰ περίφημα ἀναστενάρια ἕτερον δὲ ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου. Καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων, διατηρουμένων ἐν χωρίοις Ἀγαθουπόλεως, ὡμίλησεν ἐν τῇ Μεγάλῃ Σχολῇ τοῦ Γένους ὁ ἀποθανὼν καθηγητὴς Χουρμουζιάδης, ἐκδοὺς ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ τὸν λόγον αὐτοῦ, τὴν δὲ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βιζύης λατρείαν τοῦ Διονύσου διὰ μακρῶν περιέγραψεν ὁ βιζυηνὸς ποιητὴς ἐν τῇ «Ἑβδομάδι», ἐξ ἧς ἐγένετο ἀναδημοσίευσις ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνησθέντι δημοσιεύματι τῆς ἐν Ἀθήναις Θρακικῆς Ἀδελφότητος.

*

Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τῶν ἀνωτέρω δὲν ἐλύθη τὸ ζήτημα. Σκοπὸς αὐτῶν ἦτο νὰ δοθῇ ἁπλῶς μία νύξις πρὸς μελέτην τοῦ ἱστορικοῦ τούτου προβλήματος. Ὁπωσδήποτε ὅμως καὶ ἂν λυθῇ, βέβαιον εἶναι ὅτι γνωστότατος ἑλληνικὸς πληθυσμὸς κατοικεῖ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκείνῃ, ἀξιῶν παρὰ παντὸς πλήρη σεβασμὸν τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως.

† ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
(ΘΡΑΚΗΣ).

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜΟΒΙΤΣ).

Ἦτο ἡμέρα ψυχρὰ τοῦ χειμῶνος. Ἐξ οὐρανοῦ σκιεροῦ καὶ μελαγχολικοῦ νιφάδες χιόνος κατέπιπτον. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ ἀπέβαινε παχὺ στρῶμα πάγου ὑπὸ τὰς ἀγρίας πνοὰς ἀνατολικοῦ ἀνέμου. Τὸ βλέμμα εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν συνήντα ἀπεριόριστον λευκὸν διάστημα καὶ ἡ πέριξ φύσις ἐφαίνετο καλυπτομένη διὰ σαβάνου ἀσπίλου λευκότητος.

Γέρων ἁλιεὺς ἐκοιμᾶτο κεκαλυμμένος ὑπὸ βαρείας σισύρας ἐντὸς ὑπερμεγέθους ἑλκύθρου ἐν μέσῳ δικτύων καναβίνων, θερμῶν ἐνδυμάτων καὶ διαφόρων ἐργαλείων χρησίμων διὰ τὴν θραῦσιν τοῦ πάγου.

Νέος μουζίκος ἤλαυνε ζεῦγος ἵππων ἐλαφρῶς καλπαζόντων καὶ κινούντων ἐλαφρῶς τὴν κεφαλήν των. Κατὰ διαλείμματα ὁ χωρικὸς τοῖς ἀπηύθυνε ἐνθαρρυντικοὺς λόγους· — Ἐμπρός, ἀγάπες μου, καὶ σ' ὀλίγο φθάνομεν — καὶ αἴφνης ἤλλαξεν ὕφος, ἀνελάμβανε τὸ μαστίγιον καὶ ἠνώχλει τὰ κτήνη τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὰς ἠμύνοντο κινοῦντα τὰς οὐράς των, ὡσεὶ ἐπρόκειτο νὰ διώξωσιν ὀχληρὰς μυίας, ἀλλὰ βλέποντα ὅτι ἡ ἐνόχλησις δὲν ἔπαυεν, ἐρρίπτοντο εἰς βαρὺν καλπασμόν.

Ὁ μουζίκος, τὸν ὁποῖον ἱκανοποίει τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα, ἔκρυπτε τὸ μαστίγιόν του καὶ ἐγκεκυρδυλημένος ἐν τῇ σισύρᾳ του,

ἐγκατέλειπε τὰ ἡνία, ὥστε τὸ ἕλκυθρον ἠκολούθει τὸν δρόμον του εὐδοκίᾳ τῶν ἵππων.

— Ἄ ! Τί ψύχρα σήμερα ! Μπρρρ ! Τί ἀχρεῖος καιρός ! ἐτονθόριζε θεώμενος τὴν χιόνα, ἡ ὁποία δὲν ἔπαυε πίπτουσα εἰς παχείας νιφάδας ὡσεὶ ἐπρόκειτο νὰ θάψῃ τὴν οἰκουμένην.

Ὁ Νικήτας κατήρχετο ἐνίοτε τοῦ ἑλκύθρου καὶ τὸ ἠκολούθει τρέχων ὅπως θερμανθῇ, ἢ ἀφίνων τὸ ἕλκυθρον νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐπανήρχιζε τὸν δρόμον του ὅπως τὸ φθάσῃ. Ἀλλ' οἱ ἵπποι αἰσθανόμενοι τὴν προσέγγισιν τοῦ ὁδηγοῦ των καὶ φοβούμενοι μήπως πάλιν ἐνοχληθῶσιν ἐδιπλασίαζον τὴν ταχύτητά των, ὥστε ἠναγκάζετο ὁ Νικήτας νὰ καταβάλῃ ὑπεράνθρωπους προσπαθείας ὅπως καταφθάσῃ τὸ ἕλκυθρον. Ἡ ὁρμητικὴ αὕτη πορεία τὸν ἐθέρμαινε καὶ ἀσθμαίνων καὶ ἐξηντλημένος ἐρρίπτετο πρηνὴς ἐν τῷ ἑλκύθρῳ ἐκστομίζων ὕβρεις ἐναντίον τῶν ἵππων.

Ὄχθη δὲν διεκρίνετο πλέον. Λευκὴ πεδιὰς ἐξετείνετο μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ ὁρίζοντος· ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι εὑρίσκετο ἐν στέππῃ, ἀλλὰ πράγματι ἦτο ἡ θάλασσα

Αἴφνης τριγμὸς ἐκκωφαντικὸς διέσεισε τὴν ἠρεμίαν τοῦ ἀέρος καὶ ἐξήγειρε τὸν Νικήταν ἐκ τοῦ βύθους του τεταραγμένον ὥστε ἀμέσως συνέστειλε τὰ ἡνία. Οἱ ἵπποι ἀνεστήλωσαν τὰ ὦτά των, ὁ γέρων ἁλιεὺς ἀφυπνίσθη καὶ ἀνήγειρε τὴν ὑπνώττουσαν κεφαλήν του ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ ἑλκύθρου, ἐνῷ συγχρόνως ἔτριβε τοὺς ὀφθαλμοὺς βεβαρυμένους ἀκόμη ἐκ τοῦ ὕπνου.

— Τί συμβαίνει ; Ὁ κρότος εἶν' ἐμπρὸς ἢ 'πίσω ;

— Ἐμπρός, ἀπήντησεν ὁ Νικήτας, καὶ ἐμαστίγωσεν ἰσχυρῶς τοὺς ἵππους, οἱ ὁποῖοι ὥρμησαν προχωροῦντες.

Τῳόντι εἰς ἀπόστασιν δέκα χιλιομέτρων διεκρίνετο καθαρῶς ἔκτασις νεροῦ. Προσεγγίζοντες παρετήρησαν ἐν μέσῳ τοῦ πάγου ῥωγμὴν τριάκοντα μέτρων. Οἱ ἵπποι ἐσταμάτησαν καὶ γέρων ἑξηκοντούτης κατῆλθε τοῦ ἑλκύθρου καὶ ἐξήτασεν ἐπισταμένως τὸν περὶ τὴν ῥωγμὴν πάγον.

— Χωρὶς ἄλλο πρέπει ἀμέσως ν' ἀρχίσωμεν δουλειά. Πήγαινε

φέρε τοὺς πελέκεις καὶ τὰ ἄγκυστρα ἐκ τοῦ ἑλκύθρου, εἶπεν εἰς τὸν υἱόν του, ἐνῶ συγχρόνως ἔρριπτε κατὰ γῆς τὴν βαρεῖαν σφῦράν του.

Ὁ Νικήτας ἀπεμακρύνθη καὶ ἐπανῆλθε φέρων τὰ κατάλληλα διὰ θραῦσιν τοῦ πάγου ἐργαλεῖα.

Ὁ γέρων δι' ἀγκύστρου ἐχάραξεν ἐπὶ τοῦ πάγου τετράγωνον δεκαπέντε μέτρων καὶ βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του διέρρηξε τὸν πάγον καθ' ὅλην τὴν γραμμήν. Κατόπιν ἐνδελεχοῦς ἐργασίας ἀπεχώρισαν τὸ τετράγωνον ἀπὸ τοῦ ὅλου ὄγκου τοῦ πάγου τὸ ἔρριψαν ἐντὸς τῆς ῥωγμῆς καὶ μεταχειριζόμενοι αὐτὸ ὡς γέφυραν διεβίβασαν δι' αὐτοῦ τοὺς ἵππους καὶ τὸ ἕλκυθρον.

Οἱ ἵπποι ἐξεκίνησαν ἐκ νέου· ὁ γέρων ἀνακεκλιμένος εἰς τὸ βάθος τοῦ ἑλκύθρου ἐπί τινα ἀκόμη χρόνον διετέλει προσεκτικός, ἀλλὰ μηδενὸς ἀπαισίου κρότου ἀκουσθέντος πλέον ἡσύχασε, συνεκαλύφθη καὶ παρεδόθη εἰς ῥεμβασμούς. Τοιαύτην συνήθειαν εἶχε κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεώς του, αἱ σκέψεις του ἐφέροντο εἰς τὸν οἶκόν του, εἰς τὴν ἁλιείαν, ἐν ᾧ συγχρόνως διέγραφε σχέδια κατὰ νοῦν ἐὰν ἐπετύγχανε νὰ πωλήσῃ εἰς συμφέρουσαν τιμὴν τοὺς ἰχθῦς του. Προκαταβολικῶς ἡ τελευταία αὕτη σκέψις τὸν ἐνέπλησε χαρᾶς.

Τὸ χρῆμα ἦτο ἡ ἀδυναμία τοῦ γέροντος ἁλιέως τόσον ὥστε ἡ ἐλαχίστη ζημία τὸν ἀπήλπιζε. Πατὴρ πολυαρίθμου οἰκογενείας ὑπέστη ἄλλοτε καιροὺς δυστυχίας. Στερούμενος τότε ἐπαρκοῦς χρήματος ὅπως ἀγοράσῃ βάρκαν καὶ τὰ πρὸς ἁλιείαν ἐπιτήδεια ἠναγκάζετο νὰ ἐργάζηται ὡς ἁπλοῦς ἐργάτης εἰς τὰ διάφορα ἁλιευτικὰ ἐργοστάσια. Ἀλλ' ὅταν ἐμεγάλωσαν τὰ τέκνα του καὶ ἐκέρδαινον τὸν ἄρτον των ἡ οἰκονομική των θέσις ἐβελτιώθη καὶ ἀπέβησαν ἁλιεῖς.

Καίτοι πολὺ φιλάργυρος ἐν τούτοις πρῶτος συνέτρεχεν ἐὰν δυστυχία τις ἐπήρχετο εἰς οἰκογένειαν συναδέλφου του. Ὅταν τοῦ ἀνηγγέλετο ὅτι ὁ Μπάρμπα Βλᾶς εἶχε πνιγῇ ἢ ἀπολεσθῇ ἐν τοῖς πάγοις ἀμέσως ἐπεσκέπτετο τὴν δοκιμασθεῖσαν οἰκογένειαν κομίζων τὴν βοήθειάν του. Ἡ βοήθειά του ἐν τούτοις ἦτο εἰς εἴδη

οὐδέποτε εἰς χρήματα. Πρὸς τοὺς υἱούς του αὐστηρότατος, τοῖς ἀπηγόρευε τὸ κάπνισμα καὶ τὸν πότον ἐνώπιόν του· ἀτομικῶς ἐνίοτε, ὡς ἔλεγεν, ἐπέτρεπεν εἰς ἑαυτὸν τὸ «γλέντι», ἀλλὰ τοῦτο ἦτο σπανιώτατον γεγονός. Τότε μετέβαινεν εἰς τὴν πόλιν ὅπου παρεδίδετο εἰς τὴν μέθην ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Τὸ παρελθόν του ὑπῆρξε ταραχῶδες καὶ περιπετειῶδες. Δὶς ὀλίγου δεῖν ἐπνίγετο καταληφθεὶς ἐν ἀνοικτῇ θαλάσσῃ ὑπὸ σφοδρᾶς καταιγίδος, ἄλλοτε μόλις διέφυγε τὸν θάνατον ὡς ἐκ θαύματος συγκλεισθεὶς ὑπὸ τῶν πάγων· τέλος προσφάτως κατακλυσμὸς πάγων τὸν εἶχε παρασύρῃ μετὰ τῶν ἵππων του εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ ἵπποι ἀπωλέσθησαν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ ἔμεινε μόνος εἰς τὴν ἀχαλίνωτον καὶ βογγοῦσαν θάλασσαν ἐν προσδοκίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ ἐλλοχεύοντος εἰς τὰ βάθη τῶν κυμάτων. Βασανιζόμενος ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ βιαζόμενος ὑπὸ τῆς πείνης ἤρχισε τρώγων αὐτὰ τὰ πέλματα τῶν ὑποδημάτων του, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐξηντλημένος καὶ ἀνίσχυρος κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ πάγου ἐγκαταλειπόμενος εἰς τὴν μοῖράν του. Ἡ θάλασσα τὸν ἐξέρριψεν ἔξωθεν τοῦ Κὰρτς ὅπου τὸν συνήγαγον ἡμιπεπηγότα. Τὸν ἔφερον εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὅπου ἐδέησε νὰ τοῦ ἀποκόψωσι ὅλους τοὺς δακτύλους τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ὡς καὶ τὸ ἀριστερὸν οὖς.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἰς πᾶσαν μεταλλαγὴν τοῦ καιροῦ ᾐσθάνετο ὀδυνηρὸν κνισμὸν εἰς τὰ ἠκρωτηριασμένα μέλη τῶν ὁποίων πλέον δὲν ἦτο κάτοχος.

Β΄

Ὁ γέρων ἁλιεὺς καὶ ὁ Νικήτας ἐνεσφήνουν τὰς ἀξίνας ἐν τῷ λεπτῷ κοιτάσματι τοῦ πάγου ἐκεῖ ὅπου ὑψοῦντο οἱ ἱστοὶ τῶν δικτύων καὶ κατόπιν ἀπέσυρον μετὰ δυσχερείας ἀλλεπαλλήλως ἕκαστον δίκτυον. Ἀλλ' ὅλα ἦσαν κενά. Ὁ γέρων δυσανασχετῶν διὰ τὴν ἀτυχίαν του ἐμορμύριζε καὶ συνωφρυοῦτο. Οἱ συνάδελφοί του οὓς εἶχε συναντήσῃ τὸ πρωῒ ἐπανερχομένους ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν εἶχον βεβαιώσῃ ὅτι ἡ ἁλιεία ἦτο καλή.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐνύκτωσεν. Ἡ ἑσπέρα ἐπήρχετο ψυχρὰ καὶ διαφανής. Ἀπὸ τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ ἡ σελήνη διεσκόρπιζε τὰς ἀκτῖνάς της ἐπὶ τοῦ ἀχανοῦς τούτου πεδίου, κατακλύζουσα διὰ τοῦ ὠχροῦ φωτός της τοὺς ἐπὶ τοῦ πάγου ἐργαζομένους δύο ἄνδρας, οἱ ὁποῖοι τρόπον τινα ἦσαν χαμένοι ἐν τῇ ἀπεράντῳ ταύτῃ ἐρήμῳ τῆς χιόνος.

Βυθίσαντες ἐκ νέου καὶ στηρίξαντες τὰ δίκτυά των, ἔφερον εἰς τὸ ἔλκυθρον τὰς ἀξίνας των καὶ ἐπανήρχισαν τὴν πορείαν. Οἱ ἵπποι μετὰ ζωηρότητος ἐπορεύοντο καὶ ὁ γέρων καθήσας εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἡνιόχου ἐβύθισε τὰ βλέμματά του εἰς τὰ νύκτια σκότη. Ἀΐφνης συνεκράτησε τὸ βλέμμα του ἐπὶ μορφῆς ἀνθρωπίνης ἡ ὁποία ἐφαίνετο ἐνησχολημένη εἴς τι ἔργον κύπτουσα ἐπὶ τοῦ πάγου εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι μέτρων.

— Νικήτα, Νικήτα, ἔλα νὰ διῇς μοῦ φαίνεται νὰ εἶναι ἐκεῖνος.

Ὁ Νικήτας δι' ἑνὸς ἅλματος ἠνωρθώθη καὶ ἐστήριξε τὸ βλέμμα του ἐπίσης ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, ἡ ὁποία ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ ἐλκύθρου ἐφαίνετο ζητοῦσα νὰ φύγῃ.

— Ἀναμφιβόλως καὶ χωρὶς ἄλλο ἐκεῖνος εἶναι, ἀπήντησεν ὁ Νικήτας· καὶ διηύθυνε τοὺς ἵππους μεθ' ὁρμῆς ἀκρατήτου πρὸς τὴν διεύθυνσιν ὅπου εὑρίσκετο ὁ ἄνθρωπος.

Γ΄

Ὅταν ἔληξεν ἡ στρατιωτική του θητεία ὁ Πέτρος Δράνκωφ ἐπανελθὼν εἰς τὸν οἶκόν του ἐδέησε νὰ ἀνασυστήσῃ τὴν ἑστίαν του, διότι κατὰ τὴν ἀπουσίαν του εἶχεν ἐντελῶς καταστραφῇ. Ἡ γυνή του εἰργάζετο χάριν τῆς διατροφῆς ἑαυτῆς καὶ τῶν τέκνων της. Ὁ Πέτρος ἦτο ἀπένταρος. Ἐδέχθη θέσιν ὡς ἐργάτης εἰς ἐργοστάσιον ἁλιευτικόν, ἀλλὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ζωῆς τὸν δυσηρέστει, διότι ἐβαυκαλίζετο ὑπὸ τῆς ἐλπίδος νὰ ἀναλάβῃ ἡμέραν τινὰ ἐργασίαν ἱκανοποιητικωτέραν καὶ εὐκοπωτέραν. Ἐπὶ τέσσαρα μακρὰ καὶ κοπιώδη ἔτη ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ὁ Πέτρος κατώρθωσε

νὰ σχηματίσῃ οἰκονομίας διὰ τῶν ὁποίων ἠδυνήθη νὰ πορισθῇ ἕλκυθρον, ἵππον καὶ δίκτυον. Ὥστε τὸ ὄνειρόν του ἐπραγματοποιήθη καὶ ἀπέβη ἁλιεύς. Κατ' ἀρχὰς ηὐνοήθη ὑπὸ τῆς τύχης. Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ὅταν ὡς συνήθως ἐζήτησε νὰ ἀνασύρῃ τὰ δίκτυά του δὲν τὸ κατώρθου, διότι ὁ πάγος τὰ εἶχε συγκρατήσει. Τὸ τοιοῦτον ἦτο καταστροφὴ δι' αὐτὸν καὶ θλιβερὰ ἦτο ἡ προσδοκία τοῦ μέλλοντος. Ἔβλεπεν ἑαυτὸν καὶ πάλιν ἐργάτην τοῦ ἐργοστασίου ἔγκλειστον εἰς τὰ μελαγχολικά του τείχη, καὶ ὁλόκληρον ἐκεῖνο τὸ θλιβερὸν καὶ ὀχληρὸν παρελθόν του ἀναπαριστάμενον ἐν τῇ φαντασίᾳ του τὸν κατέθλιβεν.

Ὁ Πέτρος ἐπανέκαμπτεν ὅτε αἰφνηδίως ὁ ἵππος του συγκρουσθεὶς πρὸς πάσσαλον ὀλίγον ἔλλειψε νὰ πέσῃ. Ὁ Πέτρος κατῆλθεν ὅπως ἐξετάσῃ μήπως τὰ δίκτυα ὑπέστησαν βλάβας· ἔσυρε τὸ σχοινίον καὶ δίκτυον βρίθον ἰχθύων ἐφάνη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς πλουσίας ταύτης ἄγρας διεστάλησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Πέτρου καὶ ὁλόκληρος ἀνεσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς. Αὐτὸ τὸ μέλλον του, αὐτὴ ἡ ὕπαρξίς του συνεκρατοῦντο ἐν τῷ δικτύῳ ἐκείνῳ. Ἀσυναισθήτως ἐξεκένωσε τὸ περιεχόμενον ἐν τῷ ἑλκύθρῳ του ἐβύθισεν ἐκ νέου τὸ δίκτυον, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἕλκυθρον καὶ ἀνεχώρησεν.

Ἐπώλησε τοὺς ἰχθῦς εἰς συμφερωτάτην τιμήν, ἐξ ἧς ἀπεκόμισε καλὸν κέρδος.

Ὁ Πέτρος ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν τέχνην του ὡς ἁλιέως καὶ νὰ κερδίζῃ ἐντίμως ὡς καὶ πρὶν τὸν ἄρτον του, ἀλλ' ἅμα τῇ πρώτῃ του ἐξόδῳ δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατηθῇ καὶ ἤγγισε καὶ πάλιν τὰ ξένα δίκτυα. Καὶ πάλιν τὰ ἐξεκένωσεν ἀλλ' ἤδη, ὅπως ἀπομακρύνῃ πᾶσαν ὑποψίαν, ἄφινεν εἰςἕκα στον δίκτυον ποσόν τι ἰχθύων. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ζωή του ἤλλαξε καὶ ἡ χρηματικὴ ἔλλειψις δὲν ἐγίνετο πλέον αἰσθητὴ εἰς τὸν οἶκόν του.

Ὁ Πέτρος ἀπέβη λοιπὸν συστηματικῶς «ληστὴς τοῦ πάγου». Ἐπάγγελμα ἐπικινδυνωδέστατον. Οἱ ἁλιεῖς οἱ κερδαίνοντες τὰ πρὸς ζωὴν ἀντὶ πολλῶν στερήσεων καὶ θυσιῶν, οἱ ἀγνοοῦντες ὅταν μετέβαινον εἰς τὴν ἁλιείαν ἐὰν θὰ ἐπέστρεφον σῶοι ὁλο-

ψύχως ἐμίσουν τοὺς ληστὰς τοῦ πάγου τοὺς πλουτοῦντας εἰς βάρος των. Ἀρκεῖ νὰ τοὺς συνελάμβανον ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ τοὺς ἐφόνευον αὐτοστιγμεὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης τύψεως. Ἀπὸ πολλοῦ οἱ ἁλιεῖς ὑπωπτεύοντο τὸν Πέτρον ἀλλ' ἐστεροῦντο ἀποδείξεων τῆς ἐνοχῆς του.

Ὅπως ἀπατᾷ αὐτοὺς ἐκέκτητο ἕλκυθρον, ἵππους καὶ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἐργαλεῖα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχε κενώσει πλεῖστα δίκτυα καὶ κατεγίνετο εἰς τὸ τελευταῖον ὅτε τὸν ἀνεκάλυψαν οἱ ἁλιεῖς.

Βυθισμένος εἰς τὴν ἐργασίαν του δὲν εἶχεν ἀντιληφθῇ τὴν ἐσπευσμένην πορείαν τῶν ἵππων. Ὅταν ἐπὶ τέλους ἀντελήφθη τί συνέβαινε, δι' ἑνὸς ἅλματος ἐρρίφθη εἰς τὸ ἕλκυθρόν του. Ἀλλ' ἦτο ἤδη ἀργά. Ὁ Νικήτας ἐπέπεσεν κατὰ τοῦ Πέτρου ὡς ἄγριον θηρίον καὶ τῷ κατήνεγκε γρόνθον φοβερὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς του. Ὁ Πέτρος ἐκλονίσθη ἀλλ' ὑπέστη εὐθαρσῶς τὸν πόνον καὶ ἔσχε τὴν δύναμιν ν' ἀποκρούσῃ τὸν ἀντίπαλόν του. Ἐπῆλθε πάλη πεισματώδης μεταξύ των.

— Ὄχι δὲν εἶμαι ζῷον διὰ νὰ μὲ πιάσουν ἐκραύγαζεν ὁ Πέτρος προσπαθῶν ν' ἀπαλλαγῇ τῶν χειρῶν τοῦ Νικήτα, ἀλλ' οὗτος τὸν συνεκράτει καὶ ἐξηκολούθει νὰ τὸν κτυπᾷ.

— Παλληάνθρωπε! ἐπὶ τέλους σὲ κρατοῦμεν καὶ θὰ σὲ μάθωμεν πῶς κλέπτουν τοὺς τιμίους καὶ ἐργατικοὺς ἀνθρώπους.

Ἐκυλίοντο ἤδη ἐπὶ τοῦ πάγου ἀγωνιζόμενοι ἀπελπιστικῶς· ὁ γέρων κάτωχρος καὶ ἐξωργισμένος ἔτρεχε κατόπιν αὐτῶν προσπαθῶν νὰ κτυπήσῃ διὰ τοῦ πελέκεως τὴν κεφαλὴν τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ φοβούμενος μήπως κατὰ λάθος κτυπήσῃ τὸν υἱόν του συνεκράτει τὴν χεῖρά του

Ὁ υἱός του ὅμως ἔχανεν ἤδη τὰς δυνάμεις του. Τότε ὁ γέρων ἔρριψε τὸν πέλεκυν κατὰ γῆς καὶ προσεκολλήθη διὰ τῶν ὀνύχων ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς.

Ὁ Πέτρος ἐξηντλημένος ἀφῆκεν ἐπὶ τέλους τὸν Νικήταν, ὁ ὁποῖος ἀπέσυρε τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου ἐξ ἑνὸς τῶν πασσάλων, ὅθεν

ἐκρέματο ἓν δίκτυον. Τὸ ἀπέσυρεν ἐκ τοῦ ὕδατος ἐσχημάτισε βρόγχον καὶ περιέβαλε τὸν λαιμὸν τοῦ Πέτρου.

Τρελλὸς φόβος κατέλαβε τότε τὸν Πέτρον γνωρίζοντα πλέον, τί τὸν περιέμενεν. Ἐγονυπέτησε πρὸ τῶν δύο ἀνδρῶν ἱκετεύων αὐτοὺς νὰ τῷ χαρίσωσι τὴν ζωήν.

— Δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἀφήσατέ με νὰ ἀπέλθω ἐν εἰρήνῃ. Ἡ ἀθλιότης μὲ κατήντησεν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο .... Λάβετε οἶκτον δι ἕνα δυστυχῆ, τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ τέκνα του .... Θὰ σᾶς ἀποζημιώσω καὶ θὰ σᾶς δώσω πᾶν ὅ,τι μοῦ ζητήσετε ἀλλὰ μὴ μὲ φονεύετε.

Ἀλλ' οἱ ἁλιεῖς ἐκώφευον εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ δυστυχοῦς καὶ ἐξηκολούθουν νὰ ἀνασύρωσι τὸ σχοινίον ἐκ τοῦ ὕδατος χωρὶς νὰ προσέχωσιν εἰς τὸ ψῦχος ὅπερ ἀπέβαινε δριμύτερον καὶ ἐνάρκωνε τοὺς δακτύλους των. Ἐπὶ τέλους τὸ δίκτυον ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν βρίθον ἰχθύων Ἀπέκοψε τὸ σχοινίον ἀφοῦ ἔρριψαν τὸ δίκτυον ἐπὶ τοῦ πάγου καὶ τὸ περιέδεσαν εἰς ἕνα τῶν πλησιεστέρων πασσάλων. Κατόπιν τὸ ἔσυραν δι' ὅλης τῆς δυνάμεώς των. Ἐνεταθη καὶ ὁ δυστυχὴς ἐσύρετο δι' αὐτοῦ πρὸς τὸν φρικώδη τάφον του. Ὁ Πέτρος ὠλίσθαινεν ἐπὶ τοῦ πάγου εἰς μάτην πειρώμενος νὰ συγκρατηθῇ εἰς στήριγμά τι. Περίτρομος ἔβλεπεν ὅτι ταχέως ἔφθανε μέχρι τῆς ῥωγμῆς· δὲν ἀπεχωρίζετο εἰμὴ κατὰ τρία κατόπιν κατὰ δύο καὶ ἐν τέλει κατὰ ἓν βῆμα. Τότε ἔξω φρενῶν, ἐφώναξε.

— Βοήθεια ! βοήθεια ! μὲ δολοφονοῦν ! βοήθεια !

Ἡ θέα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, κατ' οὐσίαν ἀθώου, ἐξιλεοῦντος τόσον ἀκριβὰ τὸ σφάλμα του, ἐξήγειρε τὸν οἶκτον. Ἡ ὀξεῖα καὶ περίφοβος αὔτη κραυγὴ διέσχισε τὸν ἥρεμον ἀέρα τῆς ὡραίας ἐκείνης ψυχρᾶς καὶ ἀστεροέσσης νυκτός, ἀκουσίας μάρτυρος τοῦ φοβεροῦ τούτου φόνου.

— Κατηραμένοι νὰ εἶσθε ! κατηραμένοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα σεῖς καὶ τὰ τέκνα σας ! εἴθε ὁ Θεός ....

Δὲν συνεπλήρωσε τὴν κατάραν του. Ὁ γέρων καὶ ὁ Νικήτας

ριφθέντες κατ' αὐτοῦ τὸν ἔσπρωξαν εἰς τὸ χαῖνον βάραθρον ὅμοιον πρὸς ὑπερμέγεθες ρύγχος γιγαντώδους τέρατος. Τὸ ὕδωρ ἐδέχθη καὶ κατεκάλυψε τὸν δυστυχῆ. Μετά τινας στιγμὰς ἀνεφάνη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἡ κεφαλὴ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου τὸ καθημαγμένον πρόσωπον ὡμοίαζε πρὸς τεμάχιον σαρκός. Τὸν ἀφῆκαν οὕτω ἐπί τινας στιγμάς, κατόπιν ἀνέσυραν καὶ τὸν ἔρριψαν ἐπὶ τοῦ πάγου. Ὁ δυστυχὴς ἔδιδεν ἀκόμη ὀλίγα σημεῖα ζωῆς. Τὸ καταρρέον ἀπὸ τοῦ βασανισμένου καὶ ἀθλίου ἐκείνου σώματος ὕδωρ ἐπηγνύετο καὶ ἐκάλυπτε δι' ἐλαφρᾶς πανοπλίας πάγου τὴν κεφαλήν, τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς πόδας τοῦ θύματος. Τότε τὸν ἐβύθισαν ἐκ νέου εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ὅταν ἀνεφάνη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν παρουσίαζε μορφὴν ἀκίνητον καὶ κρυσταλλώδη. Οἱ ἁλιεῖς τὸν ἔθεσαν ἐπὶ τοῦ πάγου καὶ μετὰ προφανοῦς εὐχαριστήσεως ἐθεώρησαν τὸ θῦμά των· ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ ἑλκύθρου των καὶ ἀνεχώρησαν. Οὐδεμίαν ἠσθάνοντο τύψιν διὰ τὴν βάρβαρον πρᾶξίν των. Ἡ ψυχική των κατάστασις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὡμοίαζε πρὸς τὴν τῶν δικαστῶν, οἱ ὁποῖοι καταδικάσαντες εἰς τὸ κάτεργον ἢ εἰς τὸν θάνατον τὸν πατέρα πολυαρίθμου οἰκογενείας, αἰσθάνονται ἁπλῶς οἶκτον πρὸς τὰ ἀθῶα μικρὰ τοῦ κακούργου, τὰ ἐγκαταλελειμμένα, τὰ μένοντα ἄνευ προστασίας, ἄνευ στηρίγματος καὶ περιερχόμενα ἴσως εἰς τὴν ἀθλιότητα ....

Τὸ ἕλκυθρον δρομαίως ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ σκληροῦ φόνου καὶ μετ' ὀλίγον ἐχάνετο ἐν τῷ λευκάζοντι ὄγκῳ τῶν χιόνων.

Κατὰ μετάφρασιν γαλλικὴν ἐκ τοῦ ρωσσικοῦ.

Ι. Α. Ζ.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΛΙΚΗΣ Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗ

Παραθέτομεν τὴν εἰκόνα τῆς κυρίας Πλάτωνος Δρακούλη, ἥτις εἶνε μία ἀπὸ τὰς μᾶλλον διακεκριμένας γυναῖκας τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας. Ἡ κυρία Ἀλίκη ἔχει ἰδίως διακριθῆ ὡς ἱδρύτρια τοῦ Ἀνθρωπικοῦ Συνδέσμου. Ὁ Ἀνθρωπικὸς Σύνδεσμος (Humanitarian League) ἱδρύθη ὑπ᾽ αὐτῆς ἐν Λονδίνῳ πρὸ εἰκοσαετίας καὶ σήμερον ἐξασκεῖ μεγαλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν φρονημάτων καὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἀγγλικοῦ ἔθνους· ὡς ἐκ τῆς διεθνοῦς δὲ συστάσεώς του, ἐπιδρᾷ ἐπίσης, ἰσχυρότατα, καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος πολλῶν ἄλλων χωρῶν, ἔνθα ἔχει κλάδους. Ὁ σκοπὸς δι᾽ ὃν ἱδρύθη εἶνε νὰ καθιερώσῃ ὡς γενικὴν ἀρχὴν ὅτι ἀντιστρατεύεται πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης τὸ νὰ προξενῇ τις οἱονδήποτε ἄλγος εἰς ἄλλο ὄν, ἔστω καὶ ὑπεράνθρώπινον. Ὁ Ἀνθρωπικὸς Σύνδεσμος ἑπομένως ἔχει ἔργον νὰ διαμαρτύρεται κατὰ πάσης ἀπανθρωπίας διαπραττομένης εἴτε ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, ἢ τῆς ἐξουσίας, ἢ τῆς συνηθείας.

Ὁ Ἀνθρωπικὸς Σύνδεσμος ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ ποινικοῦ συστήματος καὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος σύμφωνα μὲ τὰς ἀρχὰς ταύτας. Προσέτι ἀποβλέπει εἰς τὴν κατάργησιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, εἰς τὴν ἐθνικοποίησιν τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν περιουσιῶν των, εἰς τὴν κατάργησιν τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ εἰς τὸν ἐξοβελισμὸν πάσης σκληρότητος προκαλουμένης εἴτε χάριν τῆς ἐπιστήμης, εἴτε χάριν τῆς τροφῆς, εἴτε χάριν συρμῶν, εἴτε χάριν κυνηγίου, ἢ ἄλλης διασκεδάσεως. Ἐν συνόψει ὁ Ἀνθρωπικὸς Σύνδεσμος ἐργάζεται νὰ μονιμοποιήσῃ καὶ ὑποτυπώσῃ συστηματικῶς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ καὶ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Ἀνθρωπισμὸς δὲν εἶνε μόνον αἴσθημα καλωσύνης ἢ εὐπρεπείας, προϊὸν τῆς καρδίας μᾶλλον παρὰ τοῦ νοῦ, ἀλλὰ ἀποτελεῖ οὐσιῶδες μέρος τῆς κοινωνικῆς ἐπιστήμης καὶ εἶνε ἀπαραίτητος ὅρος τῆς προόδου τοῦ γένους.

Σημ. — Πᾶς ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ νὰ τχηματίσῃ Ἀνθρωπιστικὸν Κέντρον, ἢ νὰ ἔλθῃ ὁπωσδήποτε εἰς συναφειαν μὲ τὸν Ἀνθρωπιστικὸν Σύνδεσμον, δύναται νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὸν Γεν. Γραμματέα Humanitarian Leagne, 53,Chancery Lane London Angleterre.

Ἀλίκη Π. Δρακούλη

ΑΙΣΜΑ ΡΩΣΣΙΚΟΝ

Ἂν σοῦ τῶλεγα, πατέρα·
Θὰ ἐθύμωνες πολύ;
Χθὲς ποιὸς ἤλθε τὴν ἑσπέρα
Νὰ καθήσῃ ᾽στὴν αὐλή;
Μὴ θυμώνῃς, ἄχ! πατέρα!
Ὁ Ἰδὰν ποῦ μ᾽ ἀγαπᾷ,
Προσευχήθη τὴν ἑσπέρα
Κ᾽ ἐκοιμήθη ἐδαπᾶ.

*

Ἂν σοῦ τῶλεγα, πατέρα,
Θὰ ἐθύμωνες πολύ;
Καὶ τί ἤλθε τὴν ἑσπέρα
Νὰ μοῦ δώσῃ ᾽σὴν αὐλή;
Ἄχ! συγχώρησε, πατέρα
Ἄχ! ἐντρέπομαι πολύ·
Μ᾽ ἂς τὸ ᾽πῶ ποιὰ ἴσια πέρα·
Νὰ μοῦ δώσῃ ἕνα φιλί!....

*

Ἂν σοῦ τῶλεγα, πατέρα,
Θὰ ἐθύμωνες πολύ;
᾽Αν σοῦ ἔλεγ᾽ ἴσια πέρα
Τί μοῦ εἶπε ᾽στὴν αὐλή;
᾽Σὰν ἀνθίσουν τὰ λουλούδια,
᾽Σὰν χρυσίσουν τὰ σπαρτά,
Μὲ χαραῖς καὶ μὲ τραγούδια
Ἡ μικρὴ σὲ παραιτᾷ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

Ι. Α. Ζ.

Ο ΕΡΩΣ

ΕΝ ΤΩΙ ΠΛΑΤΩΝΙΚΩΙ ΣΥΜΠΟΣΙΩΙ

1. Ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ μεγάλου τῆς ἠθικῆς διδασκάλου κύκνος ἄπτερος ἐκάθισε καὶ μετὰ βραχὺν χρόνον πτεροφυήσας καὶ παιδευθεὶς ἀνέπτη πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐκβαλὼν κλαγγὴν λιγυράν, ἥτις κατέθελξε τοὺς ἀκούσαντας. Οὗτος ἦτο ὁ ἐξοχώτατος ἁπάντων τῶν ὁμιλητῶν τοῦ *Σωκράτους*, ὁ ἱδρυτὴς τῆς *Ἀκαδημείας* θεῖος *Πλάτων* ὅστις ἀνήγειρεν εἰς τὴν φιλοσοφίαν μεγαλοπρεπέστατον ναόν, ἔχοντα θεμέλια μὲν τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἐπιστήμην τοῦ διδασκάλου κορυφὴν δὲ τὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας ἔστησεν ὁ δημιουργὸς αὐτῶν εἰς τὸν ἑτουράνιον τόπον, καὶ δὴ εἰς τὸ πεδίον τῆς ἀληθείας, ὅπου θεῶνται αὐτὰς ἡ χορεία τῶν θεῶν, τῶν δαιμόνων καὶ τῶν ἐπτερωμένων καθαρῶν ψυχῶν. Καὶ οὕτω τὸ ἁρμονικῶς ἐπεξειργασμένον τεχνικὸν οἰκοδόμημα τοῦ *ἰδεώδους πλατωνικοῦ κόσμου* παραμένει ὡς λάμπων ἀστὴρ εἰς τὴν προαίρεσιν καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς ἀνθρωπότητος, τὰ δὲ πλατωνικὰ ἔργα διατελοῦσιν ὄντα τὰ λαμπρότατα ἀριστουργήματα τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας συνδυάζοντα ἐπιτυχῶς τὸ βάθος τῶν ἐννοιῶν μετὰ τῆς πολυχρώμου καλλονῆς τῆς γλώσσης. Καὶ αὐτὰ μόνα δύνανται νὰ ἀποτελέσωσι τὸ ἄφθιτον κλέος ὁλοκλήρου ἔθνους καὶ δὴ τοῦ μεγίστου. Καί, ἂν ἡ αἰγλήεσσα λαμπηδὼν τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ ἀπεσβέννυτο, αὐτὰ μόνα θὰ ἤρκουν νὰ διασαλπίσωσιν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας εἰς ὁποῖα ἰσόθεα ὕψη ἀνεβίβασε τὴν ἀνθρωπότητα ἡ φιλοσόφουσα ἑλληνικὴ διάνοια.

2. Ἓν τῶν ἐξοχωτάτων προϊόντων τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας καὶ τὸ θελκτικώτατον τῶν ἀπαραμίλλων πλατωνικῶν ἔργων. ἀληθὲς δὲ κατά τε τὴν μορφὴν καὶ τὴν ὕλην ἀριστοτέχνημα εἶναι τὸ *Συμπόσιον*, τὸ τὸ ὁποῖον καὶ αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ προετίμων πάντων τῶν ἄλλων ἔργων τοῦ φιλοσόφου καὶ ἁπλήστως αὐτὸ ἀνεγίνωσκον διὰ τὴν τεχνικὴν αὐτοῦ τελειότητα. Ὁ θαυμαστὴς τοῦ Σωκράτους *Ἀπολλόδωρος* παρὰ τοῦ *Ἀριστοδήμου* μαθὼν διηγεῖται εἰς φίλους τὰ κατὰ τὸ συμπόσιον. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ

τραγικοῦ *Ἀγάθωνος* ἐκλεκτὸς φίλων κύκλος συνηθροίσθη πρὸς ἑορτασμὸν τῆς νίκης τοῦ ποιητοῦ νικήσαντος κατὰ τὰ μεγάλα Διονύσια (416). Ἦσαν δὲ κεκλημένοι εἰς τὸ δυθέν συμπόσιον ὁ μαθητὴς τοῦ Λυσίου καὶ ὀπαδὸς Τισίου τοῦ Συρακοσίου *Φαῖδρος*, ὁ σοφιστὴς *Παυσανίας*, *Ἐρυξίμαχος* ὁ ἰατρός, ὁ κωμικὸς *Ἀριστοφάνης* καὶ ὁ *Σωκράτης*, ὅστις καὶ συμπαρέλαβε τὸν μαθητήν του *Ἀριστόδημον*. Τὸ συμπόσιον τοῦτο εἶναι καθαρῶς φιλοσοφικόν. Καὶ ὁ μέγας αὐτοῦ συγγραφεὺς δὲν κατέγραψε τὰ παρατεθέντα ὄψα καὶ πέμματα καὶ τραγήματα, οὐδὲ παρέστησεν εἰς ἡμᾶς τοὺς συμπότας ὁμοίους πρὸς τοὺς τυχαίους καὶ ἀγοραίους ἀνθρώπους.

3. Μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς πρὸς τὸν Διόνυσον ᾠδὰς καὶ τἆλλα τὰ νομιζόμενα ἐτράπησαν πρὸς τὸν πότον. Ὡς ὑποκείμενον δὲ τοῦ κατὰ τὸ συμπόσιον λόγου ἐξελέγη ὁ *ἔρως* κατ' εἰσήγησιν τοῦ Φαίδρου. Ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιαστικοῦ τούτου τοῦ Σωκράτους μαθητοῦ ὠνομάσθη ἕτερος τοῦ Πλάτωνος διάλογος, ὁ ποιητικῆς χάριτος μεστὸς καὶ περίβλεπτος *Φαῖδρος*. ἐν ᾧ ὁ Σωκράτης λόγον μέν τινα τοῦ Λυσίου ἀποδεικνύει οἰκτρὸν ρητορικὸν δημιούργημα, δι' ἰδίου δὲ λόγου ἀποκαλύπτει οὕμπαν τὸ βάθος τῆς φιλοσοφικῆς διανοίας, ἀποδεικνύων τὸν ἔρωτα ὡς ὀρεγόμενον τοῦ ἀληθῶς καλοῦ καὶ τοῦ κόσμου τῶν ἰδεῶν. Καὶ ἐνταῦθα ὁ Φαῖδρος ἄρχεται τοῦ λόγου παρέχων ὑπόδειγμα τῆς τῶν ρητόρων τέχνης. Ἐπαινῶν δὲ τὸν ἔρωτα κοσμεῖ τὸν λόγον διὰ ρητορικῶν φράσεων καὶ πολλῶν κοσμητικῶν ἐπιθέτων, ἀλλὰ δι' ὀλίγων ἀποδείξεων καὶ τούτων μυθολογικῶν, ὡς συνείθιζε σύμπασα ἡ τῶν ρητόρων χορεία, καὶ συμπεραίνει λέγων ὅτι ὁ ἔρως εἶναι μέγας θεὸς καὶ θαυμαστὸς μεταξὺ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, αἴτιος μεγίστων ἀγαθῶν καὶ δραστικώτατος πρὸς τὸ ἐξεργάζεσθαι μεγάλα καὶ καλὰ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν γένει «θεῶν καὶ πρεσβύτατος καὶ τιμιώτατος καὶ κυριώτατος εἰς ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν ἀνθρώποις καὶ **ζῶσι καὶ τελευτήσασι**».

4. Μετὰ τὸν ρητορικὸν Φαῖδρον λαμβάνει τὸν λόγον ὁ σοφιστὴς Παυσανίας. Βεβαίως, λέγει, τοῦ λόγου τοῦ Φαίδρου καλύτερον περὶ ἔρωτος ἐγκώμιον δὲν θὰ ὑπῆρχεν, ἂν ὁ ἔρως ἦτο εἷς. Διὸ καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ ἐπανορθώσω κατὰ τοῦτο τὸν λόγον τοῦ προλαλήσαντος, τίνα δηλαδὴ Ἔρωτα πρέπει νὰ ἐπαινέσωμεν καὶ πῶς. Ἐπειδὴ ὑπάρχουσι δίτται *Ἀφροδῖται*, *Πάνδημος* καὶ *Οὐρανία*, καὶ ὁ ἔρως εἶναι *δίττός*. Καὶ ὁ μὲν τῆς Πανδήμου Ἀφροδίτης ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχῃ. Καὶ οὗτος εἶναι ὁ ἔρως, τὸν ὁποῖον ἐρῶσιν οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων, ἀποβλέποντες εἰς τὰ σώματα μᾶλλον παρὰ εἰς τὰς ψυχάς. Ὁ δὲ τοῦ οὐρανίου ἔρωτος ὀπαδὸς πάρεργον

μὲν ἔχων τὴν τοῦ σώματος ἐπιθυμίαν καὶ ὑπεράνω τῆς ὕλης ἀνυψούμενος διὰ τῆς ψυχῆς του ἐπιθυμεῖ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐρωμένου καὶ πάσης σωματικῆς ἡδονῆς καθίσταται ὑπέρτερος. Οὗτος δὲ ὁ τῆς οὐρανίας θεᾶς ἔρως, ὁ δι' ἀρετὴν καὶ τελειοποίησιν τοῦ τε ἐρῶντος καὶ τοῦ ἐρωμένου, εἶναι ἀληθῶς οὐράνιος καὶ πολλοῦ ἄξιος καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας. Τοιαῦτα λοιπὸν καὶ ὁ Παυσανίας λέγει πιστῶς ἐξεικονίζων, κατὰ τὸν σοφιστικὸν τρόπον, τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῶν συγχρόνων του.

5. Ὁ δὲ ἰατρὸς Ἐρυξίμαχος, θὰ συμπληρώσω, λέγει, τὸν καλῶς μὲν ἀρχίσαντα, οὐχὶ δὲ ἱκανῶς ἀποτελεσθέντα λόγον. Παραδέχομαι μὲν τὸν διπλοῦν ἔρωτα ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπεκτείνωμεν τοῦτον ὄχι μόνον πρὸς τοὺς καλοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς ψυχάς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα πολλά, ἀνομολογοῦντες ὅτι εἶναι μέγας καὶ θαυμαστὸς οὗτος ὁ θεὸς καὶ κατὰ τὰ ἀνθρώπινα καὶ κατὰ τὰ θεῖα πράγματα. Καὶ ἵνα ἀρχίσωμεν ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς, αὕτη εἶναι ἐπιστήμη τῶν τοῦ σώματος ἐρωτικῶν πρὸς πλησμονὴν καὶ κένωσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ μουσικὴ εἶναι ἐπιστήμη ἐρωτικῶν περὶ ἁρμονίαν καὶ ρυθμόν. Πρὸς δὲ καὶ ἐν τῇ γεωργίᾳ καὶ τῇ ἀστρονομίᾳ, ὡς καὶ ἐν τῇ θρησκείᾳ, πανταχοῦ ὁ ἔρως εἰσάγει τὴν τάξιν, τῆς δὲ περὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους ἁρμονικῆς κοινωνίας ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ εὐσέβεια, ἡ σωφροσύνη, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εὐδαιμονία. Οὗτος δὲ εἶναι ὁ καλός, ὁ οὐράνιος ἔρως. Ἴσως δὲ καὶ ἐγώ, ἐπιλέγει ὁ Ἐρυξίμαχος, τὸν ἔρωτα ἐπαινῶν πολλὰ παραλείπω, ἰδικόν σου δὲ ἔργον εἶναι, ὦ Ἀριστόφανες, νἀναπληρώσῃς ὅ τι ἐγὼ ἄκων παρέλιπον.

6. Εἶτα δ' ἔπονται οἱ λόγοι τῶν ποιητῶν Ἀριστοφάνους καὶ Ἀγάθωνος, οἵτινες τὸ γελοῖον μετὰ σπουδαίου συνδέοντες, παρέχουσι ψυχικήν τινα ἀνάπαυλαν εἰς τοὺς ἀκροατάς. Ὁ Ἀριστοφάνης μάλιστα τὰ πάντα σκώπτων διηγεῖται ὅτι καὶ τρίτον γένος ὑπῆρχε πρότερον, τὸ *ἀνδρόγυνον*, κοινὸν τοῦ τε ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος. Τὸ εἶδος τοῦτο ἑκάστου ἀνθρώπου ἦτο ὅλον στρογγύλον· εἶχε τέσσαρας χεῖρας, τέσσαρας πόδας, μίαν κεφαλὴν μὲ δύο πρόσωπα, τέσσαρα ὦτα καὶ τὰ ἄλλα ὡς δύναται τις νὰ συμπεράνῃ. Ἐπορεύετο δὲ ὥσπερ καὶ τόρα ὀρθόν. Ἦσαν λοιπὸν τὰ γένη τρία, φοβερὰ τὴν δύναμιν καὶ εἶχον μεγάλα τὰ φρονήματα, ὥστε καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεχείρησαν νἀναβῶσιν ἵνα ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν θεῶν. Ὁ Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἠπόρουν τί νὰ κάμωσιν. Νὰ κεραυνώσωσιν αὐτοὺς ὡς τοὺς γίγαντας καὶ νἀφανίσωσι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων δὲν ἠθέλησαν, ἀλλ' ἀπεφάσισαν νὰ διατάμωσιν εἰς δύο αὐτούς. Κσὶ οὕτω τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ ὑπὸ τῶν θεῶν τμηθέντος ἀνδρογύνου ἐπιθυμεῖ καὶ ζητεῖ τὸ ἕτερον· καὶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τοῦ ὅλου ἐδόθη τὸ ὄνομα ἔρως, ἤτοι ἀμοιβαία

ἀνάγκη τῶν δύο φύλων καὶ ἡ ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ αὐτῶν ἀγάπῃ εὐδαιμονία. Διὰ τοῦτο πρέπει, περαίνων λέγει ὁ Ἀριστοφάνης, νὰ ὑμνῶμεν τὸν θεὸν ἔρωτα, ὅστις καὶ ἐν τῷ παρόντι μας ὠφελεῖ καὶ εἰς τὸ ἔπειτα μεγίστας παρέχει τὰς ἐλπίδας. Παρακαλεῖ δὲ τὸν Ἐρυξίμαχον νὰ μὴ διακωμῳδήσῃ τὸν λόγον του, ἵνα καὶ τῶν ἄλλων ἀκούσωσι, τί θὰ εἴπωσιν ἕκάτερος, ὁ Ἀγάθων καὶ ὁ Σωκράτης.

7. Ἐγὼ δέ, λέγει ὁ Ἀγάθων, νομίζω ὅτι πάντες οἱ πρότερον εἰπόντες δὲν ἐνεκωμίασαν τὸν θεόν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους εὐδαιμόνισαν διὰ τἀγαθά, τῶν ὁποίων αἴτιος εἶναι ὁ θεός. Διὸ καὶ δίκαιον εἶναι νὰ ἐπαινέσωμεν τὸν θεὸν αὐτὸν ὁποῖος εἶναι καὶ ἔπειτα τὰς δωρεὰς αὐτοῦ. Ἐγὼ λοιπὸν λέγω ὅτι ἐνῷ ὅλοι οἱ θεοὶ εἶναι εὐδαίμονες, ὁ ἔρως εἶναι εὐδαιμονέστατος καὶ κάλλιστος καὶ ἄριστος. Πρῶτον μὲν εἶναι νεώτατος, φεύγει δὲ τὸ γῆρας καὶ μετὰ τῶν νέων συνοικεῖ, κατὰ τὸ ὅμοιος ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει. Εὑρίσκεται δὲ μεταξὺ τῶν μαλακῶν, εἰς τὰ ἤθη δὲ καὶ τὰς ψυχὰς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων τὰς μαλακὰς κατοικεῖ. Εἶναι δ' εὐσχήμων, εἰς ψυχὰς δὲ καὶ τόπους εὐανθεῖς καὶ εὐώδεις κάθηται καὶ παραμένει Οὔτε ἀδικεῖ οὔτε ἀδικεῖται παρ' οὐδενός, οὔτε βιάζει, οὔτε βιάζεται· διότι πᾶς ἑκουσίως ὑπηρετεῖ τὸν ἔρωτα. Εἶναι δὲ δικαιότατος καὶ ἀνδρειότατος. Δι' αὐτοῦ ἐδημιουγήθησαν ἡ ποίησις, ἡ μουσική, ἡ μαντική, ἡ τοξική καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι καὶ πάντα τὰ ἀγαθά. Διὸ καὶ «οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ ἔρως πρῶτος αὐτὸς ὢν κάλλιστος καὶ ἄριστος μετὰ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἄλλων τοιούτων αἴτιος εἶναι. Ἐπέρχεται δὲ μοί τι καὶ ἔμμετρον εἰπεῖν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ποιῶν.

Εἰρήνην μὲν τοῖς ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην
νηνεμίαν ἀνέμων, κοίτῃ δ' ὕπνον νηκηδῆ.

Οὗτος δὲ ἡμᾶς ἀλλοτριότητος μὲν κενοῖ, οἰκειότητος δὲ πληροῖ... ἐν ἑορταῖς, ἐν χοροῖς, ἐν θυσίαις γιγνόμενος ἡγεμών· πρᾴότητα μὲν πορίζων, ἀγριότητα δ' ἐξορίζων· φιλόδωρος εὐμενείας, ἄδωρος δυσμενείας· ἵλεως ἀγαθοῖς, θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς· ζηλωτὸς ἀμοίροις, κτητὸς εὐμοίροις. Τρυφῆς, ἁβρότητος. χλιδῆς, χαρίτων, ἱμέρου, πόθων πατήρ. Ἐπιμελὴς ἀγαθῶν, ἀμελὴς κακῶν· ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ, ἐν λόγῳ κυβερνήτης, ἐπιβάτης, παραστάτης τε καὶ σωτὴρ ἄριστος, ξυμπάντων τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων κόσμος, ἡγεμὼν κάλλιστος καὶ ἄριστος, ᾧ χρὴ ἕπεσθαι πάντα ἄνδρα ἐφυμνοῦντα καλῶς καλῆς ᾠδῆς μετέχοντα, ἣν ᾄδει θέλγων πάντων θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων νόημα».

Πάντες δὲ οἱ συμπόται κατὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ Ἀγάθωνος ἀνεθορύβησαν ὅτι πρεπόντως ἤτοι σοφιστικῶς ὁ νεανίσκος ὡμίλησεν. Ὁ δὲ

Σωκράτης καὶ θαυμάζει τὸ κάλλος τῶν λέξεων καὶ τῶν φράσεων τοῦ λόγου τοῦ Ἀγάθωνος καὶ φοβεῖται μήπως ἐκεῖνος δὲν θὰ δυνηθῇ προσηκόντως νὰ ἐγκωμιάσῃ τὸν ἔρωτα· διότι τότε παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑψίστη μόρφωσις καὶ ἀγωγὴ ἐνομίζετο ἡ εὔροια τοῦ λόγου καὶ ἡ σοφιστικὴ ἐπιπολαιότης ἄνευ ἐννοιῶν καὶ λόγων καὶ λέξεων καὶ σχημάτων λέξεων καὶ διανοίας.

8. Ὁ Σωκράτης ἐν πρώτοις κατὰ τὸν τρόπον τῶν σοφιστῶν παραδέχεται τὴν τάξιν τῶν ἐγκωμίων καὶ δὴ περὶ ἔρωτος πρῶτον ὁποῖός τις εἶναι, ὕστερον δὲ τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ ἀναγκάζει τὸν Ἀγάθωνα νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ ἔρως εἶναι ἐπιθυμία τις, καὶ ἰδίως ἐκείνου, οὗτινος εἶναί τις ἐνδεής. Ἐνδεὴς λοιπὸν εἶναι ὁ ἔρως καὶ δὲν ἔχει κάλλος, τὸ δ' ἐνδεὲς κάλλους οὔτε καλὸν οὔτε ἀγαθὸν εἶναι καὶ ὁ ἔρως εἶναι ἐνδεὴς τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν. Ταῦτα δὲ συνομολογήσας ὁ Ἀγάθων «κινδυνεύω, εἶπεν, οὐδὲν εἰδέναι ὧν τότε εἶπον». Καὶ ὁ Σωκράτης ἀποδείξας οὕτω τὴν σοφιστικὴν καὶ ἄλογον καὶ ἀνόητον καὶ ψευδῆ, μεταβαίνει εἰς τὸ κύριον μέρος τοῦ λόγου του καὶ ἐκθέτει τὸν περὶ ἔρωτος λόγον, ὃν ἤκουσε δῆθεν παρὰ τῆς *Μαντινικῆς Διοτίμας*, ἵνα αὐτὸς μὲν μείνῃ πιστὸς εἰς τὴν μετριόφρονα αὐτοῦ ρῆσιν «ἓν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα», σκώψῃ δὲ τοὺς προειρηκότας διὰ ξένου στόματος. Καὶ αὐτός, λέγει, εἶχεν ἐπαινέσει ἄλλοτε, ὡς ὁ Ἀγάθων, τὸν ἔρωτα κάλλιστον καὶ μέγιστον θεόν, ἀλλ' ἡ Διοτίμα ἐξήγαγεν αὐτὸν τῆς πλάνης εἰποῦσα ὅτι ὁ ἔρως οὔτε καλὸς οὔτε ἀγαθὸς εἶναι, ἀλλ' οὔτε αἰσχρὸς καὶ κακός, οὔτε θεός, οὔτε θνητός, ἀλλὰ κατέχει μέσην τινὰ θέσιν μεταξὺ ἀθανάτου καὶ θνητοῦ, εἶναι δαίμων μέγας, διὰ τοῦ ὁποίου πᾶσα ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Ἔχει δὲ πατέρα μὲν τὸν Πόρον καὶ μητέρα τὴν Πενίαν καὶ ἐγεννήθη κατὰ τὰ γενέθλια τῆς Ἀφροδίτης. Ὡς υἱὸς δὲ τούτων πρῶτον μὲν εἶναι πένης πάντοτε, σκληρὸς καὶ αὐχμηρὸς καὶ ἀνυπόδητος καὶ ἄοικος, κοιμώμενος ὑπαίθριος παρὰ τὰς θύρας καὶ εἰς τὰς ὁδούς, πάντοτε σύνοικον ἔχων τὴν πενίαν κατὰ τὴν φύσιν τῆς μητρός του. Κατὰ δὲ τὸν πατέρα εἶναι ἐπίβουλος πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθούς, δεινὸς θηρευτὴς καὶ μηχανοπλόκος, φιλοσοφῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου· καὶ οὔτε θνητός, οὔτε ἀθάνατος ὑπάρχει, ἀλλ' ἄλλοτε μὲν θάλλει καὶ ζῇ, ὅταν εὐπορήσῃ, ἄλλοτε δὲ ἀποθνήσκει, πάλιν δ' ἀνερχεται εἰς τὴν ζωήν. Εἶναι λοιπὸν μεταξὺ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου, εὐπορίας καὶ ἀπορίας, σοφίας καὶ ἀμαθίας, εἶναι εἷς φιλόσοφος καὶ τοιοῦτος ὢν κεῖται μεταξὺ τοῦ σοφοῦ καὶ τοῦ ἀμαθοῦς καὶ διὰ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ὁδηγεῖ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν. Ἐνταῦθα δὲ σκώπτων τὸν λόγον τοῦ Ἀριστοφάνους, λέγει ὅτι ὁ ἐμὸς ἔρως δὲν εἶναι ἐπιθυμία οὔτε ἡμίσεος οὔτε ὅλου, ἂν μὴ τοῦτο ἦναι ἀγαθόν. Εἶναι ὁ ἔρως ἐπιθυμία τοῦ ἀγαθοῦ καὶ πρὸς τὴν ἀ-

θανασίαν ὁρμή, ἥτις ποιεῖ ὥστε νὰ γεννῶσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχήν. Καὶ ἄλλοι μὲν διὰ τῆς παιδογονίας ἀθανασίαν καὶ εὐδαιμονίαν πορίζονται εἰς ἑαυτούς, ἄλλοι δὲ γεννῶσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν εὐγενῶν νέων φρόνησιν καὶ δικαιοσύνην καὶ πᾶσαν ἀρετήν. Διὸ καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἂν χάριν τῆς αἰωνίου μνήμης καὶ τῆς ἀθανασίας ἡ μὲν τοῦ Πελίου θυγάτηρ Ἄλκηστις ἠθέλησεν ὑπὲρ τοῦ συζύγου της Ἀδμήτου νὰ ὑπεραποθάνῃ καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ὑπὲρ τοῦ Πατρόκλου καὶ ὁ Κόδρος ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῶν τέκνων του. Ἀλλὰ καὶ οἱ μεγάλοι ποιηταί, ὡς ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος, καὶ οἱ μεγάλοι νομοθέται Λυκοῦργος καὶ Σόλων χάριν τῆς ἀθανάτου δόξης τίμια ἔργα πολλὰ καὶ καλὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους γεννήσαντες κατέλιπον.

9. Ἐθαύμαζε ταῦτα ἀκούων ὁ Σωκράτης παρὰ τῆς μαντικῆς Διοτίμας, ἀλλ' αὕτη προθύμως ἐξηκολούθει διδάσκουσα τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἔρωτος καὶ εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὴν ἰδέαν τόῦ καλοῦ. Ὁ ἄνθρωπος, λέγει, νέος ὢν πρῶτον ὁρμᾷ πρὸς τὸ καλὸν σῶμα, εἶτα δὲ κατανοήσας ὅτι τὸ κάλλος ἑνὸς σώματος εἶναι ὅμοιον πρὸς τὸ ἐν ἑτέρῳ σώματι κάλλος γίνεται ἐραστὴς πάντων τῶν καλῶν σωμάτων. Ἀλλὰ κατόπιν στοχαζόμενος ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι τιμιωτέρα τοῦ σώματος γίνεται ἐραστὴς τοῦ ψυχικοῦ κάλλους καὶ διὰ βαθμιαίας ἀνόδου ἀναβαίνει ἐπὶ τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν μαθημάτων καὶ ἐπιστημῶν ἀνερχόμενος καθορᾷ ἐκεῖνο τὸ καλὸν μάθημα, τὴν *ἰδέαν τοῦ καλοῦ*, αὐτὸ τὸ θεῖον καὶ θαυμαστὸν τὴν φύσιν καλόν, τὸ ὁποῖον οὔτε πρόσωπον, οὔτε χεῖρας, οὔτε ἄλλο τι σωματικὸν ἔχει, ἀλλ' εἶναι αἰώνιον, οὔτε γιγνόμενον, οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξανόμενον, οὔτε φθῖνον, ἀλλ' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μεθ' ἑαυτοῦ μονοειδές. Καὶ οὕτως ὁ ἔρως χαρακτηρίζεται ἐνταῦθα ὡς *ἀνύψωσις τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ κατ' αἴσθησιν βίου*, ἀπὸ τοῦ θνητοῦ εἰς τὸ ἀθάνατον, ὡς *φιλοσοφικὴ ὁρμὴ πρὸς τὴν ἀθανασίαν*. Ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ ὁ Πλάτων ὁρίζει τὸν ἔρωτα ἁπλοῦν εὐγενὲς συναίσθημα, μακρὰν πάσης σαρκικῆς ἀπολαύσεως, τελείαν ἀποχὴν τῶν ἀφροδισίων. Καὶ θεωρεῖ μὲν τοῦτο χαλεπόν, ἀλλ' ὄχι καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον. Διότι γνωρίζομεν, λέγει, παμπόλλους ἀθλητάς, οἵτινες ἕνεκα τῆς ἀσκήσεως εἶναι λίαν ἐγκρατεῖς. Καὶ ἂν οὗτοι ἕνεκα νίκης ἐν τῇ πάλῃ καὶ τῷ δρόμῳ τολμῶσι νἀπέχωνται πράγματος εὐδαίμονος λεγομένου ὑπὸ τῶν πολλῶν, τὰ τέκνα μας θἀδυνατήσωσι νὰ καρτερῶσιν ἕνεκα πολὺ ὡραιοτέρας νίκης, *τῆς τῶν ἡδονῶν ἐγκρατείας;* Καὶ δὲν πρέπει οἱ πολῖται νὰ γίνωνται κατώτεροι τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἄλλων ζῴων, τὰ ὁποῖα ζῶντα κατὰ μεγάλας ἀγέλας μέχρι μὲν τοῦ χρόνου τῆς παιδογονίας ζῶσι παρθένοι καὶ ἀκήρατοι καὶ ἁγνοί, ὅταν δὲ ἔλθωσιν εἰς τὴν προσήκουσαν ἡλικίαν συνδυασθέντες (ἄρρην θηλείᾳ κατὰ

χάριν καὶ θήλεια ἄρρενι) τὸν λοιπὸν χρόνον ὁσίως καὶ δικαίως ζῶσι.

10. Τὸ πρῶτον τότε διὰ τῶν διαλόγων τοῦ μαθητοῦ τοῦ Σωκράτους ἐγένετο γνωστὴ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ τέως ἄγνωστος εἰκὼν τοῦ παιδαγωγικοῦ καὶ ἠθοποιοῦ τούτου ἔρωτος. Τὸ πρῶτον τότε ἡ φιλοπατρίς, ἡ ἀνδρεία, ἡ σωφροσύνη καὶ πᾶσα ἀρετὴ παρίστανται εἰς τὸν κόσμον τὰ ἔνδοξα τέκνα τοῦ ἔρωτος καὶ ὁ ποιητὴς φιλόσοφος οὕτω διὰ τοῦ ἰδίου βίου τὴν νέαν ταύτην ἀγάπην ἐνεψύχωσεν, ὥστε οἱ αἰῶνες εὐγνωμονοῦντες ἐκάλεσαν τὸν τοιοῦτον ἔρωτα *πλατωνικόν*. Τὸ δ' ἔργον τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ Πλάτωνος αἱρομένης ἀπὸ τοῦ καλοῦ εἰς τὸ ἀγαθόν, οὐδαμοῦ καταφαίνεται ἐκδηλότερον ἢ εἰς τὴν ἠθικὴν μεταμόρφωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλει τὴν ἰδέαν τοῦ ἔρωτος. Σκοπός, λέγει, τοῦ ἔρωτος εἶναι ἡ γέννησις. Δι' αὐτῆς ἡ ἀνθρωπότης διαρκεῖ καὶ ἀπαθανατίζεται, ἀντικαθιστῶσα τὸ θνῆσκον διὰ τοῦ γεννωμένου, καὶ καλύπτουσα τοὺς πίπτοντας γέροντας ὑπὸ τοὺς ἀναθάλλοντας νέους. Ὅ τι λοιπὸν ἐπιζητεῖ ὁ ἔρως διὰ τῆς γεννήσεως εἶναι ἡ ἀθανασία. Τὴν ἀνάγκην δὲ ταύτην τῆς ἀθανασίας διεγείρει πρὸ πάντων τὸ κάλλος, ἀλλ' οὐχὶ τὸ κάλλος τὸ σωματικόν, ὅπερ δωρεῖται καὶ ἀφαιρεῖ ἡ ἡλικία. Ἀπὸ τῆς καλλονῆς τοῦ σώματος, ἥτις εἶναι ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς κλίμακος ἀνυψούμεθα εἰς τὸ κάλλος τῶν συναισθημάτων καὶ τῶν ἰδεῶν, ὅπου κρατεῖ ἡ καλλονὴ τῆς ψυχῆς καὶ μηδενίζεται ἡ καλλονὴ τῆς μορφῆς. Εὐτυχὴς λοιπὸν ὁ γνωρίσας τὰ ἀληθῆ τοῦ ἔρωτος μυστήρια, ὁ αἴρων τὰ ψυχικά του ὄμματα εἰς τὴν θαυμασίαν περιωπήν, ὅπου ἑδρεύει τὸ ὕψιστον κάλλος, τὸ ἄναρχον καὶ ἀτελεύτητον, τὸ μὴ ἔχον σχῆμα ἢ μορφήν, τὸ ἀγνοοῦν τὴν αὔξησιν καὶ τὴν παρακμήν. Μακάριος ἐκεῖνος ὁ βλέπων ἀντιμέτωπον τὸ θεῖον κάλλος καὶ γεννῶν μετ' αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀρετήν. Οὗτος δὲν εἶναι πλέον ἄνθρωπος, εἶναι ἀθάνατος, εἶναι θεός. Τὰ δόγματα τοῦ πλατωνικοῦ ἔρωτος ἀνεκαίνισε κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ἡ χριστιανικὴ καὶ ἱπποτικὴ κοινωνία. Ὁ δὲ *Δάντης* καὶ ὁ *Πετράρχης* ἐν τῇ νεωτέρᾳ λογοτεχνίᾳ παρέχουσιν ἡμῖν ὑποδείγματα τοῦ λεπτεπιλέπτου τούτου ἰδανικοῦ ἔρωτος. Ἡ *Βεατρίκη* θανοῦσα παρέμεινεν ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ Δάντου ὡς ἔμβλημα οὐδέποτε ἀμαυρωθὲν ἀθρότητος καὶ κάλλους. Καὶ αἱ δύο αὗται καρδίαι παρέχουσι θέαμα πραγματικὸν ἅμα καὶ ἰδανικόν, ὥστε διακρίνει τις ἐν αὐτῷ τὴν ἐρωμένην, ὁποίαν ἡ γῆ δίδει καὶ ὁ οὐρανὸς προφαίνει αὐτήν, ἡ δὲ ρωμαντικὴ ποίησις προσέθεσε καὶ ἕτερόν τι εἰς τὴν ἐπίδρασιν ταύτην τῆς ἐρωμένης· διότι αὕτη παρὰ μὲν τῷ Δάντῃ ὡδήγει πρὸς τὸν οὐρανόν, παρὰ δὲ τοῖς ραψῳδοῖς τούτοις πρὸς τὴν δόξαν τοῦ ποιητοῦ, τὴν δόξαν τοῦ πολεμιστοῦ, ὁ δὲ *ἔρως* ἦτο *πηγὴ πάσης ἀγάπης, παντὸς ἡρωισμοῦ καὶ πάσης ἀφοσιώσεως*. Ἡ δὲ πλατωνικὴ διδασκαλία τοῦ ἔρωτος ἀναφαίνεται ὁλόκληρος παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Πλατωνικοῖς τοῦ

ΙΕ' αἰῶνος καὶ ἀποκαλύπτει διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ κάλλους τῆς μορφῆς καὶ τοῦ κάλλους τῆς ἰδέας τὴν θείαν ἀρχὴν τῆς καλλιτεχνίας.

11. Οὕτως ὁ Σωκράτης ἀνθοστεφὴς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ κύπελλον κρατῶν ἀπεκάλυπτε ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ Ἀγάθωνος τὴν θρησκείαν τοῦ ἀύλου κάλλους καὶ τοῦ ἀύλου ἔρωτος. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ὁ Σωκράτης περατώσῃ τὴν ἀνέφικτόν του δημηγορίαν, εἰσορμᾷ ὁ καλὸς Ἀλκιβιάδης σφόδρα μεθύων, ἐστεφανωμένος δὲ δασεῖ στεφάνῳ κισσοῦ καὶ ἴων καὶ πολλὰς ταινίας ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ κατακλίνεται παρὰ τῷ οἰκοδεσπότῃ Ἀγάθωνι. Ὁ οἰνοβαρὴς δὲ Ἀλκιβιάδης προκληθεὶς ὑπὸ τῶν συμποτῶν πλέκει τὸ *ἐγκώμιον* οὐχὶ τοῦ ἔρωτος ἀλλὰ τοῦ Σωκράτους ἐν λόγῳ πλήρει μανικοῦ ἐνθουσιασμοῦ *πρὸς τὸν σεπτόν του διδάσκαλον* καὶ ἀποδεικνύει τὴν ἀγνότητα τῆς σχέσεως τοῦ εὐγενοῦς φιλοσόφου πρὸς τοὺς ἀγαπητούς μαθητάς. Διὰ τοῦ λόγου τούτου τοῦ μεθύοντος Ἀλκιβιάδου ὁ Πλάτων ἠθέλησε νὰ ἀποκαλύψῃ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου καὶ τοῦ ψυχικοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς καὶ οἱονεὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν Ἀπολογίαν του. Ἄρχομαι δέ, λέγει ὁ Ἀλκιβιάδης, δι' εἰκόνων νὰ ἐπαινέσω τὸν Σωκράτην, λέγω δὲ ὅτι εἶναι α') ὁμοιότατος πρὸς τοὺς σειληνοὺς τῶν ἑρμογλυφείων, οἱ ὁποῖοι ἀνοιχθέντες φαίνονται ἔχοντες ἔνδοθεν ἀγάλματα θεῶν· β') δὲ πρὸς Μαρσύαν τὸν σάτυρον, διότι κατορθώνει οὐχὶ δι' αὐλῶν καὶ ἄλλων ὀργάνων, ἀλλὰ διὰ ψιλῶν λόγων νὰ κατακηλῇ τοὺς ἀκροατάς του. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς ὁποῖα ἔπαθον καὶ πάσχω ἔτι ἐκ τῶν λόγων τοῦ Μαρσύου τούτου! Ὅταν ἀκούω τοῦτον, ἡ καρδιά μου πηδᾷ καὶ δάκρυα ἐκχέονται ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ πολλάκις βύων τὰ ὦτα φεύγω ἀπ' αὐτοῦ. Διότι τοῦτον μόνον αἰσχύνομαι ἐγώ, ὅταν βοᾷ μὲ μεγάλην φωνὴν καὶ ψάλλῃ ἐναρμονίως τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἀποφεύγουσι πάντες οἱ τὰ φαῦλα πράττοντες, ἵνα μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτῶν. Ὅταν δὲ ἐσωτερικῶς διανοιχθῇ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἶναι πλήρης σωφροσύνης, ὦ ἄνδρες συμπόται, καὶ καταφρονεῖ ὅσον οὐδεὶς δύναται νὰ φαντασθῇ, καὶ τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν πολλῶν μακαριζομένους· διότι φρονεῖ ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα οὐδὲν ἀξίζουσι καὶ ἡμεῖς ἐπίσης. χωρὶς νὰ τὸ λέγῃ φανερά, ἀλλ' εἰρωνεύεται καὶ ἐμπαίζει πάντα ἄνθρωπον. Διὰ τούτων ἀποκρούει τὴν κατηγορίαν ὅτι ὁ Σωκράτης διαφθείρει τοὺς νέους καὶ δεικνύει ἐν ταὐτῷ ὡς πηγὴν τοῦ φθόνου τὴν εἰρωνείαν. Πρὸς τούτοις δέ, ἐξακολουθεῖ λέγων ὁ Ἀλκιβιάδης, πολλάκις ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ὑπερθαυμάσω τὴν σωφροσύνην, τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν καρτερίαν τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν ἐκστρατείαις καὶ πανταχοῦ. Καὶ πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας θαυμασίους πράξεις τοῦ ἀνδρὸς δύναταί τις νὰ καταλέξῃ· ἀλλὰ τὸ ἄξιον παντὸς θαύματος εἶναι ὅτι οὐδεὶς μήτε τῶν παλαιῶν μήτε τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων εἶναι ὅμοιος πρὸς τοῦτον. Ἕκαστος τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἔχει ὁμοίους ἀλλ' ὁ Σωκράτης οὐδένα. Οἱ δὲ λόγοι αὐτοῦ ἂν ἐξωτερικῶς φαίνωνται γελοῖοι, ἀναίσθητοι δὲ καὶ ἄπειροι ἄνθρωποι δύνανται νά τους καταγελάσωσιν, ἀλλ' ἐσωτερικῶς ἔχουσι μεγάλην σημασίαν καὶ ἔννοιαν, ἔπειτα δὲ θειότατα καὶ πλεῖστα ἀγάλματα ἀρετῆς ἐνέχουσι καὶ σκοποῦσι νὰ μεταβάλλωσιν ἀμόρφωτον ψυχὴν εἰς πάγκαλον ἄγαλμα καὶ νἀναγάγωσι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ θείαν εἰκόνα. Ἐν τῷ στόματι λοιπὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου ὁ θεῖος Πλάτων ἔθηκε τὸν θαυμάσιον καὶ ἄδολον τοῦτον ὕμνον πρὸς τὸν σοφώτατον καὶ δικαιότατον διδάσκαλον, ἵνα στεντορείως ἀποκρούσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ γενομένην ἄδικον κατηγορίαν καὶ καταδίκην, ὅτι ἀδικεῖ Σωκράτης μὴ πιστεύων εἰς τοὺς θεοὺς καὶ διαφθείρων τοὺς νέους. Ἐν τῷ προσώπῳ δὲ τῶν ἄλλων συνδαιτυμόνων ρητόρων καὶ σοφιστῶν καὶ ποιητῶν ψέγει πάντας τοὺς κατηγόρους, μάλιστα δὲ τὸν τῆς κωμῳδίας ποιητὴν Ἀριστοφάνην, ὅστις διὰ τῶν «*Νεφελῶν*» του κατεπείσθη νὰ κωμῳδήσῃ ἄνδρα ὄχι μόνον οὐδενὸς κακοῦ αἴτιον, ἀλλὰ καὶ εὐγνωμοσύνης ἄξιον, καταδείξας ἑαυτὸν ἄπειρον καὶ ἀνόητον, ὡς υἱοθετήσας τὸς ἐναντίον τοῦ Σωκράτους γελοίας τῶν πολλῶν κατηγορίας.

12. Ἐπλησίαζε δὲ ἤδη ἡ πρωία καὶ ὁμοῦ κωμαστῶν ἰδόντες τὰς θύρας τῆς οἰκίας τοῦ Ἀγάθωνος ἠνεῳγμένας εἰσώρμησαν· καὶ τὰ πάντα ἦσαν μεστὰ θορύβου καὶ πάντες ἔπινον οἶνον πάμπολυν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ὁ μὲν Ἐρυξίμαχος καὶ ὁ Φαῖδρος καὶ ἄλλοι τινὲς ἀπῆλθον, ὁ δὲ Ἀριστόδημος κατελήφθη ὑπὸ ὕπνου καὶ ὅτε οἱ ἀλέκτορες ἐφώνουν ἐξυπνήσας εἶδε τὸν Σωκράτην μετὰ τοῦ Ἀγάθωνος καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους πίνοντα ἔτι ἐκ φιάλης μεγάλης καὶ ζωηρῶς διαλεγόμενον καὶ ἀναγκάζοντα τοὺς ἄλλους νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἔργον εἶναι νὰ ποιῇ καὶ τραγῳδίαν καὶ κωμῳδίαν καὶ ὅτι ὁ ἔντεχνος τραγῳδοποιὸς εἶναι καὶ κωμῳδοποιός. Ἀλλ' ἔγινεν ἡμέρα καὶ ὁ ὕπνος κατέλαβε καὶ τὸν Ἀριστοφάνην καὶ εἶτα τὸν Ἀγάθωνα. Μόνος δὲ ὁ Σωκράτης ἔδειξεν ἔκτακτον ἀντοχήν. Κατεκοίμισε τοὺς ἄλλους καὶ ἀναστὰς ἀπῆλθε καὶ μετέβη εἰς τὸ Λύκειον, ὅπως συνείθιζε, καὶ ἀπονιψάμενος ὅλην τὴν ἄλλην ἡμέραν διέτριβεν ἐκεῖ καὶ τὸ ἑσπέρας μετέβη οἴκαδε ἵνα ἀναπαυθῇ.

13. Τοιαύτη εἶναι ἡ βραχυτάτη ἀνάλυσις τοῦ θελκτικωτάτου Συμποσίου, τὸ ὁποῖον ἐφιλοτέχνησεν ἡ ἀμίμητος τοῦ Πλάτωνος γραφίς. Ὁ μέγας τοῦ Συμποσίου συγγραφεὺς ἐσκόπει διὰ τούτου πρῶτον μὲν νὰ ὁρίσῃ τὸν ἔρωτα ὁποῖον ἐνόει αὐτὸν καὶ διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸν ὁρισμόν του διέγραψε τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀληθοῦς φιλοσόφου καὶ ὁ ἔπαινος τοῦ ἔρωτος ἔληξεν εἰς ἔπαινον τοῦ Σωκράτους καὶ εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀπολογίας πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς μνήμης αὐτοῦ. Ἀλλ' ἡ θεωρία τοῦ

ἰδανικοῦ ἔρωτος καὶ καθόλου ἡ πλατωνικὴ ἰδεολογία ἵνα ἀποβῇ τελεσφόρος, ἀπητοῦντο ἄλλα ἤθη καὶ ἄλλαι ἰδέαι. Καὶ ἂν ἡ ἀκόλαστος εἰδωλολατρικὴ κοινωνία δὲν ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀσκήσῃ τὰ διδάγματα τοῦ φιλοσόφου, ἀλλ' ὁμολογουμένως ὁ δαιμόνιος ἀνὴρ δίκην προφήτου δεσπόζει πάσης ἰδανικῆς φιλοσοφίας καὶ ἀδιαφιλονικήτως ἀνοίγει τὴν σειρὰν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς προμαχήσαντες ἐν τῇ πάλῃ μεταξὺ φωτὸς καὶ σκότους, ἀρετῆς καὶ κακίας καὶ γενναιότητος, ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς παλαίστρας, ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα εἶναι ὀφειλέτις ἀιδίου εὐγνωμοσύνης. Διότι ἡ πλατωνικὴ φιλοσοφία εἶναι τὸ *ἑλληνικὸν ἐκεῖνο μνημεῖον*, ἐν ᾧ τὸ καλὸν τῆς τέχνης καὶ τὸ ἀληθὲς τῆς ἐπιστήμης εὐαρμόστως συνδυάζονται. Ἡ πλατωνικὴ ἰδεολογία εἶναι ἡ διὰ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἔφεσις τοῦ ἀπείρου καὶ τελείου ἀγαθοῦ. Ἡ δ' ἔφεσις αὕτη, ὡς καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ πατέρες ἀνομολογοῦσιν, ἐπληρώθη διὰ τοῦ ὑπερφυοῦς μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως. Σύμπασα δ' ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία ἐγονιμοποίησε τὸ ἔδαφος τοῦ ἀρχαίου καὶ νέου κόσμου καὶ ἐξ αὐτῆς ἤντλησεν ὁ νεώτερος πολιτισμὸς τὰς εὐγενεστάτας καὶ ὑψίστας αὐτοῦ ἐμπνεύσεις.

ΧΡ. Γ. ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΝΤΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Ἐθνικὸν ταμεῖον σώμ. 48.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ἀρχοντος Καπουκετχουδὰ κ. Ἀντ. Οἰκιάδου. — † Ὁ Ἀμασείας Γερμανός 3, † ὁ Προύσης Δωρόθεος 2, † ὁ Τραπεζοῦντος Κωνσταντῖνος 2, † ὁ Χαλδίας Λαυρέντιος 4, † ὁ Μ. Πρωτοσύγγελος Ἀθηναγόρας 2, † ὁ Μέγ. Ἀρχ. Γρηγόριος, † ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκ. Εἰρηναῖος, † ὁ Δ. Καλλίνικος, Π. Νικολόπουλος, Σπ. Κωνσταντινίδης, Α. Βασιλειάδης, Μ. Χαμουδόπουλος, Γ. Γεωργιάδης, Οἰκ. Δεόντιος, Χρ Παππαϊωάννου, Δ. Φῶτος, Α. Ζαχαριάδης, Ἰ Σταυρίδης, Κ. Ἰωαννίδης, Μ. Παλαιοκρασᾶς, Υ. Φαρμακόπουλος, Γ. Ξηροποταμηνός, Μ. Θεοτοκᾶς, Ε. Ταπεινός, Κυριακὸς Γεν. Ἐπίτρ. Ἁγ. Ὄρους, Α. Κηλτζανίδης, Γ. Θεοχαρίδης, Ἀντ. Ι. Οἰκιάδης 2.

Ἐμμ, Κυριακόπουλος, Στ. Χάτσιος, Φ. Νόϊος Νικ. Λασυτάρης, Ἰ Μπέρτσος, Ζαννῆς Μιχαληνός 40.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς δος Ἑλένης Στρούβαλη (Ζάππειον). — Ἑλένη Στρούβαλη 2, Ἀλ. Συμεωνίδου, Τ. Οἰκονόμου, Μ. Κυριακίδου, Μ. Αὐγουστίνου, Μ. Σορώτου, Μ. Παπαδοπούλου, Μ. Τοπούτη, Μ. Ἀγνιάδου, Θ. Κυπριρίδου, Ε. Κουρτσόγλου, Α. Πεταλούδη, Β. Καμπουρίδου, Δ. Φιλίππου, Ε. Χ'' Κωνσταντίνου, Ξ. Γενναδῆ, Φ. Μιχαηλίδου, Ἰ. Φιμερέλη, Θ. Πετρίδου, Φιλ. Τριπολίτωφ, Ε. Μπάλτα, Κ. Τσιλιάνη, Θ. Δρίτσα, Ἀ. Ἰωαηφίδου, Ε. Σαπουντσάκη, Φ. Μακαματζίδου, Θ. Φλωρίδου, Σ. Βλαβίκα, Ἐ. Βαρβακᾶ, Μ. Κουντούρη, Ἀ. Βαφειάδου, Δ. Βασσαρβάκη, Ἀ. Τιβερίου, Θ. Φωστηροπούλου, Σ. Ἀμιρλόγλου, Κ. Μιχαηλίδου. Ἀθ. Πινάτση, Γ. Ἰωαννίδου, Μ. Μοσχογιαννίδου, Ε. Τσομλεκτσόγλου, Ἑλ. Τσομλεκτσόγλου, Ε. Χ'' Εὐστρατίου, Σ. Παπάζογλου, Θ. Καλαντζῆ, Ἀλ. Ἰωαννίδου, Ἀμ. Ἀλευροπούλου, Μ. Κωνσταντινίδου, Κ. Χρηστίδου, Ἀ. Βωτίκα, Ε. Χουρμουζιάδου, Ἀντωνίνα Γρακιοπούλου.

Φροντίδι κ. Στ. Ἰ. Ἀντωναράκη. — Χρ. Ἰωαννίδης, Ἰ. Ἀντωναράκης, Ἀντ. Ἀντωναράκης, Ἀ. Νιανιαχιᾶς, Ε. Ξηδόπουλος Ν. Τσουβάλης, Ἰ. Ἰωαννίδης, Χρ. Ἐβρένογλου, Μ. Βαφείδης, Δ. Μίσιος, Ἀ. Σουλίδης, Κ. Κούλιας, Ν. Παπᾶς, Ε Μέντζος, Δ. Καλλιώδη, Κ. Ἀτσάλης, Ν. Πετσαλῆς, Κ. Μπάχλας, Α. Χαλιωρῆς, Ἀ. Βασιλειάδης, Στ. Πλατίδης, Π. Καμπούρης, Δ. Κιριανός, Π. Χαννάκης, Ε. Θωμάδης, Χαλκούσης Στ. Κωνσταντουλάκης, Ν. Χαλκούσης, Στ. Σουσούδης, Κάρλος Σιμούδης, Ἰ. Χαλιωρῆς, Στ. Βούτας, Ἰ. Πλακωτάρης, Στ. Τσικίνας.

Φροντίδι κ. ***Ἀγγέλου Βλάχου.*** — Ἐλπὶς Βλάχου, Ρ. Βλάχου, Μ. Ράλλη, Ἀν. Ράλλη, Χ. Ματθαίου, Ν. Ἀγγελικός, Κ. Καραντινός, Β. Μπέμπου, Γ. Ζαχαράκης, Ἀ. Τσαγκάρη, Ἐρ. Παπαγιαννοπούλου, Μ. Δανασῆ, Μ. Συρίμη, Κ. Κριωνᾶς, Ἀ. Κριωνᾶ, Ὀλ. Παπαγιάννη, Γ. Κουρούκλης, Ἀχ. Μηλιᾶς, Μ. Βλάχος, Π. Λαγκούσης, Ἀνώνυμος, Μπλάμος, Δ. Ζάμπουλου, Δ. Κλήμης, Δ. Κωνσταντινίδης, Π. Ποταμιᾶνος, Σ. Ι. Γαβριηλίδης.

Φροντίδι κ. ***Ν Ε Καστανάκη.*** — Ἐλ. Καστανάκης, Καταστήματα Γίων Σ. Σινιόσογλου 4, Π. Εἰκιντζῆς, Λ. Εἰκιντζῆς, Ἀλ. Φιορέντζης, Ἠ. Ἠλιάδης, Ν. Λασκαρίδης, Κ. Μιμίκος, Μ. Πασχαλίδης, Σπ. Καράλης, Stor N., Ν. Κεφαλίδης, Ν. Καστανάκης.

Φροντίδι κ. ***Εὐδ. Μουράτογλου.*** — Δ. Ἰακωβίδης, Ε. Μουράτογλου, Γ. Πακλατζόγλου, Μ. Μιχαηλίδης, Ν. Παυλίδης, Σ. Τζοσκούν, Ἰ. Ἀγιάννογλου, Κλ. Σιμωνίδης, Κ. Τσιμπάνογλου, Ἀλ. Ἀτέσογλου, Ὀδ. Σισμάνογλου, Γ. Ἰσμυρλόγλου, Ἐμμ. Ἀχτσόγλου.

Φροντίδι κ. ***Κωνστ. Κάρλου.*** — Κ. Κάρλος, Γ. Νικολόπουλος, Μ. Πούλιας, Γ. Καμπούρογλου, Α. Μαγγίνας, Σ. Διαμαντόπουλος, Κ. Φραγκάκης, Ε. Βαμβᾶκος, Χρ. Σπυρόπουλος, Μ. Σκοκοτᾶς, Χ. Τζούβαλης, Κ. Σύλβεστρος, Π. Θεοδοσιάδης, Π. Σαλανιόγλου, Γ. Μπέλλας, Κ Σιταρᾶς, Γ. Τζούβαλης, Μ. Φωτιάδης, Γ. Πεσκετζῆς, Α. Σοφιανός.

Φροντίδι κ. ***Χαραλ. Ναρλῆ.*** Κ. Ζαχαριάδης, Ι. Κουρκουλίδης, Π. Δαδήρας, Δ. Οἰκονομίδης, Φ. Κανάκης, Ε. Μαλάμογλους, Ε. Βουδούρη, Β. Μακρίδης, Α. Μιχαήλ, Γρ. Παξιμαδᾶς, Χρ. Μουρκίδης, Χρ. Παγιώτας, Στ. Ζαχαράκης, Χ. Χρηστίδης, Μ. Ζέφυρος, Ἀντζιόπουλος, Δ. Λαυρακᾶς, Β. Κοντουδης, Ἠ. Ἀνδρεάδης, Π. Παλαιολόγος.

Φροντίδι κ. ***Κωνστ. Χρ. Πατρίκη*** (Ἐθνικὸν Δύκειον) — Κ. Χ. Πατρίκης, Δ. Γιόγλος, Β. Κιλιζόγλου, Θ. Παπανικολάου, Ἰ. Δαλαμάγκας, Π. Μέξης, Γ. Μαρῖνος, Δ. Σαρρῆς, Γ. Ἀγγελίδης, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Τσέντης, Κ. Κόντης, Κ. Ἀδαμαντίδης, Ἀ. Ἀναστασιάδης, Κ. Κευκουλᾶς, Τ. Ναούμ, Κ. Α. Χ'' Ἀντωνίου. Μὴ μαθηταὶ Δ. Παπαδόπουλος, Ἀγγ. Τσαμπάνις, Α. Σαρρῆς, Δ. Τσιτσῆς, Ἰ. Ἰωαννίδης, Δ. Ἀνδρεάδης, Ν. Γ Θεοδωράτες.

Εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Συλλόγου τῶν τελειοφοίτων τοῦ Ἐθν. Λυκείου — Χαρισιάδης, Δ. Γεωργιάδης, Ο Σκαναβῆς, Ἀλ. Γραμματίδης, Κ Εἰρηνάρχης, Ν. Ναούμ, Τσιγάντες, Ε. Μιχάλοβιτς, Ἀριστόβουλος, Παπαχριστοδούλου, Ἀ. Τριανταφυλλίδης, Ι. Μαρκίων, Κ. Μηνᾶς, Μ. Σκυράκης, Ἀλ. Χρυσαφίδης, Γ. Κευκουλήθρας.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς κυρίας ***Μαρίας Ἰβάνωφ*** (mbassade Russe . — Ivanow, A Séménoff. Chengkou, Licimbey.

Φροντίδι κ. ***Γεωργίου Μιχαηλίδου.*** — † Ὁ Πρ. Ἀδριανουπόλεως Κύριλλος 2ι Αὐρ. Σπαθάρης, Κ. Διαμάντογλου, Ἐλ. Σπήλιου, Ν. Λαγούτης, Στ. Ζαφειρίδης, Σόλ. Ἀποστολίδης, Ν Ἀναστασιάδης, Β. Ντάσκος, Θ. Γεωργανόπουλος, Ἀνάργυρος Χατζηγεωργίου, Ἀπ. Ἀποστολίδης, Πολυξ. Μιχαηλίδου.

Φροντίδι κ. ***Δημ. Σταματιάδου.*** — Ι. Σταματιάδης, Γ. Κατσαούνης, Γ. Κελαϊδίτης, Δ. Καλύβας, Εὐαγγ. Γιάννη, Ι. Καδεμίρης, Π. Μεταξᾶς, Ε. Μοῦκας, Ν. Παύλου, Φ. Φωτιάδης, Ηλ. Μπενλῆς, Ἀν. Ἀπτεσλῆς, Δ. Σταματιάδης.

Φροντίδι κ. ***Σοφ. Καρυοφύλλη.*** — Αἰκ Καρυοφύλλη, Αἰκ. Γεωργιάδου, Χαρ. Μερκούρογλου, Ὀλ. Παπαδοπούλου, Ι. Καλδοκορέση, Θ. Οἰκονομίδης, Ν. Σιαμπανίδης, Ἀν. Μυλωνᾶς, Ἀγ. Σεραφειμίδης, Ἀντ. Τρύφωνος.

Φροντίδι κ. ***Γεωργίου Σούρλα.*** Περ. Βιζυκίδης 2 (Βερολίνον), Γ. Σούρλας.

Φροντίδι κ ***Πλάτωνος Ἐμμανουηλίδου*** — Εὐφρ. Μιχαηλίδου (Χίος) 8, Πολ. Δελίδου, Ἐλ. Βιτάλη. Ἄννα Ἀηδονίδου, Αἰμ. Κουμαριανός, Ἀθ. Ζιγγιρλῆς, Πλ. Ἐμμανουηλίδης.

Φροντίδι κ. ***Διον. Τζαβάρα.*** — Δ. Τζαβάρα, Ἀλ. Παπαδόπουλος, Μιχ. Ζερμόπουλος, Ν. Γερεντάκης.

Φροντίδι κ. ***Χαρ. Ζαμαρίου.*** — Μερόπη Σούρλα, Ἀνδρ. Ἀράπης, Γ. Βλαχλείδης, Παν. Δουκέλης, Ἀλ. Γκόνης, Ζωὴ Ν τη, Ἀντ. Νέτης, Παν. Καραμάνος.

Φροντίδι κ. ***Ν. Θ. Βεγλερῆ.*** — Ν. Βεγλερῆς, Κ. Ἀντίπας, Δ. Χριστοφορίδης, Κ. Γκιώκας, Ι. Κάνδης, Μ. Ἀντωνοπούλου, Γ. Ν Βεγλερῆς.

Φροντίδι κ ***Γ. Θελούδη.*** Γ. Θελούδης, Γρ. Δραγώνας, Γ. Σταυρίδης, Γ. Βουλγαράκης, Ἀντ. Εὐστρατίου, Κ. Πέρος.

Φροντίδι κ ***Θ. Ἰωαννίδου.*** — Μαρ. Ἰωαννίδου, Ἀθηναΐς Ἀναστασιάδου, Αἰμ. Καλιντζοπούλου, Ἐλπ. Τοπάλδου, Εὐφρ. Δημητρακοπούλου Καλ. Θεοδοσιάδου, Δημ. Ἀποστολίδης.

Φροντίδι κ. ***Δ. Βουρλάκη.*** — Γ. Μαρτσέλος, Ἀλ. Μαρῖνος, Γ. Ἀλεξανδρίδης, Β. Ἀλεξανδρίδης, Μ. Ἀλεξανδρίδης, Στ. Σταυρίδης Μ. Μαρᾶτσος, Ν. Ἀνδρεάδης, Ι. Κυριαζῆς, Ι. Δ. Διαμαντόγλους, Α. Σαρίδης, Ν. Βανιέρης, Ι Ραφαηλέτος, Π Ξανθούλης, Ἀχ. Τσούσης, Α. Καρβαρᾶς, Φ. Καρβαρᾶς, Ἀντ. Δημητρακόπουλος, Ἀνδρ. Καρυστινός, Δ. Μίχας, Δ. Βουρλάκης.

Φροντίδι κ. ***Λ. Γρηγοριάδου.*** — Λ Γρηγοριάδης, Κ. Παυλίδου. Ν. Καρακουλάκης, Φ. Φιλιππίδης, Ρ. Κενδερίδης, Γ. Αἰμασλίδης.

Φροντίδι κ. ***Ι. Γιαννακοπούλου.*** — Ι. Γιανακόπουλος. Α. Χ'' Ἠσαΐου, Ν. Σιγάλας, Ἀθ. Κολοκυθόπουλος, Πρ. Βελέτζος. Ἀλ. Κωνσταντινίδης, Κ. Σαράφογλους, Ἀθ. Γιάτσας, Φ. Σάρρας, Π. Γεμενιδζόγλους, Ε. Γαβριηλίδης, Γ. Φεγγάρης, Ἀλ. Κιοσέογλους, Ἀγ. Κιοσέογλου, Θ. Ἀσκητόγλου, Γρ. Ἐλματζόγλου, Μ. Λάγγας, Κ. Δαλακιουρίδης, Γ. Χρηστόπουλος, Ι. Παπαδόπουλος, Βλ. Μιρμίρογλους, Β Παλαμίδης, Φρ. Ζαμαρίας.

Φροντίδι κ. ***Θ. Μακρίδου.*** — Κ. Χαλκείδης, Ἀν. Γρηγοριάδης, Κυρ. Καρ-

νεμίδης, Η. Μακρίδης. Ε. Χάϊτας, Ἀν. Τσιλιγγέρης, Γ. Ἑρμείδης, Ἠλ. Παπαδόπουλος, Ἀρ. Δαζαρίδης, Ζ. Λεπτουργός, Θεοδ. Ἑρμείδης.

Φροντίδι κ. Ε. Γοργίου. — Αἰμ. Γεωργούλης, Ἀγγ. Μενεξέ, Ἑλ. Κεσισογλου, Ν. Γεωργιάδου, Μ. Βιθυνοῦ, Ἑλ. Μπουσίου, Μ. Μιχαλοπούλου, Α. Βαλειάδου, Στ. Σταμμόπουλος, Ὀλ. Ραχείδου, Ζ. Βέρρος, Ε. Γοργίας.

Φροντίδι κ. Γ. Στρατηγοπούλου. — Ἀλ. Ζαννέτος, Γ. Μανωλγᾶς. Θ. Στρατηγόπουλος.

Φροντιδι κ. Μ. Βολανάκη. — Μ. Βολανάκης, Ἑλ. Μπιμπῆς, Κ. Δεύκαρις, Χρ. Πιπατόπουλος, Γ. Γρατσίας, Στ. Ζαχαριάδης, Ἀ. Ἀνεστόπουλος, Κ. Στρογγυλός, Ἄγγ. Βλαστός.

Φροντίδι κ. Ἀλ. Χατζοπούλου. — Σ. Χατζοπούλου, Ἀλ. Χατζόπουλος, Ἀλ. Καζογλου, Ἀνδρ. Σοφιανός.

Φροντίδι κ. Μ. Γεωργοπούλου. — Εἰρ. Πεταλούδη, Ε. Ἀναστασιάδου, Ἑλ. Ζαμπλάκου, Ε. Μιχαηλίδης, Γ. Καραγιανούλης, Πρ. Γεωργόπουλος, Γ. Δημητριάδης, Ι. Καρακιόπουλος, Α Οἰκονόμου. Δ. Μουμτζῆς, Δ. Γεωργόπουλος, Δ. Μουχτάρης, Κ. Δοκούδης, Θ. Κοκκινόπουλος, Φ. Ἀλεξιάδης, Ι. Ἰσοῦκλος, Β. Καμπαριώτης, Κ. Βουτσανόπουλος, Μ. Καλλίφρων, Γ. Ἀναστασιάδης, Ι. Μανασῆς, Θ. Θεοδωρίδης, Φ. Θελούδης, Γρ. Βακατάτσης, Α. Ράλλης, Μ. Π. ντελίδης.

Φροτίδι κ. Δ. Γεωργιάδου. — Ν. Δηλιάκης, † Τρ. Γεωργιάδης, Μ. Γκίκας, Ν. Ἀποστολίδης, Δ. Γεωργιάδης.

Φροντίδι κ. Κ. Ἀναστασιάδου. — Ν. Κεφαλίδου, Ἀγ. Ἀθανασιάδης.

Φροντίδι κ. Ν. Κάλφογλου. — Γ. Κούππας, Γ. Σεάγκαλης, Α. Φλάμπος, Ν. Κάλφογλου, Γ. Χρηστίδης.

Φροντίδι κ. Σ. Μεριᾶ. — Ξ. Ψυλλίδης, Σ. Μεριᾶς, Ο. Μεριᾶ, Μ. Πετμενίδης, Κ. Φούγιαξης.

Φροντίδι κ. Ἀρ. Ψαλτιάδου. — Ν. Δημητριάδου, Ο. Ἀνώνυμος, Ἀρ. Ψαλτιάδης.

Φροντίδι κ. Κ. Ἀναστασιάδου. — Κ. Ἀναστασιάδου, Γ. Ματθαίου.

Φροντιδι κ. Ι. Σκαρλάτου. — Κ. Ματθαίου, Ἀντ. Σκαρλᾶτος, Σ. Σωτηριάδης, Σ. Βασιλειάδης.

ΕΝ ΥΨΩΜΑΘΕΙΟΙΣ.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς δος Ἑλ. Δεκόλη. — Ἑλ. Δεκόλη, Μαρ. Κασαπίδου, Ἀρ. Τσιμπουκέλη, Αἰκ. Χρηστίδου.

ΕΝ ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΩι.

Φροντίδι κ. Κ. Καραμουσλῆ. — Κ. Καραμουσλῆς, Κ. Κουτέλας, Δ. Μπέλλας, Κ. Ζαχαριάδης, Ἰ. Ἰωσηφίδης, Κ. Ζαΐρης, Σ. Τάκας, Δημ. Ἀθανασιάδης.

ΕΝ ΑΔΑι-ΠΑΖΑΡ.

Φροντίδι κ. Ἰ. Ἰατροπούλου. — Μ. Μιχαηλίδης, Π. Πολυχρονίου. Ἀ. Βαφείδης, Δ. Ἀργυρίδης, Β. Καραδαγιόγλους, Θ. Παπαδόπουλος, Ἰ. Ἰατρόπουλος.

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ.

Φροντίδι κ. Ν. Κομνηνοῦ. — Στ. Κακλαμάνος, Μ. Κατσαρός, Κ. Κατσαρός, Ἀγ. Κανάκης, Κ. Σαλλιάρης, Χρ. Κερεστετζῆς, Ε. Σιβίλλης, Δ. Γεωργουλέλης, Ἀπ. Κουσκιυμπέκος, Ἀλ. Δαγδιλελλης, Δ. Φραντζόγλους, Ν. Πατρικέλλης, Μ. Χ'' Ἀγγιλέλλης, Μ. Χ'' Καμπούρης, Π. Καβαλλιώτης, Μ. Καλαφατέλλης, Μ. Βακιρτζῆς, Δ. Δράκου, Φ. Χρυσοχόου, Π. Ἀλπάκης, Μ. Ξηλᾶ, Μαριάνθη Μουτεσάντου, Νικόλαος Κομνηνός.

ΕΝ ΑΡΤΑΚΗι.

Φροντίδι κ. Ἰωάν. Σκαρλάτου. — Ν. Βαγιανός, Χ. Στεφανίδης, Π. Κωνσταντινίδης, Γ. Ψαθέρης, Ἀπόστ. Ἰακωβίδης, Ν. Καρίμπογλους, Α. Γρηγορέλιας, Χρ. Βασιμπόσης, Δ. Μουζᾶς, Ζ. Κουρκατσῆς, Κ. Φουντούλης, Δ. Πασχαλίδης, Δ. Νομίδης, Α. Χ ' Ἰωάννου, Μ. Ρίντζης, Α. Σαχίνης, Κ. Φουνδοῦκος, Μ. Τσεπέρης, Ν. Καζλαρῆς Β. Καματζῆς, Φ. Χ'' Ράδος, Ἠρ. Παπαβασιλείου, Α. Γρηγοριάδης, Β. Λεπίρογλους, Ἰδομ. Κελαΐδίτης, Μ. Ψαθέρης, Ν. Τσιμπανίκος, Σ. Βαρσαμῆς, Θ. Χαλδατζῆς, Ἀντ. Τάνκουλας, Π. Κουμούτσογλους, Ν. Καβάζης, Π. Σαράφης, Θ. Φράγκος, Ἰ. Ἀχυρᾶς, Ὀ. Δογοθετίδης.

ΕΝ ΜΟΛΥΒΩι (Μυτιλήνης).

Εὐγενεῖ φροντίδι δος Θεοκτίστης Κοτζαμπάση. — Σ. Σακαλίδης, Θ. Πιτσούλη, Μ. Κοτσαμπάση Δ. Κράλλη. Ι. Κυττινῆς, Ν. Μιχαηλίδης, Χρ. Κομνηνός, Ν. Ἐλευθεριάδης, Β. Φιλίππου, Ἀλ. Κανελίδης, Κ. Χαραλάμπους, Ὀμ. Καλογήρου, Ἀρ. Καζάζη, Ι. Κράλλης, Β. Φραγκούλης, Μ. Κέπετζη, Χρ. Κοτζαμπάση, Θεοκτίστη Κοτζαμπάση.

ΕΝ ΟΡΔΟΥ

Φροντιδι κ. Εὐκλ. Γ. Μακρίδου. — Ε. Μακρίδης, Ε. Μακρίδου, Ν. Σουμελίδης, Π. Κρανίδης, Σπ. Παπαδόπουλος, Χ. Ἐλευθεριάδης (Χάλκη), Γεώργ. Χάϊτας, Πρ. Ἄκογλου, Ν. Κουρεύς, Στ. Φραγκάκης, Δ. Μακρίδης, Ι. Γιαραλῆς, Ἀλ. Ἀγαθόπουλος, Μ. Παπαδόπουλος, Ἀθ. Ψωμιάδης, Ν. Τάτσου, Ι. Τσαΐτουρίδης. Ἀν. Βαμβακίδης, Ι. Ζαζόπουλος, Σάββας Ζαζόπουλος.

ΕΝ ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ

Φροντίδι κ. Ἰ. Εὐσταθοπούλου. — Κ. Σαρίδης, Σ. Σωτηριάδης, Ι. Παυλακίδης, Στ. Δαχτάνης, Γ. Ταυρίδης. Ι. Εὐσταθόπουλος, Σθ. Μελισσηνός, Ἑλ. Σταμάτογλου, Μαρία Παλληκάρη.

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

Φροντίδι κ. Ἰ. Βράτη. — Ἀ. Κιουζές, Ἰουλ. Δρούμα, Ἰ. Βρατῆς, Ε. Παππαγάλη, Κ. Σκόδρας, Ἀθ. Σάρρα, Δ. Ρότμπα, Κ. Ρότμπας, Ἄρτεμις Δρούμα.

ΕΝ St CALLEU (Ἑλβετίας).

Φροντίδι κ. Γαβρ. Γαβριήλ. — Π. Ἀκηνάκης, Γ. Γαβριήλ.

ΕΝ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς δος ***Μ. Φανῆ.*** — Μαρία Φανῆ.

Εὐγενεῖ φροντίδι τῆς δος ***Ἄννης Καλογήρου.*** — Ἀγλαΐα Γεωργιάδου, Ποθ. Κακομανώλη, Μ. Γεωργούδη, Ἀμ. Σιμάτου, Σ. Θεοδοσιάδου, Ἀγγ. Λαχανᾶ, Εὐθ. Σέχα, Ζωὴ Σαπουντζάκη, Α. Χρίστου, Γ. Μανδάλη, Α. Ἀδάμ, Σ. Μόσχου, Ε. Κανζηλιέρης, Μ. Θεοδοσίου, Σ. Ἀχλαδιανάκη, Φ. Ζούλη, Ἀθ. Νικητάκη, Θ. Λογοθέτης, Σ. Φραγκούλη, Μ. Καλογαιροπούλου, Α. Βασιλείου, Ἐμμ. Πνευματικός, Γ. Σμαράγδης. Μ. Δασκαλάκη, Ι. Βεντιάδου. Πην. Χανδρᾶ, Α. Κωνσταντίνου, Ἀνδρ. Παπαβασιλείου, Κ. Σακελλαρίδου, Αἰκ. Καραΐβα, Α. Μαρκουλῆ, Κ. Πατρώνα, Ἄννα Σ. Καλογήρου.

ΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ - ΣΥΡΟΥ

Ἀναχωρήσεις: *Ἑκάστην Πέμπτην ὥραν 5 μ.μ. διὰ Δαρδανέλλια, Πειραιᾶ, Τῆνον, Σῦρον, Νάξον καὶ Θήραν.*

Ἕκαστον Σάββατον, ὥραν 4 μ. μ. διὰ Πύργον, Βάρναν.

Δέχεται ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα δι' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀλβανίαν.

ΑΥΣΤΡΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Στόλος 40 σκάφη *(ὑπερωκεάνεια Α΄ τάξεως)*

Χωρητικότητος 14,000 τόννων

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΗΜΕΡΑΙ 14

Ἀναχωρήσεις: *Ἑκάστην Τετάρτην διὰ τῆς Ἀχαϊκῆς Ἀτμοπλοΐας μέσον Πατρῶν διὰ Ν. Ὑόρκην καὶ ἅπασαν τὴν Ἀμερικήν.*

Ναῦλοι ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐκτὸς συναγωνισμοῦ

Γενικὸς Πράκτωρ: ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΚΟΥΡΜΟΥΖΗΣ

Ἐπὶ τῆς προκυμαίας Γαλατᾶ, Τσινιλῆ Ριχτὶμ χάν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΑΧΜΩΝ 60.000.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ἐν ΕΛΛΑΔΙ: ἐν Πειραιεῖ, Πάτραις, Σύρῳ, Καλαμαις, Τριπόλει, Βόλῳ. Λαρίσσῃ, Ἀγρινίῳ καὶ Καρδίτσῃ.

Ἐν ΚΡΗΤΗ: ἐν Χανίοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ρεθύμνῳ.

Ἐν ΤΟΥΡΚΙΑ: ἐν Κων/πόλει (ὑποκαταστήματα Γαλατᾷ μετὰ πρακτορείου Σταμπούλ), Ἀμισῷ, Τραπεζοῦντι, Κερασοῦντι, Σμύρνῃ, Χίῳ, Λιμένι Βαθέως (Σάμου) Μερσίνῃ, Ταρσῷ, Ἀδάνοις, Θεσσαλονίκῃ, Σέρραις, Καβάλλᾳ, Ξάνθῃ, Ἰωαννίνοις.

Ἐν ΑΙΓΥΠΤΩ: ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Μιδάν), Καΐρῳ (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Μουσκύ), Ζογαζὶκ καὶ Μανσούρᾳ, Μπένι Σουέφ.

Ἐν ΛΟΝΔΙΝΩ: (Νο 22 Fenchurch Street), ἐν Λεμεσῷ (Κύπρου) καὶ ἐν Χαρτούμ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Σ. Φραγκιάδης, πρόεδρος, Ἰωάννης Μπότασης, ἀντιπρόεδρος, Κ. Βέρουγκ, Ε. Ἐμπειρῖκος, Δ. Εὐγενίδης, Λ. Ζαρίφης, Ι. Ἡλιάσκος, Δ. Ε. Ἡλιόπουλος, Ζ. Κ. Μάτσας. Ἐμμ. Λ. Μπενάκης, Βαρῶνος δὲ Νεφλίζ, Μαρκήσιος δὲ Ρεβερσώ, Μιχ Σαλβάγος, Διον. Στεφάνου.

Γενικὸς Διευθυντὴς ***ΖΑΦΕΙΡΙΟΣ ΜΑΤΣΑΣ.***

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΗΝ: (ATHÉNOCLES)

Ἡ *Τράπεζα* ***Ἀθηνῶν*** ἐκτελεῖ πᾶσαν τραπεζιτικὴν ἐργασίαν, ἤτοι: Προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματιων καὶ συναλλαγματικῶν, προκαταβολὰς ἐπὶ χρεογράφων καὶ ἐμπορευμάτων, εἰσπράξεις τοκομεριδιων παντὸς εἴδους χρεωγράφων, φορτωτικῶν, συναλλαγματικῶν, γραμματίων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἐκτελεῖ χρηματιστικὰς ἐντολάς. Ἐκδιδει ἐπιταγάς, πιστωτικὰς ἐπιστολὰς καὶ τηλεγραφικὰς ἐντολὰς πληρωμῶν ἔν τε τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, ἀνοίγει τρέχοντας λογαριασμούς, ἠγγυημένους, δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιωμάτων καὶ ἐνοικιάζει διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ ὅρους λίαν εὐνοϊκοὺς διὰ τὸ κοινόν.

Ἡ *Τράπεζα* ***Ἀθηνῶν*** δέχεται καταθέσεις εἰς χρυσὸν ὑπὸ ὅρους λίαν εὐνοϊκούς.

Ταμευτήριον μὲ ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν, λειτουργεῖ καθ' ἑκάστην.

ΜΑΓΕΡ

ΕΙΝΑΙ Ο ΠΛΕΟΝ ΓΝΩΣΤΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΔΙ' ΕΝΔΥΜΑΤΑ

ΑΝΔΡΙΚΑ, ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ, ΠΑΙΔΙΚΑ,

ΔΙΑ

ΜΠΟΝΝΕΤΕΡΙ

ΚΑΙ

ΔΙ' ΕΙΔΗ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ

ΤΙΜΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ